כ"ט שבט תשמ"ה, 20.2.1985 מיספר 2477 שנה 49 המחיר 960 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

ה"נסיגה" בלבנון:

שלום עכשיו

או עכשיו

„קפה נמס" עם „חלבית" - ממש עלית.

חדש

גם כשאין חלב,
אצלנו הקפה תמיד טעים.

מי שמחזיק בבית או במשרד קופסת „חלבית" של עלית, לא יתפוס אותו הקפה אף פעם בלי חלב.

וזוהי רק ההתחלה.

מי שטעם פעם אחת קפה עם „חלבית" של עלית מצא שהקפה טעים במיוחד.

„חלבית" של עלית מוכנה תמיד. לא מחמיצה ולא צריך להרתיחה.

מעכשיו, להשיג בכל החנויות.

עלית

הקפה טעים עם חלבית של עלית

וימר יעקבסון טמיר

מכתבים

חזק וברוך

עם מי יש להיפגש, כדי לעשות שלום? תגובה על פגישת נציגי הרשימה המתקדמת עם יאסר ערפאת (העולם הזה 13.2).

אני רחוק מהשקפותיהם הספציפיות של אנשי הרשימה המתקדמת לשלום כרחוק מיזרח ממערב. אני, למשל, מסכים לחלוטין עם דעתה של הדוברת החדשה של גוש־אמונים, כי אסור שיטילו ביהודי, בכל מקום בארץ־ישראל, אפילו גלעין של זית. רק שאני סבור שאותו דין חל גם על ערבי, או על כל אדם אחר, ברחבי ארץ־ישראל...

ועכשיו, כל ההקדמה הזאת באה כדי לומר לאנשי המתקדמת חזק וברוך! וזה, כמובן, על פגישתם עם יאסר ערפאת. וכל כך למה? למה שכבר למדנו, שאם מדברים על לעשות שלום, אם מי מדברים אם לא עם האויבים?

אברהם בן־טובים, תל־אביב

● ● ●

זכות־קדימה

הצעה של הקורא מרידלר בנושא ביזבוז מטבע זר ונסיעות לחו"ל גם יחד.

הצעות האוצר בנושא הנסיעות לחו"ל אינן נבונות. צריך להגביל את הנסיעות לחו"ל ולתת זכות־קדימה למי שעוד לא נסע אף פעם, וכך לא יבוזבז מטבע זר.

ובינתיים, מי שהחליט לנסוע, לא מעניין אותו היטלים ומיסים. הרי בתוך עמנו אנו יושבים...

אילן מרידלר, תל־אביב

● ● ●

תנו לחיות בארץ הזאת

קורא בן 40 פלוס מוצא את עצמו במבוך העצות, כולל זאת של המומחה למחלות־לב, שהציע לערוך בדיקה תקופתית (העולם הזה 13.2).

רבותיי, צריך לשים סוף לדבר הזה. פעם אני קורא איזה כתבה נגד העישון, ופעם נגד האוכל. פעם בעד דייאטה ופעם בעד מועדוני־בריאות ועכשיו אתם הבאתם את העצה של הדוקטור: "אני ממליץ על בדיקה רצינית, הכוללת בדיקות־דם וכולסטרול, בדיקות־סוכר, בדיקות א־ק־ג, לחץ־דם ועוד כמה בדיקות".

תסלחו לי, אני בן 40 פלוס, פקיד די בכיר במוסד ציבורי, אבל מוסד בלי הפקרות. אני לא יכול להיעלם כל יום לחצי יום. גם כמו שזה, יש לי מספיק ריצות. בתי רוצה להתחתן ואני מנסה לגייס לה משכנתא; אשתי שיכנעה אותי שאני צריך סוף־סוף לטפל בשיניים שלי; בחשבון־הטלפון האחרון יש איזו הגזמה שרק אני יכול לברר, אישית, בחברת בזק. אז אתם עוד רוצים שאני גם אתפנה לבדיקות רפואיות אינסופיות? מילא, לעבור. אבל תנו לחיות!

ארווין הולץ, ירושלים

● ● ●

הרוגמה הפינית

אם יש עונש, צריך להיות גם שכר, סבור הקורא שהתרשם מהמעשה בבנקאי הפיני אשר הודח ממישרתו, בגין עיסקות־מטבע לא־מוצלחות (העולם הזה 13.2).

כל הכבוד לפינים שסילקו את הגוי הזה, שקבר להם כמה מיליונים כאשר שיחק בכסף שלהם נגד המטבע האמריקאי. אבל אם יש תקדים כזה, למה אף אחד לא קם ומשבח את הבנקאי שלנו, הבנקאי בהא הידיעה, נגיד בנק־ישראל, הד"ר מנדלבאום, שעשה השנה הרבה מיליונים טובים למדינת ישראל, כאשר צפה את עליית הדולר והעביר חלק ניכר מרזרווז מטבע־החוץ של המדינה ממטבעות אירופיים לדולר האמריקאי? **יוסף גליקסון**, ירושלים

● ● ●

האדם עץ השדה

כיצד לאיית את שמו של ראש לישכת ראש־הממשלה (העולם הזה 13.2).

פעם אני קוראת בעיתונים על בועז אפלבוים ופעם אני קוראת, כמו אצלכם, בשבוע שעבר, על בועז אפלבאום. הואיל והוא אישיות ציבורית, הייתי רוצה לדעת, פעם ולתמיד, כיצד הוא מאייית את שמו. **נירה ריבקין**, חולון

(המשך בעמוד 4)

כתבת השער הקידמי:

ארוכה הדרך הביתה

חיילי צה"ל עזבו השבוע בשימחה את איזור צידון. לעבר צור. מדוע לא נסוג צה"ל במהלך אחד לגבול? האם יש היגיון כלשהו בנסיגה בשלבים? ענת סרגוסטי מדווחת מלבנון ואורי אבנרי קובע במדורו, "הנדון": הסיבה להמשך הקטל היא התכנים בין המ־ערך והליכוד בממשלת האחדות הלאומית.

7 8

כתבת השער האחורי:

אוייב היועצת

האוייב הגדול ביותר של "היועצת המדינית" של יצחק רבין הוא כנראה הפה שלה. ראיון טלפוני של ניבה לניר (בתמונה) הפך לשערוריה בצמרת המדינה.

12

מישטרה בצרות

סקופ

שוטר־עציר מוכן לעיסקה: עונש קל על עבירותיו, תמורת מידע מפליל על קצינים בכירים במישטרה – מי לקח שוחד, מי הסגיר סוכן סמוי לידי העולם התחתון!

35

אריק לאוצר!

במיפלגת העבודה אובדים עצות. בחרות כבר השלימו עם רוע הגזירה: אריק שרון החליט להסתער על מישרד־האוצר. כקרש־קפיצה אל השילטון העליון במיפלגתו ובמדינה.

6

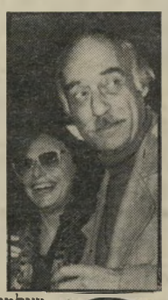

הימים האחרונים

אחרי ההלוויה של דב סגל (בתמונה) **הסתגרה פרדריקה**, אשתו, עם שולמית יריב, סיפרה לה על חייהם, על אהבתו לה ולנשים אחרות ועל ימיו האחרונים.

26

בחזרה מהחופת

הפיתרון שלי היה למות. קיוויתי שכל זריקה שאני לוקח תהיה האחרונה." מתוודה גיל, בן־עשירים שהתגלגל להרואין. היום, אחרי טיפול גמילה בעזרת נרקומנים לשעבר, הוא עוזר בעצמו למכורים אחרים. "יצאתי מזה," הוא אומר. "וכל אחד יכול לצאת!"

18

בית־שבי הבורד

בצלאל מיזרחי פייס בין שני ליוויתני בורסה. שלום גניש שילם לברוקר יוסי שטרוזמן 100 אלף דולר, וניצל מתביעה מישפטית. מיזרחי לבן־ציון ציטרין: "זה לא בוררות. רק הצעתי ש־ייגמרו ברוח טובה!"

14

חזירות

גדוד של אנשי רבנות פרצו למעדניה רמת־גנית, השתוללו, חטפו את סלי הלקוחות והחרימו בשר־חזיר. על המלאכה ניצח שוטר. ראש־העיריה, אורי עמית מהמערך, מצדיק את הבריונות. "זה על־פי החוק," הוא אומר. האם גם יאפשר החוק לפרוץ לבתים פרטיים, לברוק את התוכן של המקרר והמזווה?

37

אלמנה פעמיים

על גבי מושביץ־רשל עברה טרגדיה כפולה: אחרי שבעלה הראשון, דני מושביץ, מנהל עלית, נהרג לפני 14 שנים בתאונת מטוס, מת השבוע לפתע בעלה השני, מזמו רשל, מבכיר בשגרירות האמריקאית.

36

תפנית בעמאן

הכבש ערפאת־חוסיין היבה בתדהמה את המדינה, מלבד שש הישראלים, שיממה קודם לכן ניהלו במשך שבע שעות שיחות פוליטיות עם ערפאת, ולכן לא הופתעו כלל. אורי אבנרי מנתח הצדדית עמאן.

10

שידוך במירמה

פול גרינוולד, שהורשע השבוע באונס, טוען במישפט אחר, המתנהל נגדו, כי עיסקי־השידוכים רצופים במעשי מירמה רבים נגד הלקוחות התמימים.

34

למה, דוריס?

האשה בת ה־50 התיידדה עם הצעיר בן ה־26, ישנה איתו באותו החדר וגם באותה המיטה. היא נתנה לו 300 אלף דולר ושקעה בחובות. האם הייתה נאיבית? האם התייחסה אליו כמו אם וריחמה עליו? עדותה של דורים ברזילי, במישפטו של עורך־הדין אלכסנדר קוסטין, לא מבהירה כלל את כל השאלות.

29

רחל המרחלת מדווחת:

עבודת ההתנדבות של **סוניה פרס** ● **חנה לסלאו** בהריון ● **יהודית רביץ** (בת־מונה) נפרדה מהחבר הקרוב ביותר שלה ● הסיפור העצוב של **יהודית מילר** ● איך הפסידה **מלי לנגוצ'קי** (40+) את הגבר הצרפתי שלה (20+) ● איך כבש מתכנן האופנה את ליבה של **דפנה שמיר?** בחוש ההומור שלו. איך כבש את לב ה־סבא שלה, הקבלן **אריה פילץ?** בבדיחות ביידיש!

40

חליפות

אורנה גלזן פרצה את ארון המלתחה, הוציאה את כל החליפות הישנות, הבלתי־אופנתיות, החליפה בין החלקים ועיר־בבה אותם. התוצאה: מלת־חה חדשה, עשירה ומקורית.

24

המדורים הקבועים

מיכתבים – ללמוד מן הפינים 3
קורא יקר – מה אתה רוצה לקרוא? 4
תשקיף – בחירות בינואר 1986 5
הנדון – מקו רע לקו גרוע יותר 7
במדינה – מי מעשן במישפחת שר־הבריאות ובמפלייתו 7
יומן אישי – חוזה־שלום. באיחור של 2100 שנה 15
אנשים – מדוע הכנסת דומה לאופרה 16
גם זה וגם זה – חצאיות ממימחטות ומעבדה פרטית לבדיקת־הריון 21
לילות ישראל – שף גרמני מאכיל ספורטאים ישראליים באוכל צרפתי 22
חלון ראווה – חליפות מבייבי קורדרוי וגם מסאטן בוהק 24
תשבצופן – הצלחה מסחררת לחיילות הבסיס (שלוש מלים. תשע אותיות) 28
מיכתבים לרותי – חיי־המין של בוב הופ בגיל 82 30
ספורט – כדורגלן גם בגיל 40 וכדורתן גם בגיל 55 31
מה הם אומרים – מחלת־הסרטן איננה פסק־דין מוות 33
שידור – אריק שרון רוצה נתח בטלוויזיה 38
תמרורים – חתונה בקוטב הדרומי 39
רחל המרחלת – מלכת־הבשמים על תקן איוב 40
הורוסקופ – לדגים: הצלחה בעבודה ובאהבה 42

„העולם הזה", שבועון החדשות הישראלי ◆ המערכת והמינהלה: תל־אביב, רחוב גורדון 3, טל. 03־232262/3/4. תא־דואר 136 ◆ העורך הראשי: אורי אבנרי ◆ עורך־מישנה: רוב איתן ◆ עורך תבנית: יוסי שנון ◆ עורך ביתוב: גיורא נוימן ◆ צלמי מערכת: ציון צפריר, ענת סרגוסטי וציפי מנשה ◆ עורך דפוס: יפתח שביט ◆ ראש המינהלה: אברהם סיטון ◆ מחלקת המודעות: רפי זכרוני ◆ המו„ל: „העולם הזה" בע„מ ◆ הדפסה: „הדפוס החדש" בע„מ, ת„א ◆ הפצה: „גד" בע„מ

קוראים יקרים,

אחד הקוראים, שאני מחשיב מאוד את דעתו, הציע השבוע להדהים אותי. ברברו על הקטנת מיספר העמודים בעיתון, בעיקבות ההתמוטטות בשוק המודעות, אמר: „סוף־סוף חזר העולם הזה למתכונת האמיתית שלו."

למען האמת, חששתי במיקצת מפני תגובות הקוראים על הקטנת מיספר עמודים בגליון. אך על פי התגובות הראשונות נראה שהקוראים קיבלו את הצעד הזה בהבנה, ואף בחיוב.

במשך שנים רבות היה מיספר העמודים בעיתון מצומצם מאוד. הדבר הביא לכירור אכזרי של החומר בגליון. תמיד היה מצוי הרבה יותר

שער „העולם הזה" (25.4.84)
כמה אפשר לחקור?

חומר מכפי שניתן לפרסם. בהתחרות על המקום ניצח החומר שנראה לנו מעניין וחשוב ביותר.

בשנים האחרונות, שבהן הביאה הגאות במיספר המודעות (20 עד 30 עמודים בשבוע, ולעיתים אף יותר) להגדלת מיספר העמודים שעמדו לרשות המערכת, היחס לחומר היה ליברלי יותר. יכולנו להרשות לעצמנו להכניס לעיתון חומר שעניין רק חלק מן הקוראים.

לוקסוס זה הופסק עתה. אנחנו מקצרים את הכתבות כדי להכניס את המידב. חזרנו שוב לכללים של בירור מדוקדק. איננו רוצים לכלול בגליון אלא חומר שיעניין את כל ציבור הקוראים, כך שאתה תוכל ותרצה לקרוא את הגליון משער עד שער, מבלי לדלג אף על עמוד אחד. לכך התייחסה הערתו של אותו קורא.

כדי לעמוד במשימה זו בהצלחה, אנחנו צריכים להתייעץ בקוראים. אם יש ברצונך להשיא לנו עצה — מה להשמיט ומה להוסיף, באיזה מדור להמשיך ועל איזה מדור לוותר — שלח לנו מיכתב או גליון. זה יעזור לנו.

„לא ידענו" – מדוע?

בימים אלה, כאשר כל העיתונות מלווה בתרועות־שימחה את נסיגת צה"ל מלבנון, אולי כדאי להזכיר עובדה נשכחת: העולם הזה היה העיתון היחידי בארץ שהתנגד לפלישה זו מלכתחילה.

עמדתנו האיתנה נגד הפלישה, בימים שבהם היה אריאל שרון גיבור לאומי וגלי ההתלהבות המילחמתית הציפו את הארץ ממטולה עד אילת, הביאה עלינו אז את שינאת הרבים. אותם הרבים מקללים עתה את הפלישה, את תוצאותיה ואת שרון.

קשה לדרוש מהם לשבח את העולם הזה על עמדתו האמיצה אז. אין אדם אוהב לשמוע „אמרתי לך". יתכן שרבים שונאים עתה את העולם הזה עוד יותר, מפני שצדק.

בכל זאת כדאי להזכיר שהעולם הזה. שפירסם את תוכנית המילחמה שמונה חודשים לפני שפרצה, מתח עליה ביקורת עניינית נוקבת במשך כל החודשים שקדמו לה. כאשר בא עכשיו יצחק רבין ואומר „לא ידענו" מה התרחש בלבנון (ראה הנדון), אפשר לטעון נגדו שהעולם הזה ידע, וכי קוראי העולם הזה קיבלו גם אז מידע מלא ומדוייק על המתרחש באותה ארץ מקוללת.

לא שאבנו את הידיעות שלנו מן התיקים הסודיים של המוסד והשב"כ, שעמדו לרשות מעצבי המדיניות הישראלית. אבל היו לנו מקורות טובים משלנו. הם כללו, בין השאר, מקורות לבנוניים (סוניים ומארוניים), מקורות של אש"ף ומקורות בינלאומיים.

מי שיעלעל כיום בדיווחים אלה של העולם הזה, בחודשים שקדמו למילחמה וגם בראשית המילחמה, כדי לרענן את זיכרונו, יתמה להיווכח באיזה דיוק ניתחנו אז את המציאות הלבנונית. אמרנו אז כי הפלאנגות המהולות אינן אלא חבורות של עורכי־טבח, שלא יעמדו בשום לחימה אמיתית. אמרנו שכוחות אש"ף הם הגורם היציב היחידי בדרום־לבנון, ושעל כן כדאי לשמור על שביתת־הנשק עימם. אמרנו כי יחסי הכוחות בלבנון שונים לחלוטין מן התמונה המצטיירת בצמרת ישראל. גם הדיווח הרציני הראשון של כוחם העולה של השיעים התפרסם מעל עמודי העולם הזה.

חקירה בלי סוף

העיתון „הארץ" הזכיר השבוע לקוראיו כי עברו 250 ימים מאז שהתמנתה הוועדה בראשות פרקליט־המדינה יונה בלטמן, לחקירת רציחתם של שני חוטפי־האוטובוס בקו אשקלון. עובדת הרצח מוכחת על־ידי תמונותיה של ענת סרגוסטי, שצילמה את החוטפים בעודם בחיים.

קוראי העולם הזה אינם זקוקים לתיזכורת זו, מפני שאנחנו חוזרים ומזכירים את הפרשה במדור זה כל כמה שבועות, ואנחנו נמשיך בכך עד שתתברר פרשה זו עד תום.

חקירת פרשה זו לא היתה צריכה לארוך יותר מ־48 שעות. כל מי שהיו נוכחים במקום בעת המעשה — וביניהם הרוצחים הפוטנציאליים — ידועים היטב. כולם נמנים עם צמרת הביטחון — שר־הביטחון לשעבר משה ארנס, קצין־צה"ל בכירים, אנשי שרות־הבטחון ושוטרים.

אין שמץ של הצדקה מעשית למשיכת חקירה זו בלי סוף — והדבר מעלה את החשד שלחוקרים אין חשק לסיימה.

מאיר שלו

מכתבים

(המשך מעמוד 3)

● *אפלבאום. שהוא לא רק ראש־הלישכה של שמעון פרס, אלא גם ראש המכון הישראלי לקולנוע, מאיית את שמו בשני אלפים – אפלבאום. וזאת, לדעת העולם הזה, גם האיות הנכון לכל הבאומים למיניהם – מבאום עד מנדלבאום, כי מקור השם בגרמנית (באום־עץ) והאיות החליפי, בוים, אינו אלא יידישיזציה של המילה הגרמנית המקורית.*

● ● ●

טוב על הנשמה

הקוראת אלון רוצה את שרה'לה שרון.

אני מאוד נהניתי מתוכנית השירה בציבור עם

שרון וידידה (לאה רבין)
ניחוחות הארץ על מגש

שרהל"ה שרון ואני חושבת שאין צורך לחכות לחגים כדי לשדר תוכנית מסוג זה.

לפי דעתי, צריך לשדר פעם בשבוע, או בשבועיים, בימי הששי בערב, את התוכנית הזאת, שעושה טוב על הנשמה ומביאה את ניחוחות הארץ על מגש השירה. **מיכל אלון**, רמת־גן

● ● ●

קצר ולעניין

תגובת חברי־כנסת על דברים שפורסמו במדור אנשים (העולם הזה 6.2).

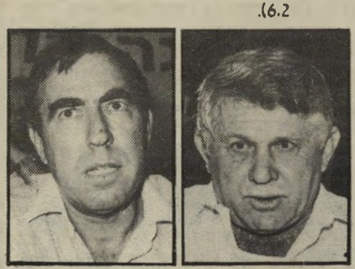

גרופר ויינשטיין
לא יצאו מן הפה

פורסמו דברים מפי, המתייחסים לתרומת־הדם של פייסי גרופר.

הדברים לא יצאו מפי וגם לא עלו על דעתי.

אריאל ויינשטיין, ירושלים

● ● ●

פישוול

יכול להיות שהוא היה שומר־בארים באמריקה (העולם הזה 13.2). **אבל בצ'כיה לא היה הקורא ספורטה נותן לו אפילו כוסית.**

זה בריון זה? עשיתם את קני לבנובסקי לבריון הנבחרת, מי־יודע־מה. ומה הוא עשה בברטיס־לבה? סל אחד! זה שומר־בארים, זה? כוסית לא הייתי נותן לו!

פישלתם, אין מה לדבר.

חיים ספורטה, תל־אביב

● ● ●

הכל מצוי בתנ"ך

בקשר להענשת כלה שלא בבתוליה בתימן (העולם הזה 31.1 ואילך), **הרי פטנט האדמת־הפנים בציבור, אינו דבר חדש. כבר כתבו על זה בתנ"ך.**

מה הגילוי הגדול. שצבע אדום הוא צבע החטא והחוטאים? הלא כבר כתבו אצלנו בישעיהו, פרק א'): „אם יהיו חטאיכם כשנים, כשלג ילבינו; אם יאדימו כתולע, כצמר יהיו!"

אפרים וייס, רמת־גן

● ● ●

סיטואציה נלעגת

מה השייכות לעבר הצבאי של חבר־כנסת לכהונתו הפוליטית?

הפוליטיקה הישראלית מזמנת לנו ארועים מוזרים. ח"כ רן כהן מר"ץ, המתיימר להיות איש־שמאל ונציג מחנה־השלום, חיטט בעברו הצבאי של עמיתו ח"כ דוד מגן מהליכוד ומצא, לדבריו, כי ב־1970 „גילה מגן פחדנות תחת אש" בתעלת־סואץ. אי־לכך פסל רן כהן את דויד מגן מלכהן בוועדת־חוץ־וביטחון.

לעומתו מכחיש מגן את כל הסיפור, וטוען כי באותו אירוע כתעלה „נהגתי בגבורה".

כמה נלעגת היא הסיטואציה, שבה מנסים שני חכ"ים, לכאורה משני צידי המיתרס, להתפאר בהיותם לוחמים שאינם מפחדים תחת אש!

אם יש סיבה לפסול את דויד מגן לכהונה פוליטית, היא נעוצה אך ורק בעמדותיו הפוליטיות, ועברו הצבאי כלל אינו שייך לעניין.

אם נקבל את הקריטריון של רן כהן, אזי רפאל איתן ואריאל שרון, אשר המיטו עלינו אסון נורא, ראויים לכל תפקיד בתחום הביטחון, וכל כשלונותיהם ילבינו כשלג. לעומת זאת, יש לפסול את רן כהן מלהופיע כמתריע ומתריע נגד שרון, משום שרן כהן יצא למילחמה בלבנון ונתן לה את הלגיטימציה השמאלית, דווקא בימים שבהם היה מחסור חמור במתנגדים למילחמה.

גדעון ספירו, ירושלים

שביתת־נשיקה

בגליון העולם הזה **שהופיע השבוע לפני 25 שנה נערך מישאל־בזק על הנושא של מכות באמצעי חינוכי.**

תשובת אחד הנשאלים, רב־סרן משה הדר, תסריטאי ועורך ביטאון חיל־האוויר:

„אותי, כילד, לא היכו, כי תמיד הייתי משיג, לפני המכות, שביתת־נשיקה. עכשיו יש לי בן ובת, שקשה להכות אותם, כי תמיד, לפני המכות, הם מספיקים להכות על חטא ובכלל, לדעתי, מותר להכות רק את הילד של השכן!"

דף תשקיף

בחירות בינואר 1986

בלישכתו של ראש־הממשלה עוסק צוות מצומצם בהכנת ניירי־עבודה, שכותרתו: „בחירות לכנסת ה־12 בינואר 1986". התאריך המשוער נקבע אחרי הבחירות להסתדרות ולא סמוך מדי לתאריך הרוטציה, שיחול בחודש ספטמבר 1986. בעבודה מניחים, שזהו התאריך המועדף, ואם יש טעם ליצור משבר קואליציוני לשם הקדמת הבחירות, זהו התאריך המתאים. עתה נבדקים כל הנתונים בשטח סביב נושא זה.

621

מיספר הרוגי צה"ל בלבנון הגיע ביום השני השבוע ל־621. לפני שבוע הוא עמד על 616.

יחד מגייסת תרומות

ראשי סיעת יחד מגיסים תרומות, בדי לכסות את החובות הענקיים של התנועה, הנאמדים במאות אלפי דולארים.

יחד תתבע במהלך שיחות־האיחוד עם העבודה, שיתחילו השבוע, שהמערך יוציא לפועל את התחייבותו וישלם לרשימתו של עזר וייצמן חלק מהחובות, כפי שהובטח, בעת חתימת הסכם־השיתוף ביניהם.

רבין רוצה בצבא צעיר

שר־הביטחון, יצחק רבין, מתכנן שורת הדחות גדולה של קצינים שעברו את גיל ה־50. הוא רוצה להצעיר את הפיקוד העליון, ולהביא לכך שהגיל העליון של קצינים בכירים יהיה 45.

מצריים הסכימה לקבל את שאהין

אחרי שבג"ץ דחה את עתירתו של עבד־אל־עזיז („אבו עלי") שאהין, מבכירי פת"ח, ביקשו אנשי הוועד הציבורי להגנת זכויותיו, כי גירושו ייעשה באופן שלא יסבך את חייו.

השילטונות נתנו לאנשי הוועד ארכה של כמה שעות, כדי שיגיעו את הסכמת ירדן או מצריים לקבל את המגורש. במיבצע טלפוני בינלאומי, דרך אירופה, הגיע ממצריים

ביפרים לקשישי חולון

אמצעי־אזעקה אלקטרוניים יועמדו לר־שות קשישים בודדים בחולון. במיקרה של צורך יוכלו הקשישים לשגר דרכם אות־מצוקה, שייקלט במוקד מיוחד, המופעל בבר בתל־אביב, וניידת־משטרה תוזנק לעזרתם.

לעיריית חולון אין האמצעים לממן את הפרוייקט, והיא מתכוונת לגיים למענו תרומות מחברות מסחריות. מחירו של כל מכשיר הוא יותר מאלף דולר.

האישור, ביום השני, בשעה 6 בבוקר. במקביל גם תידרך מישרד־החוץ בקאהיר את השגרירות בתל־אביב.

רק אז התברר כי העניין כולו לא היה אלא מירמה: שאהין גורש מהארץ שעות רבות לפני כן, וההטעיה נועדה להרוויח זמן ולמנוע מחבריו לגייס למענו לחץ ציבורי בתוך ישראל.

שמיר מתדרך עיתונאים

ממלא־מקום ראש־הממשלה, יצחק שמיר, נפגש באחרונה עם עיתונאים, בקבוצות או ביחידות, וביקש מהם שיניחו לליכוד ולא יתקפו אותו כל הזמן. לדעתו, בכך הם משרתים את הטוענים שכאילו רק בליכוד יש בעיות.

החיילים קפאו — לווינגר נבהל

החלטתו המפתיעה של משה לווינגר להפסיק את ישיבתו בפתח מחנה אל־דיישה קשורה, כנראה, בכך ששלושה מחיילי־צה"ל, אשר הוצבו לשמור עליו, קפאו בשבוע שעבר ואושפזו בבית־החולים.

לווינגר חשש כי בדעת־הקהל ייזקף המיקרה לחובתו.

בנו של הלל הפך לנהגו

בנו החייל של יושב־ראש הכנסת עבר לא מכבר בחינה לנהיגה ברכב ממשלתי, והוא מסיע את שלמה הלל מדי פעם, תחת נהגו הצמוד.

הלל ביקש בדרך זו להפחית מהעומס המוטל על נהגו, מבלי לגרום להוצאה ציבורית מיותרת.

העבודה אחרי הדתיים

שרי־העבודה, בעידודו של שימעון פרס, מחזרים עתה באינטנסיביות רבה אחרי כל המיפלגות הדתיות.

המטרה היא להכשיר את הקרקע, שבעת שבר בממשלת האחדות, תתייצב החזית הדתית כולה לצד המערך.

החברה־קדישא חוטפת גוויות

הרוסאים העוסקים בקציר־איברים לצורכי־השתלה, מנסטרים שקרוביהם התירו זאת, דורשים להרחיק את אנשי החברה־קדישא מבתי־החולים.

שמועות עקשניות טוענות, כי כמה פעמים מנעו אנשי החברה־קדישא את הקציר בכוח, וחטפו את הגוויות.

יו"ר צעירי חרות — במרס

מועצת צעירי חרות תבחר ב־4 במרס — י"א באדר לפי הלוח העברי — את יושב־ראש הוועד־המנהל של צעירי חרות. הבחירה תיערך בישיבה חגיגית בקריית־שמונה, אחרי טקס העליה המסורתי לתל־חי.

המדינה ממנת חזרה בתשובה

אחד הסעיפים המוצנעים בתקציב המדינה הוא הקצבה של 665 אלף דולר ל„חזרה למקורות". פירוש הדבר: תמיכה מטעם המדינה בפעולות מיסיונריות שמנהלות ישיבות שונות.

מי הסעיר את „מנועי בית־שמש"

מסיבת־העיתונאים של הנהלת מיפעל מנועי בית־שמש, שכונסה בשבוע שעבר, ובה פורט המצב החמור של החברה, היא תוצאה של פירסום ביזמון המיקצועי הבינלאומי לענייני תעופה, „אינטראוויה".

בידיעה מתל־אביב, מיום ה־25 בינואר, תואר המצב הקשה של המיפעל, שבראשו עומד המנכ"ל אלקנה כספי.

הפירסום, שהופיע בו ביום בין חוגים מיקצועיים בכל רחבי־העולם, עורר תדהמה, והכריח את המיפעל לצאת אל הציבור בהודעה דרמאתית.

מריבה בר"ץ

מריבה בר"ץ, על רקע הרכבת הרשימה לבחירות להסתדרות. שולמית אלוני דורשת להתייצב בראש הרשימה, בעוד שרן כהן, הנמצא בוועד־הפועל כנציג פלג משל"י, שהצטרף לר"ץ, מבקש לשמור את המקום לעצמו. אלוני הודיעה שהיא אינה מתכוונת לוותר.

האנס לא לקח חופשה

האנס התוקף באיזור רמת־אביב, ש־המישטרה טענה כי במשך יותר משנה היתה הסוגה במעשיו, לא הירפה בכל אותה תקופה מקורבנותיו.

סעילות סמינימסטיות אומרות, כי רוב הקורבנות מסרבות להתלונן במישטרה, ולכן נוצר הרושם המוטעה.

מפתח מיפלגתי לילדים אתיופיים

אנשי הסוכנות נתנו ל„נשות חרות" לנהל את המעון לילדי האתיופים בגיל הרך, שהוקם במרכז הקליטה בכפר־סבא. נשות „נעמת", שעירערו על ההחלטה בטענה כי במעונות שלהן יש מקומות פנויים וכי ל„נשות חרות" אין נסיון בתחום הזה, נענו: „אתן מפעילות כבר 20 מעונות כאלה בכל הארץ, וגם לחרות מגיע משהו."

כינוס לכתבים דתיים

הדור הצעיר של המפד"ל והמועצה הציונית עומדים מאחורי כינוס סוף־שבוע של עיתונאים חובשי כיפה, שייערך בשבת הקרובה במלון חרדי בירושלים.

נושא הדיון: כיצד יכולה התיקשורת להשפיע לחיוב על ענייני יהדות.

אבידור הכהן יישאר

הרב שמואל אבידור הכהן הכחיש השבוע נמרצות שמועה שפרחה בעולם החרדי, שהוא יוצא לארגנטינה כדי לקבל שם מינוי של רב יהדות ארגנטינה.

הכהן הוא רבה של כפר־שמריהו, והתפרסם בזכות הופעותיו בטלוויזיה וגישתו האורתודוקסית הפתוחה.

הטבות לתמ"י בסוכנות

שרידי אנשי תמ"י בסוכנות, דויד אוחיון ואלי ארצי, שנבחרו להנהלה הציונית, עשויים לקבל מישרות חודשיות, לשבות ומזכירות, אחרי שנותרו בעיקבות הבחירות ללא שום תפקיד.

ישראלים מרמים בטלפון

אנשים שניסו לאחרונה בארצות־הברית לטלפן לישראל, בעזרת כרטיסי־האשראי של חברות־הטלפון, המאפשרים שיחה מכל טלפון ציבורי, הופתעו להיווכח כי אי־אפשר להשתמש בכרטיסים כדי לשוחח עם ישראל.

חברות־הטלפון נקטו בצעד זה בגלל הצלחתם של ישראלים רבים באמריקה לרמות אותן ולהתקשר עם ישראל באמצעות כרטיסים מזוייפים.

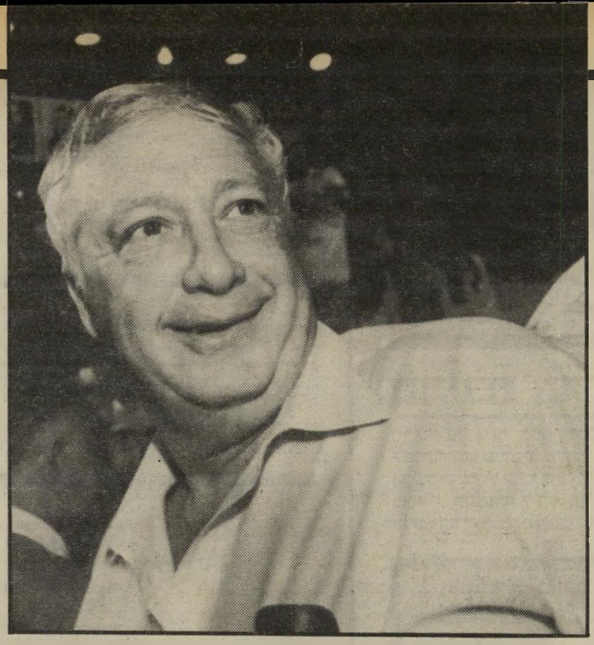

אריק מלך האוצר

ה כל מבחישים, אבל איש אינו מוזלזל בסכנה: אריאל שרון כן רוצה להיות שר־האוצר:

במיפלגת העבודה כבר מתייחסים לכך כעובדה, ומכינים תוכנית אסטרטגית לתקוף את הסתערותו על ה־מישרה.

בהתייעצות שנערכה בלישכת ראש־הממשלה ובקרב „שרינו" — שרי העבודה — הצטיירה תמונה די מוזרה: אינטרסנטים המנוגדים ל־חלוטין זה לזה, חברו יחדיו, ועלולים — או עשויים, תלוי בהשקפת העולם — לגרום לכך ששרון יקבל לידיו את התיק החשוב כספרי בשל.

שיקוליו של אריק לקבלת־התיק הם ברורים. הוא מעוניין בתפקיד מרכזי כלשהו בממשלת האחדות. ניסיונותיו לבצע מינויים בחברות הקשורות במישרד־התעשיה־והמיסחר, שהוא עומד בראשו, עוררו התנגדות ציבורית גדולה. שרון מבין כי בתפקיד שר־אוצר, כאשר כל השרים יהיו זקוקים לו וסמוכים על שולחנו, הוא יוכל לעשות כאוות־נפשו — החל בהקצבות לישיבות וכלה בקביעת תקציבים למישרדי־ממשלה, למיגזרי משק ולמוסדות ציבוריים.

בקרב שרי־העבודה, שדנו ב„תו־פעת־שרון" אחרי שובו מניו־יורק מימשפט הדיבה נגד הטיים, התגבשה באחרונה הדיעה שתאוותו לכבוש את צמרת חרות, ומשם להסתער על ה־שילטון העליון במדינה, גדלה פי כמה.

בישיבות ממשלה הוא נוהם מתחת לאפו הערות חריפות נגד יצחק שמיר ודויד לוי. כאשר הם מדברים בישיבות הממשלה, הם מגניבים לעברו מבטים. ולא פעם קובעים את עמדתם וטון דיבורם על־פי מראה פניו ותגובותיו.

שרון עצמו מגלה באחרונה התעניינות בתחומים הקשורים במישרד־האוצר, ומתמקד בענייני המשק.

ההנחה היא, ששרון מחק משדה הקרב שלו לכיבוש הצמרת את לוי, ומולו נותר רק שמיר.

להתיש את היריב

ל הפתעת שרי העבודה, עשוי דויד לוי לתמוך בצעד כזה. לא מאהבת שרון, אלא מתוך תיקווה להכ־שיל אותו. לוי, שבעבר דחה את התיק הפרובלמטי שהוצע לו, רמז כי לדעתו תיק־האוצר יחסל סופית את שרון, ויקבור אותו פוליטית. „השואה הכל־כלית ששרון יגרום לכל אזרח, לא תאפשר לו אלא לשוב לחוזה שלו," סח

מודעי
אולי ענייני התקציב

השבוע בכנסת אחד מאנשי מחנה לוי. מהי עמדתו של שמיר, קשה לדעת בוודאות. ממלא־מקום ראש־הממשלה עצבני מאוד באחרונה. אומרים עליו שהוא אינו נוהג כבימים־ימימה. אנשי־תיקשורת שבאים איתו במגע, תמהים על קוצר־רוחו ועצבנותו.

שמיר חושש מאוד מהמהלכים הצפויים של שרון בחודשים הקרובים, אבל בשיחות פרטיות לא פסלו ראשי מחנהו את האפשרות שיתמכו במסירת תיק־האוצר לידי שרון. הם מניחים שגם אם אריק לא יינזק, הרי שהתפקיד יתיש אותו, ואז אולי יסתפק בתיק זה,

היתה על מי משליך מודעי את יהבו וממי הוא מצפה לתמיכה בשעת צרה.

עד לפני זמן קצר היו בטוחים בעבודה שהוא פרסונה של ממש גם לשיחות על הקמת ממשלת־מיעוט, אם יהיה בה צורך. לכן גם הם תמכו בו, בגלוי ובסתר.

אחרי שמודעי הודיע בפומבי על תמיכה בלתי־מסויגת בליכוד ובנא־מנות לחרות, ואף תקף בגלוי שרים של העבודה, כולל ראש־הממשלה, החליטו שרי־העבודה להפקיר אותו להתקפי־תיהם של חבריו בישיבות הממשלה.

התוצאות גם הן ידועות. בכמה ישיבות ממשלה לא בא איש מטעם העבודה לעזרתו. מודעי הבין את הרמז, ושב לזרועותיהם של אנשי־העבודה. כעת הוא נתון בידיהם, לטוב ולרע.

האם הוא נטל על כתפי פרס? שרי־העבודה מתלבטים בכך. בניתוח הגיוני נראה הממצב מבחינתם כך: ברור שבשלב הנוכחי אין אפשרות לפגוע בממשלת־האחדות או לגרום להקדמת הבחירות (ראה מדור תשקיף). יהיה קשה מאוד, בגלל מיבנה הממשלה הפרובלמטי. להביא לחילופים פרסו־נאליים בין שתי המיפלגות הגדולות. סביר שמודעי יאלץ לוותר על כיסאו. כך שהמועמד היחיד שנמצא בשטח, החושק בתפקיד, שיש לו תומכים — חברים ויריבים — הוא שרון.

בעבודה שואלים: האם יוכלו לעצור אותו? האם כראי, אולי, דווקא להניח לו להיכנס לנעליים הגדולות מכפי מידתו ולטבוע בהן?

אחד משרי־העבודה הסביר, כי גם אם שרון אינו מבין כלל בכלכלה, ודבריו על כלכלה חופשית לפני שבו־עיים הוכיחו זאת, הרי שעצם ישיבתו במישרד כה חשוב תהפוך אותו לגורם מס' 1 בממשלה זו, ולכן יש לעצור מינוי כזה.

הדרך היחידה לעצור אותו, בשלב זה, היא לתמוך ללא סייג במודעי ל־

עליו מאחורי ולפני הקלעים

רק בתנאי שמודעי יוותר לחל־

ניהול האוצר בידי פרס ושרי־העבודה.

ראשי המערך מתפללים שמודעי יסכים לכך וגם לא ייכשל בלשונו וב־מעשיו עד אחרי הבחירות להסתדרות. „הלוואי שהסכם בלתי־חתום שכזה בינינו יישמר עד אז!" אמר אחד מ„שרינו".

אבל ראשי המערך יודעים, ששרון ער להסכם אפשרי כזה. ולכן עשוי להגביר את לחצו לבצע את השינויים מהר ככל האפשר. בכל פעם שהוא מקשה קושיה בענייני כלכלה בישי־

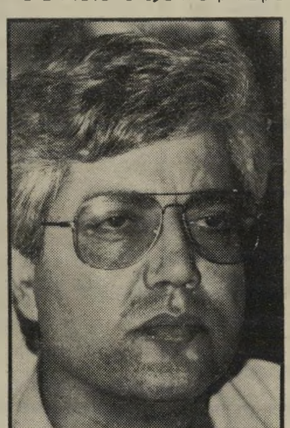

לוי
– יתישו אותו סוף סוף?

בות הממשלה, הם מצטמררים. הוא מכין שיעוריבית ונראה שהוא נעזר באנשי־מיקצוע.

שרון אינו יוצא בגלוי נגד מודעי. אבל הוא מחכך ידיים בהנאה, למראה המתרחש סביבו, וממתין שיפנו אליו בהצעה רישמית. ייתכן גם שהוא ידאג לארגן הפגנות של „אזרחים מודאגים", שידרשו להחליף את שר־האוצר הכו־של. אחד מעוזריו אמר השבוע להעו־לם הזה: „אם כך יתנהלו העניינים סביב מינויו של ראש־הממשלה הבא, היום אני בטוח יותר מתמיד — זה יהיה אריק!"

בן־ציון ציטרין ■

טיהר את שרון בעצם העובדה שמסר לידיו תיק כלכלי חשוב בממשל־תי־האחדות.

עד לאחרונה השתעשעו בעבודה באשליה המתוקה, שיחסי־הידידות בין מודעי ושרון, הנמשכים מזה 33 שנה, יניעו את שרון מלבצע את זממו. אחרי שיחות רציניות בין „שרינו" נמוגה תיקווה זו. שניים מהשרים, הזוכרים את שרון עוד מתקופת שירותו הצבאי, העירו שידידות מכל סוג שהוא לא תעמוד בדרכו של שר־התעשיה־והמיסחר אל הכתר.

אך מה שמפחיד יותר מכל הוא, שגם שרי־העבודה אינם רוצים כלל במודעי כשר־האוצר ומתקשים לתת לו יד.

במישרד־האוצר כבר חרצו את דינו. איש אינו מטיל ספק בכישוריו. ביושרו האינטלקטואלי ובכושר־עבודתו. אבל לאט־לאט מתגלים הדרך המעוותת של קבלת החלטות, בעיות פנימיות, מרי־בות מיותרות עם מנכ"לים ועם שרים אחרים, ויצירת תבהלות בציבור. „הוא גמור ואילו יכולתי, הייתי מציע לו, לטובתו, שיפרוש עתה, לפני שיאלצו אותו לפרוש," אמר אחד ממנהלי־האגפים במישרד להעולם הזה.

לטבוע בנעליים גדולות

ב ין שרי הממשלה, כמו בין הפקי־דות הבכירה, ידוע ששר־האוצר בפועל הוא ראש־הממשלה. השאלה

הפחד החדש שנפל על המערך: שרון רוצה לסלק את מודעי ולחפוס את מקומו

אלה הוא ישוב לתיק התעשיה־והמיסחר, ואילו שריר מעוניין בהח־לשת כוחו של מודעי, על רקע יחסי־הכוחות הפנימיים במיפלגתם.

בעבודה מודאגים מהעובדה, שכל־כך הרבה גורמים מנוגדים מתגייסים לעניין. אך יוהי אינה הסיבה העיקרית לחשש. הגורם המרכזי לראגה הוא העובדה, שניתן להדיח את מודעי בקלות רבה.

מסתבר, שעל־פי ההסכם הקואלי־ציוני עם הליכוד, אי־אפשר למנוע מהליכוד לערוך שינויים פרסונאליים בתיקים שבידיו.

בשבוע שעבר ברק אחד משרי העבודה את ההסכם, וגילה שהסכמת המערך למינוי היא רק לגבי ממלא־מקום ראש הממשלה, ולא לגבי שאר השרים.

המערך גם אינו יכול להתנגד ציבורית לחילופים כאלה, כי הוא כבר

הנשיא ג'מייל בצידון
זעם נאיבי

לרבין סיבה לזעום. אך הזעם הזה היה נאיבי מאוד.

בחיים הפוליטיים וביחסים בין עמים אין נאמנות. כל ברית היא זמנית. היא קיימת רק כל עוד יש לשני הצדדים אינטרס לקיים אותה. כלומר: כל עוד לא השתנו הנסיבות שגרמו לכריתת הברית. זהו עיקרון ידוע ומוכר. שמצא את ביטויו בשלוש המלים הלטיניות REBUS SIC STANTIBUS — „כל עוד לא השתנו התנאים".

ואילו בלבנון השתנו התנאים מן הקצה אל הקצה. ישראל קיבלה על עצמה משימה שהיא לא היתה מסוגלת לעמוד בה. היא הובסה בלבנון מבחינה פוליטית וצבאית.

סבין בגב. מישפחת אל־ג'מייל החליטה בשעתו להמר על ישראל. אבי־המישפחה, פייר אל־ג'מייל, לא הסתיר בשעתו שהוא עושה זאת במו־רת־רוח רבה. „אני מתבייש בזה," הצ־היר הזקן החכם באוזני הישראלים, ש־עימם נפגש בחשאי.

ישראל הבטיחה לג'מייל לכונן בלבנון דיקטטורה מארונית באמצעות מיפלגת־הפלאנגות. בראשות מישפח־תו. זה היה פיתוי גדול, ומישפחת־ג'מייל התפתתה. היא ידעה שאם ייכשל ההימור יבוא אסון על העדה המארונית. כי הברית עם ישראל הד־ביקה על עדה זו בהכרח תווית של גו־רם בוגדני. הנועץ סכין בגב העולם הערבי.

החליל החדש. מבחינת המארו־נים, ההימור על ישראל נכשל לחלו־טין. צה"ל נאלץ לנטוש את לבנון. כל מי ששיתף עימו פעולה בגלוי, ולא

(המשך בעמוד 11)

במדינה

העם קינת רבין

אין בלבנון אוייב גדול יותר לישראל מאשר הנשיא ג'מייל. ויש לכך סיבה.

„אין נאמנות בלבנון!" קונן השבוע יצחק רבין, בתגובה על הופעתו של נשיא־לבנון, אמין אל־ג'מייל, בצידון. ג'מייל העלה על נס את ההתנגדות לישראל, המתבטאת עתה בכמה פיגועים מדי יום. הוא קרא להגבירה ולהכות בישראלים.

ג'מייל נבחר בכוחם של כידונים ישראליים. ישראל היא שחימשה ומימנה את תנועת הפלאנגות. תנועתה הפרטית של מישפחת אל־ג'מייל. היא עזרה לה לפתוח במילחמת־האזרחים. היא כפתה על הפרלמנט הלבנוני את בשיר אל־ג'מייל, ואחרי שזה נרצח בא תורו של אמין.

לולא ישראל, היה אמין אל־ג'מייל כיום עסקן קטן במיפלגה קטנה בלבנון.

נאמנות, כל עוד... על כן היתה

הנדון:

מקו רע לקו גרוע יותר!

החוצה! מיד!

סיגה חלקית, טימטום שלם.

השבוע נאלץ צה"ל לסגת מקו גרוע, חשוף ומסוכן, לקו גרוע יותר, חשוף יותר ומסוכן יותר.

איני מכיר אף קצין בכיר אחד בצה"ל שיש לו מילה טובה אחת לומר על הקו החדש ועל הנסיגה החלקית.

במבול המלל, שנשפך על הנסיגה הזאת בחודשים שקדמו לה, לא היתה אף מילה אחת שתסביר מדוע הוחלט על נסיגה חלקית זו, תחת לבצע נסיגה מלאה לאלתר.

אין לזה הסבר צבאי. אין לזה הסבר הנוגע למציאות הלבנונית. החלטה זו לא נבעה מן העובדות בשטח לבנון. היא נבעה מן העובדות בשטח־אחר.

לא מילחמת־הלבנון הכתיבה את הנסיגה החלקית הזאת, אלא מילחמת־העסקנים בממשלת־ישראל.

ועל כך ייהרגו אנשים — הקורבן מס' 618 של מילחמת־הלבנון, והבאים אחריו.

■ ■ ■

קו האווילי — זיכרונו לא־לברכה — נשען על מיכשול־מים נוח, הוא כלל את העיר צידון — מקום המועד לפורענות — אך גם הרבה כפרים נוצריים, שלא התנגדו לכיבוש בפועל.

ואילו הקו החדש עובר בלב האיזור השיעי. השיעים הם, כנראה, לוחמי־הגרילה המעולים ביותר בעולם כולו.

אין זו תופעה חדשה. מזה אלף שנה ויותר הצטיינו השיעים ביכולתם לגייס מקירבם מתאבדים, המוכנים בכל עת למסור את נפשם, בשימחה וברינה, על פעולת־פיגוע באוייבי אללה, ולזכות אוטומטית בחיי־נצח בגן־עדן. זכורים ה„חשישיין" השיעיים, שהטילו את מוראם על מלכי המוסלמים והנוצרים כאחד, ושמם חדר לכל השפות האירופיות („אסאסינים").

עכשיו שלחנו את חיילי צה"ל להתמקם בלב הארכלוסיה הזאת.

■ ■ ■

לפני שבועיים אמר יצחק רבין מישפט מדהים: לפני שנכנסנו ללבנון, אמר. לא ידענו די על השיעים.

יש לברך את האיש על גילוי־הלב שלו. אך תוכן המישפט מחריד.

רבין תמך במילחמה. הוא התהלך בה בחברתו של אריאל שרון, היוזם העיקרי, הצטלם עימו, והעניק לו סעד ועצה. יש לו חלק באחריות למילחמה.

והנה הוא בא ואומר: לא ידענו.

מה היינו אומרים על בונה־מטוסים האומר, אחרי התרסקות מטוסו: „לא ידענו די על כוח־המשיכה של כדור־הארץ?"

ממשלת־ישראל, בעזרת האופוזיציה של או, פלשה ללבנון. היא שיגרה לשם רבבות חיילים ישראליים, שנחשפו לסכנת־מוות. והנה בא מי שבא ומגלה שיזומי המיבצע אף לא טרחו ללמוד את העובדות הבסיסיות ביותר על השטח שבו נערכה הפלישה!

השיעים האלה לא נפלו מן השמיים. הם יושבים שם הרבה מאות בשנים. ההיסטוריה שלהם ידועה. אפשר לקרוא אותה בספרים. אנשי־מודיעין ישראליים הסתובבו בשטח ודיברו עימם. שליחי המוסד ישבו בלבנון עצמה — כפי שהתגלה במיסמכים רשמיים וגלויים — במשך זמן רב לפני המילחמה.

והנה בא שר־הביטחון ואומר: לא ידענו?

■ ■ ■

אבל עכשיו אנחנו יודעים. קיבלנו שיעור מאלף, שעלה בחייהם של מאות חיילי צה"ל.

אנחנו יודעים עכשיו מי הם השיעים, ומה הם, ולמה הם מסוגלים.

ועל כן הנסיגה החלקית הזאת היא טירוף. היא הזמנה להריגת חיילינו.

בשבוע שעבר קרה המיקרה הבא באחד הכפרים שמיזרחה לצור:

כוח של צה"ל נכנס לכפר. כדי לבצע בו מעצרים וסריקות.

60 מאנשי הכפר נאספו.

התושבים — גברים, נשים וילדים — התנגדו למאסרים ויצאו בגופם החשוף נגד הטנקים והמיקלעים. החיילים המפוחדים פתחו באש. שיעי אחד נהרג, אחד נפצע.

צה"ל ניגש להריסת בתים במרכז הכפר. אנשי יוניפי"ל, שהיו במקום, התנגדו לכך. בין קציני צה"ל והקציניים הצרפתיים של כוח־האו"ם התפתח ויכוח, שהפך לתיגרה. הצרפתים טענו כי צה"ל הוא „בלתי־אנושי".

וזהו סיכום היום:

כל בני הכפר, וביניהם נערים ונערות, הפכו אויבים מושבעים של ישראל וצה"ל. כל אחד מהם הפך מתאבד־בכוח במשימת־הרג. הם ובני הכפרים הסמוכים. לא רק היום, אלא גם מחר ומחרתיים. לא רק מצפון לגבול, אלא, אולי, גם מדרומו.

קציני יוניפי"ל הפכו שונאים מושבעים של צה"ל, ויפיצו את שינאתם בצרפת ובשאר ארצות־הבית של כוחות־יוניפי"ל. מזכירות האו"ם כבר גינתה את צה"ל בחריפות על אשר התרחש באותו יום.

ובל זה: לשם מה?

כדי לאפשר לצה"ל לשבת באיזור מקולל זה, על אפה ועל חמתה של אוכלוסיה קנאית ואחוות־שינאה, במשך עוד כמה שבועות.

ושוב: לשם מה?

על כך אין תשובה.

■ ■ ■

אני רואה בטלוויזיה קבוצה של חיילי צה"ל, הנכנסים לפרדס וחשוך כדי לסרוק אותו.

כל פרדס הוא אתר אידיאלי למארב. מאחורי כל עץ יכול להסתתר מתאבד או להיות מוחבא מיטען קטלני.

ואני שואל את עצמי: לשם מה?

מי מקבל על עצמו את האחריות הנוראה לשלוח צעירים אל תוך פרדסים בארץ אחרת, ברדיפה אחרי אוייב המקני, שאנחנו

שרון בראשית המילחמה: עד מתי?

יצרנו אותו במו ידינו? מה, לכל הרוחות, עושים שם חיילי צה"ל? מדוע אנחנו מסכנים את חייהם במשימה בלתי־אפשרית?

לשם מה?

■ ■ ■

ומרים שהם נמצאים שם כדי להגן על גבולנו, על ישובי הצפון. אומרים שהם נמצאים שם כדי שממשלת־ישראל תספיק להשיג ערובות־ביטחון.

זהו שקר, וכל בר־דעת במדינה יודע שזהו שקר.

לא יהיו ערובות־ביטחון לגבול הצפוני, מפני שאין ממי לקבל ערובות־ביטחון.

ערובות־ביטחון ניתן להשיג רק ממי ששולט בשטח בפועל. אבל אנחנו מותירים אחרינו בדרום לבנון ארץ הרוסה, ללא שילטון וללא שליט.

לפני המילחמה שלטו באיזור זה כוחות אש"ף. היה שם שילטון יעיל. ממשלת־ישראל כרתה עם השילטון הזה (בדרכי עקיפין) הסכם של שביתת־נשק, ואש"ף הבטיח שקט מוחלט בגבול במשך 11 חודשים.

את השילטון של אש"ף בדרום־לבנון שברנו. במקומו לא בא שום שילטון אחר.

עכשיו אנחנו דומים לילד ששבר את הספל, והמנסה לחבר יחד את השברים כדי לשתות ממנו.

את השברים אי־אפשר לאחות. לא יהיה מי שיערוב לביטחון ישראל בדרום־לבנון. האגדה של „צבא דרום־לבנון" התנפצה בימים אלה, כאשר אנשיו ברחו כשפנים מצידון, עוד לפני שנסוג משם צה"ל עצמו.

הרעיון שחבורה זו תגן על גבולה של ישראל הוא בדיחה גרועה.

■ ■ ■

שבוע יכולנו לפנות את כל לבנון במכה אחת, ולהשאיר את הקללה הזאת מאחורינו.

יכולנו לפתוח דף חדש.

לא עשינו זאת. הוצאנו רגל אחת מן הבוץ של צידון, ושקענו בשתי הרגליים עמוק יותר בבוץ של צור וגזיה ונבטיה — שמות המעוררים כיום סלצות בלב חיילי צה"ל.

וגם משם נצטרך לצאת.

השבוע יכולנו לצאת איכשהו בכבוד. כאשר נצא משם, בסופו של דבר, נעשה זאת בלי כבוד.

נצא משם כמו נפולין ממוסקבה — בתנאים של מנוסה, כאשר כוח גדל והולך של לוחמי־גרילה מונב אחרינו ומכה בנו מכל עבר.

וכל יום של עיכוב יגביר את מחנה אויבינו, יגדיל את צבא הפוגעים בנו, יעמיק את השינאה אלינו ויכריח אותנו לעשות מעשים שלא ייעשו, אשר ישחירו את פנינו בעולם כולו. כל יום של עיכוב יגביר את הסכנה ליישובי הצפון, מפני שיקים נגדנו אויבים חדשים.

זהו טירוף.

לשם מה?

■ ■ ■

דברים צריכים להיאמר באכזריות, כדי שייחרתו בתודעה. יש רק סיבה אחת ויחידה להמשך שהייתנו בלבנון, להמשך הקטל של חיילי צה"ל.

וזו הסיבה: המערך והליכוד לא יכלו להגיע לידי הסכם ביניהם על שום צעד אחר.

חיילי צה"ל משמשים רגלים במישחק השחמ־מת בין המערך (לבנים) והליכוד (שחורים).

זה לא נעים לשמוע. זה מבעית. זה מחריד. אבל זו האמת.

הליכוד אינו יכול להסכים לנסיגה מיידית וכללית, מפני שיש בה הודאה סופית ונחרצת באיוולתה של המילחמה הזאת כולה, מן הרגע הראשון והקילומטר הראשון.

נסיגה מיידית וכללית פירושה: נחלנו תבוסה מוחלטת. לא השגנו דבר. הקורבנות היו לשווא.

מנהיגי הליכוד אינם מסוגלים להודות בכך, מפני שהם פוחדים מפני אריאל שרון. האיש הזה מהלך עליהם אימים.

יתכן שזוהי העובדה המדהימה ביותר בכל הפרשה: אריאל שרון — האיש שהכניס את בולנו להרפתקת־הרמים הנוראה הזאת, בעזרת ראש־ממשלה שכבר היה אסטרונאוט, ורמטכ"ל שהכל רואים עכשיו שיש לו מנת־מישכל סוליטית של מורון — עדיין מכתיב את המהלכים. על סיו יישק דבר, מפני שהכל פוחדים מפניו.

לתופעה זו אין תקדים בהיסטוריה. גם בארץ שיש בה דיקטטורה צבאית, מסולקים הגנרלים כאשר הם נוחלים מפלה. הגנרלים שהכניסו את ארגנטינה להרפתקה האומללה של מילחמת איי־פוקלנד סולקו למחרת היום מן השילטון והועמדו למישפט.

ורק אצלנו ממשיכים אריאל שרון וחבריו להתנהג כאילו נחלו זה עתה ניצחון מפואר. הם מטילים את מוראם על ראשי הליכוד, ואלה מטילים את מוראם על המערך. מתנגדי־המילחמה נשארים מנודים, אף שהכל יודעים שצדקו. וחיילי צה"ל ממשיכים להיכנס לפרדסים חשוכים ממיזרח לצור כדי לאסוף כדורים.

■ ■ ■

תופעה הזאת אינה מוגבלת, כמובן, למילחמת־לבנון. היא מתרחשת גם בתחומים האחרים, שבהם אין המחיר משולם כרם אלא בדמים.

המשק הישראלי, שנפגע פגיעה קטלנית על־ידי ממשלת־הליכוד, ממשיך לגסוס. הוא שוכב על שולחן־הניתוחים, אחרי שהורדם בסם־ההרדמה של „עיסקת החבילה". אך אין מי שיבצע בו ניתוח. חברי הממשלה אינם יכולים להסכים ביניהם על דרך הטיפול.

לא טובת החולה, השוכב על שולחן־הניתוחים, קובעת. קובע המישחק שבין שותפי הקואליציה ליד שולחן־הממשלה.

המערך, שיכול היה להקים בכל עת ממשלה צרה ולקבל את ההחלטות הדרושות, אינו עושה זאת. מפני שאינו מוכן לקבל על עצמו את האחריות הבלעדית, הפשוטה והגלויה, למעשים שיש לעשותם.

לכן מתמוטט המשק, לכן נהרסת החברה, לכן יש קיפאון בטאבה. לכן אין תשובה לפריצת־הדרך של ערפאת וחוסיין. לכן נשלחים חיילי צה"ל אל תוך הפרדסים שממיזרח לצור.

לשם מה? לשם כך!

■ ■ ■

מי עמדת הפיקוד העליון של צה"ל לגבי סוגיה זו? צה"ל מקבל פקודות מן הרשות המדינית. כך זה צריך להיות. אל ינסה איש בצה"ל להכתיב לממשלה את המדיניות. צבא הנשמע לממשלה מטוטמת עדיף על צבא שאינו נשמע לממשלה.

אך חובתו של המטכ"ל היא להגיש לממשלה את חוות־דעתו המיקצועית האמיתית, בלי בחל ושרק.

על כך אסור למטכ"ל להתפשר. אסור לו להתאים את חוות־דעתו לצרכים הפוליטיים של השילטון.

אילו היתה מונחת על שולחן הממשלה חוות־דעתו החד־משמעית של המטכ"ל בזכות נסיגה כללית לאלתר, עד לגבול הבינלאומי, היה קשה יותר לממשלה להתחמק מאחריותה.

אולם המטכ"ל הסכים ל„נסיגה בשלבים", כ„אחת האופציות" — כפי שרצה שר־הביטחון, בגלל המצאות הפוליטית בממשלה.

על כך יש להצטער.

כי בלבנון אין אופציות זולות אחת: להסתלק, להסתלק מיד, להסתלק לגמרי.

הנסיגות

הכל מבולבלים: החיילים הנסוגים מקו רע לקו גרוע יותר, תושבי הגליל ותושבי דרום לבנון

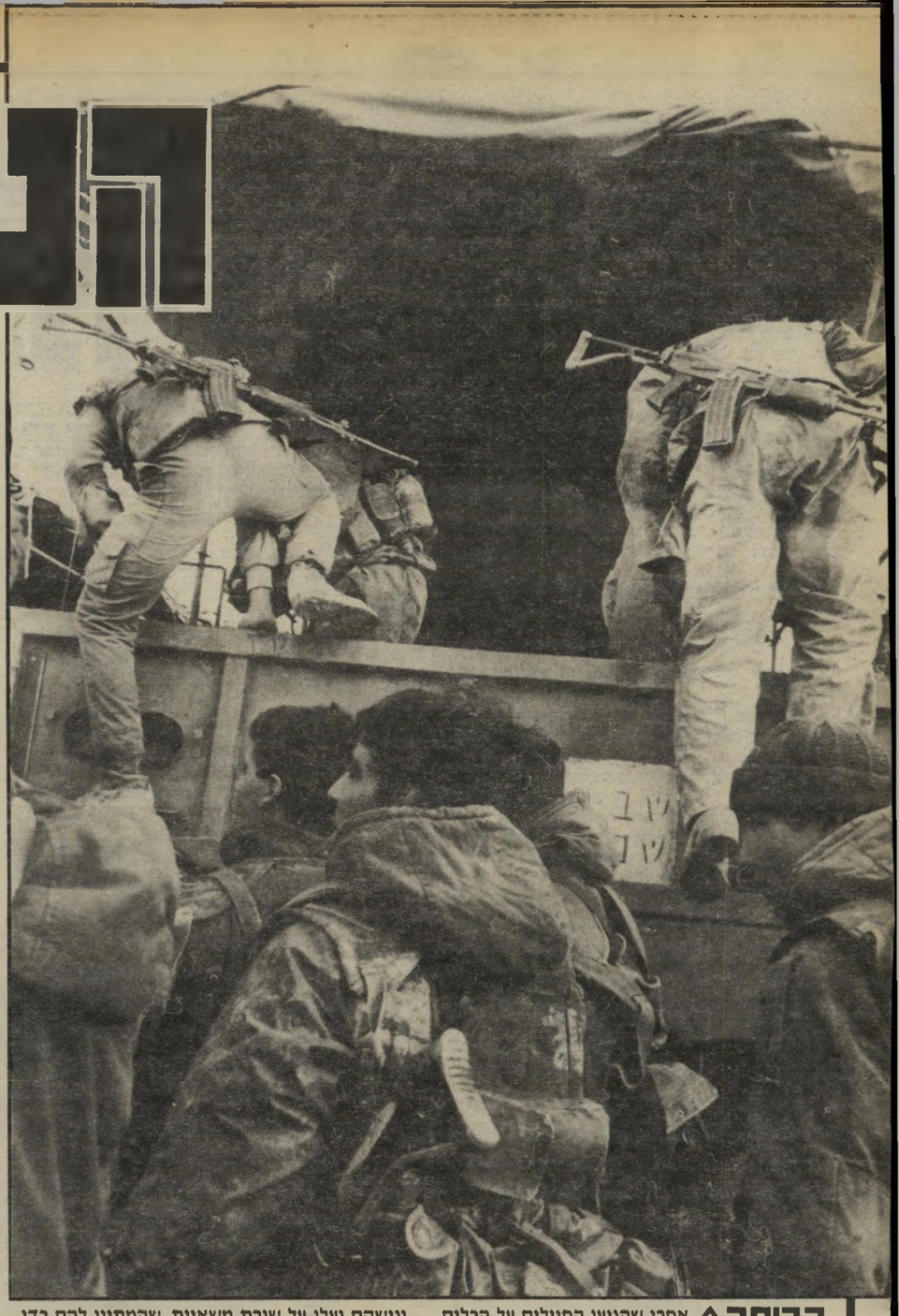

הביתה? אחרי שהגיעו החיילים על הכלים הכבדים, זלדות וטנקים, אל נקו־דת־אל־סוף, צמונית לעיירה ג'זין, אספו את חפציהם ונישקם ועלו על שורת משאיות, שהמתינו להם כדי לקחת אותם הביתה, לארץ. אך חיילי גולני ידעו, שכשיגמרו את הקורס בארץ, הם ישובו ללבנון.

קדימה, לאחור! כלי הרכב הכבדים נסעו במהירות דרומה, אחורה, לכיוון הגבול. על כלי־הרכב היו מונפים דגל ישראל ודגל היחידה. החיילים חבושי־קסדות.

חייל צעיר ישב על זלדה מאובקת ומלאת בוץ. הוא היה מלוכלך ועיניו היו אדומות מעייפות. הוא היה לבוש סרבל שלג עבה ונראה ארוז היטב בתוכו.

באיטיות ובכבדות הסיר החייל מעל ראשו את הקסדה והחזיר למקומה כיפה סרוגה כחולה. הוא ישב בשקט למעלה־למעלה, ניקה בסמרטוט את הרובה האישי שלו. אחר־כך התכופף פנימה, לתוך כלי־הרכב ושלה משם את הקיטבג, את הרובון ואת השכפ"ץ הצבאי.

אז ירד בכבדות מעל הזלדה מכוסת

מאת

ענת סרגוסטי

הבוץ ונשרך, כשהוא גורר אחריו את החפצים הכבדים, לכיוון המשאית הצבאית שחיכתה כדי לקחת אותו הביתה, לארץ.

כשעבר עם חבריו את הגבול ליד מטולה, פרצה מגרונו קריאת שימחה. הוא קפץ, ביחד עם חבריו, בתוך המשאית הפתוחה, נופף ידיים לעבר החייל במחסום ושר.

רימוני־עשן ציבעוניים ליוו את הכניסה לתוך קריית־שמונה. זו היתה, בוודאי, אחת השבתות המשמחות ב־חייו, והוא לא היה זקוק לאישור הרבנים כדי לשמוח או להפליט מפיו

שלג של השתא כל הרכסים המובילים לעיירה ג'זין מכוסים במרבדי שלג. החורף בלבנון בעיצומו. כלי רכב של צה"ל עמדו ביום השבת בצידי הדרכים ואיבטחו את השיירה הנסוגה דרומה. החיילים לבושים בסרבלים מיוחדים המתאימים לתנאי שלג ולרגליהם הם נועלים נעלי־שלג חמות. הגשם והרוחות הסוערות לא מנעו את הנסיגה, שהיתה מהירה ומסודרת.

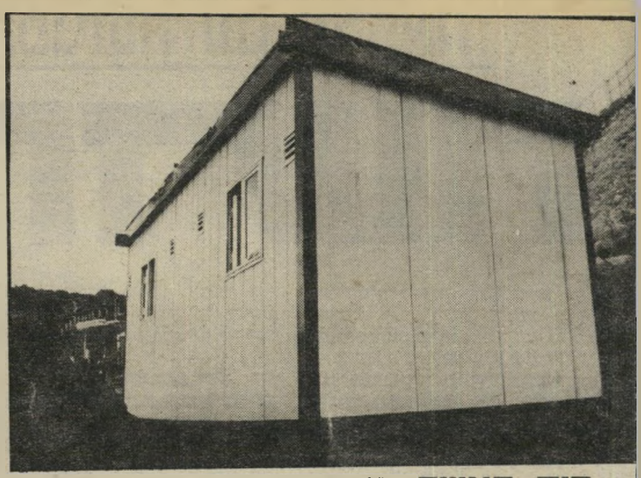

בית באוויר צה"ל פינה מאיזור־הנסיגה את כל הציוד הנייד, בין השאר גם את הבתים הטרומיים. בתמונה: בית טרומי מובל על גבי משאית, ונראה כאילו הוא עומד באוויר.

עליצות חיילים מנופפים ומחייכים למצלמות, שעות ספורות אחרי שפינו את העיר צידון. הם ידעו שלקראת ערב יהיו בטוחים בתוך שטח ישראל ויוכלו סוף־סוף, לישון כמה לילות בשקט.

אנתת־רווחה, לפחות בינתיים, על כך שהוא בארץ, עד לפעם הבאה שיצטרך לשוב ללבנון.

זמן קצר אחרי שחזרנו מלבנון, כבר נשמעו תגובותיהם של הפוליטיקאים הרתיים. הם זעקו על חילול־השבת. ביום הראשון בבוקר התגברו קריאו־תיהם, והם הוסיפו ושאלו מדוע לא נועץ המטכ"ל ברבנות הצבאית. הם התמרמרו והיקשו מדוע היו צריכים החיילים הרתיים לנסוע בשבת ולחלל אותה, בלי שקיבלו אישור מרב צבאי מוסמך.

פוליטיקאים אלה, שלא כמו החייל שפגשנו כמה שעות קודם לכן, בוודאי לא סיכנו את חייהם ולוא יום אחד בלבנון.

"הכניסה לצה"ל אסורה!"

מקורות צבאיים מסרו בימים האחרונים שצה"ל מוכן לסגת בתוך שעות. החלטת הממשלה על הנסיגה בשלבים נתנה אור ירוק, וכוחות וכלים התחילו לזרום דרומה.

ביום השבת בבוקר הגיעה ההודעה על הנסיגה. אנחנו יצאנו מכיוון מטולה צפונה, מלווים בג'יפים צבאיים, כדי לפגוש את הכוח שנע באותה השעה מצידון דרומה.

מעבר הגבול נמצא מיזרחית לעיירה מטולה. כביש חדש ורחב מוביל אל תוך לבנון. חיילי צה"ל בבגדי־שלג מיוחדים מאיישים את המחסומים השונים הפרושים לאורך הדרך. סימני הפיגוע שבו נהרגו שני חיילים לפני שבוע אינם ניכרים, רק הזיכרון נשאר. הכביש כמעט חדש, השוליים רחבים.

בארץ מחפשים את החורף במשך שבועות ותוהים מדוע אינו מגיע. מי שעובר את הגבול לתוך לבנון מוצא אותו שם. הרכסים המושלגים של הרי־הלבנון מציצים מפעם לפעם מבעד למסך העננים הכבד הרובץ עליהם. גשם יורד ללא הפסק ולצידי הדרך שטיחים ירוקים של עישבי־בר. כל פרחי־החורף, שלמדנו עליהם בשיעורי הטבע בבית־הספר היסודי, נמצאים שם, בתוך לבנון. המון רקפות, כלניות בכל הצבעים, פרגים, חרציות ומרגניות. הכל פרח והשמיים זלפו גשם כמעט לא הפסק.

הכביש, שחלקו נבנה במיוחד על־ידי צה"ל, אינו עובר כמעט בשום כפר לבנוני עד שהוא מגיע לעיר היפהפיה ג'זין.

באותו בוקר שבת היה הכביש ריק כמעט לחלוטין. אולי בגלל מזג־האוויר הסוער, אולי משום שללבנונים מצוי אין מה לעשות על הכביש הזה, שאינו מוביל אותו לשום מקום, אולי משום שצה"ל דאג לפנות את הכביש באותו הבוקר, לקראת השיירה שעמדה לחזור לארץ.

נסענו בשיירה פנימה לתוך ההרים. הוואדיות משני צידי הדרך היו מלאים בנחלים שוצפים. המיפלסים, שם בל־בנון, נמצאים בעליה מתמדת.

את ג'זין עברנו במהירות, מה שבטוח. כל הסיפורים על מיטעני־הצד המתפוצצים פיתאום ואיש אינו יכול לצפות את תוצאותיהם, לא הוסיפו למוראל ולביטחון של השיירה.

תושבי העיירה הצפונית הזאת, הבנויה על רכסים מושלגים של הרים, לא הרגישו שיום השבת הוא יום מיוחד. מעטים מביניהם שיכלו להתגבר על הקור העז עמדו בצידי הבתים.

דובר צה"ל גייס את מיטב אנשיו, שיילוו את השיירה הגדולה של העיתונאים שרצו לסקר את השלב הראשון של הנסיגה. נלקחנו לגיבעה סמוכה לג'זין. שם, ליד שלט אדום גדול שעליו כתוב "הכניסה לכוחות צה"ל אסורה". חיכינו לשיירה.

הדי יריות של נשק קל נשמעו

(המשך בעמוד 32)

צחוק לרגע חיילי גולני, שעזבו ביום השבת בבוקר את העיר צי־דון, הגיעו לנקודת־איסוף, שבה השאירו את כלי־הרכב הכבדים. ברגע שעצרו בנקודת־האיסוף וראו מולם את המשאיות שחיכו לקחת אותם הביתה, שיחררו חיוכים. אחר־כך עלו במהירות על כלי הרכב.

אורי אבנרי ממשיך לדווח על הפגישה עם ערפאת:

אופציה חדשה

ד שעה היתה שתים אחרי־חצות. יאסר ערפאת ישב בראש השולחן הארוך, ושתה תה. הוא המתיק אותו בדבש, מתוך צלוחית שהונחה לפניו. „בעוד כמה שעות אני טס שוב," אמר. קודם לכן כבר סיפר לנו כי בשבועיים האחרונים ביקר ב־15 מדינות, וישן בלילות במטוס.

לא שאלנו אותו לאן הוא טס הפעם. ערפאת אינו מודיע לעולם מראש לאיש על ידי טיסותיו ומוערן. גם אנשים הקרובים לו אינם שותפים למידע זה. זהו אחד מאמצעי־הביטחון של האיש, אשר כמה „אירגוני־טרור ושרות־ביון בעולם מנסים בכל עת להרגו.

רק לאחרונה נתפסו על־ידי מוסדות־הביטחון של אש"ף שתי חוליות, שניסו להתנקש בחייו.

פעם סיפר לי מישהו. בקול משועשע. על ביקור שעמד ערפאת לערוך באוסטריה. לאוסטרים נמסר, כמובן, על בואו, אך לא על המועד המדוייק, וגם לא על זהות המטוס שיביא אותו וכיוונו. האוסטרים, המקפידים על טקסים, לא ידעו איך לארגן לו את קבלת־הפנים הראויה לו. לבסוף המתין הקאנצלר־דאז, ברונו קרייסקי, במשך שלוש שעות בנמל־התעופה, עד שהגיע ערפאת — במטוס פרטי של נשיא בולגריה, דווקא.

גם הפעם לא ידענו, על כן, כי ערפאת עומד תוך כמה שעות לבוא לעמאן. אך הטיסה לא יכלה להפתיע אותנו. הרצאתו האריכה על המצב המדיני ותיכניות אש"ף הכינה אותנו לכל המהלכים שהפתיעו, כעבור יום, את העולם ואת ישראל: ביקורו של ערפאת בעמאן וחתימת ההסכם ערפאת־חוסיין.

והנה תופעה ישראלית מובהקת. המעידה כאלף ערים על אשר מתרחש כיום בצמרת ישראל: הידיעה על הסכם ערפאת־חוסיין הפתיעה והדהימה את צמרת המדינה ואת כלי־התקשורת. החלה תישפוכת של תגובות. „פר־שנים" הובהלו למיקרופונים. „מומ־חים" אצו ואנה ואנה.

אך שום מוסד ממשלתי ו־שום כלי־תיקשורת לא שאל את פיהם של ששת הישראלים, שחזרו זה עתה ממסע שבו בילו שבע שעות בדיונים פולי־טיים אינטנסיביים עם יאסר ערפאת, ושעות נוספות רבות עם יועציו ושותפיו הקרובים.

מה ההסבר לתופעה מוזרה זו? יש רק אחד: איש לא היה מעוניין בהבנת המאורע החשוב. משלת־ישראל „דח־תה אותו על הסף", כפי שהיא דוחה כל מעשה שטמונה בו סכנה של שלום.

● מובארק: בניה לדורות

מ בחינתי, לא היתה בהסכם ער־פאת־חוסיין אף מילה מפתיעה אחת. הנוסח נבע ברזיק ממערכת השיקולים, שנפרשה לעינינו על־ידי ערפאת עצמו בפגישה זו. מכיוון שנפ־גשתי עם ערפאת כבר חמש פעמים לפני כן בשנתיים ומצי האחרונות, מובן לי גם התהליך שהוביל לנקודה זו.

„במישור המועצה הלאומית הפלסטינית פתחנו אופציה פו־ליטית!" אמר לנו ערפאת. היא התכוונו לקריאת המועצה לכי־נוס ועידת־שלום בינלאומית, בהשתתפות ישראל ואש"ף.

החלטה זו, שהתקבלה על־ידי הפרלמנט הפלסטיני ברוב מכריע, בהצבעה דמוקרטית, לעיני מצלמות־הטלוויזיה (והצופים הישראליים), לוותה בישראל בתגובה של זילזול והתעלמות.

כפי שאמר השבוע חוסני מובארק, איש שקול שאינו נוטה להגזמות: אם תתעלם ישראל מן המתרחש, היא עלולה להצטער על כך במשך דורות. אילו ידע עברית, היה בוודאי אומר: יחסה של ממשלת־ישראל יגרום בכיה לדורות.

הוא לא הגזים.

אפשר לחייך או לשלול את רעיון הוועידה הבינלאומית, כמכשיר טכני להשגת שלום, אך אי־אפשר לשלול כי החלטת הפרלמנט הפלסטיני אומרת שאש"ף מוכן לשבת ליד שולחן אחד עם ישראל ולדבר פנים־אל־פנים על כינון שלום בין ישראל והעולם הערבי.

עובדה זו חשובה לאין שיעור מטכניקה זו או אחרת.

אם זאת אינה מהפכה — מהי?

הנכונות של ערפאת עצמו לעלות על דרך־השלום היתה ידועה לי במשך שנים. ובזה אין חדש. החידוש הוא ביכולתו של ערפאת לכנס את הפרלמנט הפלסטיני, חרף התנגדות סוריה ולוב, ולהשיג רוב מאסיבי למדיניות זו. יתר על כן, מכיוון שאירגוני־הרסיסים, הכפופים לסוריה וללוב, נשארו עתה מחוץ לאש"ף, יש לערפאת היכולת המלאה לבצע את המדיניות שהוא דוגל בה.

ההחלטה לכנס את המועצה הלאומית הפלסטינית בעמאן היתה הימור גורלי. הימור זה הצליח מעבר לכל הצפוי. הרוב העצום של העם הפלסטיני תמך בהחלטה, וכמעט כל העולם הערבי מכיר עתה באש"ף המטוהר כבמוסד הייצוגי של העם הפלסטיני. התרשמתי כי ערפאת לא יסלח לגורמים שניסו למנוע את כינוס המועצה בעמאן.

אין פירוש הדבר כי אין ויכוחים וחילוקי־דיעות במוסדות אש"ף. מהיגיונו של ערפאת היא בלתי־מעורערת. אך לא על פיו בלבד יישק דבר. לא פעם הוא נשאר במיעוט לגבי מהלך טאקטי זה או אחר, כפי שסיפר לנו בעצמו, בגאווה רבה. גם עתה יש ויכוח על כמה פרטים. ההתבטאויות הסותרות של מנהיגים שונים, כמו פארוק קדומי וצאלח („אבו־איאד") חלף, המתקבלות ביש־ראל כסימנים של פילוג או צביעות, מעידות דווקא על הבריאות של הד־מוקרטיה הפלסטינית — „הדמוקר־טיה הערבית היחידה בעולם," כפי שמתפארים ראשי אש"ף.

לערפאת אין כוח לכפות את דיעותיו על חבריו והמוני עמו. הוא יכול רק להסביר ולשכנע. את זאת הוא עושה בהצלחה.

ההסכם שהושג בינו ובין חוסיין מוכיח כי ערפאת הוא עתה חזק יותר מכפי שהיה אי־פעם. הוא מצפצף על תגובות־הזעם שבאו מדמשק, גם מפי אנשים כמו אחמד ג'בריל וג'ורג' חבש, פורשי אש"ף.

● שטחים תמורת שלום

כ דאי לעיין היטב בפירטי הסכם זה. הוא לא פורסם רשמית, אך גירסה אמינה שלו פורסמה דווקא על־ידי מתנגדיו — אנשי החזית הדמוקרטית של נאיף חוואתמה. סגן־המזכיר של אירגון זה, עבד רבו (שסירב להגיד לנו שלום, כאשר נפגשנו עימו בוועידת־האו"ם בז'נבה), פירסם את הנוסח בדמשק.

וזו לשונו:

בהשראת ההחלטות של ועידת־הפיסגה בפאס. שאושרה על־ידי הערבים, וההלטות האו"ם על העניין הפלסטיני, בהתאם לאמנה של האו"ם, ועל בסיס ההבנה ההדדית לכינון יחסים מיוחדים בין העם הירדני והעם הפלסטיני;

ממשלת הממלכה ההאשמית של ירדן ואירגון־השיחרור הפלסטיני הסכימו ביניהם להתקדם לקראת השגת הסדר צודק של שלום במיזרח התיכון, לסיום הכיבוש הישראלי של השטחים הערביים הכבושים ובכללם ירושלים, בהתאם להנחיות ולעקרונות הבאים:

(1) אדמה תמורת שלום, כפי שנקבע בהחלטות או"ם, ובכללן החל־טות מועצת־הביטחון.

(2) זכות ההגדרה העצמית לעם הפלסטיני. הפלסטינים יגשימו זכות זו כאשר יוכלו הירדנים והפלסטינים להי־שיג זאת במיסגרת האיחוד הקונפ־דרטיבי הערבי המתוכנן בין מדינות ירדן ופלסטין.

(3) פיתרון בעיית הפליטים הפלסטיניים בהתאם להחלטות האו"ם.

(4) פיתרון הבעיה הפלסטינית על כל היבטיה.

על בסיס זה, יתנהל המשא־ומתן לשלום במיסגרת ועידה בינלאומית, בהשתתפות חמש החברות הקבועות של מועצת־הביטחון של האו"ם, וכל הצדדים לסיכסוך, וביניהם אש"ף, הנציג החוקי של העם הפלסטיני, במישלחת משותפת.

עד כאן נוסח ההסכם, כפי שפורסם בידי מתנגדיו.

יש בו כמה מהפכות. כראי לעמוד עליהן:

● **עצם ההסכם הוא מהפכה כפני עצמה.** בשנים האחרונות ניסה ערפאת כמה וכמה פעמים להגיע להסכם מעין זה, כדי לקדם את תהליך־השלום ולשנות את יחס ארצות־הברית לעניין הפלסטיני. בכל פעם נמנע הדבר בגלל התערבות מאסיבית של סוריה וסוכניה באש"ף. עכשיו, סוף־סוף, ערפאת הוא די חזק כדי לעשות זאת, בתמיכת הרוב המכריע של העם הפלסטיני.

● **מטרת ההסכם היא, חד־משמעית, השגת הסדר־שלום.**

● **הסעיף הקובע הוא, כמובן, הסעיף 1.** נאמר בו חד־משמעית כי תמורת האדמה יינתן לישראל שלום. זאת היתה תמיד סיסמת תנועת־השלום הישראלית („שטחים תמורת שלום", או, בנוסח שלנו, „כל השטחים תמורת כל השלום").

● **קריאה למשא־ומתן פ־נים־אל־פנים.** במיסגרת ועידת־שלום בינלאומית, שבה ישתתפו לא רק ארצות־הברית וברית־המועצות, אלא גם סין, בריטניה וצרפת. ערפאת מאמין כי מדינות אלה קרובות יותר לתפיסה הפוליטית של אש"ף, ומקובלות גם על ישראל.

אך מעניינים ביותר שני נושאים.

ערפאת עם המישלחת הישראלית אי־שם•
האופציה הירדנית מתה?

שאליהם מתייחסת ההודעה רק בשפת־רמזים.

● מיכשולים של נייר

ד נושא האחד הוא החלסק מו־עצת־הבטחון 242.

במרהב שלנו עלולים מיב־שולים של נייר להיות חזקים יותר מאשר מיכשולים של סלדה. שני מיכשולים כאלה הם האמנה הפלסטינית וההחלטה מס' 242.

שום ישראלי אינו יכול לנהל משא־ומתן עם אש"ף על בסיס האמנה הפלסטינית. מפני שהיא שוללת את עצם קיומה של ישראל. לכן, כאשר רוצה מישהו למנוע הידברות ישראלית־פלסטינית, הוא שולף מיסמך ישן זה, שאבד עליו הכלח, ושרוב הפלסטינים היו רוצים לשכוח אותו.

הוא הדין לגבי ההחלטה 242. היא מתעלמת מעצם קיומו של העם הפלסטיני, זכויותיו הלאומיות ומוס־דותיו. לכל היותר היא מתייחסת אל רוש על „החלטות מועצת־הביטחון," אך מבלי לאזכר את המיספר השנוא.

חוסיין משוכנע, כנראה, כי ניתן לשכנע את האמריקאים, בבוא העת, שניסוח זה מספק את דרישתם לקבלת 242 על ידי אש"ף.

הנושא העדין השני הוא טיב היחסים בין ירדן והפלסטינים. בהק־דמה להסכם מדובר על „כינון יחסים מיוחדים" בין שני העמים, הירדני והפלסטיני. סעיף מס' 2 מכיר בזכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים, אך אומר שיתבצע במיסגרת קונפדרציה עם ירדן.

המושג קונפדרציה אינו קבוע ומדוייק. בשפות שונות יש לו משמעות שונה, ובערבית אין לו שום פירוש ברור. שווייץ מגדירה את עצמה רשמית כקונפדרציה, מדינות־הדרום של ארצות־הברית הקימו בשעתו קונפדרציה, וגם בריתות ערביות רופפות הוגדרו כך בעבר.

בעייתם כאל בעיה הומאניטרית של פליטים. לכן אין שום פלסטיני יכול לקבלה כמות שהיא.

מי שרוצה למנוע את שיתוף הפלסטינים בתהליך־השלום, תובע מהם לקבל את ההחלטה 242. זהו תכסיס בדוק. כיום משתמשים בו האמריקאים — לפחות לפי שעה.

בקרב הפלסטינים יש ויכוח על מידת הרצינות שיש לייחס למיכשול זה. עיצאם סרטאווי המנוח הציע לקבל את ההחלטה, שאינה אלא פיסת־נייר, ולגשת לעניינים הרציניים. מנהיגים אחרים מתנגדים לכך בחריפות, ורואים בכך כניעה.

הסכם ערפאת־חוסיין משתדל לע־קוף את המיכשול. בהקדמה מדובר על „החלטות האו"ם על העניין הפלסטיני" (וזה כולל, כמובן, את ההחלטה 242). הסעיף מס' 1 מבטא את עיקרון־היסוד של 242 — נסיגת ישראל משטחים כבושים והסדר־שלום — ומדבר בפי־

• *מימין: עורך־הדין כאמל דאחר, ח"כ מתי פלד, הכומר ריאח אבו־אל־עסל, יעקב ארנון, אורי אבנרי, ח"כ מוחמד מיעארי.*

הנוסח של סעיף 1 נותן רק הגדרה ברורה אחת: שתהיינה קיימות שתי מדינות, ירדן ופלסטין, ובין אלה יקום „איחוד קונפדרטיבי".

זהו הישג של ערפאת. במיס־מך מדובר בפירוש על מדינה פלסטינית, על זכות ההגדרה העצמית של הפלסטינים, ועל היות אש"ף הנציג החוקי של העם הפלסטיני.

לא נאמר כי בוועידת־השלום יהיו הפלסטינים חלק ממישלחת ירדן, אלא שתקום „מישלחת משותפת" של כל הערבים, ובה נציגי אש"ף. רעיון זה כבר הועלה ב־1977, לפני הביקור של אנוור אל־סאדאת בירושלים, שטירפד את כינוס ועידת־השלום, שעליה דובר אז.

מובן שהסכם זה, המדבר על עקרונות בלבד, משאיר מרחב רב לחילוקי־דיעות בעתיד — טיב הקונפדרציה, הרכב המישלחת, היחס ל־242, ועוד ועוד. בין שני הצדדים עדיין קיימים חשדות הדדיים רבים, ואנשים מסויימים בצמרת אש"ף חושדים בחוסיין יותר מאחרים. אך העקרונות מוסכמים על הכל.

לבן מותר לומר שזוהי פרי־צת־דרך. אין זה הסכם סופי, ולא סוף־הדרך, אך זוהי סוף־סוף התחלה המאפשרת התקדמות.

● ללא אשליות

ה התקדמות היא בשלושה מי שורים שונים: המישור האמרי־קאי־ערבי, המישור האמריקאי־סוב־ייטי והמישור הפלסטיני־ישראלי.

עיקר המשמעות של מיסמך ערפאת־חוסיין הוא במישור הראשון — האמריקאי־ערבי. המלך הסעודי פאהד היה בוושינגטון, והפעיל את מלוא השפעתו ברוח הסכם זה. אחריו יבוא חוסני מובארכ, ויניח גם את מלוא מישקלו שלו על כף המאזניים.

רונלד רגן כבר בירך על הסכם חוסיין־ערפאת. הוא עשה זאת בלשון זהירה, שבאה לעודד את ידידי אמריקה בעולם הערבי, מבלי להרגיז את ממשלת־ישראל.

אך ניתן היה להבין מרוח שיחתנו כי צמרת אש"ף מייחסת חשיבות רבה יותר למישור השני — מישור היחסים האמריקאים־סובייטים.

ערפאת הוא אדם מנוסה מאוד, ואין לו הרבה אשליות לגבי המעצמות הגדולות. הוא סבור כי המיפנה המכריע בעניין הפלסטיני יבוא על רקע יחסי מוסקווה־וושינגטון, במהלך התזוזה האמריקאית לקראת הסדר עם הסובייטים בעניין מירוץ־החימוש הגרעיני.

אין זו השערה בעלמא. ערפאת מקבל ידיעות מהימנות מן הצמרת הסובייטית, וגם, בעקיפין, מוושינגטון. הולכים ומתרבים הסימנים כי העניין היש־ראלי־פלסטיני יעלה על סדר־היום במשא־ומתן האמריקאי־סובייטי.

יצחק שמיר צודק בהחלט כשהוא מזהיר מפני אפשרות זו (מבחינת הש"ק קפתו שלו, כמובן), והודעות־ההרגעה האחות עתה מוושינגטון לירושלים אינן אלא מסך־עשן.

הדרישה שאש"ף יקבל את ההחלטה 242 נפה מלא ובפירוש, שאינה מעשית, משמשת לאמריקאים כתירוץ כדי לעכב את התהליך, עד אשר יוכלו למכור לסובייטים את הסכמתם לוועי־דה בינלאומית, במחיר תמורה הולמת. הסובייטים מעוניינים בכך, מכיוון שהוועידה תסמל את מעמדם כצד להסדר במרחב שלנו. האמריקאים יתנגדו לכך עד אשר יוכלו למכור סחורה בעיסקה הולמת.

זוהי, על כל פנים, תיקוות

המלך חוסיין ואשתו המלכה נור
מה זאת קונפדרציה?

אש"ף, הניזונה ממקורות טר־בים מאוד, כפי ששמענו.

● מיפלגת־הבעת' הישראלית

ב מישור הפלסטיני־ישראלי אין לאש"ף בשלב הזה תיקוות גדו־לות. אין למנהיגיו אשליות לגבי ממשלת־האחדות וחבריה.

אולם גם כאן ריאה אש"ף איתותים מעניינים. מקורות סובייטיים מסרו כי יצחק שמיר הציע לאנדריי גרומיקו, בשיחה תם לא־מכבר, שברית־המוע־צות תחדש את יחסיה עם ישראל, תמורת הסכמת ישראל לבינום ועידת־שלום בינלאו־מית.

גרומיקו, כך מסרו המקורות הסובייטיים, השיב על כך כי חידוש היחסים יתכן רק אחרי שישראל תיסוג מן השטחים הכבושים.

עצם הנכונות הישראלית, בהקשר כלשהו, לשקול את הסכמתה לכינוס הוועידה הבינלאומית נראית כרמז מעורר.

גם את ההתפתחות בצמרת ישראל רואה ערפאת במיסג־רת היחסים הגלובליים. לדעתו תיפול ממשלת־האחדות ברגע שארצות־הברית תגיע לכלל עיסקה עם ברית־המועצות על כינוס הוועידה הבינלאומית.

לגבי האפשרויות האלטרנטיביות — הקמת ממשלה מצומצמת בראשות שימעון פרס, בהשתתפות אחד הפלגים הקטנים — מגלה ערפאת ידע מפתיע. הוא מחזיק בראשו את הרכב הכנסת, מצוי בסיעות כמו מורשה וש"ס, לתנועת־התחיה הוא קורא „מיפלגת־הבעת' הישראלית". (בעת' פירושו בערבית — תחיה. מיפלגת־הבעת' הסורית היא המיפלגה הלאומנית הרודנית, שבראשה עומד חאפט' אל־אסד.)

כדי להכשיר את הקרקע למשא־ומתן ישראלי־פלסטיני, בבוא העת, מעוניינת הנהגת אש"ף להרחיב את הדו־שיח עם כוחות־השלום הישרא־ליים. גם אנחנו ביקשנו להשיג התקד־מות בתחום זה, והעלינו רעיונות שונים לשיתוף גופים ואישים נוספים בדיאלוג המתמשך. כללנו סעיף מיוחד על כך בהודעה המסכמת, שפירסמנו בשמנו, על דעת ערפאת.

אחרי שאש"ף בחר בצורה חד־משמעית באופציה של משא־ומתן לשלום, והדבר אושר בהצבעה דמוקר־טית במוסד הפרלמנטרי העליון שלו, אין עוד שום תירוץ לשוחרי־שלום ישראליים לסרב לדו־שיח זה.

מבחינה זו מתקרב רגע האמת, שבו ייקבע הגבול בין יונים ושפנים.

● לבנון היא הר־געש

מ ובן **שנושא** הלבנון עלה פע־מים רבות במהלך השיחות.

כפי אנשי אש"ף הושמעה דאגה רבה מאוד למה שעומד להתרחש במח־נות־הפליטים. קיים חשש חמור מפני מעשי־טבח, נוסח צברה ושאתילא.

הסוכנים הסוריים למיניהם — אירגוניהם של אבו־מוסה, צעיקה ועוד — מוכנים לפלוש למחנות, בחסות הצבא הסורי, כדי למנוע את התארגנות התושבים, התומכים בהנהגת אש"ף. צפויה שיבת הצבא הסורי לבירות, כשהמטרה היא להשליט את סוכניו במחנות־הפליטים שם.

ערפאת הדגיש, כי כל עוד לא יושג הסכם חדש להפסקת־אש בין ישראל ואש"ף, כפי שהיה קיים ערב מילחמת־הלבנון, חופשיים בוחות אש"ף לפעול משטח לבנון, בשיתוף עם בעלי־בריתם המקומיים. אנשי אש"ף כבר מצויים בשטח, ויש להניח כי בהתחדש ההתחרות בין הכוחות המקומיים השונים, ינסו חלק מהם להסתייע באש"ף נגד יריביהם.

על רקע זה העלינו את הצע־תנו להפסקה הדדית של פעו־לות־האיבה, במיסגרת של הס־כמה הדדית לעלות על דרך המשא־ומתן.

מובן שזהו נושא מורכב. המחייב דיונים והחלטות, וערפאת לא יכול היה לתת תשובה על כך בו במקום. זהו עניין למוסדות אש"ף ולממשלת־ישראל.

אולם כאשר הודענו כי אנחנו עומדים לכלול סעיף על כך בהודעת־הסיכום של המישלחת שלנו, לא התנגד לכך ערפאת. קראתי את הנוסח באוזניו. גם זהו סימן מעודד — איתות ברור שיש על מה לדבר, במיסגרת המתאימה.

בדיבורי ערפאת על המצב בדרום־לבנון אפשר היה לגלות שמץ של שימחה־לאיד.

„לבנון היא הר־געש", אמר, בהזכירו שאמר לי את אותם הדברים בעת פגישתנו בביי־רות. „זהו הר־געש שאיש אינו יבול לשלוט בו. אנחנו יכולנו. כיום אין מי שמסוגל לכך. את המחיר ישלמו כולם — האמ־ריקאים, הסורים, הישראלים."

גם סוריה אינה מסוגלת. לדבריו, להטיל את מרותה על הכוחות היריבים שם. כאשר הורה אסד לשיעים ולדרו־זים להפסיק את הפיגועים נגד ישראל, לא נשמעו הכוחות המקומיים להוראה.

● יש אופציה לשלום

מ ובן **שאני** יכול לפרט כאן רק חלק קטן מן הדברים שנאמרו, מפני שרוב דבריו של ערפאת נאמרו לנו שלא לפירסום, כחומר־רקע, בגלל הצורך לשמור על מקורות בינלאו־מיים.

אך לאור שיחות אלה וכל אשר קרה מאז, כגון הסכם ערפאת־חוסיין, מסקנותיי הן:

- **האופציה הירדנית מתה.**
- **קיימת עתה אופציה ברורה למשא־ומתן בין ישר־אל, אש"ף וירדן, במסגרת המי־צעת של ועידת־שלום בינל־אומית.**
- **בוועידה זו תיפתר אוטו־מטית בעיית ההכרה ההדדית, בצורה נוחה לשני הצדדים.**
- **לקראת ועידה כזאת ניתן להשיג את הפסקת הפיגועים, על בסיס הדדי.**

כאשר אמר חוסני מובארכ השבוע שכדאי לישראל לחשוב היטב־היטב על השלכות ההסכם של חוסיין וערפאת, הוא דיבר כידיד וכאדם נבון. דברים רומים עומד שימעון פרס לשמוע השבוע מפי ראש ממשלת איטליה ונשיא רומניה — ששניהם תומכים בדו־שיח ישראלי־פלסטיני. למרבה הצער, אין סיכוי שקריאה זו תמצא אוזן קשבת בממשלת ישראל, שאינה מסוגלת לקבל החלטות סבירות, ובמיפלגת־העבודה. הסובלת מחוסר־מנהיגות.

יש אופציה לשלום. אם תתממש או לא — זה תלוי בגורמים רבים. אחד מהם הוא הציבור הישראלי.

סגן־מזכיר עבד רבו (משמאל) עם פאריק קדומי
הכרעה דמוקרטית

במדינה

(המשך מעמוד 6)

ברח על נפשו בעוד מועד, צפוי עתה להוצאה להורג. זה עלול לקרות לכ־אות מוריעים, שמסרו בידי צה"ל לוח־מים מקומיים שנעצרו, עונו ואף נהרגו.

העדה המארונית כולה נמצאת עתה במצב דומה. כדי להציל מה שניתן להי־ציל בלבנון החדשה, עליה להשליך את יהבה על סוריה — הגורם היחידי המ־סוגל להצילה. כך עושה אמין אל־ג'מייל עכשיו.

הגיון זה מחייב עתה את ג'מייל להיות ערבי־לאומני יותר מאשר כל אדם אחר בלבנון. עליו להלל ולשבח את הסורים ולרקוד על פי חלילם. עליו להטיף בקולי־קולות לשינאת ישראל.

כך הוא עושה עתה, ככל יכולתו. אין לו דרך אחרת. ורק מנהיג ישראלי נאיבי מאוד יכול היה לצפות שינהג אחרת. אחרי שההרפתקה הגדולה של ישראל בלבנון, בניצוחו של אריאל שרון, הסתיימה במפולת גמורה (ראה הנדון ועמודים 8 – 9).

רבין, שתמך בשרון בימי השיא של המצור על ביירות, אינו יכול להתלונן. אך השבוע כיפר חלקית על העוול

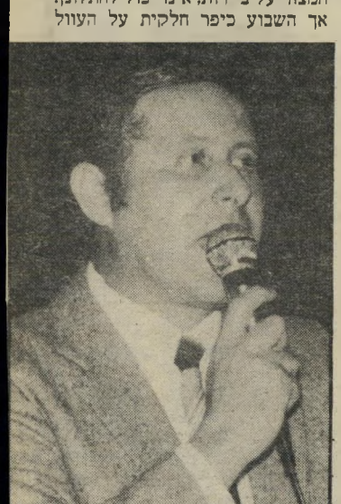

ח"כ מיכאל איתן
להתמוטט פיסית

בשורה של הצהרות גלויות־לב. שאמרו לציבור את האמת המרה.

הכנסת
הנאום שלא נגמר

טכסים שר־המישפטים מנע מח"כ המערך מלשאת נאום חסר־תקדים

השבוע שענר בכנסת עמד בסימן ביקורם של ראשי התנועה המתקדמת לשלום אצל יאסר עראפת (ראה עמודים 10 – 11). את המתח ששרר במישכן אפשר היה לחתוך בסכין.

את הנושא העלה דווקא ח"כ חדש וצעיר, מיכאל איתן (41). איתן הוא איש חטיבת־חרות בליכור, בקי בתורת־ז'בוטינסקי, איש יודע־ספר, ובשעות של שלווה גם נעים־הליכות. אך אין הוא פיקח במיוחד, ויש לו נטיה לאבד את השליטה בעצבי. כשהוא נתון בהתרגשות יתרה, בעיקר על רקע לאומני.

לפני שלושה חודשים איבד ח"כ איתן את עשתונותיו. כשהסרט מאחורי הסורגים הוקרן במישכן הכנסת. רוב הצופים בסרט התרשמו עמוקות, אבל איתן השתולל בדיון שנערך אחרי ההקרנה, ניפנף בכל מיני מיסמכים מוזרים של חזית־הסירוב. כמה מחבריו הביעו בגלוי את החשש. שהוא עלול להתמוטט פיסית. אפילו הבימאי המוזקן אורי ברבש, אדם מנומס מאוד. נאלץ להרים עליו קול. ללא הועיל. ח"כ איתן היה בטריפ.

השבוע, כשהעלה מיכאל איתן את נושא המגעים עם אש"ף בכנסת. הוא

(המשך בעמוד 14)

ראיון טלפוני של ניבה לניר, „היועצת המדינית" של יצחק רבין

פליטות הפה של

ועברה מן השמאל של מפ"ם את כל הקשת הפוליטית עד לימין של מיפלגת־העבודה, ללישכת שר־הבי־טחון ולקשרים הרוקים עם הנץ הראשי בצמרת המיפלגה?

ניבה (39) היא ילידת קיבוץ עין־החורש של השומר הצעיר. הוריה נמנים עם מה שמקובל לכנות „עמודי התווך של ההתיישבות." אמה, ג'ניה, היא יועצת פסיכולוגית, ואביה משה („שיטה") עובד במיפעלים האיזוריים של הקיבוצים. השניים ילידי בלגיה.

אחותה הבכירה של ניבה היא המשוררת מיכל סנונית, החיה כיום בתל־אביב עם המיזרחן צבי אלפלג.

במשך שנים חיה ניבה בצילה של האחות המוכשרת, היפהפיה והפופו־לרית. ניבה, גם היא יפת־פנים, ניסתה ללכת בעיקבותיה, ואף כתבה שירים ואפילו מחזה, שהועלה מעל בימת הקיבוץ. אבל דרכה לא צלחה. מזה כמה שנים אין השתיים מדברות כלל זו עם זו.

כאשר הבינה ניבה שהיא לא תוכל לאחותה בתחום השירה והפרוזה, היא היתה חייבת להפנות את מירצה לתחום אחר. היא הלכה לפוליטיקה, שם קיוותה להגיע למוקדי־הכוח.

לניבה היתה שיטה. היא היתה נצמדת לאישיות פופולארית ומוכרת, ומנסה לממש דרכה את שאיפותיה הכמוסות. ככל שהשיטה הצליחה, כן גדל התיאבון. ומעיסוק בשמאל, בשולי המפה הפוליטית, הגיעה למרכז ואף ימינה ממנו.

את שרותה הצבאי עשתה ניבה ככתבת של במחנה נח"ל. ומאז רבק בה חיידק העיתונות, המלווה אותה עד היום.

עבודתה העיתונאית קירבה אותה לאנשים החשובים, שבצילם היא רצתה לחסות.

מילחמת ששת־הימים העמידה את ניבה בצד השמאלי של המפה הפולי־טית, ביחד עם כמה וכמה מהצעירים היוניים במפ"ם. ערב הבחירות לכנסת ב־69, כשמפ"ם הצטרפה למערך עם מיפלגת־העבודה ורפ"י, פרשו ניבה וחברה ממפ"ם והקימו את שי"ח (שמאל ישראלי חדש). אנשי שי"ח הסוציאליסטיים הארוקים, דגלו בנסי־גה לקווי ה־4 ביוני ובסיסמה „שטחים תמורת שלום".

ניבה נשבעה אז שכף רגלה לא תדרוך לעולם בבניין מיפלגת העבודה, המוקצית מחמת־מיאוס.

פרישתם של צעירי הקבוץ הארצי ממפ"ם עוררה רעש גדול בקיבוצים. המשורר אבא קובנר, בן קיבוצה, אף דרש שתעזוב את הקיבוץ. בזכות המעמד המיוחד של הוריה, ולחץ צעירי עין־החורש, לא נזרקה ניבה מהקיבוץ.

שי"ח היה משב־רוח מרענן בשמאל הישראלי באותה תקופה של אחרי מילחמת ששת־הימים. התנועה התאי־מה לגלי ההתעוררות של השמאל החדש באירופה של אותן השנים, ששיאם היה במרד־הסטודנטים בפאריס ב־1968.

אז נאחזה ניבה ברן כהן מקיבוץ גן־שמואל.

כיום יושבת ניבה בצד השני של המיתרס, אבל בתחילת שנות ה־70 היא הפגינה, לא אחת, בהפגנות ללא־רישיון בארץ ובשטחים הכבושים. ההפגנה המפורסמת ביותר היתה בשדות הכפר עקרבה ליד שכם, שרוסס על־ידי צה"ל ברעל. באותה הפגנה היתה התנגשות פיסית בין המפגינים וכוחות צה"ל.

הפגנה סוערת אחרת נערכה באותה השנה מול דירת־השרד של גולדה מאיר בירושלים, שבמהלכה טיפסו המפגינים על החומה, חדרו לגינת־הבית והקימו בה „התנחלות".

בכל אותה תקופה התפרנסה ניבה, שהיתה בחופשה מהקיבוץ ושהתגוררה בעיר הגדולה, מעבודה כעיתונאית בעל־המישמר ובמוסף שלו, חותם. ל־צד אחותה.

הראיון שעורר את הרעש

כה אמרה ניבה:

● לשאלה מדוע הסכימה לקבל מינוי במימסד: „...היתה לי סיבה טובה. אלמלא ראיתי את נושא לבנון, פרוייקט היציאה משם, כראשון בדרגה – לא הייתי מסוגלת לקבל את המינוי הזה. זה היה הדחף וזו היתה המוטיבציה הפוליטית שלי, לגמור את הסיפור בלבנון ולחזור הביתה!"

● לשאלה איך היא הצליחה לשכנע גם את הממשלה: „הייתי צריכה להכין עבודת־רקע לישיבת־הממשלה בנושא לבנון. הלכתי לבדוק את עמדות השרים, עוד חודש קודם לכן, כדי לראות עם מי צריך להיפגש.

„אולי לא צנוע מצידי לומר זאת – אבל קלעתי בול לגבי כל השרים, לחוציא אחד. את יוסף שפירא. השר ללא תיק (מורשה). פיספסתי. לא חשבתי עליו כלל. כל־כך היה ברור לי שהוא לא יתמוך בנו, עד שלא התייחסתי אליו בהקשר זה.

„אמרתי ליצחק, שמשה ארנס יהיה הכי־קיצוני נגד, ששמיר יתנדנד, שבורג, לוי, פרץ ופת יגלו אית־נו, ושצריך לתת להם עוד חיזוקים. לשימחתי – שפירא גם הצביע איתנו, וזו היתה הפתעה נעימה. כך, שיצחק ראה שהערכותיי־הצעותיי, על מי לשים דגש ולחזק בשיכנוע – היו נכונות.

„ואגב, למיקרה של שפירא יש גם השלכות פוליטיות לעתיד. מעתה, החידברות איתו צריכה להיות אחרת, וגם זו אחת מעצותיי שיצחק מקבל."

● על עצמה: „יצחק יודע שאני מכירה היטב את המערכת הפוליטית... עם זאת, אין לי יומרה לנהל את מישרד־הביטחון."

● על עבודת ההכנה לישיבת הממשלה, שדנה בהתנחלות בתל־רומיידה, בלב חברון: „על נושא כזה הממשלה יכולה להתפוצץ, וצריך להכין חומר ביסודיות."

● על אופן עבודתה: „כאשר רצו אנשי הפנטגון לדעת את עמדותיו של יצחק בקשר לגדה המערבית – הם נפגשו איתי לשמוע את דבריי."

● על השפעתה על רבין: „יצחק לא בדיוק מושפע. יש לו עמדות מאוד מוצקות וברורות. אבל זה לא אומר שכאשר מדברים ודנים על דברים, אין עליו השפעה. באופן פרדוכסלי, יצחק, שנחשב הכי בלתי־ניתן להשפעה, בביכול, מקבל ממני את עצותיי יותר משקיבלו, בזמנו, מאירקה (פעיל) או לובה (אליאב)."

ניבה לניר בפעילת השמאל החדש
„אנשי הפנטגון נפגשו איתי לשמוע את דבריי"

פוליטיקה ורוח

אותה תקופה שבה ניבה למ־דה מודים באוניברסיטת תל־אביב, ר' התוועדה שם לכמה מרצים, שהשקפת־עולמם היתה שמאלית מוצהרת. אחד מהם היה אלוף־מישנה (מיל) מאיר פעיל, שאותו הכירה עוד לפני שפשט את מדיו. היא שוחחה עימו על הקמת גוף שמאלי חדש, שמאלה ממערך העבודה־מפ"ם.

בשי"ח רעשו וגעשו הרוחות. לבסוף חל בו פילוג, ערב הבחירות של 1973. השמאל של שי"ח הצטרף לסיעת העולם־הזה כוח־חדש במיסגרת חדשה שנקראה „מרי", ואילו הימין הקים את „תכלת אדום", שהתאחד עם ותיקי מק"י והקים את „מוקד" שבראשו הועמד מאיר פעיל.

ניבה היתה יכולה לחייך בסיפוק. היא הצליחה. אם לא בשירה, לפחות הוכיחה את עצמה בפוליטיקה, והקימה, כך היא חשבה, תנועת המונים לתפארת.

ניבה הביאה איתה ל„מוקד" את הפרופסורים אבישי מרגלית ומנחם ברינקר. אצל ברינקר היתה בת־בית, וביחד איתו עבדה בביטאון השמאל, עמדה, שקם ומת באמצע שנות ה־70. השילוב של פוליטיקה ורוח התאים לה.

בהדרגה, ולא ברורה הסיבה המדוייקת, היא התרחקה מפעיל, ובין השניים חל נתק. ייתכן שהיא התאכזבה מכך ש„מוקד" זכתה במנדט אחד בלבד ונותרה בשוליים.

כך גדל התיאבון

מי היא ניבה לניר?

איך ביצעה מהפך של 180 מעלות.

עולם לא זכה עיתון־היורדים הי־מני, המופיע בניו־יורק, בעדנה שכזו. ישראל שלנו היה לעיתון המבוקש ביותר בבניין מיפלגת־ה־עבודה ובלישכתו של ראש־הממשלה. הכל ניסו לאתר את הראיון המלא, שנערך עם ניבה לניר, היועצת המדינית של יצחק רבין. מי שהצליחו לשים יד על העיתון, הנמכר גם בארץ, לא יכלו שלא לחייך. אחר־כך נדו בראשם ושאלו בקול רם מה יעשה עתה רבין.

בלישכת ראש־הממשלה מוכנים להישבע, שאפילו שימעון פרס לא יכול היה להסתיר את חיוכו, כשדווח לו על מה שניבה דיברה, כשהיתה מעבר לים.

העימות הניצחי בין פרס ורבין, שלא יסתיים לעולם, לבש השבוע מימד שונה, מצחיק משהו. המראיינת, לשעבר מאנשיו של פרס, הצליחה לדחוק את רבין לפינה. בקרב שאין לו סוף, בזכות היוצאת הנמרצת שלו.

דבריה של לניר (ראה מיסגרת) שופכים אור על אחת הדמויות הסמגוניות בפוליטיקה הישראלית, שעד היום לא זכתה בכתבת־דיוקן מקיפה.

התופעה החדשה של יועצי־שרים, המעמידים עצמם במרכז החיים הפוליטיים, כבר זכתה בסיקור רב לפני חודשיים. אבנר סרוסי, עוזרו של דויד לוי, התפאר בכך שהוא המושך בכל החוטים של שר־הבינוי־והשיכון. לניר היתה הרבה יותר זהירה, אך בין השיטין של הראיון איתה יש פנינים שלבטח העלו סומק על לחייו של השר שלה.

הפך לשיחת־היום בצמרת המדינית

היוצאת

אז התקרבה לאריה („לובה") אליאב, שפרש ממיפלגת־העבודה בעיקבות מילחמת 1973. אך גם איתו לא האריכה ברומן הפוליטי, וגם ממנו נפרדה. גם אצל לובה היא היתה בטוחה שתוכל להקים כוח פוליטי חדש, המוני, אבל גם כאן נכזבה תיקוותה, והיא חיפשה אילן אחר להיתלות בו.

בשנת 1975 חל מהפך בחייה האישיים. לפני כן היא הספיקה להתחתן ולהתגרש מאבישי אטינגר, קיבוצניק, אחיו של עמוס אטינגר. לשניים לא נולדו ילדים.

נישואיה השניים היו לחוקר הפרטי מאיר פלבסקי, המבוגר ממנה בשלוש שנים. השניים התגרשו בתחילת 1983, כמעט שהתקבלה לידיעות אחרונות. עד לשבסוף מצאה בית חם בדבר.

הדרך לדבר היתה רצופה בפעילות הפוליטית של בעלה. פלבסקי וחבריו שירתו במילואים בתחילת פינוי סיני, אחרי החתימה על הסכמי קמפ־דייוויד. הם החליטו שמיפלגת־העבודה תיוושע אם בראשה יעמוד שוב יצחק רבין. בשובם לעיר הם הקימו את חוג אורים. ששם לו למטרה לדרבן את רבין להתמודדות עם פרס ולניצחון במרכז־המיפלגה, ערב הבחירות הבאות.

החוג התכנס מדי פעם בביתו של פלבסקי ברמת־גן, ובמקום החל מופיע רבין — בתחילה לבד, ואחר־כך ביחד עם אשתו, לאה. ניבה נהגה לומר: „אני אחרי שנפרדו למעשה בסוף שנת 1982. לשניים בת משותפת, בת 7, המתגוררת עם האם. פלבסקי ממלא את פיו מים: „כל מה שיש לי לומר עליה — ויש לי הרבה — אומר בבוא הזמן." הוא סותם ואינו מפרש.

ניבה עם בעלה־לשעבר, מאיר פלבסקי
„אין לי יומרה לנהל את מישרד־הביטחון!"

רק מגישה קפה

פ לבסקי, שותפו של מרדכי רח־מים, איש־הביטחון המפורסם, היה איש המימסד. הוא היה רחוק מכוחות השמאל הרדיקלי. הניישואין עימו היו תחילת הדרך במעבר של ניבה למרכז המפה הפוליטית.

השניים הכירו בתערוכה של דני קרמן, הגרפיקאי והמאייר, שביתו היה מוכר כ„בית־יוער של השמאל המתון". החתונה נערכה במועדון התיאטרון של יעקב („יענק'לה") אגמון. השמאל הרדיקלי הדיר את רגליו מהחתונה. פעיל נעדר. לובה בא, וכמוהו גם ח"כ מרשה פרידמן והד"ר להיסטוריה יגאל עילם, שגם הוא חדל אחר־כך לדבר איתה.

פלבסקי נתן לניבה את האפשרות לפרוץ למרחב חדש, שבו ניתן להתקרב למרכזי־כוח של ממש.

אחרי שהירחון עמדה נסגר, החלה ניבה כותבת בירחון החדש מוניטין. העבודה היתה מהנה, ההכנסה קצת פחות, והיא ניסתה לכתוב בכל עיתון שהיתה יכולה להשיג בו דריסת־רגל. היא עבדה שבועיים במקומון העיר רק מגישה את הקפה. בכל השאר אין לי חלק." היום זה נשמע מאוד נאיבי.

כשפגשה ברבין בפעם הראשונה, סיפרה לו שבעבר הפגינה מתחת לחלון לישכתו, כשהיה ראש־ממשלה. אחר־כך נאחזה בו.

בביקוריה בבית הרבינים פגשה ניבה את עורכת דבר, חנה זמר, והכתבת עליזה וולך. התרועעות חדשה זו גררה בעיקבותיה הזמנה לכתוב בביטאון־פועלי־ישראל, על בסיס של תשלום עבור כתבות („פרי לאנס").

גלילי הזהיר

את הסקום הגדול שלה סיפק לה בעלה. במדורי המיכתבים בעי־תונים השונים הופיעו מיכתבים, שהמסר בהם היה זהה: כבר בשנות ה־50' כשכתב משה שרת את יומניו, הוא ביקש להתייחס בחשדנות ובזהירות לרבין.

הימים היו ערב ההתמודדות הגדולה במיפלגת־העבודה, ובשטח התנהלו מילחמות של ממש. פלבסקי נטל יוזמה, ובמיבצע בלשי גילה שהציטטה שהובאה מכיתבי־שרת, כביכול, פובר־קה על־ידי אחד מנעוריי־פרס, הד"ר יוסי ביילין — כיום מזכיר הממשלה. עוד הוא גילה, כי מאחורי המיכתבים עמד אחד דויד פוגל, עובד במישרד־הפירסום עידן.

הסיפור התפוצץ בדבר. ועורר הדים רבים בציבור. הוא זכה בכתבות־המשך והפך את ניבה מוכרת, מפורסמת ובעיקר שנואה על מחנה־פרס.

ערב ההתמודדות, בסוף 1980, התברר שלרבין יש בעיות קשות עם העיתונות. הוא האמין או שכל העי־תונות נגדו. עוזריו הציעו לו למנות דובר, והובאו אליו שני מועמדים מהקיבוץ המאוחד: יוסי קוצ'יק וצבי („צווילי") בן־משה, שעבדו בעבר עם יגאל אלון. משום־מה חשש רבין מקוצ'יק, הנמנה כיום עם עוזרי שר־הקליטה יעקב צור. הועלו שמותיהם של מועמדים אחרים, אך לא היה בכוף לשלם. לבסוף זרק מישהו את הרעיון שניבה תהיה הדוברת של רבין.

לאה רבין חדלה מלחשוש מפני ניבה היפה. השתיים הפכו ידידות של ממש, וגם רבין העריך את הצעירה הפעלתנית והנמרצת. הרבינים החליטו להמר עליה.

מי שהתנגדו למינוי היו למרבה הפלא ראשי הקיבוץ־המאוחד. ישראל גלילי הזהיר שניבה נגועה ב„נגע השמאלנות," וזה יזיק למחנה־רבין כולו. אך לבסוף הוסרה ההתנגדות והיא זכתה בתפקיד.

היא הפסיקה את עבודתה בדבר, שאליו שבה רק אחרי ניצחון הליכוד בבחירות 1981.

לפני־כן הספיקה לראות את רבין מובס, בדצמבר 1980, על־ידי פרס, כשקיבל רק 28 אחוז מהקולות, אשר שוריינו אחר־כך לאנשיו ברשימה לכנסת.

בדבר היא פירסמה אחת לשבוע כתבות צבע וסיפורים דימיוניים, אשר הופיעו במוסף דבר השבוע, והיתה לכתבת מן המניין. אז טיפסה לתפקיד של כתב מדיני.

ניבה כפעילה במחנה־רבין
„קלעתי בול לגבי כל השרים!"

יועצת לניר עם השר רבין

„יצחק מקבל ממני את עצותי!"

עצות צבאיות

ערב הבחירות האחרונות שוב הודיעה ניבה על יציאתה לחופשה, כדי להיות לצידו של רבין, שאותו לא נטשה מאז הפכה הדוברת שלו, לפני יותר מארבע שנים. ניבה, שהיתה לצידו ברגעים הקשים ביותר, התחבבה עוד יותר על הרבינים, והיתה לבת־בית נאמנה, שותפה לסודות־המישפחה.

חנה זמר זעמה, אך לא הצליחה למנוע את עזיבתה של ניבה. אחרי שרבין מונה כשר־הביטחון בממשלת־האחדות, טילפנה ניבה למזכיר מערכת דבר, יוסף פריאל, והודיעה לו חד־צדדית על־כך שהיא מפסיקה לעבוד בעיתון.

כשרבין נכנס ללישכת שר־הביטחון, הוא לא זיעזע את המערכת. כקודמו, משה ארנס, נמנע מריבוי מינויים פוליטיים. הוא הביא את צווילי, שהחליף את עורך־הדין רן יגנס, כמקשר עם הזרוע האזרחית במישרד. המקשר לצבא, המזכיר הצבאי דני יתום, שמונה על־ידי ארנס, הושאר. באחרונה הוא מינה יועץ לענייני התנחלויות, שימעון שבס מרמת־הגולן, שהחליף איש מובהק של אריק שרון, תת־אלוף אורי בראון.

השאלה היתה איזה תפקיד יינתן לניבה. לכאורה, היתה אמורה להיות יועצת־התיקשורת של השר. אבל לשר המתין שם יועץ־תיקשורת מוכשר, נחמן שי (38), העובד במישרד־הביטחון על־פי חוזה מיוחד, המתחדש מדי שנה, זו השנה השנייה.

ערב מינויו של רבין עשה שי את כל ההכנות לעזיבה, אך ביום המינוי ביקשו ממנו רבין וניבה שיישאר בתפקידו.

עתה היה ברור שניבה תיאלץ לקבל תפקיד לא־תיקשורתי. היא הפכה „יועצת מדינית" של השר, כשלמעשה היא תפסה את מקומה של אילנה ביננשטוק, שעבדה לצידו של ארנס, והיתה המקשרת בינו ובין המיפלגה.

בתפקידה מטפלת ניבה בחומר מדיני של מישרד־החוץ. היא נטלה על עצמה את הקשר עם הכנסת וממעיטה, בניגוד לצפוי, בקשר שלה עם המיפלגה. ייעוץ מדיני אין היא נותנת

(המשך בעמוד 32)

בצלאל מיזרחי פסק — גניש שילם 1500 אלף דולר

בורות מסוג אחר

הקבלן שלום אהרון גניש שילם 100 אלף דולר לברוקר, שתבע אותו על מכירת מניות בניגוד להסכם בעל־פה שהיה ביניהם. גניש והתובע, יוסף (״יוסי״) שטרוזמן, הגיעו להסדר מחוץ לכותלי בית־המישפט. ההסדר מנע את המשך ההלי־כים וגניש נמחק מהתביעה. הנתבע השני בפרשה, מוניה שפירא, לא שותף במשא־ומ־תן, ולכן הוא יתעמת בבית־המישפט עם שטרוזמן. האיש שהביא לפשרה בין שטרוזמן וגניש, וכיוון לסיום חיובי של המיבסוך, הוא הקבלן והמלונאי בצלאל מיזרחי, חברו של גניש.

תחילתו של הסיפור בראשית 1983. כפי שפורסם לראשונה בהעולם הזה (9.11.83), נוצר קשר מיסחרי בין שטרוזמן מצד אחד וגניש ושפירא מצד שני, על רקע הפריחה בבורסה. שטרוזמן, מנהל חברה לניירות־ערך והשקעות בשם דנור, ששכנה בדיזנגוף סנטר בתל־אביב, קיבל מהשניים הצעה שהתקשה לסרב לה.

בכתב־התביעה שהגיש שטרוזמן לבית־המישפט, הוא גולל תיאור מרתק של עשיית ריווחי־ענק בבורסה.

לדבריו, הציעו לו השניים שותפות ברכישת מניות חברת מקט. שנסחרו אז בבורסה, במטרה להשתלט במשותף על החברה.

שטרוזמן קנה מהשניים חבילת מניות בשער הגבוה ביותר של 2700 נקודות, שהיה אז שער השוק, אחרי ניפוח אינטנסיבי. מחיר הרכישה היה 700 אלף דולר.

חבילת מניות נוספת הוא רכש מחוץ לבורסה, באמצעות חברת הברוקרים בטוחה.

לצורך העניין ניהל שטרוזמן את תיקי לקוחותיו ותיקיו שלו כך. שכל ההשקעות הופנו לקניית מניה זו.

בחודש מאי 1983 הופיעו לפתע בשוק היצעים עצומים של מקט. כדי להגן על האינטרסים של לקוחותיו. הוא רכש את כל ההיצעים. אחרי שהדף את גל ההיצעים הראשון, הוא נקלע לקשיי־נזילות חריפים ביותר. ונפילתו היתה עניין של ימים.

אחרי כמה ימים התברר לו, כי המקור להיצעים הוא בשותפיו, גניש ושפירא, שהפרו את ההסכם עימו. נפטרו מהמניות שברשותם וגרמו למפולת.

שטרוזמן איבד את כל עולמו. הוא שקע בהפסדים, מכר את כל רכושו כדי לפצות חלק מהלקוחות המרומים. הוא ניסה בכל דרך אפשרית להגיע להסדר עם גניש ושפירא, אך לטענתו, כפי שפורטה בכתב־התביעה, לא העלה אלא חרס בידו.

כעבור זמן מה, כאשר מכוניתו של מוניה שפירא, שחנתה ברמת־השרון, מולכדה ברימון, נעצר שטרוזמן כחשוד במעשה. אחר כך שוחרר. בגלל כל מה שעבר עליו, הוא ירד למחתרת. אחרי ששב אל עצמו, פנה לעורך־דין והכין כתב־תביעה מפורט.

התביעה שהוא הגיש נגד השניים עמדה על סכום המתקרב ל־700 אלף דולר.

בינתיים חיפש שטרוזמן בכל מחיר דרך להתפשר עם הצדדים. באחרונה נוצר קשר עם גניש, ובשיחה המכרעת השתתף מיזרחי.

„חבל על ההוצאות!"

ה**פגישה נערכה** בחודש שעבר בתל־אביב, בדירתו של אחד ממנהלי העבודה של גניש. נכחו בה כמה אנשים, וביניהם אחד האחים ממישפחת אלפרון מגיבעת־שמואל ומלווה בריבית מפורסם בשם מועלם.

לחבריו סיפר שטרוזמן, כאילו היה זה מיפגש־צמרת של בוררים, המוס־כמים על שני הצדדים. מיזרחי זעם על כך שהוא כונה, כביכול, כ„בורר" בין השניים.

על הפגישה סיפר מיזרחי להעולם הזה:

„שלום (גניש) בא אליי הביתה ולקח אותי. באתי לדירה. לא לעניין הזה בכלל. היו שם אנשים שלא היכרתי, אתה מוכן לשלם? רוצים לגמור? 20 אלף דולר יותר או פחות זה כבר לא משנה. אז שטרוזמן רצה 150 אלף דולר ושלום הציע 70.

„אני לא שמעתי את הטענות שלהם ולא הייתי בורר. בסך־הכל הייתי נוכח בסיכום ביניהם. אמרתי להם: אני מציע שתגמרו ברוח טובה, תלכו לבית־מישפט ותציגו את ההסכם. חבל על ההוצאות המיותרות."

ברוח דיברי־הפיוס של מיזרחי, סיכמו שני הצדדים שגניש ישלם לשטרוזמן פיצוי, ובתמורה יימחק שמו מכתב־התביעה. הסכום שהוחלט עליו היה מאה אלף דולר, כפשרה בין שתי עמדות־המיקוח האחרונות של הצד־דים.

בין השניים נחתם חוזה כמקובל, והוא הוגש כחוק ביום השני השבוע לבית־המישפט המחוזי בתל־אביב.

גניש הסביר להעולם הזה, שהוא אינו רואה שום דבר חריג בהסכם כזה. מנימת קולו היה נדמה שהוא מרוצה ביותר מההסדר שהושג כחוק מחוץ לכותלי בית־המישפט.

העובדה ששפירא נותר מחוץ להסכם מעוררת תמיהה. העולם הזה פנה לשפירא וביקש לדעת, אם נכונות השמועות שהוצע לו הסדר והוא סירב לו. שפירא הופתע לשמוע שרק הוא נשאר הנתבע בתיק, ציין שלא בא במגע עם שטרוזמן או באי־כוח מזה זמן רב, ולכן גם לא יכול היה להשתתף בהסדר.

שטרוזמן, לשעבר קופאי במיפעל השיכפול באוניברסיטת תל־אביב וגיזבר הפועל רמת־גן בכדורגל, יכול היה לחייך השבוע בסיפוק, כשעבר במיסדרונות בית־המישפט המחוזי בתל־אביב. הצעיר, שלאחרונה עבד כשכיר במועדון־לילה באחד המלונות שלאורך חוף־ימה של תל־אביב, זכה לזריקת־עידוד נכבדה. לקראת הקרב המישפטי עם שפירא.

גניש הוכיח בצעדו זה פעם נוספת, שהוא החליט להיכנס לתקופה של שקט, להתרחק מכלי־התיקשורת ומאור־הזרקורים. לפני זמן לא רב הוא יצא סופית מחברת־הבניה שנשאה את שמו והותיר אותה בידי שותפו, דויד („דודי") אפל, חבר מרכז חרות ואיש אמונו של השר דויד לוי.

אין זה סוד שהיחסים בין שפירא וגניש אינם כתמול־שלשום, והסיבה לכך אינה רק פרשת מניות מקט.

בתקופת הפריחה של שוק המניות דובר על שיתוף־פעולה הדוק ביותר בין גניש ושפירא, וגם מיזחרי. הם התרכזו בהרצת מניות דרך סניף חברת־הברוקרים בטוחה ברמת־השרון. מומ־חים פינאנסים משערים, שקבוצה זו גילגלה מיליוני דולארים.

האם הסכים גניש להגיע לפשרה, כדי שלא לחשוף בבית־המישפט את כל שיטות העבודה המתוחכמות של הקבוצה? ואם כן, מדוע לא עשה כמוהו גם שפירא?

ספק אם אפשר יהיה למצוא תשובה לשאלות אלה. גם שטרוזמן, שלכאורה יש לו עניין בחשיפת העובדות, מבקש להגיע להסדרים מהירים ולהתחיל לש־קם את עצמו, אחרי השנתיים הקשות שעברו עליו. **בן־ציון ציטרין** ■

גניש (יושב) ומיזרחי (מאחוריו)
היו שם אנשים שלא היכרתי

מוניה שפירא
הפתעה

במדינה

(המשך בעמוד 11)

היה נסער במיוחד. ספסלי הליכוד היו ריקים כמעט־לחלוטין. החרותניק היחידי שנכח באולם המליאה היה ח״כ מיכה רייסר. הוא תמך. אומנם, בחצי־פה בחברו איתן, אבל רמז לכל הנוכחים באולם, בתנועות־ידיים שאינן משתמ־עות לשתי פנים, מה הוא באמת חושב על הנאום המשולהב של „מיקי".

בקטע אחד בנאום תקף איתן גם את שר־המישפטים, משה ניסים, על שאינו כופה על היועץ המישפטי „השמאלני" להגיש תביעה מישפטית נגד אנשי הרשימה המתקדמת.

נסים, שנעלב אישית, נעץ עיניים. ספק־תמהות ספק־נזעמות. ח״כ רייסר, החרותניק הג׳ינג׳י פרש את זרועותיו בתנועת־ביטול ברורה כלפי ח״כ איתן.

הכל ציפו שניסים יציע להעביר את הנושא לוועדה. ח״כ שבח וייס, איש־המערך, נרשם כדי להסיר את הצעתו של ח״כ איתן מסדר־יומה של הכנסת.

נאומו של שר־המישפטים היה חמור. הוא גינה את הנפגשים עם ערפאת. עם זאת, ניכר היה שהוא כועס מאוד על ח״כ איתן, בשל התבטאויותיו נגד מישרד־המישפטים ונגד ניסים באורח אישי.

בשלב מסויים סבר ח״כ וייס, שניסים עצמו יציע להסיר את הצעת ח״כ איתן מסדר־היום. וייס חש לח״כ מתי פלד, יצץ לו לגשת למזכיר־הכנסת ולהירשם כדי להציע להעביר את העניין לוועדה. לפני שיספיק מאיר

ח״כ וייס
אין CASE

כהנא לעשות זאת. אלא שהתברר שלא יהיו נאומים נוספים. שר־המישפטים הציע לח״כ מיכאל איתן להסתפק בנאומו ולא לעמוד על דיון. כך נרשמו שני נאומים קיצוניים נגד הפגישה, ולא אופשר לח״כים שבח וייס ומתי פלד לשאת דברם בזכות המגעים עם אש״ף.

במו ניבסון יקיסינג׳ר. בסוף הישיבה הפיץ ח״כ שבח וייס את תמליל „הנאום שלא נאמן."

נאומו של ח״כ וייס כלל את איזכור העובדה, שב־1976 סירב שר־המיש־פטים חיים צדוק להעמיד לדין את חברי המועצה למען שלום ישראלי־פלסטיני. שנפגשו עם עיצאם סארטווי וכמה מחבריו.

בנושא הפוליטי הגדיר ח״כ וייס את ערפאת כ„אוייב". וטען שרק עם אוייבים אפשר לעשות שלום. הוא הביא לדוגמה את הסכם־השלי־חים שערכו ריצ׳ארד ניכסון והנרי קיסינג׳ר עם אוייביהם המרים בווייט־נאם. הוא גם נקט בשמו של מנחם בגין, שנפגש עם אוייב מר של ישראל, בשם אנוור אל־סאדאת.

סיכם וייס: „לליכוד אין מה להציע לערפאת. המערך — מנוע לפי שעה מלקבל את הצעותיו. לכן נשארו רק אנשי הרשימה המתקדמת. שיבצעו את מהלכי־הפתיחה במשא־ומתן."

על חורבות קרתגו

לפני כמה ימים נערכה פגישה היסטורית בתוניס.

היא מוכיחה שאפשר לכרות שלום גם אחרי מילחמה ארוכה ועקובה מדם, שזרעה בלב שני הצדדים שינאה שחורה כשאול.

אני מתכוון, כמובן, לחזוזה־השלום בין רומא וקרתגו, שנחתם אחרי 2100 שנים בין ראש עיריית־רומא, אוגו וטרה, ובין ראש עיריית קרתגו, שאדלי כליבי.

איני יודע מי הגה את הרעיון — וטרה, אדם נהדר וגם קומוניסט, שהבטיח לי לעזור גם בהשכנת השלום בין ישראל והפלסטינים — או כליבי, שהוא גם מזכיר הליגה הערבית.

קאטו

אך זה היה רעיון נהדר.

קרתגו — קרת־חדשת — היתה עיר עברית, מבחינה מסויימת. היא הוקמה על־ידי מתנחלים מצור. המתיישבים הראשונים הגיעו, כנראה, עוד בתקופת־האבות שלנו, אך העיר עצמה נוסדה בערך בתקופת אחאב ואיזבל, שגם היא היתה בת צור.

על הנסיבות של ייסוד העיר יש הרבה אגדות והשערות. יתכן שהוקמה על־ידי קנאים דתיים, שמאסו ברת הליברלית שהחלה מתגבשת בצור העשירה, כשם שארצות־הברית הוקמה על־ידי צאצאי הפוריטאנים הקנאים מבריטניה. מספרים שהוקמה על־ידי נסיכה מצור, אלישה או אלישר, שרבה עם אביה המלך וברחה מצור (ששכנה אז על אי) ליבשת. כאשר שלח המלך אוניות כד לאסוף אותה ואת האוצר שלקחה עימה, היא שיכנעה את המלחים לברוח עימה מערבה.

בהגיעה לאיזור קרתגו קנתה אלישה (היוונים קראו לה „דידו"), הפליטה) חלקת־אדמה „כגודל העור של שור". אך היא חתכה את עורו של שור לרצועות דקות, והקיפה בהן שטח גדול, שבו קמה העיר. זו הפכה, במשך מאות שנים של עמל, מסעות, מיסחר וכיבושים למעצמה הדומיננטית במערב הים התיכון, בשעה שהיוונים השתלטו על המיזרח.

תמונתה של קרתגו בהיסטוריה עוותה על־ידי הרומאים, שגירסתם התקבלה. היתה זאת מדינת־מיסחר גדולה, מעין ונציה של ימי־קדם, שרבקה בדת הכנענים (בחורבות קרתגו מציגים כיום קערות שבהן הובאו בנים־בכורים כקורבן לאל) ושדיברה שפה שהיתה מעין ניב־אח לעברית שלנו.

התפשטות קרתגו התנגשה בהתפשטותה של מדינת־עיר גדולה אחרת — רומא. הקרב נערך על האי סיציליה במילחמה הפונית (הפיניקית) הראשונה, כמאה שנה לפני מרד המכבים. כאשר פלש צבא־קרתגו לספרד, יצאו הרומאים למילחמה היוונית השניה, שבה הגיע המצביא הגדול, חניבעל, עד לשערי רומא, אחרי שחצה את הרי־האלפים בראש טור הפילים שלו. בסוף נוצח. השתררה שביתת־נשק ממושכת, שבמהלכה ביקר הסנאטור הרומאי קאטו את קרתגו והתרשם מעושרה ומעוצמתה. או החליט לסיים כל נאום שלו בסנאט הרומאי במילים בנות־האלמוות "DELENDA EST CARTHAGO!" „קרתגו צריכה להיחרב!"

הרומאים קיבלו עצה זו. בעיקבות המילחמה הפונית השלישית והאחרונה נכבשה קרתגו והושמדה כליל ב־146 לפני הספירה, בימי מילחמות החשמונאים. היא הושמדה כליל, תושביה נמכרו לעבדות ועל חורבותיה נזרה מלח, כדי שלא יצמח שם דבר לעולם.

אולם קרתגו צמחה מחדש, ושיגשגה שוב במשך מאות בשנים, עד שבאו הערבים בשנת 697 והעבירו את מרכז־הכובד לתוניס הסמוכה.

כיום קרתגו קיימת, חורבותיה (רובן רומאיות וביזנטיות) מושכות תיירים מכל העולם ונמל־התעופה של קרתגו הוא שער־הכניסה לתוניסיה. הנשיא חביב בורגיבה קיבל את פניו של ראש עיריית רומא בארמונו, השוכן ליד שרידי המיבצר של קרתגו הפיניקית. עצתו האכזרית של קאטו הוקן הופרה, סוף־סוף.

אם מילחמה כזאת הגיעה, סוף־סוף, לסיומה בשלום — יש תיקווה לכל סיכסוך שהוביל את כוחות־צה"ל לעיר צור, עיר־האם של קרתגו.

חיים כהן שכזה

לחיים כהן יש מעריצים רבים, ואחד מהם הוא חיים כהן עצמו. הוא די צודק בזה.

מי שראה את התוכנית חיים שכאלה, שהוקדשה לו, יכול להתרשם שהעולם הזה ליווה אותו לאורך חייו ב־35 השנים האחרונות. שערי העולם הזה ועמודיו הופיעו ושוב ושוב על המירקע. ולא במיקרה.

חיים כהן הוא בן־אדם. משמע: לא כולו טוב, לא כולו רע. ועל כן גם יחסי אליו דו־ערכי.

כאשר כיהן כיועץ המישפטי לממשלה, שירת את דויד בן־גוריון וכל מזימותיו. בין השאר גיבש הצעת־חוק, שקבעה עונש־מוות על שורה של עבירות נגד ביטחון המדינה, ושגם שאר סעיפיו היו דרקוניים. או נולד השער המצויין של שמואל בק — או צייר־המערכת שלנו — שהוקרן על המירקע. ראשו המצוייר של כהן, בעל הצורה המיוחדת־במינה, הופיע בו על רקע של יד המועצת אזרח. זה היה כאשר בחרנו בו כבאיש־השנה תשי"ג (1953).

אך באותה התקופה עצמה ידענו גם על ראשתו לאסירים שונים, שבחייהם מילא תפקיד של אלוהים — תפקיד שחיים כהן לא בחל בו מעולם.

אולי אין זה הוגן להשוות את תקופת־כהונתו של כהן כיועץ המישפטי לממשלה לתקופתם של מאיר שמגר, אהרון ברק ויצחק זמיר — כי כהן היה בורג במערכה השתלטנית של בן־גוריון, בתקופה שהיתה רחוקה מאוד מן הליברליות (היחסית) של ימינו.

כשופט בבית־המישפט העליון הצטיין כהן לעיתים קרובות (אך לא תמיד!) בפיסקי־דין ליברליים. גם כאן החשבון אינו חד־צדדי. כהן סירב לפסול את רשימת אל־ארד לבחירות, ונשאר במיעוט. אך הוא גם אסר על ערבי לגור ברובע היהודי בירושלים — פסק־דין שהיה מרהים למדי.

לא ידעתי שהציע להתפטר מבית־המישפט, כאשר נאלץ לנדוד לאמריקה כדי לשאת אשה גרושה — מכיוון שעל פי חוקי־ישראל לא יכול היה לשאת אותה בארץ. הייתי אז בדיעה שעליו אכן להתפטר. וכי איך יכול אדם לשפוט על פי חוקי־המדינה, אם הוא עצמו נאלץ לעקוף אותם בצורה די מבישה?

אשתו הנהדרת הוסיפה על כך בתוכנית סיפור מרתק: שמיד אחרי התונה זו, עוד באותו יום, הופיע כהן בוועידה למען זכויות־האדם באמריקה, וניסה להצדיק שם את החוק הישראלי, שמעצ ממנו להתחתן במולדתו!

גם זוהי נקודה שבה חלקתי תמיד על כהן. הוא אחד מרבים המאמינים כי מותר למתוח ביקורת בארץ, אך שיש לשקר — או לרגע הייתי המום. „אבל," אמרתי, „אין לזה שום קשר! הפסים הכחולים לקוחים מן הטלית."

„מה זה טליתי?" שאל.

ניסיתי להסביר, אך הוא הסתכל בי במבט של הבנה, כאחד האומר: טוב, אני מבין שאתה צריך להכחיש את זה, אבל שנינו יודעים שזה כך.

עכשיו רק חסר שאנשי ארץ־ישראל השלמה יאמצו לעצמם את הגירסה הזאת!

תודה מאוחרת

פעם ישבתי במליאת הכנסת כאשר נשא אבא אבן נאום, שבו תיאר את חיי היהודים בארצות־ערב במרוצת הדורות כפרק שחור משחור.

כאשר סיים שיגרתי לו פתק, שבו הבעתי את תימהוני על תיאור זה. בשעה שהיהודים סבלו באירופה עינויים ורדיפות ללא־ספור, לא ידע העולם הערבי פוגרומים, אינקוויזיציה והמרת־דת כפויה. מדוע, שאלתי, אתה מגמה להשחיר פרק זה? מדוע לשכתב את העבר כדי להתאים אותו לצרכי התעמולה של ההווה?

אבן השיב לי על גבי הפתק שיש אורות וצללים בפרשה זו. לאחר מכן הואיל לשלוח לי את סיפרו, עמי, כדי לשכנע אותי שנתן שם תיאור מאוזן.

יתכן שלא הייתי מעז להתמרד נגד תיאורו של אבן, לולא קראתי שנים רבות לפני כן את סיפרו של שלמה דב גויטיין, יהודים וערבים. זהו ספר היסטורי שנכתב באהבה, על־ידי גדול ה„זרחנים היהודיים של דורו, חוקר הגניזה היהודית בקאהיר. גויטיין, יליד גרמניה, התייחס אל הנושא שלו באהבה. הוא תיאר את חייהם של היהודים בארצות־ערב, עד לראשית הסיכסוך המודרני בין הציונות והתנועה הלאומית הערבית, באור חיוני ביותר. היהודים היו לא רק שרים ורופאים בספרד של תור־הזהב, אלא גם שותפיהם של סוחרים ערביים, חבריהם של מדענים ערביים, בעלי־ברית במילחמות־ההגנה נגד הצלבנים, אחים־לסבל בספרד של האינקוויזיציה. הייהדות והאיסלאם השפיעו זה על זה במרוצת הדורות, עד שקשה לתאר זה בלעדי זה — כשם שאין לתאר כלל את תחיית השפה העברית במאה הנוכחית ללא ההס־תייעות הרבה בשפה הערבית.

גויטיין לימד אותנו לא רק להכיר את הסימביוסיס היהודי־ערבי ב־1300 השנים האחרונות, אלא גם לראות את האור הגנוז בו. הוא תרם תרומה רבה לעיצוב עולמי הרוחני.

כאשר מת השבוע, במיכללת פרינסטון בארצות־הברית, תהמתי. לא ידעתי שהגיע לגיל כה מופלג. גישתו מתה הרבה זמן לפניו. היא נראתה בידי תועמלנים זריזים, סלפנים מקצועיים שהרעילו דור שלם של ישראלים וציירו להם תמונה כוזבת לחלוטין על מצבם של היהודים בארצות האיסלאם.

לפחות להעלים את האמת — בחו"ל. כהן הפך זאת לשיטה ממש, כאשר הוא הופיע ומופיע כסניגור הדמוקרטיה הישראלית בחו"ל ומגן על הפגיעות בזכויות־האדם — אותן הפגיעות שהוא מגנה אותן בכל חומרת־הדין בדבריו ובמעשיו בארץ.

בתוכנית דובר הרבה על כהונתו של כהן כראש ועדה לבדיקת דרכי־העגישה. זהו תפקיד חשוב. ואין ספק שכהן הציע הרבה הצעות טובות. אך עובדה מחרידה היא שכיום, אחרי שנים רבות של פעולת ועדה זו, תנאי־המאסר בארץ הם גרועים הרבה יותר מכפי שהיו בראשיתה. אלפי אנשים כלואים אצלנו בתנאים בלתי־אנושיים. האם לא היה חיים כהן צריך לזעוק, להרעיש שמיים וארץ?

אולם אם נשים את כל מעשיו הטובים ומחדליו הרעים של כהן על כפות המאזניים, יעלה החיוב בהרבה על השלילה. טוב שישנו. טוב שהוא ממשיך לפעול. טוב שיש לנו גם עכשיו מה לבקר אצלו.

חשובים מכל היו דבריו על הסיבות שהביאו אותו, נצר למישפחת־רבנים גרמנית, להפנות את גבו לדת, לאמונה ולכפיה הדתית, וביחוד לגיזענות נוסח־נירנברג, המופיעה אצלנו באיצטלה של דת. בתקופה שבה עורכים כלי־התיקשורת מסע ממושך של שטיפת־מוח בזכות דתיות צבועה, ומעלים על נס „חוזרים בתשובה" ומוקיונים דתיים למיניהם — לא יסולאו דברים אלה בפז.

מן הנילוס עד הפרת

„תאמין לי, אין דבר כזה:" אמרתי לבן־שיח פלסטיני, המשרת באש"ף בתפקיד שאינו בכיר ביותר. הוא העלה את הסיפור הישן שעל קיר במישכן הכנסת בירושלים חקוק פסוק מהתנ"ך, הקובע את גבולות ישראל מן הנילוס עד הפרת.

„בסדר, אז הכתובת הזאת הוסרה," הוא ויתר, „אבל מה עם הרגל הלאומי שלכם?"

„מה איתו?" תמהתי.

„אל תיתמם," השיב. „יש בו מגן־דויד, המסמל את מדינת־ישראל, בין שני פסים כחולים, המסמלים את הנילוס והפרת."

סגל

הוצע לו לסלק את הגידול הממאיר בניתוח, שהיה הופך אותו לאילם.

הוא סירב. „מוטב למות כשקולי עימי מאשר לחיות באלם," אמר.

הוא לא נכנע. הוא לא הפסיק לעשן או לשתות. הוא החזיק מעמד בצורה כה מפליאה, עד כי אחדים מאיתנו החלו חושדים שמא כל הסיפור על מחלתו לא היה ולא נברא.

מילחמת־יום־כיפור הוציאה אותי מן ההרגל ללכת לפאבים, וגם לאחר־מכן, כשזכר המילחמה דהה, לא חזרתי להרגל זה. ראיתי את הסגלים לעיתים רחוקות. ידעתי שנסיונם להעביר את הפאב שלהם ליפו נכשל, שהם שקעו בחובות, שמצבם קשה. שמעתי גם שדוב סגל ממשיך במילחמת־הגבורה הפרטית שלו.

השבוע מת. לא היה לי הכוח הנפשי ללכת להלוויה. אני בז לפחדנותי.

אנשים

מדוע יוותרו על מנחמיה ואיך הזדחלו שני חברי כנסת מתחת לשער של בית־קברות בפולין

■ לכמה זמן זקוק ח"כ כדי להתביית במישכן־הכנסת? ה־שבוע התברר, שלפחות אחד עדיין אינו יודע היכן הוא נמצא. לחברה של דוברת־הכנסת **שרה יצחקי**, שבו ישבו כמה ע־תונאים ושוחחו, הציץ ראש ו־נשמע קול: „איפה כאן המודיעין שהח"כים מקבלים מעטפות?" העיתונאים ראו את פניה ה־מופתעות של יצחקי. השואל היה ח"כ יחד **בנימין** („פואד") **בן־אליעזר**, שעדיין לא למד כי המודיעין נמצא בכניסה למישכן, דרכה הוא נכנס בכל פעם.

■ בדיון על לבנון, שנערך במליאת הכנסת, האשים ח"כ הליכוד **בני שליטא** את **ויקטור שם־טוב** כי בעוד 20 פעמים בכלא, בגלל מעורבותו במחתרות ימניות ובמזימות נגד המיסגדים בהר־הבית, נתן פעם לתלמידיו נושא לחיבור: פר־ליטיקה – אמנות הבחירה בין שתי רעות. בורג הצעיר הציע לפרס שייפגש אישית עם פולוול, אך לא באופן רישמי וחגיגי.

■ ראש־הממשלה פרס פגש השבוע **באמנון נרב**, כתב־הרדיו לענייני־מיפלגות. „מה שלומך? לאן נעלמת?" שאל פרס. ענה לו נרב בחיוך: „אתה ברחת ליי!" נרב רמז לכך, כי בעוד שהוא נשאר בתל־אביב, העתיק פרס את מגוריו ומקום־עבודתו לירושלים.

■ שני הח"כים **שבח ויים** ו**דוב שילנסקי**, ששבו מביקור במחנות־ההשמדה בפולין, ומ־צערת המוות של ניצולי תאומי־מנגלה. עדיין לא השתחררו מהחוויות שעברו עליהם. ברדרכם מקראקוב לוורשה הם עברו ליד מיידאנק, שבסביבות לובלין. נסע איתם **אבי ארליך**, עורך־דין תל־אביבי, בנו של ניצול שואה, שאביו נתן לו לפני המסע שקית מאבני הר־הזיתים בירו־שלים. האב ביקש מארליך לפזר אותם בעיירה טארנוב סביב עמוד אחד שנותר מבית־כנסת הרוס, שבראשו היה כתוב: „השמש זרחה ואלוהים ללא בושה." שני הח"כים וארליך יצאו למקום. ההריסות נמצאו.

חיים הרצוג מתיישב בחדר האורחים שירות שלום בנמל־התעופה בן־גוריון (למעלה משמאל). לפני תחילת מסיבת־העיתונאים הקצרה, שנערכה ביום השישי אחר־הצהריים, בשובו ממסעו הקצר באירופה. בעודו מדבר, ניצל שלישו הצבאי, עמי גלוסקא (למעלה מימין), שהוא גם דובר הנשיא, את הזמן ומילא את טופסי התושב־החוזר של הנשיא ואשתו. גם האורחים רמי־המעלה הספורים, שבאו לקבל את פניו של הנשיא, ניצלו את הזמן עד לבואו בשיחות חשובות. ראש־הממשלה, שימעון פרס, וממלא מקומו, יצחק שמיר (למטה), קבעו ביניהם פגישה למוצאי־השבת, ערב יציאת פרס לאירופה. פרס אמר לשמיר: „יצחק, האם נוח לך שנימנע מחר בערב בארבע עיניים?"

שנה יהיו אנשי מפ"ם מוכנים לוותר גם על... באר־שבע. תיקן אותו יאיר צבן: „המקום היחיד שאנו מוכנים לוותר עליו הוא מנחמיה." שליטא הוא ראש המועצה המקומית של המושב הגלילי.

■ בלהט נאומו קרא שליטא לעבר האופוזיציה: „מה איתכם? אינכם רואים מה יקרה?" הגיב **יוסי שריד**: „מספיק שאנחנו רואים אותך!" שר־הביטחון **יצ־חק רבין**, שנכח באולם, פרץ בצחוק רם.

■ **אברהם** („אברום") **בורג**, היועץ הטרי של ראש־הממשלה לענייני יהודי־התפוצות, נאלץ כבר בתחילת דרכו לקבל החלטה חשובה — האם על **שימעון פרס** להיפגש עם **ג'רי פולוול**, מנהיג הרוב המוסרי האמריקאי, שהוא כומר ימני קיצוני. כיצד נהג בורג, בנו של שר־הדתות, יוסף בורג? הוא נזכר כי בתיכון היה לו מורה לחיבור בשם **יואל לרנר**, מטובי מוריו. לרנר, שישב כמה

אך לא העמוד. הם יצאו לבית־הקברות היהודי במקום, שהיה נעול. השלושה הזדחלו מתחת לשער ומצאו את העמוד, שניצב מעל קבר־אחים. הכותרת שוב־שה, ובמקום המילה אלוהים צוייר מגן־דויד.

■ בקראקוב חיפשו היש־ראלים בית־כנסת. כשראו את הקשיים, העדיפו להתפלל ב־מוטל שבו ישנו, אך היו רק תישעה למניין. שילנסקי תפס יוזמה וצעד למלון הסמוך, שבו התגוררו עיתונאים מכל העולם שסיקרו את האירוע. מייד הת־גייס לא מניין אחד, כי אם שניים.

■ ויים, הדובר פולנית רהו־טה, צולם לטלוויזיה הפולנית. הוא שאל מדוע אי־אפשר להתגבר על מישקעי־העבר ולקיים בין שתי המדינות יחסים ידידותיים, כפי שצריך להיות על־פי ההיגיון ההיסטורי. ל־הפתעתו, דבריו שוררו במלואם, מבלי שצונזרו כלל.

■ דרך ארוכה עבר **אמנון**

מיקי שביב כוכב להקת טנגו (מימין), ואלון אוליארצ'יק, המופיע יחד עם שביב במופע משותף חדש. בתצלום: הם מנהלים דו־קרב שיפודי־כבש, אחרי הופעת הבכורה המשותפת. שביב, גיטריסט־מלווה, שהפך למנהיג להקת הרוק טנגו, ואוליארצ'יק יוצא להקת כוורת ששהה כמה שנים בניו־יורק, יצאו אחרי ההופעה עם נשותיהם ושאר חברי הלהקה לארוחה מיזרחית בכרם־התימנים. לשניים יש נשים מיבשת אמריקה. אשתו של שביב היא מקנדה ואשתו של אוליארצ'יק מארצות־הברית.

לוי, חבר מרכז מפ"ם ולשעבר דובר הסיעה בכנסת, מאז שהפך להיות הכתב הפרלמנטרי של חדשות. הוא התבקש לסקר את הנעשה בעולם הדתי, מהצד הפוליטי והחברתי. לוי הפך להיות מבוקש מאוד בקרב ה־חרדים עטויי הגלימות ה־שחורות, הממלאים את מיזנון הכנסת. לא פעם אמרו לו חברים, בבדיחות־הדעת, כי הוא עוד יח־זור בתשובה ויחבוש כיפה. בשבוע שעבר ראו באי המיזנון את לוי כשכיפה שחורה גדולה מעטרת את ראשו. הוא שוחח עם ח"כ ש"ס **יעקב יוסף**, בנו של הראשון־לציון לשעבר **עובדיה יוסף**. מכיוון שהשיחה עסקה בענייני דת, שלף יוסף כיפה מכיסו, ובעודו מדבר עם לוי, גחן אליו והניח אותה על ראשו.

■ ח"כ הליברלים העצמאיים **יצחק ארצי** עדיין לא מצא את מקומו במליאת הכנסת. השבוע הוא הגיע למסקנה שהמליאה דומה להצגת אופרה: "יש 120 משתתפים. עשרה מהם סולנים. שאותם שומעים ללא הרף. ה־110 הנותרים הם סטטיסטים." ארצי בוודאי אינו יכול לשייך עצמו לקבוצה הראשונה.

■ טקס מקורי התקיים ב־שבוע האחרון בקיראון, כאשר **עדנה עמיר**, בעלת חנות לצמר, העניקה תעודת סורגת מדופלמת לכמה סורגות מצ־טיינות. ברומה למינהג של ימי־הביניים, כל מי שזכתה ב־דיפלומה גם עברה טקס שבו הונחה על ראשה מסרגה, זכר מקום מפקד היחידה המרכזית בתל־אביב והעומד עתה לדין מישמעתי בבית־הדין של ה־משטרה: "שניהם דוברי אמת, כנראה. הפוליגרף, לעומת זאת, משקר:"

■ אזרה עמר בקרן הרחובות אינבר־גבירול ופינקס בתל־אביב והמתין למונית. כשזו עצרה, התפרץ לפניו איש גבה־קומה, ממושקף וחובש כיפה, ואחז בכוח בדלת המונית. האזרח העיר לו בעדינות שהוא המתין לפניו למונית. העיר המתפרץ: "אני מהחי אתה לא מכיר אותי? אני ח"כ **אבנר חי שאקי**?" האזרח לא ויתר: "היום לא יום כנסת. וחוץ מזה — מה הקשרז" אחרי דין ודברים חריף נאלץ שאקי לוותר, לא לפני שהאדים כולו מזעם.

■ שאקי אכן מניח שהכל מכירים אותו. כמרצה באוני־ברסיטת תל־אביב, בפאקולטה למישפטים, הוא היה מתבקש מדי פעם, בהגיעו לשערי האוניברסיטה, לפתוח את תיקו, לצורך בדיקה ביטחונית. פעם אמר לסטודנט אשר ביקש ממנו שיפתח את תיקו: "אתה לא מכיר אותי? אני פרופסור אבנר חי שאקי, מרצה למישפט עברי" גם אז לא עזרה לו הכרזתו ה־מפוצצת, והוא נאלץ לפתוח את תיקו. גם אז הסמיקו פניו מזעם.

■ ערב יציאתו לביקור ב־אירופה, כשביקר הנשיא **חיים הרצוג** באילת, הוא זכה לאירוח מסוג אחר מידי המיליונר היהודי סימני עייפות. שעתיים ועשר דקות הוא החזיק מעמד, אך ליד שער־הגיא עצר כדי להתאושש. חבריו אספו אותו, לא לפני שהתחייב לפני הנוכחים כי ב־פעם הבאה לא יוותר וירכב, על אופניים, עד הבירה.

לוסי לבון אלמנתו של פינחס לבון משוחחת בליווי תנועות־ידיים עם מזכ"ל ההסתדרות, ישראל קיסר, באזכרה במלאות תשע שנים למותו של בעלה. האזכרה נערכה במכון לחקר תנועת העבודה, הקרוי על שמו של לבון. את המכון מנהל ירוחם משל. המזכ"ל לשעבר, שבא כמובן גם הוא. במהלך הטקס נערך דיון על משברים חברתיים בעיתות מצוקה כלכלית. דובר־ההסתדרות, שמואל סולר, הפתיע בהופעה מהודרת. הוא בא למקום כשהוא לבוש בחליפה בת שלושה חלקים ועניבה.

לחרב שבה היו המלכים מזכים בתארי־אצולה. הסורגות המאר־שרות ראשיות כמובן גם לקבוע על דלת ביתן, מתחת ללוחית הנושאת את שם המישפחה, זוג מסרגות צלובות. ערנה היא אשתו של **משה עמיר**, מנכ"ל התאחדות המלונאים.

■ יש התקדמות בפרשת ה־אישור, שנתן או לא נתן ניצב **אברהם תורג'מן** לרב־פקד **יעקב רז**, לראיון עם עצור. רז נגדר בגלאי־שקר ונמצא דובר אמת. מפקד מחוז־הדרום נגדר אף הוא, ונמצא גם כן דובר אמת. העיר על כך עורך־הדין **אב־רהם לנדשטיין**, פרקליטו של **משה סרידמן**, שהיה ממלא־מקום מפקד היחידה המרכזית בתל־אביב והעומד עתה לדין מישמעתי בבית־הדין של ה־משטרה: "שניהם דוברי אמת, כנראה. הפוליגרף, לעומת זאת, משקר:"

■ אזרה עמר בקרן הרחובות אינבר־גבירול ופינקס בתל־אביב והמתין למונית. כשזו עצרה, התפרץ לפניו איש גבה־קומה, ממושקף וחובש כיפה, ואחז בכוח בדלת המונית. האזרח העיר לו בעדינות שהוא המתין לפניו למונית. העיר המתפרץ: "אני מהחי אתה לא מכיר אותי? אני ח"כ **אבנר חי שאקי**?" האזרח לא ויתר: "היום לא יום כנסת. וחוץ מזה — מה הקשרז" אחרי דין ודברים חריף נאלץ שאקי לוותר, לא לפני שהאדים כולו מזעם.

■ שאקי אכן מניח שהכל מכירים אותו. כמרצה באוני־ברסיטת תל־אביב, בפאקולטה למישפטים, הוא היה מתבקש מדי פעם, בהגיעו לשערי האוניברסיטה, לפתוח את תיקו, לצורך בדיקה ביטחונית. פעם אמר לסטודנט אשר ביקש ממנו שיפתח את תיקו: "אתה לא מכיר אותי? אני פרופסור אבנר חי שאקי, מרצה למישפט עברי" גם אז לא עזרה לו הכרזתו ה־מפוצצת, והוא נאלץ לפתוח את תיקו. גם אז הסמיקו פניו מזעם.

■ ערב יציאתו לביקור ב־אירופה, כשביקר הנשיא **חיים הרצוג** באילת, הוא זכה לאירוח מסוג אחר מידי המיליונר היהודי סימני עייפות. שעתיים ועשר דקות הוא החזיק מעמד, אך ליד שער־הגיא עצר כדי להתאושש. חבריו אספו אותו, לא לפני שהתחייב לפני הנוכחים כי ב־פעם הבאה לא יוותר וירכב, על אופניים, עד הבירה.

מאנגליה **סיריל שטיין**, בעל עסקים שיום את הקמת קלאב אין בעיר הדרומית. שטיין, ידיד אישי של שר־המדע־והפיתוח **גידעון פת**, אשר שיכנע אותו להשקיע בארץ, ערך להרצוג ולאשתו **אורה** ביקור במקום, ולכבוד הביקור אף ניטע עץ.

■ **רסי שדה**, סמנכ"ל רשת מלונות דן, ניצל את השמש שזרחה בשבת ויצא מביתו בהרצליה־פיתוח לירושלים על גבי אופנים. שדה החליט להגיע למלון דויד המלך בבירה במסע יוצא־דופן, לנוח שם ואף לסעוד ארוחת־צהריים עם חברים, ש־איתם סיכם כי יאספו אותו בכניש לירושלים, אם הוא יראה ששב מחו"ל, ינהל מעון־מרפא באחד המלונות בהרצליה.

■ **אריה זייף**, סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים במישרד־החקלאות, מנצל את ישיבתו במיזנון הכנסת לשיחות בענייני־כדורגל דווקא. הוא יושב־ראש אגודת מכבי פתח־תיקווה, ה־משחקת בליגה הלאומית ב־כדורגל. אותם שישבו לידו בשולחן הסכימו, שהוא ניזון מ־החלאות, אך חי מהכדורגל.

■ דוגמנית הצילום **סמדר** ("סמדי") **קלצ'ינסקי** עולה על דרך־המלך. השבוע היא יצאה לניו־יורק, בהזמנת כתב־העת האופנתי וול, לסידרת צילומים בת 20 יום. הטיסה והאירוח הם על חשבון המארחים, שהבטיחו לה 1500 דולר עבור כל יום־צילומים.

■ מאז העתיק **אורי גלר** את ביתו ללונדון, הוא החליט להקדיש את מירצו וכישרונותיו למירוצי־סוסים. השבוע הוא נראה ביציע המרכזי באסקוט בלונדון, אחרי שהימר במירוץ־סוסים חשוב ביותר.

■ בשבועיים האחרונים לא זרם מידע רב לכלי־התיקשורת על המתרחש בצפון הארץ. הסיבה — שלושה כתבים המסקרים את הצפון החם יצאו יחדיו לבילוי בן שבועיים בלונדון. השלושה הם: **מנחם הורביץ** מקריית־שמונה, הער־בד עבור הארץ, חדשות, גלי־צה"ל וחמישה כלי־תיקשורת נוספים, **שימעון** ("שימי") **ויים** מדבר, בן קיבוץ אפיקים וכתב־הרדיו המוכשר **חיים הכט** מטבריה, העובד בקול־ישראל. הראשון הוא חובש כיפה, ולכן אכלו כל השלושה בלונדון רק במיסעדות כשרות. שני חבריו של הורביץ קיוו לאכול לפחות ארוחה בלתי־כשרה אחת, כש־טסו חזרה ארצה בבריטיש איירווייס. אך לרוע מזלם, רוב הנוסעים היו יהודים חרדים, כך שגם המזון שהוגש בטיסה היה כשר למהדרין.

■ מרוע נבחר יום השני, ה־13 במאי, כיום הבחירות לסת־תדרות? הסביר רובר ההסתדרות הוותיק **שמואל סדלר**: "בגלל פרשת השבוע: כי בחוקותיי תל־כו."

■ **יוסף נבו**, יו"ר האגודה למען החייל, נותח באחרונה במחלקה הפלסטית במרכז הרפואי הפרטי בהרצליה. נבו בן ה־66, לשעבר ראש עיריית הרצליה, נעדר מעבודתו, שם הסבירו שהוא לקה בהצטננות קשה.

■ **יורם אוברקובייץ**, יו"ר ועדת עובדי חברת־החשמל, מבקש לתפוס את מקומו של **חיים הברפלד**, יו"ר ההת־אחדות לכדורגל. אבל בינתיים הוא ממשיך להתאמן ולשחק בספורט האהוב עליו — כדוריד. יש לו שותפים מלאי מרץ לתחביבו, כי גם שני בניו ה־קטנים נדבקו ממנו בחיידק הכדוריד.

■ **יגאל אלון** שב לתל־אביב. חמש שנים אחרי מותו, הוא ינצח בעיר הגדולה. בחודש מאי הקרוב ייקרא רחוב גיבורי־ישראל על שמו.

■ מפעילי סנדלי דנוור, הנועלים את גלגלי־המכוניות החונות במקומות אסורים, הם סאדיסטים. למסקנה חריפה זו הגיע הפירסומאי חד־הלשון **יורם ברנע**, שמצא כי ראשי־התיבות של הפאטנט האמריקאי הם ס"ד, שהיא קיצור של המילה סאדיזם, וכמובן — גם הביטוי הלשוני הקולע ביותר למצבו של הגלגל אחרי פעולת הנעילה.

פסוקי השבוע

● **אלוף פיקוד הצפון אורי אור**: "אין אור בקצה המינהרה בלבנון."

● **הנ"ל**: "כשיתאזן היחס בין השרצים, הנחשים והעק־רבים, הם יפנו נגדנו."

● **השר לתסקידים מיו־חדים עזר וייצמן**: "טאבה זאת לא אדמה קדושה. אולי זאת אדמה עם קדושה."

● **הנ"ל**: "העם הזה יותר חזק מהמדינה, והוא ינצח אותה!"

● **השר אריאל שרון**: "אני יכול לפרוץ בצחוק ל־מישמע הטענה שהתרומות ש־קיבלתי למימון מישפטי הן מתנה שלאי־ציבור אסור לק־בל."

● **ח"כ חד"ש טופיק טובי**: "מה זה טרור ומה זה שיעיף זוהי התנגדות לכיבוש. תפסיק לבלבל את המוח הזה."

● **עמי סדר**, הבאריסטר הישראלי היחיד באנגליה, מזה 24 שנה, זכה באחרונה גם בתעודת עורך־דין מטעם לישכת עורכי־הדין בארץ, והפך ליועץ במישרדם של עורכי־הדין **משה ואילנה זינגל** בתל־אביב. כאשר הוא יופיע בארץ, הוא יוכל לנצל את ההזדמנות להסיר את הפיאה הנוכרית הנהוגה בבתי־המישפט בלונדון, ולתת אותה לסידור מחדש במיספרה.

■ **סמי טוויג**, מי שהיה מנהל רשות נאות מרפא, שהתפטר ונעלם מעיני הציבור ומעיני חבריו, שב לעסקים, ובאותו התחום. טוויג הנאה,

גיל וו', בן־עשירים רמת־גני, שהתגלגל לסמים קשים, היה נרקומן על סף המוות, מספר על הידרדרותו וחזרתו מהתופת בעזרתה של אגודת „נרקומאנים אנונימיים" בארצות־הברית, ויחד עם נערת־זוהר לשעבר, שהיתה גם היא מכורה לסמים, הקים את האגודה הזאת בארץ

„בגלל הסמים למדתי לאהוב את אשתי בצורה מוזרה, פיתחתי כלפיה סוג מוזר של אהבה תלותית"

„ההורים לא הרגישו במה שקורה לי. יש לנו בית גדול, וילה עם בריכת־שחייה, לא היתה בעייה שלא לפגשם"

„מפני שהלך לי המון כסף על סמים, התחלתי לעשות רמאויות, כמו לגנוב ולמכור את הסחורה הגנובה"

ראיינה שרית ישי

„הפחדון למצב שלי היה למות. לא ראיתי דרך לצאת מזה, לא הכרתי אף אחד שיצא מזה"

„במשך חודש ימים הייתי מעורב בארבע תאונות קטלניות. הבנתי שזה אות משמיים, זה הסוף"

„רק בקבוצה של הנרקומנים האנונימיים ראיתי אור וידעתי שאם אני אצמד לאנשים האלה, יש לי תיקווה"

„יצאתי מזה, וכל אחד יכול לצאת!"

פגשתי את גיל אחרי כמה שנים טובות. הוא נראה טוב. התפלאתי. שמעתי שבניו־יורק היה מה שמכונה בעגת הנרקומנים „על הפנים", כלומר: מכור סופית להרואין, חסר־תיקווה. הוא הפתיע אותי.

תמיד היה גבר יפה־תואר, וגם בתקופות השפל הגדולות ביותר שלו הקפיד לשמור על הופעה חיצונית נאה. אלא שמדיווחים שהגיעו אליי מידידים משותפים, שמעתי שהבן־אדם פשוט גמר את החיים שלו.

שתינו כוסית בפאב שבו הוא עובד, וגיל התחיל לספר לי על התופת שעברה עליו בניו־יורק. אחר כך הצטרפה לשולחננו מ"ז, שהתפרסמה כנערת־זוהר יפהפיה וכשחק־נית־קולנוע. היא סיפרה לי שאחרי שהייה בת שלוש שנים בניו־יורק, חזרה ארצה, כשהיא נקיה לגמרי מהסמים. האמת? ראו עליה. מ"ז, שהיא ללא ספק אחת הנשים היפות בארץ, הוסיפה כמה קילוגרמים למישקלה, ונראית פשוט טוב.

אני מקפידה שלא לזהות אותה על־פי בקשתה, למרות שכמו שהיא אומרת, אין לה כיום מה להפסיד. היא נמצאת במיסגרת האוסרת עליה פירסום אישי. גם גיל נמצא במיסגרת הזאת.

שניהם, גיל ומ"ז, היו על סף המוות. שניהם היו מכורים לזריקות, שניהם בנים למישפחות טובות, אנשים שהצליחו כל אחד בשיטחו־הוא. מבחינה חברתית הגיעו לשפל המדרגה האנושית, בגלל הסמים, ושניהם הצליחו לצאת מזה, בגלל חברותם בקבוצת „הנרקומנים האנונימיים" האמרי־קאית, שהצילה את חייהם. כדי לעזור זה לזה ולעזור לאחרים הקימו שניהם, לפני כמה חודשים, את הקבוצה בארץ. בסודיות, בלי פירסום ובכוחות עצמם בלבד. הצליחו לקבל מיקלט מעיריית תל־אביב, לארגן קבוצה ולשמור את ראשם מעל פני המים.

הם עובדים על־פי תוכנית אמריקאית, שתורגמה לעברית. התוכנית מכילה 12 צעדים ו־12 דיברות. אחד הדיברות אומר, שאסור לחבר הקבוצה להתפרסם ברדיו, בעיתונות או בטלוויזיה, ולהפוך את עניינו לפירסום אישי. זו הסיבה שמ"ז ביקשה לשמור על אלמוניות, למרות שסיפורה הוא אחד מסיפורי־הסמים המפורסמים ביותר בארץ. זו הסיבה שגיל, למרות שאין לו מה להפסיד, ביקש ממני לציין רק את שמו הפרטי, ולכסות את עיניו בפס שחור. אילמלא החוק הזה, היה מסכים להיחשף, ולוא רק כדי שסיפורו יעזור לאחרים.

לא היה קל לשכנע אותו להתראיין. רק לאחרונה עלה לחדשות אביו, שהיה בעל עסק מפורסם בתל־אביב. גיל הציע שאראיין את אביו. אני רציתי לראיין אותו. הוא הסתייג מהפירסום, אבל לבסוף השתכנע שסיפורו עשוי לעזור לנרקומנים אחרים.

לגיל היה הכל בחיים. הוא נולד לתוך השמנת של בית בורגני, אב יקה, אם ממוצא

אנגלו־סאכסי, שתי אחיות, וילה עם בריכת שחיה ועסק מישפחתי מכניס. הוא נולד כשכפית של כסף בפיו. בכפית הזו השתמש מאוחר יותר, לצורך הכנת ההרואין, שאותו היה מזריק לורידיו. הטבע חנן אותו בהופעה חיצונית מושכת, בקסם אישי. הוא היה מקובל בחברה, אך ביטחונו העצמי היה מעורער. הוא נשא לאשה בחורה יפהפיה, בתו של מנכ"ל חברה ידוע. ההורים משני הצדדים שמחו על השידוך המוצלח. הם לא ידעו שחייו של גיל היו בצל הסמים.

הסמים הרסו את חיי הנישואין שלו, הסמים דירדרו אותו לשפל המדרגה. הוא גנב, שדד, פרץ ונכלא בגלל הסמים. הוא איבד את ביתו, אשתו, את רכושו ואת חייו. ברגע האחרון נתגלה לו האור שבקצה המינהרה, בעזרת הקבוצה „נרקומנים אנונימיים". רגע לפני המוות הוא ניצל, והוא יודע להעריך זאת.

כעת הוא משקם את חייו, מתגורר בבית הוריו ברמת־גן, עובד בפאב פופולארי ועוסק בעבודת־קודש: מנסה לנקות נרקומנים מהסמים. הוא עושה זאת בהתנדבות. מקדיש לכך ממירצו ומזמנו, מעודד נרקומנים החושבים, כמו שהוא חשב, שאין תיקווה. הוא מרצה בבתי־הספר נגד הסמים, ובעיקר מצליח לשמור על עצמו מחוץ למעגל־הסמים. ואם זה אינו ניצחון אישי ענק, אז מה כן?

■ ■ ■

● גיל, היית ילד טוב־רמת־גן, בן למישפחה מבוססת. איך התגלגלת לסמים?

התחלתי עם חשיש בגיל 14, חברים של אחותי המבוגרת שידכו לי את החשיש. זה מצא חן בעיניי, זה היה עלא־כיפאק. אני זוכר, שבפעם הראשונה שעישנתי תקף אותי טירוף של צחוק, ומאז ככל פעם שלקחתי סמים, חיפשתי את הצחוק הנפלא ההוא, שתפס אותי בפעם הראשונה. כמובן שמעולם לא מצאתי אותו, כי מאז, בכל פעם שלקחתי סמים, צחקתי פחות.

אחר־כך נשלחתי לפנימיה, שם היו חברה מסביון, שהיו להם חברים אמריקאים ששלחו להם טריפים של אל־אס־די, וכך התוודעתי אל האל־אס־די, וכל זה במיסגרת של בילויים של בני־טובים, סביון, רמת־גן וצפון תל־אביב. לא חשבנו שאנחנו עושים משהו רע, להיפך, חשבנו שאנחנו נורא IN.

לאט־לאט הפכתי להיות „הפושר", מוכר־הסמים של החברה שלי, שנשארו ברמת־גן. הייתי מוכר להם חשיש, מכניס אותם לעניין. חשבתי שאני עלא כיפאק, הייתי בטוח שזה הכיף הכי־גדול של החיים לעשן, להתמסטל. חשבתי שככה זה צריך להיות, שאלה החיים האמיתיים.

● מאיפה היה לך כסף לסמים?

חשיש עלה אז חמש לירות לאצבע. אני זוכר

„הייתי שודד נוסעים במונית. הייתי לוקח במיוחד נוסעים שיכורים, ואחרי שהיו נרדמים הייתי שודד אותם"

שכשהעלו את המחיר לשבע לירות, אמרתי: סקנדאל, אני מפסיק לקנות! איך היה לי כסף? הייתי קונה עם חברים רבע סוליה במשותף. כולנו קיבלנו דמי־כיס נדיבים מההורים. היינו מחלקים את הרבע, מוכרים לאחרים במחיר גבוה יותר. כך שבסופו של עניין, השימוש לא עלה כסף. וכך, בלי לשים לב, הפכתי לסוחר סמים.

השנה היתה 1967, הסמים הפכו בארץ לעניין שבאופנה. בחורות היו מאוד סקרניות לגבי החשיש, לעשן חשיש ולקחת טריפ פירושו היה להיות בחברה. מבחינתי, זה היה כרטיס־ביקור מאוד־מאור מכובד. ידעו שכשגיל מגיע למסיבה, תמיד יש עליו חומר. וזה הפך אותי למקובל בחברה והיקנה לי ביטחון שהיה חסר לי, מכיוון שהייתי בחור חסר־ביטחון ולא אמיץ.

הרגשתי מאוד נוח עם הסמים. הם הפכו לתירוץ לחוסר־האחריות שלי. תמיד יכולתי להגיד: הייתי מסטול! זה הפך אותי לחפיפניק, הוריד לי מוטיבציה, ובאותה תקופה התאים לי להיות עצלן.

● נבנסת לסמים באינטנסיביות מההתחלה, או שזה היה בשלבים?

בהתחלה עישנו רק במסיבות לילי־שישי, אחר־כך פעם נוספת בשבוע. האמת היא, שקבעתי לעצמי חוקים לא לעשן באמצע השבוע, אבל לאט־לאט, ולא ביום אחד, שברתי את החוקים, תוך שאני ממציא לכך כל מיני סיבות.

● מתי התגלגלת לסמים קשים?

אחרי הצבא. במשך הצבא לקחתי כדורים כמו קוולודים וורודים, ועישנתי חשיש. התיפקוד שלי היה פחות או יותר בסדר.

● הוריך לא הרגישו?

בתקופה ההיא השתמשתי רק בסמים קלים, והיה לי קל להסתיר תופעות חיצוניות לא־משמעותיות. גם התקציב לצריכת־הסמים לא היה גדול. ניסיתי להתחמק מהוריי, לחזור הביתה כשהם ישנים. להוריי יש בית גדול, וילה עם בריכת־שחיה. זו לא היתה בעיה לא לפגוש בהם בתוך הבית.

אני מניח שהם חשבו, שכמו כל איש צעיר, אני מרבה לבלות. הם לא חשדו בי שאני לוקח סמים. בתקופה ההיא הם לא ידעו מה זה סמים.

● ובשהשתחררת מהצבא?

לא הייתי צריך לדאוג לכלום. הייתי מבית עשיר, היה לי כסף, היה לי נוח לחיות עם הסוטול. כל החיים להתמסטל ולחיות בצל הכסף של המישפחה. עברתי בעסק של הוריי, היה לי נוח, לא דרשו ממני יותר מדי. ב־1972 התוודעתי לאופיום.

הסוטול והסמים מילאו את צרכיי הרוחניים הנפשיים, הם החליפו כל דבר אחר. חדלתי לקרוא ספרים, גם קולנוע הפסיק לעניין אותי. הדבר האחד שנותר היתה המוסיקה שאהבתי לשמוע בבית, באוזניות, בלי לדבר יותר מדי על כל מיני נושאים.

כמעט שלא הייתי לבד עם עצמי. כנראה פחדתי מזה. לא עשיתי דין וחשבון בין מה שעשיתי לבין מה שאני מרגיש. באמצע היה הסוטול שפתר את כל הבעיות, שנתן לי להרגיש שבעצם אין לי בעיות, כשלמעשה הייתי בחור מלא בעיות.

האופיום ניתק אותי מכל הרגשות שקיימים מבחינה של תיפקוד, הרגשתי שאני חזק, אמיץ, האופיום עשה לי להרגיש גדול בסקס, בחורות אהבו אותי ואני הייתי עסוק כל הזמן בלהשביע את רצון החברה להיות בסדר, עלא כיפאק בראש, שיגידו עליי שאני בסדר.

החברים שאספתי סביבי היו חבורת אינטרסנטים, לא התחברתי עם אנשים שלא היו מתמסטלים. חשבתי שכל העולם מסטול, לא נראה לי שיש בכלל אנשים אחרים שיכולים לעניין אותי.

האופיום פתר לי הרבה בעיות. היו לי בעיות כמין, היה חשוב לי לספק את האשה, לא את עצמי. חשבתי שאם אני אהיה טוב, הבחורה תספר שאני זין טוב. הפחד הכי־גדול שלי היה שבחורה תספר איזה חרא של זין גיל.

באופיום אין בעיות. בחורה ששוכבת עם גבר שלקח אופיום יכולה להגיע לאינספור אורגזמות.

בעצם, מה שזה עשה לי — זה השכיח את אותו חלק שהיה אומר לי ער אז: גיל, מה אתה עושה?

● איזה קול אמר לך: גיל, מה אתה עושה?

פחדתי שאני סובל מפיצול־אישיות. כל הזמן שמעתי בראש שני קולות, הקול הטוב, זה שנולדתי איתו, שהיה אומר לי: היי, גיל, מה אתה מתמסטל, בשביל מה אתה צריך את זה? והקול השני, שפיתחתי ושאמר לי שהסוטול נוח, ושאני תמיד יכול להפסיק מחר.

היו לי ממש ריבים בתוך עצמי, ואני חושב שהרחקתי את הפחד, כי חלק גדול מהצורך שלי בסמים, היה הפחד מלפחוד. יכול להיות שפינקו אותי בבית, הייתי בן יחיד, קיבלתי כל מה שרציתי.

● ואתה באמת מאמין שהעובדה שהיית בן אהוב ומסונך להורים שיכלו להרשות לעצמם להעניק לך הכל היא שדירדרה אותך לסמים?

אני לא יודע אם זה מה שדירדר אותי. פסיכיאטרים, שאני לא כל־כך מכבד אותם, אמרו לי שהוריי אשמים. אני לא מאשים את הוריי, אני מבין שהם אהבו אותי ורצו לתת לי מקסימום, כדי שיהיה לי טוב.

אג מחלק את המתמכרים לשתי קבוצות: אנשים הנמצאים בלחץ חברתי ובשפל המדרגה של החברה, שחוסר ההצלחה רחק אותם לסמים. והקבוצה השניה, של המצליחנים, שקשה להם להתמודד עם ההצלחה ואוכלים אותה.

● ועם הקבוצה השניה נמנית אתה?

בדיוק. לפחות נראיתי מצליחן. היו לי כל הנתונים של מצליחן, אבל לא הייתי מצליחן.

● וידעת את זה?

כן, ידעתי. חשבתי שכל מה שהשגתי בחיים לא מגיע לי, ואם קרו לי דברים טובים, רציתי להיפטר מהם. זה היה תהליך של הרס עצמי, שמה שיש לי לא מגיע לי, ושהדברים מגיעים לי יותר

„בקבוצה לא אמרו לי מה לעשות, רק נתנו לי עצות, זה נגע לליבי, כי כשהלכתי לפסיכיאטר הוא שאל: גו, מה אחה מרגיש, אבל לא נתן לי חשובות לבעיות"

מדי בקלות: מכוניות יפות, בחורות יפות, עסקים יפים. ידעתי שלא מגיע לי.

● למה?

לא יודע למה, פשוט מתוך הרס עצמי. ואף פעם לא הייתי מודע לכך שכשיש צרות, הן באות מזה שאני מסטול, שכל חיי נשלטים על־ידי סוג הסמים, טיב הסמים והתדירות שבה אני משתמש בסמים. לא התעכבתי לחשוב על זה.

■ ■ ■

● מתי התחלת להשתמש בהרואין?

בשנת 1975 הגיע ההרואין לתל־אביב. זה היה סם חדש. לא הכירו אותו קודם בארץ.

● איך הגיע ההרואין לתל־אביב?

הביא אותו עבריין ידוע. המרצה כעת עונש מאסר, ולא תוציאי ממני את השם. תנחשי לבד. העבריין הזה חילק את ההרואין בעיר. כשאני

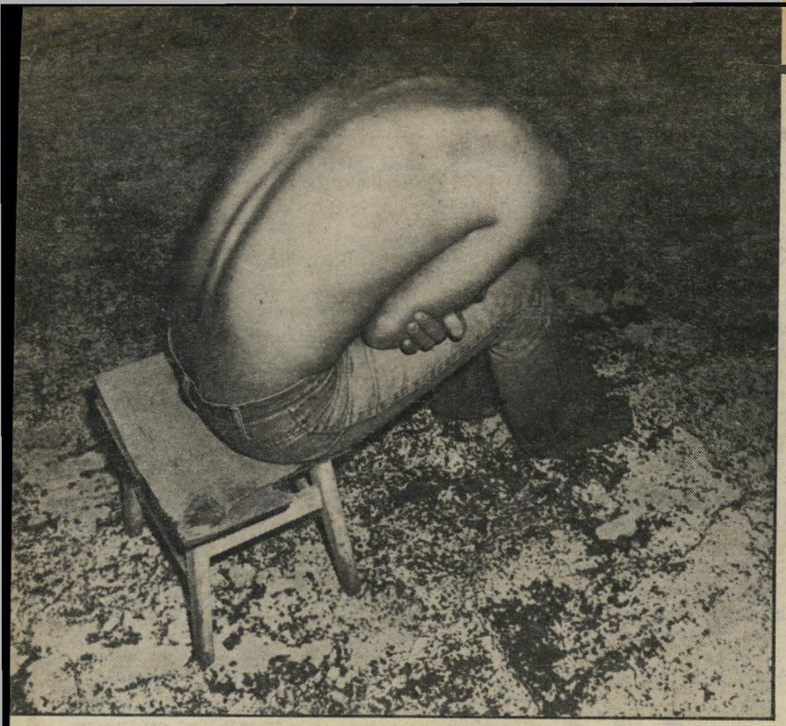

נרקומאן בקריזה
„בלי סמים אתה אבוד!"

נרקומאנית מסניפה הרואין
„כל זמן שלא מזריקים, זה עוד טוב!"

(המשך מעמוד 19)

לקחתי פעם ראשונה הרואין, פה באמת כבר לא הרגשתי כלום. זה היה כאילו ה„ריליף" שלי, הרגשתי כאילו נולדתי בשביל הסם הזה הרגשתי עלא כיף־כיפאק.

● הזרקת או הסנפת?

או הסנפתי.

● איך ההרואין הגיע אליך, באופן אישי?

זה נמכר או במחירים מצחיקים. עד או אנשים השתמשו באופיום. כל אחד יכול היה להרשות לעצמו את הלבן.

● ידעת מה זה הרואין?

ידעתי, אבל אף פעם לא ראיתי. ואז מישהו הביא חבר טוב, שלקחנו יחד סמים אחרים. ההרואין היה חידוש אופנתי. גם מבחינת התיפקוד המיני, זה נתן לי להרגיש נהדר, נפתרו לי כל הבעיות.

● ובד בבד עם ההרואין המשכת בחיים רגילים. עבדת בעסק של אבא, אסילו התחתנת.

כל החברים שלי, שלא היו בסמים, התחתנו. רציתי גם אני להתחתן. הכרתי בחורה נחמדה, יפה, החלטתי להתחתן אתה.

● החברה אמרו אז שבגלל זה שאתה בא מבית טוב, למרות שאתה נרקומן, היה חשוב לך להתחתן עם בחורה מבית טוב. אמרו שלא היית מתחתן עם סתם בחורה.

לא, זה היה לגמרי במיקרה שהיא היתה מבית טוב. היא לא היתה בכלל בסמים. פה ושם שתתה אף אחד לא הבין שאני לכוד בהרואין, וכל חיי וכל מה שעשיתי, עשיתי רק בשביל להשיג עוד סמים, בשביל זה הייתי חי. חיי לא היו מנוהלים על־ידי, הסמים ניהלו את חיי. ובטעות נפלתי על אבא כזה טוב, שאימץ אותי כבן. לא הספקתי להגיד מה אני מבקש, וכבר הציב לי שלוש אלטרנטיבות. הוא היה מעמיד אותי במצב כל־כך נוח, שהיה לי קשה להחליט. הוא נתן מעל ומעבר. היום מציק לי מה שעשיתי לו.

הדבר הראשון אחרי שחזרתי מארצות־הברית, היה ללכת ולהתנצל בפניו על היחס וההתנהגות שלי בסוף הנישואין. הסברתי לו שזה לא הייתי אני, זה היה הגוף שלי, אבל לא אני. אלה היו הסמים שהניעו אותי. הלכתי לבקש ממנו סליחה. אני לא יודע אם אפשר לסלוח לי על מה שעשיתי לו. כשאני פוגש אותו לפעמים ברחוב, קשה לי להביט לאיש הטוב הזה בעיניים.

● מה עשית לו?

לא טוב לכתוב על זה, אבל את יודעת? אם אנחנו הולכים על כל הקופה, נלך על כל הקופה: הוא עזר לי מבחינה כספית ואני הייתי לוקח את הכסף וקונה סמים. דוגמה: הייתי אומר לו — תשמע, אני רוצה להשקיע באיזה עסק, ווקוק לכך וכך מזומנים. הוא היה נותן בלי בעיות, ואני הייתי מפוצץ את הכסף על הסמים.

● ואשתך ידעה?

לא. אבל לאט־לאט, כשהתגלה לה. היא לא רצתה לחיות איתי.

■ ■ ■

● מתי חלה ההידרדרות הגדולה שלך?

אכלתי אותה. לא ראיתי חיים בלי הסטול, ולא ראיתי שאפשר להמשיך ולחיות בסחי.

● עדיין היית במצב בלבלי איתך?

איפה: הסכומים שהוצאתי על הסמים אכלו כל חלקה טובה. הדירדור עם המזרך הוא מהיר.

● לא פחדת מזריקות?

את יודעת שז"ש פחד ממחטים. בחיים שלו, כשהיה ילד, לא היה מוכן לקבל זריקה, וגם כשהיה מבוגר פחד מזריקות. אבל הוא מת מזריקות.

את מדברת על שלב של פחד, שהגעתי אליו לא ביום אחד. לפחות מזריקות? הכל התמוטט, כל החומות התמוטטו, המוסר, המצפון, הבריאות — הכל התמוטט. אז מה זה להזריק?

● מדוע בשאתה מזריק אתה מידרדר מהר יותר מאשר כשאתה מסניף?

בגלל הכמויות. כשאת מזריקה, את צורכת יותר סמים, כי את מזריקה ישר לווריד. באף יש סינון דרך השערות, הסם צריך להיספג והליכלוך לא נכנס. כשאת מזריקה לווריד, הסם מגיע ישר לדם, ויחד עם הסטול נכנסת גם הטינופת. בגלל זה כל־כך הרבה מתים מזריקות.

● ואז, בשהתחלת להזריק, נגמרו לך משאבי־הכסף. מה עשית?

כמויות הכסף שהייתי זקוק להן היו גבוהות מההכנסות, ונאלצתי לעשות כל מיני רמאויות, כמו לגנוב ולמכור סחורה גנובה.

● ומה עם העסק שהיה לך?

עזבתי את העסק, קניתי מונית, ונאלצתי למכור אותה. עבדתי כחאפר. עשיתי המון כסף, וכל הכסף הלך לסמים.

לקחתי סמים כדי להיות ער, והייתי ער בשביל לעבוד ולקנות סמים. זה היה מעגל שלא יכולתי לעצור. הפיתרון היחיד שנראה לי היה למות. לא ראיתי דרך אחרת לצאת מזה. לא ראיתי אף אחד שיצא מזה. כל זריקה שלקחתי, קיוויתי שתהיה הזריקה האחרונה, זו שתהרוג אותי.

● פחדת?

בטח פחדתי, אחרת הייתי מת מזמן! עליתי יום אחד לגג ואמרתי לעצמי: יאללה, קפוץ! אבל פחדתי. אמרתי לעצמי: אני אמות בדרך הקלה, אני אזריק לעצמי ואמות.

● אמרת לי קודם שהתחלת להרי־דרדר ממש. למה היתה הכוונה?

אני יכול להישפט על הדברים האלה. הייתי שודד נוסעים במונית. השתדלתי לקחת שיכורים. ברגע שהם היו נרדמים במונית, הייתי שודד אותם. הייתי גונב מוניות מאנשים, שוכר ולא משלם. אין תחנת מוניות בניו־יורק, שאני לא חייב לה כסף.

■ ■ ■

● מה גרם לך להפסיק?

קיבלתי כמה אותות מהשמים שמשהו לא בסדר. במשך תקופה של חודש הייתי מעורב בארבע תאונות קטלניות, מכוניות שנהגתי בהן נהרסו, פצעתי שלושה אנשים. אני באמת יכול להגיד שהיכרתי את ניו־יורק בעיניים עצומות.

יום אחד מצאו אצלי מזרך ועצרו אותי. הייתי בטוח שאני נשאר כמה ימים במעצר. בעשרים דקות שהשוטר הלך למחשב, תפס אותי כזה פחד שאני אהיה בלי סמים. הפחד היה כל־כך גדול, שהחלטתי, איך שאני יוצא אני חייב לעשות משהו.

● לא חלית בצהבת?

השתמשתי במזרקים נקיים. הייתי נרקומן אלגנטי — תמיד נקי ומסודר. ראיתי את הלא מסודר ואמרתי: אני לא כמוהם, הם ואני זה לא

„אף אחד לא הבין שאני לכוד בהרואין, וכל חיי וכל מה שאני עושה זה רק בשביל להשיג עוד סם. הסמים ניהלו את חיי"

אותו הדבר. הם בלי בית ולי יש דירה. אבל יום אחד גם אני הגעתי למצב שלהם. גם אני הגעתי למצב שלא היה לי בית ולא היה לי איפה לגור. עזבתי את אשתי וגרתי במונית. כבר לא נשאר לי כלום בחיים.

● המישפחה שלך לא ידעה מה קורה לך?

ההורים צילצלו כל הזמן, אבל הכחשתי, גם לעצמי, עד לשלב שלא היתה לי ברירה. כסף לסמים לא היה לי, כוח לשדוד לא היה לי, ואז היפנו אותי, למזלי, לאגודת נרקומנים אנונימיים כדי להתחלק איתו. (המשך בעמוד 28)

נרקומאן מזריק
„הזריקות הן סוף הדרך!"

כוסית, ידעה מה זה חשיש, אבל לא היתה בסמים. לא כמוני. אחרי מיספר שבועות שיצאנו ביחד, שלחנו הזמנות והתחתנו אצל הורי בגינה. החתונה היתה מאוד מכובדת, ואני הייתי מאוד מסטול. סמים עפו שם כמו האוכל שהגישו המלצרים. הם דאגו לקוויאר ולשמפניה, והחבר'ה דאגו לספק סמים.

● המישפחה שלך לא הרגישה שאתה בסמים?

בתקופה ההיא היה לי הרבה כסף, ולא עשיתי דברים מוזרים, כמו גניבות, ולא הייתי מעורב עם מישטרות או מעורב בצרות רציניות, כמו שקרה מאוחר יותר.

הורי אולי הרגישו משהו, אבל לא ידעו איך לבוא אליי, ואם היו מנסים להגיד משהו, כל הזמן הכחשתי שאני בבעיה. הייתי בטוח שאני משתמש מיקצועי, יודע איך להשתמש ויודע להפסיק.

סך הכל, היינו מסודרים בחיים. גרנו ברירה שקנו הורי אשתי, כסף היה בשפע, חיינו טוב.

● ואיך הגיבה אשתך כשגילתה שאתה נרקומן?

זה לא בא לה ביום אחד. חוץ מזה, אז מצבי לא היה קשה, בגלל האמצעים. תוך־כדי החיים המשותפים, למרתי לאהוב את אשתי בצורה מוזרה. קורם חייתי כל הזמן בתחושה שאין לי רגשות. עובדה: למה אני לא אוהב את הורי?

אבל כלפי אשתי פיתחתי סוג מוזר של אהבה תלותית, נתליתי בה על כל מיני דברים.

הייתי בטוח שהחתונה תפתור לי כל מיני בעיות, שאהיה נשוי כמו כולם, שיקרו לי דברים כמו שקורים לכולם. ההורים של אשתי הם הורים טובים לאללה. האבא שלה — אין לי מילים איזה בן־אדם טוב האבא הזה. כל מה שהוא רצה, זה רק שיהיה לנו טוב.

רצינו ילדים, ובגלל זה שהשתמשתי בסמים, התגלה בבדיקות שהזרע שלי חלש. היה ברור לי שאני צריך להפסיק, הלכתי לרייטר. היה לי קשה אבל הצלחתי להיגמל זמנית. ואז אשתי נכנסה להריון, אבל אלוהים רצה וקיבלה אדמת. ואז, אחרי האסון, הרגשתי שאם אני לא אחליף מקום, אין לי סיכוי להפסיק עם הסמים.

נפרדתי מאשתי והחלטתי לנסוע לארצות־הברית. אבל הפרידה היתה קשה לי. כשהיא התחילה לצאת עם אחרים, תפסתי שיגעון. הייתי מתעלל בה ומתנהג לא יפה — לא איתה ולא עם הוריה. הייתי משוגע על כל הראש. החלטתי שרק הנסיעה לארצות־הברית תפתור את הבעיה. לא הייתי מודע לכך שביחד עם כרטיס־הטיסה תיסע איתי גם המחלה.

הגעתי לסן־פרנסיסקו ועברתי תקופת־גמילה, אבל התמכרתי לאלכוהול. התחלתי לשתות בצורה לא ריאלית. לא הייתי שתיין של כוסית, הייתי שותה עד שנופל.

מסן־פרנסיסקו נסעתי לניו־יורק, פגשתי חברים ישראלים שעסקו בהברחת־סמים. הם הזמינו אותי אליהם הביתה. הייתי ברילמה, אבל אמרתי לעצמי: שטויות, מה תזיק פעם אחת, אתה הרי חזק ויש לך נסיון בלהיגמל, אתה יודע איך לעשות את זה. לא הבנתי שאני בן־אדם מכור.

הגעתי לדירה, הייתי ברילמה: כן, לא, כן לא, לא. אמרתי לעצמי: מה יקרה? אקח פעם אחת. והפעם הזו האחת עלתה לי בשימוש רצוף של שלוש שנים.

● ואז מה?

באמריקה לא מסניפים, באמריקה ישר מזריקים. התחברתי עם בחורה אמריקאית, ובעזרת חברים הגעתי למזרק. היא התחילה להזריק איתי ביחד. נכנסתי לסיחרור, שלא הייתה דרך לצאת ממנו. חייתי בהרגשה שאין לי תקווה. הציעו לי להמשיך ולבוא, כי עובדה: הם מצליחים להישאר נקיים. בלי הרבה תיקווה החלטתי לבוא. לא היה לי מה להפסיד, לא היתה לי ברירה, ולמות פחדתי.

המשכתי לבוא, וכנראה שהקבוצה הזו, שהודהיתי איתה, עשתה לי משהו. כל הזמן חייתי עם עצמי, לא גיליתי לאף אחד את המצוקה שאני שרוי בה. פיתאום ראיתי שיש עוד אנשים במצוקה, והם לא ביקשו שום דבר. שמעתי סיפורים של אנשים שריברו בשיא הכנות ועשו דברים שעשיתי אני, וגם דברים יותר גרועים.

פיתאום הבנתי שאני לא מיפלצת איומה, שאני לא לבד. התחלתי להרגיש שאולי יש תיקווה, וראיתי אור. ידעתי שאם אצמד לאנשים האלה, אולי אצליח.

קינאתי בהם. לא האמנתי שאצליח להינתק מדברים שאני אוהב. ואני אהבתי את הסמים, ויתרתי בשבילם על אשה, רכוש, חיים טובים.

שלושה שבועות באתי כמעט כל יום — בהתחלה מסטול, ולא האמנתי שהאחרים לא מסטולים. לאט־לאט התחלתי להאמין. לא אמרו לי מה לעשות, רק נתנו עצות, וזה נגע לליבי.

● הרגשת אחוות־נרקומנים?

כן, ועוד נגיע לזה. עם התיקווה שקיבלתי, הייתי מוכן לעשות עוד צעד — להיגמל. לבד לא יכולתי, אז נכנסתי לבית־חולים למחלקה המטפלת רק בנרקוטיקה. המטפלים במחלקה הם נרקומנים לשעבר שהיום הם נקיים.

● מה היה הטיפול שקיבלת?

גמילה בצורה קצרה ויעילה על־ידי תרופות. הגמילה הפיסית היתה קצרה, לקחה חמישה ימים. אחר־כך החלה הגמילה הנפשית.

את נמצאת 16 יום במחלקה סגורה, כלי ביקורים. כל יום יש שיחה קבוצתית, כל אחד מספר את סיפור־חייו. המטפלים מכירים את הסיפור על גופם, ומחדירים לך את המודעות של להיגמל. וכך, במיסגרת של נרקומנים לשעבר, הצלחתי סוף־סוף להיות מודע לבעיות שלי, להבין דברים שאף רופא לא הצליח להסביר לי קודם. אחרי 20 יום הייתי נקי, עם מודעות לגבי חוסר־האונים שלי מול הסמים.

● וחזרת הביתה?

כן. הייתי שוב לבד, והתחלתי לחפש את החברים הישנים שלי, כי רציתי להתחלק עם מישהו במה שעובר עליי. אבל החברים הישנים שלי התחילו להשפיע עליי לחזור לסמים. „עזוב אותך, בוא תיקח קצת מפעם לפעם." ולאט־לאט כמעט ונגררתי.

● למה?

כי הייתי לבד והאנרגיה הקבוצתית זה משהו אגדה. תראי, עכשיו, אחרי שאני כאן בארץ, בקבוצה, לא יודע איך אני נשאר נקי.

אבל בואי נחזור לתקופה שחזרתי לארץ. פיתאום, כל הרצון שלי התמוטט, נחלש. התחלתי לעשן מפעם לפעם, לשתות מפעם לפעם. אבל לא נכנעתי ממש, למרות ששכחתי איפה הייתי ומאיפה באתי, עד שלמזלי באה מ' לארץ והיא עברה אותו התהליך, ופיתאום התחלנו לדבר וחזרה לי המוטיבציה, והתחלנו לדבר ולחזק אחד את השניה.

מ' ממש הצילה אותי. הייתי זקוק לה, הייתי זקוק לעוד מישהו שעבר את אותו התהליך בקבוצה האמריקאית של נרקומנים אנונימיים כדי שאוכל להעביר את זה הלאה.

● מה קרה באגודת „נרקומנים אנונימיים"?

באתי לשם. בפגישה הראשונה היו חמישה איש. לא האמנתי שהם „נקיים", כי היה לי נוח להאמין שאין תיקווה לנרקומנים. היו שם אנשים שלמרות שבאו מארץ שונה מזו שלי, ודיברו שפה שונה, והיה להם רקע שונה — סבלו מאותה בעיה שאני סבלתי ממנה. הזדהיתי איתם.

פיתאום, היה קשה לי להבין מה קורה. הם

„בקבוצה שמעתי סיפורים של אנשים שדיברו בשיא הכנות, ושמעו דברים יותר גרועים מהדברים שאני עשיתי, והבנתי שאני לא מיפלצת איומה ואני לא לבד"

המדור לחיפוש

אף אחד לא מבין למה היא לא נשואה עד היום. כבר בת 28, יפה, אינטליגנטית, מוכשרת, נחמדה, טובת־לב ומצחיקה ועדיין רווקה.

לא שאין לה מחזרים, חלילה, אולי יש לה אפילו יותר מדי. כל חודש אני שומעת על מחזר אחר ורואה מישהו חדש, ותיכף כמו ינטע זקנה ונודניקית אני שואלת „נו... איך הוא", בררך כלל היא עונה בחוסר־התלהבות בולט „...ככה, די בסדר" ואחרי שבוע הוא נעלם.

פעם היא מגלה אחרי שבוע שהוא בעצם משעמם, אחד אחר הוא לא רציני, השלישי קמצן והרביעי ילד, למרות 35 שנותיו. היו כמה נודניקים וכמה שתלטנים, היו כמה שלא ידעו להחליט שום דבר, היו כמה מדי יפים וכמה מדי מכוערים, היו צעירים מדי והיו זקנים מדי.

ולמרות הכל, תמיד היתה תיקווה שיום אחד יגיע מישהו שהוא ממש בסדר. ובאמת, יום אחד הוא הגיע. גיל מתאים, מיקצוע מרתק, אינטליגנטי מאוד, יפה־תואר, מישפחה טובה, נימוסים מושלמים. שלושה ימים רצופים הרומן להט כאש. ביום הרביעי הסתבר שהוא שונא חתולים וכלבים, ותוך כמה ימים גווע הכל.

אף אחד לא האמין שיגיע עוד אחד כזה מושלם. אבל כמו תמיד, כולם טעו, ומושלם ב' התייצב. כמו הקודם — יפה, מוכשר, נבון, מחונך — והפעם גם אוהב בעלי־חיים. האצבעות של כל החברים כבר התעקמו לגמרי מרוב צליבה. היה נראה שהפעם זה עומד להצליח.

ביום החמישי לרומן היו הקווים של כל החברים תפוסים. כולם טילפנו לכולם, ואמרו... נו... שמעתם? נגמר!

מישלחת נשלחה אל הבחורה כדי לתחקר אותה על סיבת העניין. „גיליתי שהוא הצביע לליכוד בבחירות, אז מה אתם רוצים שאני אעשה איתו?" שאלה בתמימות.

זהו. אנחנו התייאשנו סופית. אם יש ביניכם מישהו שמתאים לתיאור שהוזכר למעלה, ושבבחירות האחרונות הצביע עבור מיפלגה שבין לובה אליאב למערך — שיתקשר בבקשה. יש לו 3% סיכויים.

מיכתב־תודה תיקני

אין דבר יותר נחמד מאשר להיות מנוי קבוע אצל האקדמיה ללשון העברית. הם כותבים לי מיכתבים יפים, מנומסים ותיקניים, ומסבירים לי שלא אומרים תרווד אלא מקפה. כדי שאני אאמין להם, הם גם מציינים ביבליוגרפיה — „ר' 500 מונחים בכלכלת הבית, בהוצאת האקדמיה ללשון העברית, תשל"ח, עמ' 29, מונח 280, עמ' 50, מונח 499." סוף ציטוט.

אז קודם כל, תודה רבה לכם, שתדעו שאני מאוד מעריכה את טירחתכם. אלא שברצוני להזהירכם, שאני מתכוננת להמשיך ולכתוב בעיתונים (מטעמי פרנסה), ואם תרצו להתמיד בקשר איתי, תצטרכו לשכור לפחות עוד שניים־שלושה עובדים, כדי שישתלטו על החומר.

ועוד הערה: אומנם עכשיו אני יודעת שמקפה זו כף מחוררת. אלא ששאר קוראי העולם הזה לא קיבלו מכם מיכתבים אישיים ויכול להיות שחלק מהם לא שמעו על מקפה מימיהם. לי יותר חשוב, משום מה, שיבינו על מה אני כותבת, מאשר להיות בן־אדם תקני. מה לעשות שמחית תפודים זה נשמע עברית, אבל פירה תפוחי־אדמה נשמע אוכל?

ובכל זאת, תודה.

נקניק התבלינים

הפעם זה לא אוכל ממש, אלא משהו שבין תבלין לבין גאונות.

החומרים הדרושים:

200 גרם חמאה (לשומרי־כשרות אפשר גם מרגרינה, אבל יחי ההבדל הקטן!) קליפה מגורדת של לימון שלם, קליפה מגורדת של תפוז שלם, 2 שיני שום כתוש, מלח, פילפל שחור, כף קוניאק או ליקר־תפוזים.

מערבבים הכל ביחד ושמים על חתיכת נייר־שעווה או פלסטיק שקוף ומגלגלים לצורת

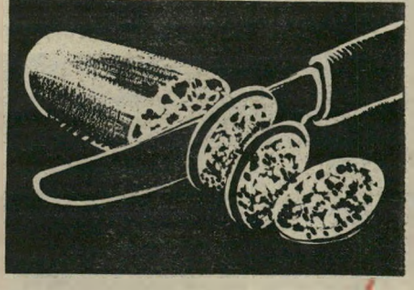

נקניק. מקפיאים. בעת הצורך מוציאים את הנקניק מהפריזר ופורסים ממנו פרוסות עגולות ברוחב חצי סנטימטר, אותן מניחים על סטייק חם, על דג מטוגן, על תפוחי־אדמה מבושלים, על אפונה ירוקה, ובעצם, על כל דבר שרוצים להפוך מאוכל רגיל לשיר־הלל.

נשמע פשוט מאוד, נכון? אלא שזה עלה לי בשלוש שעות של נידנודים, בכמה שיחות־טלפון ובאיומים על החברה שלי שאם היא לא מגלה לי את הסוד, אני מנתקת איתה את כל הקשרים החברתיים. רק אלימות עזורת. תאמינו לי.

חיכנון מישפחה

כל החיים שלי אני מצטערת שלא נולדה לי בת יפה עם תלתלים בלונדיים ושימלות־מלמלה. היום הפסקתי. חברה שהתמזל מזלה ויש לה שתי בנות (פרוסקציה — אלא מה?), סיפרה לי על כמה מבעיותיהן של בנות ושל אמהות לבנות.

הבת של החברה, שהיא בת 17, וגם שלוש מחברותיה (בנות אותו הגיל, אני מניחה) מצאו להן חבר קבוע. עד היום לא ידעתי שיש מונח שנקרא בפי הנוער „חבר קבוע כולל הכל", אבל זה כנראה מה שיש. („זה מה יש", כמו שאומרים היום.) עוד דבר שלא ידעתי הוא, שאם יש מספיק שכל בשביל למצוא „חבר קבוע כולל הכל", אין תמיד מספיק שכל בשביל אמצעי־מניעה. אבל אלה הן העובדות, לפחות אצל הנערה הצעירה שעליה אנחנו מדברים.

עכשיו אתם שואלים בטח מה העניין שלי בכל זה. העניין שלי הוא שהחברה שלי, האמא של הקטנה, מטלפנת אליי כל שבועיים, בוכה חצי שעה ושואלת אותי אם לדעתי הבת שלה בהריון או לא. החבר של הבת הוא חייל, ומגיע לחופשה פעם בשלושה שבועות. אבל הפעם הזאת מספיקה בשביל לשגע את הקטנה, שמשגעת את אמא שלה, שמשגעת אותי. בפעם הראשונה הצעתי להן ללכת לרופא ולהיבדק. ככה גם הצעתי בפעם השניה. עכשיו כבר פשוט לא נעים להן ללכת לרופא כל הזמן, אז הן החליטו להתייעץ איתי (שאני הרי גינקולוג מאוד מפורסם).

פינת הקמצן

עוד מעט יבוא הקיץ, וכל אשה צריכה מלתחה חדשה. אבל אף גבר — שרוצה להישאר גבר — לא יתן לאשתו ארבעה מיליון לירות כדי לקנות חצאית, חולצה וזוג סנדלים. נו?

אז ממציאים המצאות. גם תופרים בגדים לבר וגם מתנקמים בגברים. למה להתנקם בגברים, אתם שואלים? תגידו מי חירבן לנו את הכלכלה בארץ — גולדה מאיר, אסתר רזיאל־נאור, שרה שַטרוּ־קטן, אורה נמיר? שטויות! הכל עבודה גברית טהורה.

טוב. אז אתן מוכנות להתנקם, ותוך כדי זה לתפור חצאית מעניינת וקלילה? עושים ככה: הולכים לארון של הבעל ומוציאים מהמגירה את כל מיטפחות־האף שלו, שפעם, לפני עידן־הטישוש, הוא נהג להשתמש בהן. אחר־כך הולכים לבקר את ההורים ועושים אותו הדבר לארון של האבא. כמה שהגברים במשפחה יותר רבים, ככה תהיה החצאית יותר עשירה ויפה. בסוף, כשיש שקית מלאה במימחטות, שהן כולן מרובעות, עשויות מבד פופלין עדין וכל הקישוט שלהן זה ריבוע בצבע נוגד, מתחילים בעבודה.

מכבסים את כל המיטפחות ומגהצים אותן. שמים הצידה את אלה שאין להן גודל סטנדרטי או את אלה שהצבע שלהן לא מתאים לקומפוזיציה. עכשיו מתחילת העבודה המעצבנת, אבל אין ברירה. מחברים ארבע מיטפחות (שגודלן ברֶרך כלל 20 על 20 סנטימטר) עד שנוצרת חתיכת־בד ברוחב של 20 ובאורך של 80. בצד הארוך עושים קיפול ולתוכו מכניסים גומי. זהו יש מותניים. עכשיו עושים עוד חתיכת־בד, אבל הפעם משש מיטפחות ומחברים אותן בכיווצים לשיכבה הקודמת.

השיכבה השלישית מורכבת משמונה מיטפחות וגם היא מתחברת לשיכבה הקודמת בכיווצים. עכשיו אורך החצאית שלכן הוא 20 סנטימטר × 3, פחות החלק המקופל של הגומי. תחליטו איזה אורך אתן רוצות, והמשיכו הלאה.

אני גנבתי את הרעיון ממלצרית נחמדה בבית־קפה באיבן־גבירול. היא גנבה אותו מעיתון־נשים צרפתי. תתחדשנה.

נ"ב, אני מבקשת לא לכתוב לי מיכתבים בנושא „קראתי בהעולם הזה. אבל הבעיה היא שלבעלי אין מיטפחות־אף." מי שלא קנה בערב שבת, שלא יתלונן בשבת.

ובכן, יקירותיי, מספיק! שאלתי והתייעצתי ונמצא הפתרון. אפשר להשיג בכל בית־מירקחת הגון, ללא מירשם של רופא, קופסה קטנה, שהיא מעבדה פרטית לבדיקת הריון. ביררתי ומצאתי שלושה סוגים שונים של אותו הדבר, אבל אני אמליץ (כמובן!) על תוצרת כחול־לבן. המיני־מעבדה ניקראת T.P.K והיא מיוצרת על־ידי חברת טבע. שתשמה להעביר אותה אליכן, תמורת 4.500 שקל. לא אכנס לפרטים הטכניים של הבדיקה, כי הם רשומים על הדף המצורף. על אותו דף כתוב גם שבנסויים שנערכו במעבדות הוכח שהתוצאות מדוייקות ב־99.3% מהמיקרים.

זהו זה. תבלינה, תהגינה ותעזובנה אותי בשקט. אני את חלקי בתיכנון־המישפחה תרמתי בזה הרגע.

שף גרמני מאכיל ספורטאים ישראליים באוכל צרפתי ★ הנישואין שהסתיימו הולידו צמר של זמרים ★ המקום שאיש אינו זוכר כמה פתיחות כבר היו בו

ישראלי

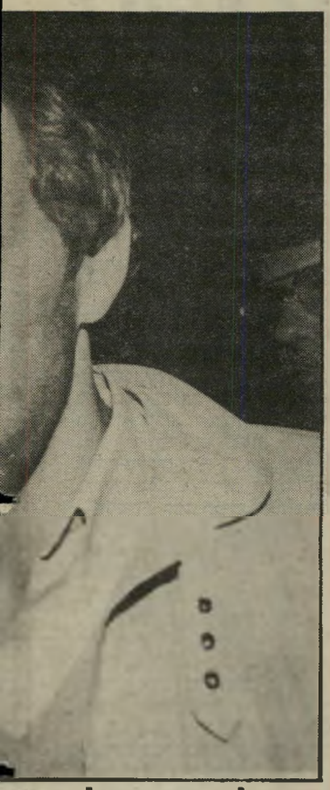

מוטלה שפיגלר מאמן מכבי המיסעדה של אלי ישראלי. לידו בתצלו בעבר שחקן כדורסל בהפועל תל־אביב

המקום של פרדריקה

לפני 15 שנה זה היה המקום המפורסם ביותר בתל־אביב. הוא היה שייך לפרדריקה ולדב סגל, שנפטר השבוע (ראה עמודים 26־27). יומיים לפני מותו העצוב של דב לקח את המועדון בעל ההיסטוריה דודו דור.

דודו דור הוא זמר, בן למישפחת זמרים, מישפחתו של סולימן הגדול. במשך תקופה ארוכה חי דודו עם מישפחתו בארץ האפשרויות הבלתי מוגבלות, אמריקה. שני ילדיו נשארו שם, והוא עלה לישראל עם אשתו האמריקאית, דבי.

המקום עצמו כבר ידע הרבה פתיחות, החליף בעלים ושינה צורה כל כמה שנים. אחרי פרדריקה היה המקום שייך לרפי שאולי ונקרא מנדיס, אחרי זה לקח את המקום שימעון ישראלי וקרא לו המרתף. היום יקראו למקום די, כמו האות הראשונה של כל בני מישפחת דור — דבי, דודו, דורית ודניאל וגם יעשו שם הרבה מוסיקה.

סולימן הגדול הזמר הוותיק ועורך ה־חפלות התימניות בהז־ מנה, הוא דודו של דודו דור. הוא פתח את הערב, כשהוא מכה בתוף, וכל בני העדה התימנית חוללו לקצב המוסיקה. אחר־כך הוא עלה לבימה ושר יחד עם בנו, איתמר, שהיה נשוי לוורדינה ארז, מפיקה בטלוויזיה ואחותה של אופירה נבון. יותר מאוחר הגיע יזהר כהן, ושר גם הוא לכבוד פתיחת הפאב.

שרים ביחד

אסתר שמיר ובעלה לשעבר, אפרים, הופיעו השבוע בבכו־ רה של תוכניתם החדשה. הם שרים שירים חדשים וישנים, ביחד ולחוד, כששניהם מלווים את עצמם בגיטרה. הבכורה של צמד הזמרים הגרושים היתה במועדון צוותא בתל־אביב.

ליאורה ריבלין השחקנית הרחיבה את אופקיה המיק־ צועיים והפכה להיות גם זמרת. היא יוצאת לשוק עם תקליט של שירים לילדים, שתורגמו מספרדית, ולכבוד מאו־ רע זה היא חגגה השבוע בחברת גדליה בסר (לידה בתצלום).

דודו דור הזמר שפתח את הפאב־מועדון החדש. גם מוציא בימים אלה תקליט משלו. הוא מבטיח להשקיע את המרץ שלו בכיבוש חיי הזמר והלילה של העיר תל־אביב.

דבי דור אשתו של דודו, בעל הפאב הישן־ חדש, שהחליף בעלים, היא אמרי־ קאית שהחליטה להשתקע בארץ. את הילדים הם השאירו באמריקה. דבי היתה הרוח החיה בפתיחה.

צרפתי — ממינכן

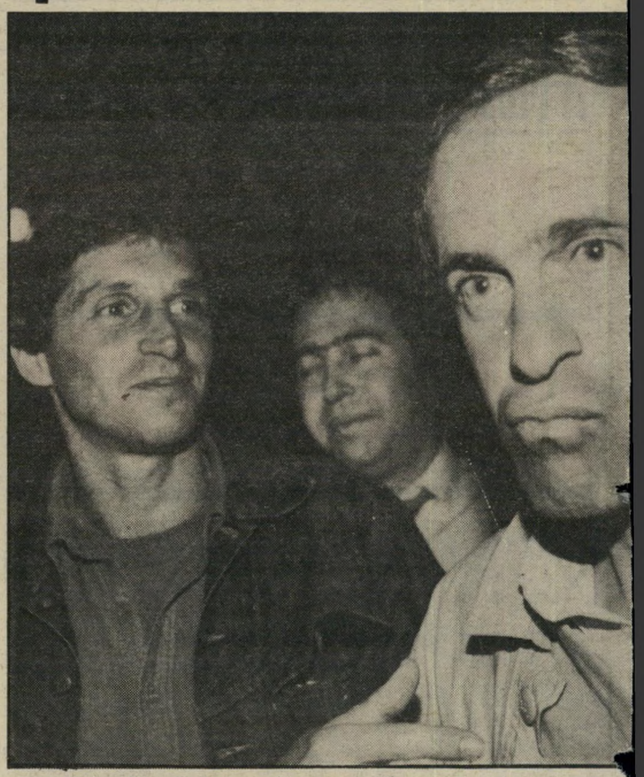

חלי גולדנברג שחקנית קולנוע ודוג־מנית צילום, מצביעה על הזמרת דפנה ארמוני, חברתו של הזמר שלום חנוך. ארמוני וחנוך ישבו בחוץ, ביקשו שלא יפריעו להם. כשניסו לצלם אותם, הם אפילו איימו לעזוב את המקום. לבקשתה של בתיה ישראלי הם ויתרו על הסתלקות מהאירוע, אך נשארו לשבת בחוץ, הרחק מהמון האורחים החוגגים שהציף את המיסעדה.

טוביה צפיר החקיין המצחיק את כל המדינה, שגרם לצחוקים עזים אצל שרי־הממשלה. מימינו, הזמר והתמליל דני סנדרסון. בתצלום למטה: בתיה ישראלי, אשתו של אלי ישראלי, מעניקה נשיקה לזמר ונגן־הגיטרה יצחק („צ'רצ'יל") קלפטר.

השדר אלי ישראלי ידוע כאוהב כדורגל וכדורסל. זאת יודעים כל המאזינים. מה שלא כולם יודעים: הוא גם חובב אוכל.

השבוע הפך אלי גם למיסעדן. בימים אלה הוא ערך פתיחה מחודשת למסעדה הביסטרו בנווה־צדק, שב־ת"א־ביב הישנה, הצמודה לתיאטרון.

את האוכל במקום מכין שף ממינכן, המבטיח להגיש מאכלים צרפתיים. הכדורסלנים והכדורגלנים הרבים שמילאו את המקום לפתיחה המחודשת של הביסטרו, בנווה־צדק, בהנהלתו של השדר, האוהד במיוחד את קבוצת הפועל תל־אביב. בין לגימה ולעיסה, התבדחו ביניהם הספורטאים וצחקו.

ליהי חנוך בימאית, ואשתו־לשעבר של הזמר שלום חנוך, מחלקת את זמנה בין ניו־ורק ותל־אביב. בתצלום: היא זוכה בנשיקה על צווארה מבעל המיסעדה, השדר אלי ישראלי, המבטיח כי אצלו יהיה אפשר לאכול אוכל צרפתי אמיתי ממש כמו בצרפת. השף של המיטבח, המומחה למאכלים צרפתיים, בא דווקא ממינכן שבגרמניה. למטה מימין: שחקן הקולנוע מוחמד באכרי. למטה משמאל: קריין הרדיו והטלוויזיה רפי רשף.

ציפי מנשה

אם יש לך כמה חליפות, ולא רק מעונה זו, תוכלי להחליף בין חלקיהן וליצור מלחתה עשירה

חליפות לחילופין

עור לעשירות חליפות־מיכנסיים מר־היבות ויקרות של מיקה ואנט ממיקאן, שאת מרכיביהן ניתן לשלב עם כל בד אחר: את חולצת־העור הרחבה, בגוון אפור ושחור, אפשר ללבוש עם מיכנסי־ג'ינס צמודים ואת מיכנסי־העור השחורים אפשר ללבוש עם ז'אקט־סבא מעור.

בד ריפוד שממנו עיצבו בראש אינדיאני חליפת־מיכנסיים. מימין: חלי־פה בעיצוב אתי קרן (מדגמנת: סמדר קלצ'ינסקי).

משי סינתטי חליפה של רזיאלה גרשון. ניתן להשיג בגווני כחול עז, בז' וחום. את חולצת־המשי אפשר ללבוש עם מיכנס צמר או עור, ואת מיכנסי־המשי – עם סוודר גדול ורך.

כדי להיראות לבושה בטעם ובסיגנון נכון, לא צריך להשקיע את משכורות כל השנה בקניה של בגדים. החוכמה היא לקנות נכון, לדעת כיצד להחליף בין פריטי הלבוש, וכיצד להוסיף להם את הפריטים הנכונים.

תורה זו אפשר ללמוד, ואף להתאמן בה, בעזרת חליפות. חליפה היא מילת־קסם. אפשר להפוך בחליפה עור ועור, והיא לא נגמרת.

נכון שמעצבי־האופנה דואגים לשי־נויים בכל עונה, אבל על רובם אפשר להתגבר. אם, למשל, מצוי ז'קט שכתפיו אינן מורגשות, מוסיפים לו כריות, וכך משפרים את מראהו. אם כפתוריו פסו מן האופנה, מגדילים את הלולאות ותופרים כפתורים חדשים, גדולים ואופנתיים.

אם המיכנסיים רחבים, ניתן להצר אותם בהתאם למיבנה הגוף. מיכנסיים ארוכים אפשר להפוך ל־7/8, אם מקצרים אותם קימעה. ואת שארית הבד כדאי לשמור, למגע'טים באימרת המכנסיים או הז'אקט.

אין גבול. ציבעי החליפות בחורף הם בדרך־כלל סולידיים ושקטים, משהו בגווני כחול, בז', חום, שחור ואפור. כדי ליצור מראה רענן וחדש די להחליף בין הפריטים. לדוגמה: את הז'אקט הכחול ללבוש עם מיכנסיים אפורים, חולצה גברית לבנה וצעיף אדום או בורדו, ואפשר גם לענוב עניבה בצבע כזה.

לז'אקט הבז' כדאי להתאים מיכ־נסיים שחורים, סוודר־גולף לבן ומגף שחור. את המיכנסיים בצבע הבז' אפשר ללבוש עם ז'אקט חום, ועם חולצת משי או כותנה בגווני־ארמה. שרשרת־זהב או שרשרת מוזהבת תש־לים את ההופעה הכללית.

שילובי שחור ואפור נראים נהדר, ואפשר ללבוש גם ז'אקט בז' ומיכנסיים

שיק פאריסאי

מימין: חליפת־קטיפה לשעות הערב. הז'אקט בעל כתפיים מודגשות ואימרתו עשויה כולה סאטן שחור. המיכנסיים ארוכים. באמצע: חליפת־מיכנסיים, הז'אקט צמר, בסיגנון ז'קרד, ומתחתיו חולצת־משי ועיטור של סרט משי. משמאל: טוניקה ארוכה בגוון בהיר, צווארון־גולף ומתחתיו מיכנסיים בגוון כהה. שאל רחב וארוך, בצבע המיכנסיים, תואם את המראה הכללי. ויש עצה פראקטית: אפשר להחליף בין כל הז'אקטים והמיכנסיים ולקבל חליפות חדישות ואופנתיות.

כחולים ומתחת חולצה כחולה וענק־פנינים.

אין גבול לשילובים האפשריים.

יש משי. בגוטקס אוהבים את המראה הגברי, התפור כולו מבד סאטן אפור בוהק ומפוספס בשחור. הז'אקט בסיגנון ספנסר קצר, והמכנסיים ארוכים. חליפה זו אפשר ללבוש גם אחרת — את הז'אקט עם מיכנסי־צמר בצבע שחור, אפור או שמנת, ואת מיכנסי־הסאטן עם ז'אקט שחור כלשהו.

מעצבת־האופנה רזיאלה גרשון אוהבת חליפות־משי — אומנם לא משי טהור, כי הוא יקר ומתקמט, אלא משי סינתטי, הנראה בוהק וחגיגי כמו משי טבעי.

משי מתאים למשי. אבל אפשר גם לגוון. את חליפות־המשי של גרשון ניתן להשיג בגווני אפור, חום בהיר וכחול מזעזע.

הקונה שתי חליפות כאלה תוכל ללבוש את העליונית, המשמשת גם כחולצה, בתוך המיכנסיים, וגם כחול־צת־ז'אקט מחוץ למיכנסיים, ולהתאים לה את מיכנס־המשי בגוון החליפה השנייה, או לשלב מיכנס בר־כותנה או צמר בצבע שחור, כחול או בז' עם חול־צת־המשי בצבע כחול מזעזע.

את מיכנס־המשי באורך 7/8 אפשר ללבוש עם סוודר גולף לבן וגדול או סוודר גדול ורחב בגוון ורוד עז, וזה ייראה נהדר. את המראה ישלימו חגורה רחבה ותואמת, עגילים גדולים באוד ניים ונעל אופנתית.

הכל עם הכל. אפשר גם להתהדר בחליפת שני־חלקים מעור, כזו שעיצ־בו מיקה ואנט ממיקאן. מחירה של חליפה כואת הוא כמה מאות דולארים, אבל זוהי השקעה לטווח ארוך, כי העור לא מתבלה מהר וככל שהוא ישן יותר, מראהו יפה יותר.

עור גם מתאים לכל דבר — לכותנה, צמר, משי, קנווס, קורדרוי ואפילו ג'ינס. מה רע ללבוש חולצת־עור גדולה עם מיכנס ג'ינס צמוד, הדוק ומחניף? או, אולי,

מיכנסי־עור רחבים עם ז'אקט סבא מכותנה?

בניבה עיצבו חליפות טוניקה ומיכנס מבד בייבי קורדרוי דקיק, המוכיר קטיפה. הטוניקה מעוטרת בחומר דמוי־עור, היא רחבה, אופנתית ונרכסת בחגורה תואמת והולמת לנ־שים בהריון. אפשר ללבוש אותה עם מיכנסיים רחבים מטריקו או מפוטר, או עם מיכנס עור או דמוי־עור בצבע תו־אם.

ולבסוף אתי קרן. היא אוהבת את בר־הכותנה המקומט, במראה הזרוק. אין לגהץ בד מקומט, יש להשלים עם המראה. מיכנסיים מבד מקומט יתאימו לסווט־שירט גדולה או חולצת־טריקו רחבה. את הז'אקט הגברי אפשר לל־בוש עם מיכנסי־באגי רחבים.

המסקנה: הכל מתאים להכל. קצת דמיון, להחליף ולערבב, ויש מלתחה חדשה.

גברי מראה גוטקס מבד סאטן בוהק. הז'אקט – בסגנון ספנסר, המכנסיים ארוכים.

בייבי קורדרוי דמוי־קטיפה. חליפת־טוניק מעוטרת בחומר דמוי־עור ובעלת מיכנסיים ארוכים. הטוניקה הרחבה־מתאימה גם לנשים בהריון. במקום מיכנסי־הקורדרוי אפשר ללבוש מיכנסי טרנינג או טריקו מותרחבים. העיצוב: ג'ני בי. היצרן: אופנת ניבה.

דוב סגל היה פעם מלך חיי־הלילה של תל־אביב. השבוע, בהלווייתו, באו רק חישעה גברים, ובלי הרב לא היה מניין

„הוא מת בידיים!"

פרדריקה סגל מספרת על חייה עם בעלה, השתתפותה באורגיות שימו, בגידותיו ואהבתו שהגיעה לשיאה דווקא בסוף

כמה היה כי גם אלוהים בוכה על דב סגל. ארובות־השמיים נפתחו, ומטר כבד ניתך על אותם שבאו ללוות את איש הבוהמה הנודע בדרכו האחרונה.

הגבר, שהיה כל חייו מוקף במאות אנשים, האיש שקישט מסיבות אינספור, בעיקר המסיבות של עצמו, נסיך־המועדונים, שלפתח מקומות־הבילוי שלו עמדו אנשים בתור כדי להיכנס, לא זכה לכך שאפילו אחוז קטן מכל אותם שהקיפו אותו כל ימי חייו יבואו להלווייתו.

תישעה גברים באו להלוויה של דוב סגל, ואלמלא איש־החברה־קדישא, שערך את טקס הקבורה, לא היה נמצא במקום אפילו מניין.

הקברן ערך את הטקס, אך כשהגיע העת לומר קדיש, לא נמצא בין הנוכחים גבר שהיה מוכן לומר את התפילה. אף אחד לא התנדב, ואז פלחו צעקות אשה את השקט שאפף את בית־הקברות בחולון. היו אלה צעקותיה של שרה, עוזרת־הבית הנאמנה של הסגלים, שביקשה: „תגידו קדיש על דוב! אתם לא יהודים? תתביישו לכם!" אחרי שנסתיימו הצעקות, אפשר היה לשמוע את בכיה החרישי של אמו של דוב. אז ניגש דידי מנוסי, שהוא חילוני בכל רמ"ח אבריו, נטל את ספר־התפילה היהודי ואמר קדיש.

פרדריקה סגל היתה לבושה בגרבי טייטס שחורים ומעליהן סודר שחור. היא היתה עטופה במעיל בהיר, שיערה היה פרוע ועיניה היו מכוסות במישקפיים שחורים. „כבר שנה לא ראיתי מיספרה," היא התנצלה, וניסתה לכסות את שערה המתנופף בכובע גרול.

הטקס היה פאתטי. האיש שכל חייו היו מוקף בעשרות חברים, שהיה במרכז המסיבות ובמרכז חיי־החברה וחיי־הלילה, הלך לעולמו עזוב, בודד וחולה.

אחרי טקס ההלוויה הלך קומץ הידידים לביתם של דוב ופרדריקה סגל ביפו. הם ישבו שם במשך שעה ארוכה, עד שירד הערב, התעגגו על שנות העבר התוססות והזוהרות וחיסלו לזיכרו שני ארגזי־בירה.

לא יכול לדבר

בית ביפו הוא ענק. את הכניסה מעטרים עמודים שפיתוחים בקצוותיהם, אבל הטיח כבר מתקלף מעליהם. הסלון הוא ענק, התיקרה גבוהה, גם בחדר מתחיל הטיח להתקלף מן הקירות. הרהיטים היו פעם מפוארים ועשירים, היום הם מעט קרועים, הצבע דהה וקשה להכיר את מקורו.

שם, בתוך הסלון הענק, הבחנתי מבעד למעט האור החודר דרך החלונות המלוכלכים, באשה לבושה שחורים ומתייפחת חרישית. זו היתה אמו (81) של דוב. היא ישבה מכונסת בתוך עצמה, מתבודדת עם צערה על בנה היחיד שמת ממחלה קשה.

פרדריקה לקחה אותי לחדר השינה של דוב, שם ישבנו והסתגרנו.

באמצע החדר עומדת מיטה זוגית, שהיתה בחודשים האחרונים מיטתו של דוב. המיטה מכוסה בבד שציבעו היה פעם אדום וכחול. היום נשארו מהצבע שרידים דהויים. מול המיטה עומד ארון עץ עם פיתוחים על דלתותיו וראי ענק במרכזו.

בארון אפשר להבחין בכמויות גדולות של חליפות־גברים, תלויות שורות־שורות, צבעים־צבעים. חליפות מבית פייר קארדן ואיב סאן־לורן.

ליד המיטה, על שידה קטנה היה מונח מזרק. לפני שמת קיבל דוב מורפיום לשיכוך כאביו.

ישבנו על המיטה הגדולה, ופרדריקה סגל סיפרה לי על חייה עם בעלה, על השתתפותה באורגיות שימו, על בגידותיו ועל אהבתו שהגיעה לשיאה דווקא בסוף.

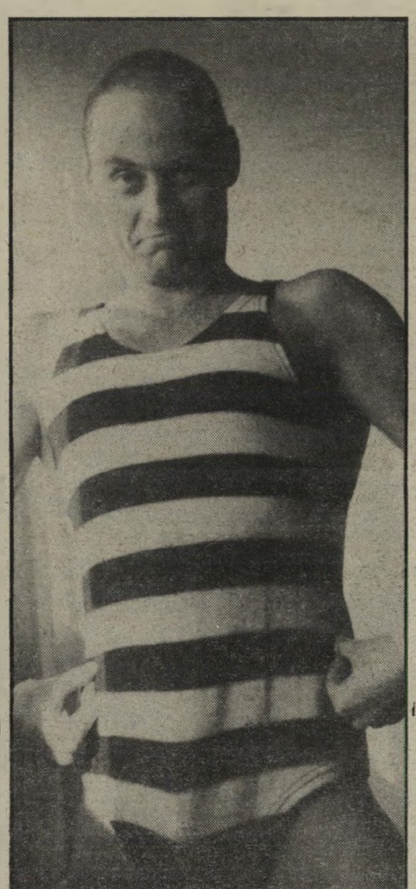

ילד באנציה דוב בשנת 1938. הוא נשלח מאוחר יותר ללמוד באנגליה ולמד גרמנית.

גברתן דוב היה מפקד מחלקה במילחמת־העצמאות, שלחמה באיזור באר־שבע: „כשיצא לקרב, לא חדל לצחוק."

חתונה דוב ופרדריקה סגל ביום חתונתם, שנערכה בביתם המפואר של הוריו שבשדירות רוטשילד בתל־אביב.

דוגמן דוב אהב להתלבש. הוא השאיר אחרי מותו ארון מלא בחליפות מפוארות ויוקרתיות ובנעליים מובחרות.

הלוויה בגשם

מימין נראית פרדריקה כשהיא מלווה את דוב. היא הורידה בחודשים האחרונים עשרה קילו במישקלה. רק כמה אנשים ליוו את דוב, וההלוויה נערכה בגשם שוטף. משמאל: העוזרת, שרה, מיטפחת לראשה ומעיל, שהתחננה שמישהו יגש ויגיד קדיש.

ריקה סיפרה את סיפורה לאט ובשקט, כשמדי פעם היא חוזרת על המישפט: „הוא אהב אותי עד הנשימה האחרונה." לפעמים היא מדברת עליו בלשון הווה.

בדם־ליבה סיפרה פרדריקה:

כל הפירסומים שרוב היה חולה שנים ארוכות הם שקר. הוא חלה בריוק לפני שנה וחצי בסרטן הגרון, ונאלץ לעבור ניתוח. הניתוח הצליח, אבל בעיקבותיו נותר מום כבד במיתרי־הקול, והוא לא יכול היה להוציא מילה מפיו.

דוב לא יכול היה לסבול והשלים עם המצב. מה שרצה לומר היה כותב על פיתקות. עד היום יש לי אוסף עצום של מיכתבים כאלה.

דוב הוא אדם בעל חוש אסתטי מפותח. ומהחור שנפער בגרונו בניתוח היו יוצאות הפרשות, שאותן היה צריך לנקות כל הזמן. הוא לא סבל את זה, ומייד אחרי הניתוח עמד על כך שנישן בחדרים נפרדים.

אני זוכרת את זה כמו היום. זה היה יום שישי ב־9 בלילה. אני עברתי לחדר הסמוך והשארתי את דוב בחדר־השינה שלנו. אחרי חצי שעה בערך התברר לי שאין לי סיגריות, נכנסתי לחדרו של דוב ומצאתי אותו חסר־הכרה. הסתבר שהוא לקח את כל הכדורים שנתנו לו הרופאים. שתי קופסות של פרו־דורמול, 20 כדורי ואליום, קופסה של כדורי היפנודרס ונוסף לכל הכמות הזאת בקבוק וודקה. התקשרתי להד עיק אמבולנס ושם אמרו לי שאין מה לחכות, המיקרה אבוד. צעקתי שיעזרו לו.

הוא שכב יומיים בלי הכרה, אחרי כן התעורר וכעס עליי נורא. במשך חודשים אחרי כן הוא המשיך להזכיר לי שהצלתי אותו. הוא לא סלח לי תקופה ארוכה.

ואז הוא התחיל לחזור לעצמו לאט־לאט. הוא התחיל ללמוד לחיות עם מצבו החדש והקשה. עזר לו מאוד אדם בשם יוסקה פישר, שהיה פעם חבר־כנסת. התברר שהוא בעצמו עבר אותו ניתוח, ולמד לדבר בבית־ספר מיוחד למיקרים כאלה. כשנודע לו שדוב מסרב ללכת לבית־הספר הזה, הוא היה בא פעמיים בשבוע אלינו הביתה ומאמן את דוב להגות מחדש את המילים.

פישר לא היה מוכן לקבל תרומה על מעשה החסד הזה, והוא הציל את דוב, שחזר לאט־לאט לדבר.

אז התחלנו לצאת למיסעדות, מפעם לפעם, ולבקר את החברים האמיתיים המעטים שנותרו לנו — ז'אן תירוש, ז'אן דויד ואשתו סוזי, שייקה ברפורת, שייקה אף פעם לא קיבל „לא' כתשובה. דוב התבייש שהחברים יראו אותו במצבו, אבל שייקה היה פשוט בא. הוא אהב אותו מאוד.

מפרטוז לנישואין

חשבנו שהטראומה של סרטן־הגרון נגמרה ושדוב התאושש וחזר לעצמו. אבל לפני חצי שנה התחיל להרגיש רע מאוד.

הלכנו לבדיקות למנתח שלו באי־כילוב, ד"ר סמואל. דוב התלונן על קשיי־נשימה. הרופאים ערכו לו בדיקת ביופסיה, אך לא גילו כלום. דוב המשיך להתלונן ולסבול, ואחרי בדיקות נוספות התגלה שהוא לקה בסרטן בשתי ריאותיו, ללא שום קשר עם סרטן־הגרון.

אחרי התייעצות עם הרופאים הוחלט שהוא יעבור טיפול כימותראפי. הודיעו לו שהוא עומד לאבד את שערות ראשו. דוב היה המום. היה מאוד חשוב לו איך הוא נראה, והמחשבה על קרחת הפחידה אותו. אמרנו לרופאים שיתנו לנו זמן לחשוב.

כשהגענו הביתה, הודיע לי דב שאני חייבת למצוא מייד את יצרן הפיאות הטוב ביותר בעיר. צילצלתי לשני זמרים החובשים פיאות. אחר מהם סיפר לי על טיפול שעשה בפאריס, והשני היפנה אותנו לכתובת בארץ.

רק אז, אחרי שסודר העניין הזה, הודיע לי דוב שהוא מוכן לעבור את הטיפול. לא בשביל עצמו — אלא למעני. הוא טען שאני הדבר החשוב ביותר בשבילו, והוא לא רוצה להשאיר אותי לבד. בשביל זה הוא מוכן להילחם במחלה, אמר.

בסוף ימיו אהב אותי דוב כמו שאהב אותי בהתחלה, כשהיכרנו, דבר שפיצה אותי על הרבה סבל שעברתי במחיצתו.

את דוב הכרתי בנשף שערכה לאה דוליצקיה. אני באתי לנשף עם מתופף קובאני, ולאה אמרה לי שאני מוכרחה להכיר שני חתיכים מפאריס. אלה היו דוב סגל ואדווין איתן, החבר הכי־טוב שלו עוד מהילדות.

מאוד התרשמתי מהם, שניהם היו שרמאנטיים מאוד.

אחרי חצי שעה של היכרות אמר דוב לאדווין: „זה הטיפוס שניקח איתנו לפרטוז (אורגיה בשלושה)." זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי את המילה הזאת.

האמת היא שדוב דיבר ברומנית, הוא חשב שאני לא מבינה, אבל הבנתי כל מילה, ולמרות זאת לא ידעתי מה זה פרטוז. ככה התחיל הרומן שלנו.

דוב נולד בבוקרסט למישפחה עשירה, בעלת בית־חרושת לטקסטיל. הוריו שלחו אותו כילד ללמוד באנגליה. ב־1939 עלה לארץ, וכאן סיים את גימנסיה הרצליה.

במילחמת־העצמאות היה בפלמ"ח ולחם בחטיבה 9 בנגב. אחרי המילחמה נסע לפאריס, ללמוד ארכיטקטורה וציור.

אנשים לא יודעים שהוא צייר נהדר, אבל הוא טען שבגלל זה שהוא לא מספיק טוב כמו פיקאסו, הוא מעדיף להפסיק לצייר, כי יש ציירים טובים

(המשך בעמוד 38)

בימי הזוהר

דוב ופרדריקה פתחו את הפאב הראשון בארץ, את הדיסקוטק הראשון, ואת המועדון הראשון. „דוב אהב שאופיע בצורה תיאטרלית וסקסית, וזאת היתה הצגה שערכתי לכבודו," סיפרה השבוע פרדריקה סגל, כאשר העלתה זכרונותיה מימי הזוהר.

תשבצופן

2477

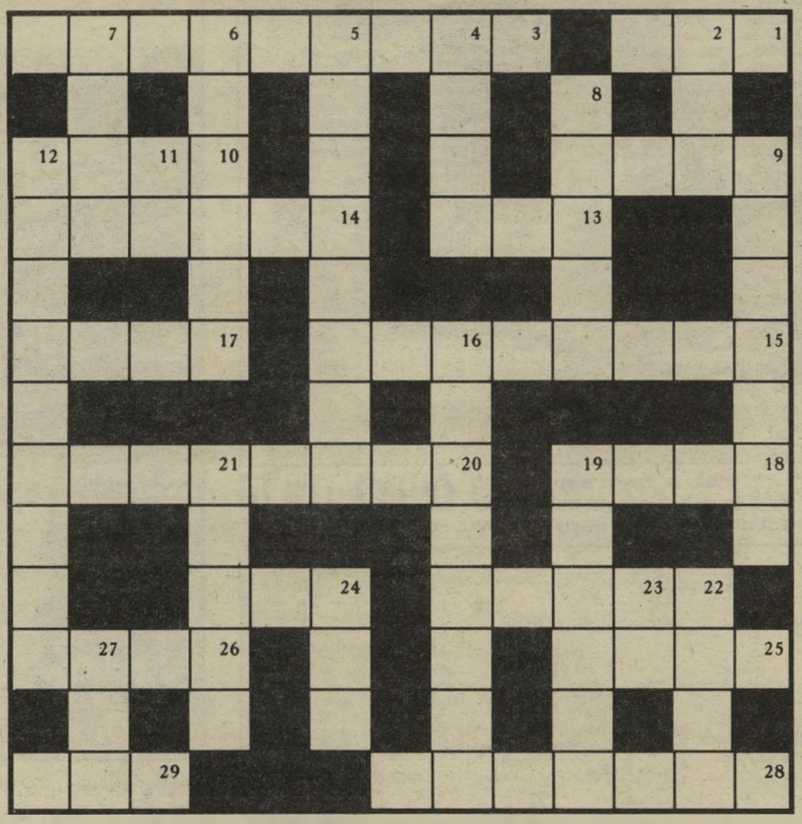

מאת אביגיל ינאי

מאוזן:

1. אליל ההמונים (ח) (3)
3. הצלחה מסחררת לחיילות הבסיס (3,2,4)
9. תרגיל שהדב עושה בחשק (4)
10. אפשר לאתר בחוש את הנחש האגדי (4)
13. רצה להשלים, בכל־זאת ריצה את ענשו (3)
14. ארגנו פגישה בין אדון מזרחי לבין יצרן המכוניות (6)
15. יש שתי אפשרויות להלבין בחוץ (5,3)
17. נאה כפני הכלב (4)
18. חדר צר ועלוב ע"י שפך הנהר (4)
20. חלבלב עבה ונאה הוגש למיס פיגי (3,2,3)
22. המלך לא עובר וגם אנחנו נשמח (5)
24. הרבה אהבה מקופידון (3)
25. אפשר שמאידך כבר אסור (4)
26. מצאנו מגן בכבר (4) (מ)
28. העסק הזה, הוא שגיאה כפולה ומכופלת (4,3)
29. מיד ניתן כתף (3).

מאונך:

2. צמח בר באימוני שדה (3)
4. למרות החטא, יואינג הצעיר הוא אהוד הנשים (4)
5. ליז היא סטר גדול בין נשות החיל (8)
6. יין טוב להבחנה (6)
7. עושה חיל עם כל־כך הרבה כסף יפני מן הצד (4)
8. מנסה להכנס לעורו עם המחט (5)
9. הירקות הטובים כמעט כמו כל האנשים (3,4)
11. שני רבנים שלא אומרים שום דבר (2)
12. שב בתשובה, חס ושלום (5,4)
16. איש טוב גילה למלך שיש לו בן וזו לו תעלומה ממש (8)
19. שפה מתה נשמעת כחיה (6)
21. לנשום ולנשוף בכל יום רק עם טיפת מים ומעט מאד לחם (5)
22. המאהב הליטאי יורד עליה (4)
23. לא פחד למכור רכוש בחברון (2)
24. לא הרבה, אבל הטעם — גן ערן (3)
27. נגס ברבית (3).

פתרון תשבצופן 2475

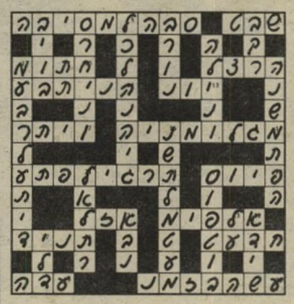

„יצאתי מזהו"

(המשך מעמוד 20)

● ואז החלטת, אתה וח"כ, להקים את האגודה „נרקומנים אנונימיים". למען הנרקומנים בארץ?

לא. למען האמת, מ' היתה יותר ותיקה ממני בקבוצה, והבינה יותר טוב ממני, שבלי תמיכה היא לא תסתדר. היא הצליחה להחזיר לי את המוטיבציה לנסות ולשפר את עצמי ולהיות נקי.

● איך התחלתם את הקבוצה בארץ?

מה שצריך בשביל להתחיל קבוצה זה שני אנשים עם בעיית־סמים, שרוצים להישאר נקיים. מקיימים שיחות ומעניקים עזרה נפשית ורוחנית ועידוד. כך זה התחיל בארצות־הברית לפני 15 שנים.

התוכנית שלנו היא הבן הצעיר של התוכנית אלכוהוליסטים אנונימיים. הקיימת כבר 50 שנה. באמריקה יש כיום מיליון וחצי אלכוהוליסטים שיצאו מזה, ומאות אלפי נרקומנים שהיו חסרי־תיקווה והיום הם נקיים.

● איך הצטרפו נרקומנים נוספים לקבוצה שלכם?

זה חלק מהעניין. ברובם אלה אנשים שאנחנו מכירים וראו אותנו נקיים, ונראים בריאים. המילה עברה מפה לאוזן. כיום אנחנו פועלים כבר שיבעה חודשים, יש לנו פגישות שלוש פעמים בשבוע, וכמעט 30 חברים. מתוכם 20 נקיים מכל סוג של סם.

כל מה שאנחנו מבקשים מאלה הרוצים להצטרף אלינו הוא רצון להפסיק להשתמש בסמים. לא מעניין אותנו מה עשו, מאיפה לקחו סמים, מאיזו דת הם. אנחנו לא שופטים אותם. לרובנו יש סיפורים מאד דומים. למרות שגדלנו בבתים שונים ובאים מארצות אחרות. שפת־הסמים היא אחת בכל ה־עולם.

● היכן אתם פועלים?

בהתחלה לא היה לנו מקום. קיבלנו מהאלכוהוליסטים את המקום שלהם לפעם בשבוע. לאחרונה קיבלנו מהעירייה מיקלט שלא נמצא בשימוש. אנחנו שומרים עליו נקי ומסודר.

אחרי כמה חודשי התארגנות, קיבלנו חומר מנרקומנים אנונימיים בארצות־הברית ותירגמנו אותו לעברית. וזהי תוכנית־עבודה שיש בה 12 מסרות ו־12 צעדים. הצעד הראשון הוא לקבל במאה אחוז ולהודות שאנו חסרי־אונים מול הסמים, ואיברנו את השלטה על חיינו. זה הצעד הראשון. לקבל את הצעד הראשון בעיניי, זה לחיות איתו. אחרי שאתה עובר את השלב ה־מאוד קשה אתה עובר לשלב שבו אתה מחליט לא לגעת — לא בזריקה הראשונה, לא בכדור הראשון. לא לגעת עוד פעם אחת, כי פעם אחת היא יותר מדי.

● גיל, אם אבקש ממך להסביר איך אתה מצליח להתמודד יום־יום, איך הצלחת להתגבר על בעיית־הסמים, אתה מסוגל להסביר?

זה קשה לי להסביר מוחשית. אולי יש איזה כוח־עליון, כוח־נסתר שאת לא רואה, שעוזר לי. אבל מה שבאמת עוזר לי, התראפיה האמיתית שלי היא, שאני עובד עם נרקומן חדש, והוא לא יודע מה לעשות. אני מספר לו את הסיפור שלי, פוקח לו את העיניים ומרגיש איך אני עוזר לו. זה נותן לי הרגשה טובה, בשביל זה אני חי.

היום אני מבין שהסמים היו פסקדין־מוות עבורי. הייתי שפוט של הסמים. היום אני מבין, ויש לי ביטחון של מאה אחוז, שלא אחזור לזה. אני לא מוכן לוותר על איך שאני מרגיש היום, ויהיה קשה מאוד לקחת ממני את תחושת־החופש הזו, השיחרור הזה.

תאמיני לי, הצלחתי לעזור להרבה אנשים, ואני לא מקבל על זה לא כסף, ולא רוצה פירסום. אני נותן מהזמן הפרטי שלי, על חשבון דברים אחרים, רק בגלל המחשבה שאולי יש אחד כ־מצוקה, כמו שהייתי אני בגיל 16, ואני יכול למנוע אותו מלהיכנס לסיחרור של הסמים. ואם אני מצליח, לא יכול להיות יותר מאושר ממני.

צפו ביום ששי הקרוב, 22.2.85, בשעה 4.30,
בתכנית הטלוויזיה
בנושא ספרים,
דן מרגלית מראיין את
יותם ראובני
על ספרו
„חסר – מחול הונגרי"
הוצאת כדים.

המכון הישראלי לספרות נשים קוסמטיקה ופדיקור

● קורסים מקצועיים ברמה גבוהה ל:
● ספרות נשים • קוסמטיקה ואפור • פדיקור • מניקור
● אפילציה (הוצאת שיער לצמיתות)
● מכון ליופי וסלון חסרוקות חדישים ל:
חסרוקות, חספורות, החלקות, סלסול, צביעות, פסים.
טיפול פנים, איפור. הוצאת שיער לצמיתות ובשעות.
תעודות למסיימים והכנה לבחינות
הסמכה ממשרד העבודה
30 שנות נסיון והישגים בהדרכה מקצועית

3 שנים ברציפות 1984
בנוף בתי ספר לספרות נשים

ת"א, דיזנגוף 190 (יחדפת 4)
229388, 226066

מודעות בטלפון
לכל העתונים
בכרטיסי אשראי במחירי המערכת
ישראכרט | ויזה | DINERS CLUB INTERNATIONAL ISRAEL LTD
שרות ת.ד. ללא תשלום – חניה חופשית במקום
פרסום אידיאל
אבן גבירול 110 ת"א, פתוח 7.30 – 20.00 רצוף
03-227117/8

איתן עמיחי
הדברת מזיקים
בע"מ
מומחים לחדברת תיקנים (ביקים), תוקעי עץ, חרקי ספרים ובגדים.
רמת-גן, רח' מודיעין 18, ת.ד. 2272
טל. 790114-5-6 רשיון מס' 481/75 עסק שמירה על בריאותך ורכושך

מה הדין את דוריס?

האשה בת ה־50 התיידדה עם הצעיר היפה בן ה־26. היא ישנה איתו באותו החדר וגם באותה המיטה. היא נתנה לו 300 אלף דולר ושקעה בחובות. האם היתה נאיבית? האם התייחסה אליו כמו אם וריחמה עליו?

„בן, ישנתי עם אילן בחדר אחד ב־בתי־מלון, אולי אפילו במיטות זוגיות, אבל מעולם לא קיימנו יחסים אינטימיים. ישנו יחד, מכיוון שאילן פחד לישון לבד, והיה גם חבל על הוצאות מיותרות לעוד חדר במלון," כך העידה השבוע דוריס ברזילי, אשה בת 50, על יחסיה עם אילן מרגלית, צעיר יפה־תואר בן 26 (העולם הזה 14.11.84).

דוריס היא ילידת עיראק, 22 שנה חיתה בישראל עם בעלה, עורא, ושני ילדיה, משה וויו. בעלה היה נהג־מונית והם החליטו לחפש את מזלם בהולנד. שם פתחו מיסעדה והצליחו מאוד.

דוריס היא אשה גוצה, בעלת מיבנה־גוף מרובע, שיערה שחור וקצר, והיא רחוקה מלהיות יפהפיה. היא עלתה על רוכן־העדים כדי להסביר לבית־המישפט מדוע הילוותה בשנים 1980 עד 1983 סכום של 300 אלף דולר לאילן מרגלית.

לדוריס ומישפחתה לא היה סכום אדיר כזה בכסף מזומן. כדי להלוות את הכסף לאילן, נכנסה המישפחה לחובות. הם לוו כספים מהבנק ואחר־כך גם ממלווים בריבית קצוצה. המלווים הללו ביקשו לקבל את כספם, איימו על דוריס ואף שברו לה שן במהלך האיומים.

השאלה הגדולה היא מה שיכנע את האשה הבוגרת, אשת־העסקים המצליחה, להלוות סכום־עתק כזה לצעיר בלתי־מוכר, שלא היה אפילו קרוב־מישפחה שלה. במשיפטו של עורך־הדין אלכסנדר קוסטין, העומד לדין על כך ששיתף פעולה עם אילן בהונאת מישפחת ברזילי, גוללה השבוע דוריס את גירסתה. „יתכן שאחרי שנים רבות שגרים רחוק, נהיים נאיביים כמו ההורים," היא ניסתה לתרץ את מעשיה.

הסניגורים לא רצו לקבל גירסה זו. הם ניסו להוכיח כי דוריס התאהבה באילן הצעיר אהבה נואשת, ולשם כך היתה מוכנה לעשות הכל.

אילן עצמו נידון כבר על חלקו בפרשה. הוא הורה באשמה ונידון לשנתיים מאסר בפועל. עורך־הדין קוסטין כופר באשמה.

קוסטין נאשם כי כעורך־דין עזר לאילן לאמת סיפור־הונאה גדול, על מישפט הנערך כביכול בישראל בין אילן ובין אחותו, על סכום ירושה עצום שהניח אביהם. האב, לפי דברי אילן ועורך־הדין קוסטין, היה מפקד גדול בש"ב, בעל קשרים בכל מקום ובעל השפעה. בתאונת־דרכים נפצע האב והפך לצמח. ואז החלו המישפטים בין אילן ואחותו.

„קוסטין ביקש מאיתנו לעזור לאילן. הוא סיפר שאשתו של אילן מתה מסרטן והוא מאוד מיסכן. הוא אמר לנו שאנחנו עושים מיצווה שאנחנו עוזרים לו. הוא גם הבטיח שהוא עצמו יחזיר לנו כל פרוטה, ושהוא אחראי לכסף," העידה דוריס.

היא חזרה פעמים רבות על המלים: „הוא עורך־דין, אז האמנו לו, אם אי־אפשר להאמין לעורך־דין, אז למי אפשר?"

מתן הכספים לאילן אינו שנוי במחלוקת. קבלות שהוגשו לבית־המישפט מאשרות, כי הסכומים הללו הועברו מחשבון בנק באמסטרדם לחשבון בנק שפתח עורך־הדין קוסטין בישראל, בשותפות עם אילן מרגלית. לבית־המישפט גם הוגשה צוואה שכתב אילן לטובת דוריס, ובה הוא מוריש לה את כל רכושו, בתנאי שתמשיך לטפל באמו כל ימי חייה.

„אני היכרתי את אילן בפעם הראשונה ביוני 1979, כאשר בא לאכול אצלנו במיסעדה. בעלי, שהכיר אותו מביקורים קודמים במיסעדה, כאשר בא עם אשתו, שאל אותו מה שלומה. אילן התחיל לבכות וסיפר שהיא נפטרה מסרטן בראש. הוא אמר שבא להולנד להתאבד, מכיוון שאיננו רוצה לחיות בלעדיה. הוא אמר שאיננו רוצה להתאבד בארץ, כדי שלא לפגוע בהוריו, ובחר באמסטרדאם, כי זה המקום שבו בילה את ירח־הדבש עם אשתו.

„באותה תקופה היה בני זיו בדיכאון. הוא הכיר בחורה והתאהב בה. פעם ראשונה שהתאהב בצורה רצינית, וחבר אחד לקח לו אותה. גם הוא איים שיתאבד, ואנחנו דאגנו לו. אילן סיפר לנו את הצרות שלו ואנחנו סיפרנו לו את הצרות שלנו, וכולנו בכינו," סיפרה דוריס בבית־המישפט.

„אנחנו מישפחה פתוחה!"

חדי כמה ימים הציעה דוריס לאילן לעבור לגור באותו המלון שבו התגורר זיו, הבן, שלא רצה לגור אז בבית המישפחה. אילן עבר לגור איתו והם התיידדו. התברר להם כי יום־הולדתם חל באותו יום, והם החליטו לחגוג.

אילן אמר שיש לו בת אח בארץ שגם כן סבלה הרבה בחייה, היא יתומה ואולי תתאים לזיו. הם החליטו כי הנערה, הילה, תבוא לבקר באמסטרדאם יחד עם הוריו של אילן ביום־הולדתו.

„אילן אמר שהילה היא בחורה יפה. הוא הציג עצמו כבן־למישפחה אמידה, שיש לה בניין ברחוב דיזנגוף ווילה ברמת־אפעל. הוא סיפר, כי הוא סטודנט לרפואה שגמר שלוש שנים בהצטיינות באוניברסיטה ברמת־אביב. מצא חן בעיניי שבני זיו ימצא שידוך כזה, ואילן אמר שאולי יצא מזה חַמְנָה (חתונה, ביידיש)."

כולם התרגשו לקראת הביקור, והוכן למישפחה חדר במלון בעיר. אך בבוקר יום־ההולדת הגיע אילן בוכה וצועק לזיו, וסיפר לו כי קיבל טלפון מהארץ שקרתה תאונת־דרכים. האב, האם והילה נפצעו ונלקחו לבית־חולים. אחרי כמה ימים התברר, כי הילה יצאה מכלל סכנה וחזרה הביתה. רק האב נותר בבית־החולים כשהוא סובל מקריש־דם במוח.

אילן אמר כי אביו צריך לעבור ניתוח מוח מסובך בקנדה. אילן נסע, וניתק כמעט מגע עם מישפחת ברזילי.

אחרי חצי שנה, בתחילת שנת 1980, כאשר באה דוריס לישראל, לשם בדיקות רפואיות, היא חיפשה את אילן והילה, אך מצאה רק את אחותו של אילן, המתגוררת בתל־אביב. האחות אמרה לה כי הוריה זקנים, אבל הם בסדר. „הבנתי שהיא לא רוצה לדבר עליהם, כי אביה הוא מפקד חשוב בש"ב" העידה דוריס.

רק בחודש יוני 1980 חידש אילן את המגע עם מישפחת ברזילי, הביא להם מיכתב מהילה. הוא סיפר כי אביו הפך לצמח בעקבות נפילתו בבית־החולים, וכי התעורר סיכסוך בינו ובין אחותו בקשר לירושה. הוא טען כי אחותו עיקלה את רכושו.

מאז החלה פרשה ארוכה של שיחות־טלפון עם אנשים שונים, שאישרו כביכול את בעיותיו המישפטיות והמישפחתיות של אילן. „זו היתה הפעם הראשונה ששמעתי על עורך־הדין קוסטין," העידה דוריס.

„הוא אישר לנו את הבעיות של אילן, אמר שמתנהל מישפט בינו ובין אחותו וכי היא קשה מאוד ואינה מוכנה להתפשר. אילן ביקש שנלווה לו כסף כדי לנהל את המישפט, וקוסטין הצטרף לבקשה. הוא אמר שאילן הוא בחור מיסכן, ששאחו מתה מסרטן, וכעת עומדים לקחת ממנו את כל רכושו," העידה דוריס.

„האם לא חשבת שמשהו לא בסדר בסיפור שיש מריבה על ירושה, כאשר האב בכלל עוד לא מת?" שאלה התובעת את דוריס, וזו השיבה: „אם עורך־דין אמר לי שיש מישפט, למה שאני לא אאמין? אני לא מבינה ברברים כאלה!"

כאשר שב אילן להולנד, הוא התגורר בביתה של מישפחת ברזילי. גם הילה ואחותה עינבל, כאשר הגיעו להולנד, התארחו אצל מישפחת ברזילי חודשים ארוכים.

אילן ודוריס החלו סידרת מסעות משותפים לארצות שונות. דוריס העידה כי המסעות המשותפים לארצות־הברית, לאנגליה ולצרפת היו לצורך חידוש לימודי־הרפואה של אילן. היא אישרה כי בכל הנסיעות הללו ישנה עם אילן בחדר אחד במלון. אך היא הכחישה בכל תוקף כי היה זה מחמת רומן־אהבים שהיה לה עם אילן.

„זה לא הפריע לי לישון באותו חדר עם בחור בגילו של בני, שלא היה קרוב־מישפחה שלי."

(המשך בעמוד 30)

דוריס ובעלה בבית־המישפט

נאשם קוסטין בבית־המישפט

„אם אי־אפשר להאמין לעורך־דין, אז למי אפשר?"

מיכתבים לרותי

כל כמה מילים עליי: כמעט בת 25, סטודנטית לפסיכולוגיה (אבל לא משוגעת למרות שאני יודעת שיש עלינו רכילות כזאת), תל־אביבית, שיער ארוך ובהיר, דקת־גיזרה, נדהם ואמר – תכבד, חלב והכלאיות שלך כמו חדשים. איפה מצאת כל־כך הרבה תורמים?"

★ ★ ★

הממושקף מרעננה

(1012/85) כתב לי מיכתב מבולבל למדי, עם שיר מוזר וכל מיני רמזים וסודות. אפשר להשתגע. אפשר לבקש קצת ריכוז ופשטות? אז ככה, ממה שהצלחתי לפענח: "אני גר ברעננה, גובה 1.70 מטר, נאה, ממושקף, משחק טניס ואוהב לטייל.

טעם של עוד

"אנחנו שתי חברות בלב ובנפש," היא כותבת, בכתב־יד יפהפה. "עד עתה הנחנו לחיים ולמיקרה לעשות את שלהם, ועכשיו החלטנו (לראשונה בחיינו) לשכור לעצמנו תיבת־דואר. כל אחת ניסחה מיכתב אישי משלה, ואני (מס' 2) שולחת אותם עבורנו. תודה, אנחנו."

"שלום רותי," אומר המיכתב הראשון, "גם אני במצטרפים למק־הלת המחמיאים. עובדה שאת מצ־ליחה לגרום, גם למי שמסתייגת מחי־פושים יזומים אחר בן־זוג, לכתוב אליך!

"אני פנויה, אלמנה, בת 38, גובה 1.69 מטר, נאה ודקת־גו, נבונה ורגישה, יודעת ליהנות ועושה דברים של כיף. היו לי חיי שיתוף וחברות יפים עם בן־זוגי, ונשאר לי הטעם הטוב הזה של עוד. מוכנה היום לקשר חדש, איכותי. קשה לפרט את התכונות הטובות שצריכות להיות בו, ואולי אין טעם לפרט. הרי לפעמים דווקא בגלל דברים פעוטים לכאורה קמים ונופלים קשרים. בכל־זאת, כבסיס להתחלה — משכיל, רחב־אופקים, נאור וגבוה." תמצא אותה בת"ד 6596, חיפה, עבור מס' 1.

★ ★ ★

חץ מקשת

"היי רותי" כותבת השניה. "אני עוד אחת מסרבני הפגישות היזומות, שנכנעה בפני מדורך. מי יודע? אולי המיכתב הקטן והאנונימי שלי יגיע גם אליו — לאיש הנאה והגבוה, שיש לו ראש חכם לראות ולב חם להרגיש (לפעמים כמו ילד) שיש בו שקט וגם סערה, שיודע ורוצה לחיות בשניים.

"החץ הזה שלוח מקשתה של גרושה בת 36, נאה באמת, גובה 1.68 מטר, משכילה, רגישה ועקשנית (ובת מזל קשת...) שובבה ורצינית, שרוצה לתת הרבה תמורת הרבה." גם היא בת"ד 6596, חיפה, ונא להוסיף "עבור מס' 2".

★ ★ ★

הגדרה על חיוכה הסתום של המונה־ליזה: היא נראית כמו אשתי, כשהיא איננה מאמינה למה שאני מספר לה.

★ ★ ★

חייל ספורטיבי

"אני חייל בן 20, מאוד נאה, ספורטיבי," הוא כותב, "אוהב לבלות במקומות שקטים, אבל לעיתים גם בדיסקוטקים. מעוניין להכיר נערה יפה, היא יכולה להיות חיילת. אחת פיקחית, מעניינת, שאיתה אפשר לבלות בכיף, להעביר יחד חוויות וליצור קשר רומנטי יפה ומעניין." הוא יתן עדיפות לתשובות מאיזור המרכז ולאותן שתצרפנה מיספר טלפון. תיבת־הדואר שלו נושאת מיספר ידוע, שקל מאוד לשנן אותו בעל־פה — 1812, בני־ברק.

★ ★ ★

טיפש־עשרה: די, גמרנו, לא הולכת איתו יותר לסרט. כל הזמן יושב לו ומסתכל על הבד.

★ ★ ★

שלא יירדם לי

"אני מכירה הרבה, אבל עד עכשיו, זה לא היה זה," כותבת (1011/85), "אלה שיצא לי להכיר הם שיגרתיים, משעממים, עייפים כאלה. אולי קודם עדינה, אלגנטית, מטופחת, גובה 1.63 מטר. יש אומרים שאני יפה. עניין של טעם. אני, מצידי, לא סובלת במיוחד כשאני מסתכלת בראי.

"מחפשת משכיל, נבון, נאה, שכיף להיות איתו, אחד שלא יירדם לי בעשר בערב. שיהיה טיפוס רציני, כי הרפתקות לא מעניינות אותי, ומסודר בחיים. הגיל לא משנה. הוא יכול להיות בן 30, בן 50, או איפה־שהוא באמצע. מחכה לך, באמת."

★ ★ ★

צריך לקחת דוגמה מהבדרן האמריקאי בוב הופ, החוגג בימים אלה את יום־הולדתו ה־82 ומצליח, גם מזה, לעשות בדיחה. אני לא מאמין שאני זקן," הוא אומר, "אני עובד יותר קשה מאי־פעם, משחק גולף, באשר למין, אני מסוגל לדבר על זה במשך שעות. בבדיקה האחרונה שהרופא עשה לי הוא מעוניין בך, אם את בת 19 — 26, בוגרת בנפשך, רגישה, כנה, מבינה, אוהבת לקבל וגם לתת ואפשר לדבר איתך על כל נושא שבעולם." אני לא אחראית על אף מכתב במדור הזה ובטח לא על הדבר הזה.

★ ★ ★

חתיכה בבית־קפה: כשחייתי קטנה, ביקשה אמי מהרופא שיתן לי חיסון אבעבועות במקום שלא רואים. כמה שהיא טעתה!

★ ★ ★

קוראים המבקשים לענות למיכתבים לרותי, יעשו זאת תוך ציון המיספר המזהה (85/...) על גבי המעטפה. נא לציין מיכתבים לרותי ולשלוח למערכת העולם הזה, ת"ד 136, תל־אביב. זאת, כמובן, גם הכתובת לפונים למדור.

משהו של ג'ינג'ים חאן

ורד לביא
אלוהים, לימון, לימונדה

ורד לביא, 28, עיניים מלוכסנות ועצמות־לחיים גבוהות – עדות למוצא הרוסי שלה. מוצא המישפחה, כמה דורות לאחור, הוא ממרכז אסיה. "יש בי משהו של ג'ינג'ים חאן," היא אומרת. יש לה שיער חום־אדמדם וקומה תמירה, 1.74 מטר.

היא אשת־מכירות בשטח הפירסום. לא מזמן נכנסה לסטודיו של הצלם סמי בן־גד, כדי לעניין אותו בפירסום בשנתון המפרסמים. אחרי שהם גמרו את הביזנס, הוא הסתכל עליה טוב־טוב ואמר שהוא חושב שהיא פוטוגנית והמצלמה תאהב אותה. ורד הסכימה לנסות. נתנה לו להוריד לה את האיפור ולאפר אותה מחדש. היא הופתעה מהתוצאות, ועכשיו כמה מתמונותיה מתוייקות בקטלוג המצולמים של סמי, מצפות לאיש־פירסום שירצה בה לצילומים.

התחביב העיקרי שלה הוא ציור בשמן. התכונה הדומיננטית: "אני פאטאליסטית." היא אומרת. "לא מתנגדת לגורל. מה שקורה – קורה, צריך לקרות. הולכת עם הגורל ומשתדלת להפיק את המכסימום ממה שקורה לי. יש פיתגם שאני אוהבת לצטט – אם אלוהים נותן לך לימון, עשה ממנו לימונדה."

(המשך מעמוד 29)

אנחנו מישפחה פתוחה," אמרה דוריס.

היא גם שללה את הגירסה כי היתה זו היא ששילמה עבור בת־המלון, ואמרה כי מכיוון שלאילן היו קשרים מיוחדים בגלל אביו בכל מקום, הרי שהוא סידר את ענייני התשלום לבת־המלון.

באחת הנסיעות, כאשר היו דוריס, אילן וזיו בפאריס, הזמין אותה אילן, לדבריה, אל סניף בנק. מנהל הבנק הראה לה חשבון המתנהל בשמם של אילן ושל אביו, ואישר כי בחשבון זה יש יותר ממיליון דולר.

להזרים כסף

ב כל פעם היו הוצאות חדשות עבור המישפט. "בעלי עשה סקנ־דאלים והשתולל, ולא רצה להמשיך לתת לאילן כסף. אבל קוסטין שיכנע אותנו שלא מחליפים סוסים באמצע הדרך. שצריך להמשיך לתמוך באילן, אחרת הכל ילך לאיבוד.

"כדי לזרז את הדיון בבית־המישפט הציע קוסטין כי יתן שוחד לשופט. בעלי לא האמין שבישראל שופטים מקבלים שוחד; אבל קוסטין אמר שזה לא כדי לזכות את אילן, אלא רק כדי לקרב את המישפט."

כדי לשחד את השופט המחוזי נתנה דוריס סכום של 7500 דולר במזומן לקוסטין.

"הוא אמר לנו שהתיק נגמר ועלה לעליון. הוא אמר שבבית־המישפט העליון הריחו שהיה שם שוחד, אז ביקשו גם שם. הוא אמר לי שהוא צריך עשרים אלף דולר עבור בית־המישפט העליון. השתוללתי ואמרתי שאין לנו כסף, ואנחנו חייבים לכולם כספים, אבל קוסטין אמר שאפשר לשלם בשני תשלומים. אז שלחנו לו פעם 10 אלפים דולר, ואחרי חודש עוד סכום כזה," אמרה דוריס.

דוריס אומרת כי בעלה ידע שהיא מתגוררת עם אילן באותו החדר במלון, אך לא ראה בכך כל רע. הוא המשיך לתת כסף ככל שנדרש, למרות שהתלונן מפעם לפעם.

חשדות התעוררו דווקא בלבו של משה, הבן הבכור. באחת הפעמים שעיתונאים וצלמים נטפלו אל אילן בנמל־התעופה, שם משה לב כי המצ־למה בידי הצלם נראתה ישנה ולא מת־אימה לצלם־עיתונות. הוא העיר על כך לאמו, אך היא אמרה שבישראל בוודאי אין תקציב למצלמות חדשות לעיתו־נאים.

משה לא השתכנע, וכאשר ראה כי הסכומים הנשלחים עבור אילן מגיעים לרבבות דולארים, היתרה בהוריו לבל יתנו עוד כסף לאילן. "אבל אמרנו לו שהפסקנו, והמשכנו לשלוח כסף," ה־עידה דוריס.

"ריחמתי על אילן, אהבתי אותו כמו בן והאמנתי לו שכל רכושו בסכנה," ולכן המשיכה לשלוח לו כספים, למ־רות התנגדות בנה שלה.

אילן סיפר לדוריס כי מאיימים על חייו, ואחותו עומדת לשלוח רוצחים לחסלו. כדי לשמור עליו, שילמה מיש־פחת ברזילי בין 4500 דולר ל־6000 דולר לחודש לחברת־שמירה. דוריס מעולם לא ראתה את חשבונות חברת־השמירה.

חלק מחשבונות אלה שולם ישירות לידיו של קוסטין, בעת ביקורה של דוריס בישראל. השניים נפגשו במיג־רש־החניה של בית־החולים בילינסון, ודוריס מסרה 80 אלף פלורין הולנדיים לידי עורך־הדין.

בחברתו של קוסטין היתה נערה צעירה ונאה, שאילן חיבב ונישק. כאשר שאלה אותו דוריס מי הנערה, הסביר לה אילן כי זוהי ידידה של קוסטין. "אבל אחר־כך התברר לי שזו היתה אשתו של אילן," העידה דוריס.

במשך שנתיים ניסו אילן וקוסטין למנוע ממישפחת ברזילי לבוא ארצה, בטענה כי האחות תגלה זאת ותשתמש בכך לרעה במישפט. "האמנתי לקוס־טין, וכל פעם שבאתי ארצה הייתי גרה בחיפה או בירושלים, כדי שהאחות לא תגלה אותי," העידה דוריס.

עם קבלת תשלום השוחד האחרון הבטיח קוסטין כי המישפט יסתיים בת־חילת 1983, ואז יחזיר את כל הכספים. "הוא שיכנע אותי שנקבל כסף מהדוד של אילן באמריקה, אבל אחרי כמה ימים כתב שהדוד לא מסכים לתת כסף, אם לא יקבל אישור מאמו של אילן, ומאחר שאסור היה לספר לאם החזולה על המישפט שנערך בין בניה על ירושת אביהם, לא יצא כלום מהעניין."

למרות שמסרו לאילן רבבות דולרים עבור מישפט בישראל, לא ניסו בני משפחת ברזילי אפילו לברוק אם אומנם מתנהל מישפט כזה בארץ, על־ידי בירור אצל עורך־דין ישראלי אחר. הם המשיכו להזרים כסף לכיסיו של אילן דרך עורך־הדין שלו.

להתפשט עירום

"א ני לא נתתי לאילן דמ־כ־ים. מה, הוא תינוק? הוא היה מקבל כסף מקוסטין. הוא למד רפואה בליידן וגר אצלנו. הייתי קונה לו מדי פעם בגדים, אבל לא נתתי לו כסף. וגם לא שילמתי עבור בת־המלון שבהם גרנו," ענתה דוריס לשאלות הסניגורית, נירה לידסקי.

כאשר החלה החקירה בדבר יחסיה של דוריס עם אילן, הסכים השופט ל־הרחיק את הקהל מהאולם. הסניגורית חקרה את דוריס על העדות שמסר אילן במישטרה. שם אמר כי דוריס התאהבה בו ונתנה לו כספים רבים, כדי שיחיה איתה. הוא סיפר פרטים על יחסי־המין ביניהם וגם הציג במישטרה תמונות־עירום של דוריס, שצולמו בבית־מלון.

עורכת־הדין לידסקי הציגה את הת־מונות לפני דוריס, וזו אישרה כי אלה תמונותיה וכי היא מחייכת אל מול המצלמה. אבל היא הסבירה, כי למרות שמעולם לא קיימה יחסים עם אילן, הרי כאשר התגוררו יחד במלון בגר־מניה, כדי לחגוג את סיום המישפט, היא שתתה כוס יין. היא הרגישה רע וביקשה מאילן, סטודנט לרפואה, שיתן לה כדור. הוא סירב, אבל היא הרגישה מטושטשת והיא זוכרת, במעומעם, הבזקים של פלאש בחדר. היא גם זוכ־רת קצת שאילן נתן לה הוראות שונות והיא קיימה אותן. ההוראות היו, כנראה, להתפשט עירום, לשבת פשוקת־רג־ליים אל מול המצלמה ולחייך אליה.

דוריס הכחישה כי רצתה להתחתן עם אילן, ולשם כך ניסתה להוציא כספים מבעלה ולהעבירם לידי אילן. היא הכחישה כי שילמה לאילן כדי שיהיה המאהב שלה. היא גם הכחישה כל ידיעה על מאהב הומו־סכסואלי שהיה לאילן באמסטרדאם. "זה שהוא הומו שמעתי פעם ראשונה במישטרה בישראל, וזה הפתיע אותי מאוד," סיפ־רה דוריס.

אמונה של דוריס בעורך־הדין קוס־טין היה כל־כך גדול, שהיא שילמה לו כסף כדי שישיג לבנה, משה, תעודה שלמד בישראל מינהל־עסקים. עבור כך שילמה לו 6000 דולר. היא גם השתמשה בקוסטין כדי לסדר לאחותה וגיסה אשרות־שהייה בהולנד. אך הד־בר לא הסתייע, והיא שילמה שוב ל־קוסטין, כדי שיסדר להם מקום בגר־מניה. ולשם כך השמיד גיסה את דרכו־נו הישראלי, והצהיר שאיבד אותו. כל זה בייעוצו של עורך־הדין קוסטין.

גם אחרי סיום עדותה של דוריס לא התברר מדוע בעצם הלוותה מישפחת ברזילי כסף לאילן.

עדות בעלה של דוריס, עדותו של אילן, ועדותו של קוסטין, כאשר יעלה למסור את גירסתו, אולי יבהירו את התמונה. אך יתכן מאוד כי המניעים האמיתיים להלוואה יישארו בלתי־ברורים לנצח.

אילנה אלון ■

מהר, גבוה ורחוק בברה באוסטרליה

צעירים כובשים וסטארים חלשים

ירון כהן, חלוצה הצעיר ויפה־התואר של בית"ר תל־אביב, שכבש כבר ארבעה שערים בשני משחקי נבחרת הנוער בטורניר מוקדמות הגביע העולמי באוסטרליה וקשר מכבי תל־אביב, אלון נתן, שכבש שם שלושה שערים, החלו במבצע רכישת כרטיס־השתתפות לאליפות, שתיערך במוסקבה.

הצעירים ניקבו ככברה את רשתות טייוואן (1:3) ופפואה־גינאה החדשה (0:6) אך עיקר המלאכה עוד לפניהם: נגד ניו־זילנד ואוסטרליה, במשחקים שייערכו בסוף השבוע.

לא בשיא. בצד הנצחונות באוסטרליה נחלה נבחרת ישראל בכדורסל תבוסה מוחצת מול צ'כוסלובקיה, בברטיסלבה — 97:75, כאשר שני הסטארים, מיקי ברקוביץ ודורון ג'מצ'י, גילו חולשה ורק לו סילבר הניח את הדעת.

סיכויי הנבחרת להעפיל לאליפות העולם בספרד, ב־1986, לא אפסו, אך ההפסד לא מוסיף להרגשה שהנבחרת היא בשיאה.

מי שכן צריכה להיות בשיא־הכושר השבוע, היא האלופה, מכבי תל־אביב, שתחזור לזירה במדריד, להתמודדות נגד ריאל, במסגרת גביע־אירופה. נצחון במדריד יעניק למכבים את כרטיס־ההשתתפות בגמר באתונה.

בארץ התחדשה השבוע פעילות הליגה בכדורסל, בעוד הכדורגל נם את פגרת אוסטרליה במשחקי גביע הטוטו ופרט להתפטרות מאמן הפועל לוד, מיכאל קדוש, וניקוב צמיגי מכוניות תיהם של מאמן מכבי יפו, מרדכי שפיגלר ומנהל הקבוצה, ציון רגמי, לא סער הכדורגל.

כדורגל

תקדים ליאון

אפשר לשחק גם בגיל 40

מוצי ליאון פרש מהכדורגל בסוף השנה שעברה, בגיל 40 פלוס. לא מכבר נערך לכבודו משחק פרידה נגד המבורג (העולם הזה 30.1) עכשיו נראה שליאון יהפוך תקדים משפטי לכדורגלנים שסיימו לשחק כדורגל בטרם עת.

הראשון שינסה להיעזר בתקדים ליאון יהיה, כנראה, מנחם (״מיקו״) בלו בן ה־36, מי שירש את ליאון בנבחרת הלאומית (ולבש כמו ליאון את חולצה מס׳ 3) והיה, בעשור האחרון אחד המגינים הדומיננטים.

במשפט נגד חברת־ביטוח יטען בלו שהתאונה שקרתה לו לפני שלוש שנים, בעטיה נאלץ לפרוש מהכדורגל קטעה את הקאריירה שלו, למרות גילו, הלא הוא היה יכול להמשיך ולשחק לפחות עד גיל 40, כמו מוצי ליאון.

בלו, שכיכב במכבי תל־אביב, הוא היום מאמן נוער באגודה.

רכיבת־אופניים

מדליות מבולות

קיצור־הדרך של המאמן

רוכבי־האופניים האמריקאיים נטלו בקיץ האחרון תשע מדליות אולימפיות בלוס־אנג'לס. זה היכה את הרוכבים מהארצות האחרות בהלם, אבל לא היה מה לעשות. התוצאות. פשוט. הצדיקו את המדליות.

השבוע התגלה שזה לא היה כל־כך פשוט. בכל זאת. איגוד רוכבי־האופניים האמריקאי הישעה את מאמן הנבחרת, ארי בורישביץ, מתפקידו. הסיבה: היתה לו יד במהילת־דמם של ספורטאיו.

מהילת־דם היא השיטה שבה

ספורטאי השבוע
ברנסקי: הכי קרוב לג'אק

ארבעה כדורים של שני קילו, במישחק אצילי, על דשא ירוק

כ אשר הגיעו בשבוע שעבר הבשורות הטובות מגלזגו הסקוטית, שם זכה הישראלי סטיל ברנסקי בסגנות אליפות־העולם ליחידים, באולמות, בכדורת, לא ידעו רבים כיצד אוכלים את זה.

אומנם תואר של סגן אלוף־עולם לא מושג בכל יום על־ידי ישראלי, אבל כאשר מדובר בענף־ספורט בלתי־מוכר, יש בעיה. אך לישראלים שהיו במיקרה בבריטניה, לא היתה בעיה. כאשר פתחו את ערוץ־הטלוויזיה בי־בי־סי 2, יכלו לעקוב אחרי הג'אק. אם לשחקן, למשל, שני כדורים הקרובים ביותר לכדורון הלבן הוא זכה בשתי נקודות. מובן שמכסימום הנקודות בסיבוב אחד הוא ארבע (אם כי, בדרך כלל, צוברים נקודה אחת, בממוצע לסיבוב).

המישחק נמשך כשעתיים־שלוש (כשהיער הוא, על־פי־רוב, 21 נקודות). כשהשחקן מרים את הכדור, השוקל כשני קילו ומגלגל אותו למטרה. כל פעולת גילגול מחייבת התכופפות, הנפת־היד ומתן תנופה לכדור.

העובדה שמשחקים על דשא תורמת לתוצאות הגילגול, וכן העובדה שכדורי־הכדורת אינם בשיווי־משקל (יש להם הטיה מסויימת, הנוצרת בעזרת מישקולת צמודה).

הפתעה לאלוף האירי

ס טיל ברנסקי בן ה־42 הופתע בעצמו ממידת הצלחתו בטורניר, כי זו היתה לו הפעם הראשונה שהופיע בתחרות באולם סגור, בו הדשא הוא השידורים הישירים מגלזגו, שהוקרנו במשך חמש־שש שעות ביום, להתוודע לספורטאי הישראלי המצוי בטיפ העולמי — סטיל ברנסקי.

וכאשר הוא שב ללונדון, אחרי האליפות, כבר זיהו אותו רבים וביקשו ממנו את חתימת־ידו. גם בטיסה מלונדון לתל־אביב זכה לתישבחות מחבריו לטיסה.

אין ספק שההישג הגדול של ברנסקי יהווה מנוף להחדרת המורעות למישחק הכדורת בארץ, מישחק שבאופיו נראה כבלתי־הולם את הספורטאי הישראלי.

זהו מישחק אסתטי ואצילי, שבו מתנועעות דמויות לבושות בלבן על מידשאות־ירק, בקצב איטי ונינוח ובאווירה של רגיעה. לעומת זאת, מזג־האוויר בארץ הוא אידיאלי למישחק. בכל ימות השנה.

כדור בלי שיווי־משקל

מ הי בדורת („בואלס")? זה לא חשמלית, שבו צריך למוטט עשרה חיילים. הכדורת משוחקת במישטח־דשא רחב, ובכל סיבוב מגולגלים ארבעה כדורים על־ידי כל שחקן, כשהמטרה היא לגלגל אותם קרוב ככל האפשר לכדורון לבן וקטן, שהוא סינתטי, ולמזג־האוויר אין השפעה על התחרות.

בגלזגו גם פגש במכרים ותיקים, שהכירו אותו עוד מהיותו אלוף דרום־אפריקה, ארץ הולדתו. ב־1972 זכה שם באליפות היחידים. ב־1978 באליפות רביעיות וב־1980, ממש לפני עלייתו ארצה, באליפות לזוגות.

אבל אפילו מכרים אלה לא האמינו למראה עיניהם כאשר ברנסקי ניצח בזה אחר זה את נציג הונג־קונג וולס ועלה לחצי הגמר, נגד אלוף העולם האירי ג'ם בייקר.

ואז, במצב של פיגור 20:13 לרעת ברנסקי, כאשר האירי היה זקוק לנקודה אחת בלבד כדי להעפיל לגמר ולהגן על תוארו, גילה ברנסקי מישחק מזהיר והפך את הקערה ל־20:21.

הייתי נרגש עד דמעות. שיחזר ברנסקי. השבוע בביתו, ברמת־אילן שליד קרית־אונו, „האמת שזה היה מישחק יוצא־דופן: גם האירי הופתע מצורת המישחק, ובפרט מאי הוויתור מצידי."

בגמר התייצב ברנסקי נגד אלוף האיים הבריטיים, הוולשי טרי סליבן. גילו אינו משפיע על יכולתו ואין זאת תופעה יוצאת־דופן בכדורת. מצויים אלופי־עולם שהם מעל גיל 50, אם כי האלוף היוצא, בייקר, הוא רק בן 26.

גם שניים וחצי מיליון

מ י שגאים במיוחד בהישגו של ברנסקי הם, כמובן, ראשי ענף הכדורת בארץ. יו"ר הענף, עורך־הדין יעקב רבין, מקווה מאוד שבעתיד ה־קרוב יתקבל ענף הכדורת למישחקים האולימפיים ואז „היה לנו סיכוי טוב לזכות במדליה אולימפית, כי ברנסקי הוא בין שלושת הטובים בעולם." כך מצהיר רבין, הסבור שסטיל ברנסקי הוא טל ברודי של הכדורת.

והיה זה אך צירוף־מיקרים שטל ברודי נשלח לפני כמה שנים להעניק את הפרסים לספורטאי־השנה בדרום־אפריקה, והיה זה סטיל ברנסקי שקיבל מידי ברודי את פרס הספורטאי המצטיין.

כשעלה ברנסקי ארצה, ב־1980, עם אשתו מרילין ושתי בנותיו, הוא פתח חנות לממתקים ומתנות בקריית־אונו והחל משחק במועדון רעננה.

כנראה שהכדורת היא עניין מישפחתי. חמו של ברנסקי, סם סקודוביץ בן ה־55, אף הוא יוצא דרום־אפריקה, נחשב למס׳ 2 בארץ. ולא מכבר השתתפו השניים, עם עוד שלושה חברי הנבחרת הישראלית, באליפות־העולם באברדין הסקוטית, וסיימו במקום ה־11 (מבין 22).

מבין ילידי הארץ המשחקים כדורת יש לציין במיוחד את יהודה לבל בן ה־50, שזכה כמה פעמים באליפות המדינה. גם אשתו, רינה. היא אלופת המדינה והיא מייצגת בימים אלה את ישראל באליפות העולם המתקיימת במלבורן האוסטרלית.

ההישג האחרון של ברנסקי גם זיכה אותו ב־3000 לירות סטרלינג (שניים וחצי מיליון שקל), והצלחה בתחרות המאסטרס תעניק לו פרס גדול עוד יותר.

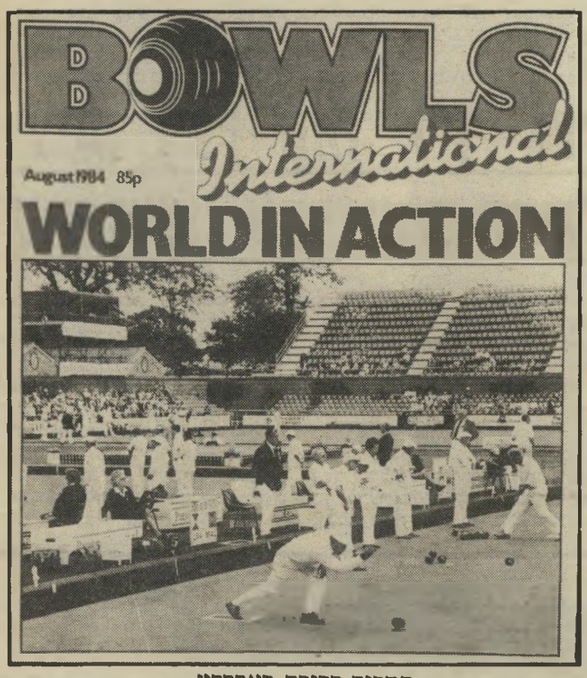

תחרות כדורת באברדין
המדליה האולימפית הראשונה

כדורתן ברנסקי
הטל ברודי של הכדורת

מנצח ברנסקי ואשתו מרילין בסאב בסקוטלנד
הוא הפך את הקערה בנקודה האחרונה

תקנון ותקנון. גילוי המעשה פגע במאמן, אך לא ברוכבי־האופניים. הם יוכלו להמשיך ולהחזיק במ־דליות שלנהם. כי תקנון הוועד האו־לימפי הבינלאומי, בניגוד לתקנון הוועד האולימפי האמריקאי, איננו אוסר מהילת־דם.

נוטלים. כמה חודשים לפני תחרות חשובה, כמות דם מדמו של רוכב־האופניים, מוציאים את כדוריות הדם הלבנות מן הדם, והדם המשומר מוחזר לגופו של הספורטאי זמן קצר לפני התחרות. בצורה זאת הוא זוכה למישנה־מרץ, כי מיספרן היחסי של הכדוריות האדומות בדם, המייצרות חמצן, גדל.

(המשך מעמוד 9)

מכיוון הוואדי הסמוך. קשה היה לומר אם היו אלה ציידי ציפורים וארנבות או שיעים הגומרים חשבון עם נוצרים ולהיפך. רעש היריות לא הוסיף למצב־הרוח והגביר את המתח.

לקראת הצהריים נשמע רעש חזק מכיוון צפון. מבעד לעננים ולטיפות הגשם התגלו שלוש זלדות אפורות נושאות רגלים של צבא דרום־לבנון. חיילי צה"ל נשלחו קדימה, לפני צה"ל.

קבוצת העיתונאים והצלמים עטה על החבורה כמוצאת שלל רב בין הגבעות החשופות. עד שאפילו את הרמטכ"ל הגבוה היה קשה לראות מאחורי ים המצלמות והמיקרופונים.

חבורת הפיקוד חזרה זה עתה מצידון, אחרי שפינוי העיר הושלם "לשביעות רצונם." כמו שאמרו לנו. לוי נתן הסבר קצר בעברית ובאנגלית וענה לשאלות. רבין הסביר גם הוא שהכל עבר בשקט, ושצבא לבנון תפס את האישים וצעדו, כשהם גוררים רגליים עייפות, לכיוון המשאיות.

חיילי גולני. שנה בלבנון, עכשיו יורדים לארץ לקורס. אחרי הקורס, כך אמרו, יחזרו שוב ללבנון כמפקדי־כיתות. בינתיים יש להם תקופה מסויימת של שקט וביטחון בארץ, קרוב לבית. "אחר־כך? אלוהים גדול. לא יודעים."

לא היתה אווירת התרגשות ברחבה מלאת הפעילות. היו כמה ביטויי שלב אלף. אנשים היו די מבולבלים.

ילד אחד, תלמיד תיכון באחד מישובי הצפון. נסע לבקר את מיש־פחתו מתל־אביב. ילדים ברחוב שאלו אותו מאין הוא, וכשאמר שהוא מאצבע הגליל, אמרו לו בועם שבגללו ובגלל כל תושבי הצפון נהרגים חיילים בל־בנון.

הילד התבלבל. בפעם הבאה, כך סיפר לחבריו, כשנסע שוב למרכז הארץ, לא העז לומר שהוא מאצבע הגליל. כך מרגישים תושבי קריית־שמונה.

נלי, תלמידת שמינית בעיר. אוב־רת: "קשה לומר שטוב שיש נסיגה. זה נעשה מחוסר ברירה. אני הייתי מע־דיפה שיהיה שקט בעיר. אבל אני לא מוסמכת להחליט איך זה יתבצע. אני לא מאמינה שהרבה אנשים יישארו אחרי כן."

לעומתה אומר שוקי, תלמיד שישית: "טוב שהצבא יוצא משם למרות החששות. אני פוחד מאוד שהמצב יחזור לקדמותו ויהיה אולי יותר גרוע. הצבא היה צריך לעשות מה שעשה. לנקות את לבנון ואחר־כך לצאת, כדי שלא ייהרגו כל־כך הרבה חיילים סתם. השלבים היו צריכים להעשות מזמן, לא היו צריכים לחכות עד עכשיו. אני לא חושב שאשאר בצפון אם יפלו שוב קטיושות. אבל זו תהיה החלטה של ההורים."

לחברי הקיבוצים המצב קצת יותר ברור. אלי רותם, חבר קיבוץ מעיין־ברוך, אומר: "היכרתי את התקופה שלפני המילחמה ושירתי תקופות ארוכות בלבנון. אני חושב שהיו צרי־כים לסגת מזמן. כל מה שעשו מעבר ל־40 קילומטר הוא טעות גדולה. הם היו צריכים לעשות מיבצע דמוי מיבצע ליטאני ולא להכנס לצרה כזאת. שפכנו דם מעל ומעבר למה שהיה דרוש. אפשר היה למנוע את זה. יש תחושה של פחד ממה שיקרה בעתיד. יש לי ארבעה ילדים. שלושת הגדולים התנסו בחיים בתקופות ארוכות של יישיבה במיקלטים. אני מקווה שבתי התינוקת לא תכיר את המיקלט."

גם גלית, בתו של רותם, בעד הנסיגה: "לא בסדר שנשארו שנתיים בלבנון. הם הגיעו רחוק מדי. לקטיו־שות כבר התרגלתי."

חששות כבדים בכל ישובי הצפון, חששות כבדים קיימים גם בקרב החיילים. לכן לא היתה שימחה יוצאת מן הכלל ביום השבת האחרון, היום שבו הושלם שלב אלף.

החיילים יודעים שאיזור הפיגועים נמצא באיזור המכונה "משולש הברזל." איישים מיזרחית לעיר צור. שמות כמו הכפר ג'ויה וגורג'אל־שימאלי מוכרים לאוזנינו. והם יישמעו עוד תקופה ארוכה של חצי שנה. עד שיגמר שלב גימל של הנסיגה, השלב האחרון, המתוכנן לקיץ.

בינתיים יישיכו תושבי האזור, ברובם שיעים, להכות בכל כוחם בחיילים, ואלה יימשיכו לסייר בתוך פרסים ומטעים ולחפש — לשווא — אחרי הפוגעים.

אולי בקיץ. כשאחרון החיילים יעזוב את לבנון ואפשר יהיה לסגור את הדלת מאחוריה. אולי אז יקפצו החיי־לים מתוך שימחה, וגם שאר האזרחים. שימחה חלושים. היתה הרבה מאוד עייפות והרבה ראגה לעתיד. הנסיגה עצמה אינה דבר משמח לחיילים וזה היה רק השלב הראשון שלה. הם את תפקידם בבוץ הלבנוני עוד לא סיימו והשקט שלהם הוא זמני בלבד. הם עלו לאט־לאט למשאיות. אפילו את הכלב הקטן, שהיה איתם בבסיס בצידון, החזירו איתם הביתה.

המשאיות נקראות ספארי. הספס־לים בתוכן מסודרים כך, שהאנשים עמדות פיקוד בעיר. "איך אתה מר־גיש?" שאל אותו כתב הטלוויזיה. "אין זה מתפקידי להרגיש." ענה לו רבין, בדיבור איטי וברור.

בצד, מחוץ לחבורה הגדולה, ליד המכונית המאובקת, עמד, כאילו מבוייש, אורי אור.

אחר־כך ביקשו מהשלושה לעמוד ביחד לצילום מישפחתי. הם נענו ברצון ואז קפצו בחזרה לתוך מכוניותיהם ונעלמו משם בסער. בריוק כמו שבאו.

כמה דקות מאוחר יותר כבר אפשר היה להבחין בטנקים הראשונים שנסוגו בכבדות במעלה ההר. הצריחים היו פתוחים. החיילים ישבו בתוך כלי הרכב הכבדים, קסדות על ראשיהם, מכור־בלים בתוך עצמם. מעל כלי הרכב התנופפו דיגלי ישראל ודיגלי היחידה. לא היו הבעות של שימחה על פניהם. רק כשהבחינו במצלמות הרבות שהמ־תינו להם בצד הדרך, הצליחו כמה מהם לסחוט חיוך מאולץ, או לנופף בידיהם סימן וי לניצחון. הדרך הביתה עוד ארוכה וכל עיקול של הדרך יכול, חלילה, לטמון בחובו מיטען־צד בלתי צפוי.

הם כולם נסעו למקום־איסוף צפונית לעיירה ג'זין. שם העמידו את כל כלי הרכב הכבדים בשורות של מיסדר צבאי. מן הצד של הרחבה חיכתה שורה ארוכה של משאיות, לקחת את החיילים העייפים הביתה.

אז כבר הרשו החיילים לעצמם לחייך קצת יותר. הם הורידו מעליהם לאט לאט את כל מיטען הלבוש שארז אותם, את ביגדי השלג והקסדות, ניקו קצת את כלי־הנשק האישיים מן הבוץ שדבק בהם, לקחו איש איש את חפציו יושבים בשתי שורות, גב אל גב, עם הפנים החוצה: במקורן הן נועדו לאפשר לצפות בחיות. כאן יושבים החיילים עם הפנים החוצה והנשק ביד, כדי שיוכלו לצפות במתנקשים צפויים. החיילים ישבו דרוכים, קסדות לראשיהם במתח. לאט־לאט, ככל ש־התקרבו לגבול ישראל, הרשו לעצמם להרפות את השרירים ומחלק מן המשאיות נשמעו קולות שירה.

כשעברו החיילים את מחסום הגבול, רק אז אילצו את עצמם והחלו לצרוח, לזרוק ריסוני־עשן ציבעוניים ולקפוץ במקומם.

בעוד כמה חודשים, כשיגמרו את הקורס שלהם, יחזרו שוב ללבנון, אולי לקראת השלב הבא של הנסיגה. בינתיים הם נסעו לעשות מיקלחת טובה וחמה, להוריד מעליהם את כל הבוץ, לבקר בבית ולישון כמה לילות בשקט, בלי חשש לפיגוע.

יותר מדי דם

ג תושבי צפון הארץ לא יצאו מעורם ביום האחרון של הנסיגה

יצחק רבין עמד ליד ג'זין ואמר: „אין זה מתפקידי להרגיש!" אבל בלב החיילים הנסוגים היו רגשות רבים

כדי שחלילה לא יאונה להם רע אם ישארו ללא הגנה. הם היו חבושי קסדות ולבושים במדים דומים לאלה של צה"ל. הם דהרו דרומה, אולי מתוך פחד.

כשהבטתי מערבה, לכיוון העיר צידון, ראיתי עשן מיתמר מעל הגבעות המקיפות את העיר. עשן שחור כבד, שחרר מבער לעננים האפורים הכהירים. תהיתי אם אלה בתי־הזיקוק של העיר בוערים.

דגל נסוג דגל ישראל מונף על גבי זל־דה. כלי־הרכב שעברו בשיירה היו מכוסים בוץ ואבק. גם החיילים היו מלוכלכים בבוץ. בימים האחרונים שלפני הנסיגה שהו בתנאים מאולתרים, ללא מיקלחות וסידורים מתאימים לרחצה. וחיכו לפקודת התזוזה. כשבאה, נעו מייד.

נזכרתי כי ביום השני של המילחמה, כשהצטרפתי לכוח של טנקים שהתק־דם לכיוון צידון, בדיוק באותו הציר שבו נסענו ביום־השבת, נגלה לפנינו מחזה מרהים של בתי־הזיקוק הבוע־רים.

הפעם היו אלה צמיגים שהבעירו הפלסטינים במחנה הפליטים עין אל־חילווה, לכבוד נסיגת צה"ל. זה היה העשן שראינו.

הדרך עוד ארוכה

ל פתע נראתה ערימה של אנטנות מציצות מעל גגותיהן של שתי מכוניות נוסעים. המכוניות נסעו במהירות בעיקול הכביש. לפי כמות האנטנות, זו מכוניתו של הרמטכ"ל." אמר אחד העיתונאים.

אחרי ניפנופים נואשים של כל החבורה שעמדה בצד הכביש, עצרו המכוניות ובזה אחר זה יצאו מתוכן יצחק רבין, שר־הביטחון, משה לוי, הרמטכ"ל ואורי אור, אלוף פיקוד הצפון.

כישלון חרוץ

ב ראה שהמעמד והכבוד עשו את שלהם. אחרת אי־אפשר להסביר כיצד היא טוענת כיום, גם באוזני העולם הזה, שהיא לא התראיינה טלפונית על־ידי עורכת ישראל שלנו.

עדה עוד־פלס, במשך יותר מחצי שעה.

הראיון נערך בעת שהות המישלחת שם. הוא פורסם בניו־יורק ביום הראשון שעבר, וכעבור יום עורר סערה בישראל, כאשר מעריב ציטט ממנו שניבה העיפה את שי מהמישרד.

בראיון אמרה ניבה: „לא ידוע כמה זמן נחמן ימשיך בתפקידו, כי הוא לא בא איתנו, עם הגרעין של יצחק... לא ייתכן שלא יהיו ליד השר אנשים המזוהים איתו במאה אחוז, ולא ייתכן שלא יהיה דובר למישרד, המכיר את דיעותיו והשקפותיו של השר."

אחרי־כן חשפה את תוכניותיה: „מישהו יצטרך להיות הדובר, מישהו שמכיר את וושינגטון. לכן אני שמחה

במישרד־הביטחון וגם במיפלגה רעשו וגעשו

על ההזדמנות להכיר את וושינגטון ואת האנשים מהשטח."

העימות בינה ובין שי, שהכל ציפו לו, היה לעובדה.

למחרת היא הכחישה את הדברים ואת הראיון כולו. במישרד־הביטחון רעשו וגעשו. וגם במיפלגה, שם רבים אורבים לה בפינה.

רבין קרא לשי ואמר לו שדיברי ניבה אינם מקובלים עליו, והוא מעוניין ששי ימשיך בתפקידו.

לניבה אמר רבין דברים קשים ביותר, ונתן לה להבין שגם אם היו לה אשליות בנוגע לתפקיד יועץ־תיק־שורת, הרי שדבריה הפכו מהלך כזה לבלתי־אפשרי בזמן הקרוב, אלא אם כן יפרוש שי מרצונו.

ניבה אינה טיפשה. מדוע היתה לה פליטת־פה כזו? מדוע בכלל התראיינה והתבטאה בהתנשאות בלתי־מובנת, המסכנת את יחסיה עם רבין? ומדוע הכחישה אחר־כך מה שאי־אפשר היה להכחיש?

עוד־פלס, לשעבר הדוברת של שימעון פרס, עבדה עם ניבה במוניטין ובדבר. והיא בידידות גדולה עם אחותה של ניבה, מיכל סנונית. היא סיפרה להעולם הזה כי הראיון הטלפוני עם ניבה נערך בליל־שבת, ה־1 בפברואר, בשיחת־טלפון שניבה החזירה לה מחדר 604 במלון פלאזה. „הראיון ארך חצי שעה, והיא ענתה על כל שאלותיי. אפילו ביקשתי ממנה שתדבר יותר לאט, כי אני כותבת את דבריה מילה במילה."

האם טמנה עוד־פלס מלכודת לניבה? אין זה סביר. כפי שמסבירה הישראלית העובדת עתה בניו־יורק, לעומת זאת, אין ספק שבראיון הראשון והאחרון שלה נכשלה ניבה כישלון חרוץ. העלול לפגוע בה קשות.

בן־ציון ציטרין ■

פליטות־הפה

(המשך מעמוד 13)

לרבין. לרבין יש רק יועץ מדיני אחד: הוא בעצמו.

בלישכת שר־הביטחון היא נמצאת יום־יום, ולא אחת היא נראית בדיונים צבאיים בחדרו של השר. בתחילת דרכה שמעו מפיה הערות בדיונים שונים. בהדרגה היא צימצמה את מיספר ההערות שלה.

ערב יציאתו של רבין לארצות־הברית היא לא נכללה בפמליה. היה נדמה שהיא נדחקה לפינה. והיא נעלבה מאוד. ברגע האחרון, כשהוד־חבה המישלחת נמצא גם לה מקום במטוס, ובפעם הראשונה בחייה באה מי שהיתה פעילה בשמאל הרדיקלי הישראלי ל„מולדת האימפריאליזם."

הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם אומרים... מה הן אומרות... מה הם

אליעזר רובינזון:
„מחלת הסרטן אינה פסק־דין מוות!"

התאבדותו של איש־העסקים גיא יעקבזון היכתה גלים בארץ. אולי בגלל הפחד החבוי, בכל אחד מאיתנו, ממחלת הסרטן הנוראה. פניתי אל הפרופסור אליעזר רובינזון, מנהל המכון האונקולוגי במרכז הרפואי רמב"ם, המשמש גם כסגן יו"ר האגודה למילחמה בסרטן, ושאלתי אותו האם מחלת הסרטן היא גם היום פסק־דין מוות.

בפירוש לא. היום ניתן לרפא רפואה שלמה כ־45% מכלל חולי הסרטן. אם נדבר על חולים שהמחלה התגלתה אצלם בשלב מאוד מוקדם, הריפוי מגיע ל־75%.

● **ובכל זאת, יש סוגי סרטן רבים מאוד. אני מבינה שסוגים מסויימים אפשר לרפא ואחרים לא.**

זה לא מדוייק. יש סוגי סרטן, כמו סרטן־השד, או סרטן־האשך או סרטן־הדם אצל ילדים, שאחוז המבריאים מהמחלה הוא גדול מאוד. לעומת זאת יש סוגי סרטן, כמו סרטן־הקיבה, סרטן־הריאה או הלבלב, שאחוז ההבראה הוא עדיין נמוך מאוד. אבל להגיד שזה פסק־דין מוות, זו לא תהיה אמת. לפני עשר שנים זה היה כך. לא היום.

● **מה ההתקדמות שחלה בחקר־הסרטן בחמש השנים האחרונות?**

התקדמות עצומה. לפני חמש שנים חולה שסבל מסרטן האשך שהתפתח לרעה, לא חי יותר מאשר שלושה־ארבעה חודשים. היום ניתן לרפא אחוז גבוה מאוד של מיקרים כאלה.

● **אחרי שאתה שומע על מיקרה התאבדות כמו של גיא יעקבזון, אתה עדיין חושב שצריך לגלות לחולה את האמת?**

בהחלט כן. צריך למסור לחולה את כל האמת, כולל התיקווה, שתמיד קיימת. קשה לשמור על זה בסוד. כולם חשופים היום למידע על המחלה, והחולה יגלה את האמת בעצמו. ברגע שהוא יגלה ששיקרנו לו, הוא יאבד את האמון ברופאים וגם בטיפול המוצע לו. אני מתנגד לשקר.

● **ובכל זאת, יש אנשים שלא מסוגלים להתמודד עם האמת הזאת.**

בקאריירה שלי, שהיא בת 26, היו אולי שניים־שלושה מיקרים של התאבדות. זו תופעה תריגה מאוד־מאוד.

● **45% מהחולים, הנרפאים לגמרי מסרטן — זהו אחוז גבוה או נמוך?**

זה תלוי בנטיה שלך. אפשר להסתכל על החצי המלא של הכוס או על החצי הריק.

● **מה הרגשתך בקשר להמשך המחקר. האם יבוא יום, בקרוב, שהסרטן לא יהיה מחלה ממארת?**

את יודעת למי ניתנה הנבואה. אז אל תלחצי עליי, בבקשה.

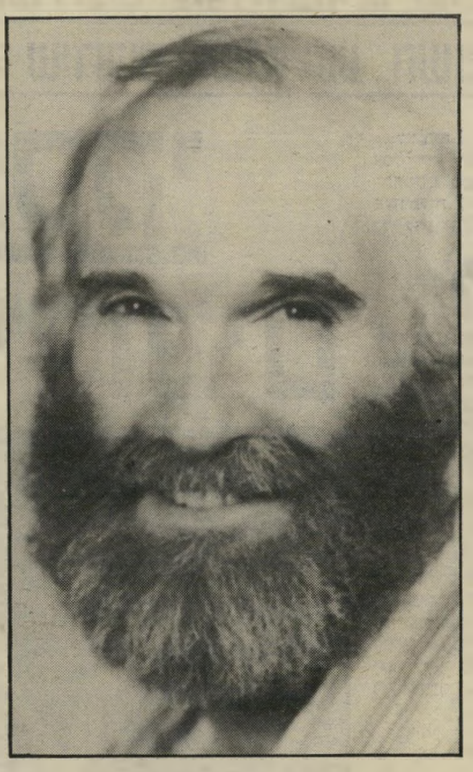

יצחק פרידמן:
„האבטלה היא רק ברמה הלא־מיקצועית!"

אבטלה, לדעת רבים מאיתנו, זה משהו שקורה לאחרים, ובטח לא בתל־אביב. כשאתה פותח עיתון ורואה את כל המודעות המציעות עבודה, אתה לא מבין למה בכל זאת יש אנשים מובטלים. פגשתי את יצחק פרידמן, המנהל הארצי של חברת מנפאואר, שהיא מהחברות הגדולות בעולם לתעסוקה, ושאלתי אותו אם הם מרגישים אבטלה, כלומר אם ההיצע של העובדים גדול מהביקוש.

יש סימנים של אבטלה ברמות הבלתי־מיקצועיות. כשאני אומר סימנים, אני מתכוון לכך שיותר קל היום לגייס עובדים כאלה מאשר בעבר. מצד שני, יש עדיין מחסור חמור ביותר בעובדים מיומנים במיקצועות הטכנולוגיה המתקדמת ובענף המתכת.

● **אולי תסרט.**

קשה מאוד להשיג מהנדסים, טכנאים והנדסאים בשטח האלקטרוניקה. קשה להשיג אנשי־מחשב ואנשי־בקרה. בשטח המישרדי יש מחסור במעבדות־תמלילים, בכתבניות ובמזכירות רוסלשוניות, ואפילו בקלדניות ובמנהלי־חשבונות.

● **ומה עם התעשיה?**

כאן עדיין יש מחסור בחרטים, רתכים, כרסמים ומבלטנים.

● **איך אתה מרגיש שיש מחסור חמור?**

אנחנו מוציאים הון על מודעות בעיתונים, מציעים משכורות טובות ותמיד פונים הרבה פחות אנשים מהמיספר הדרוש לנו.

● **המצב שאתה מדבר עליו מתייחם לכל הארץ?**

אנחנו מפעילים מישרדים בתל־אביב, בירושלים, בחיפה ובבאר־שבע. אני מניח שזה מקיף פחות או יותר את כל הארץ.

● **אתם עומדים בקשר עם לישכות־התעסוקה?**

בוודאי. כשיש להם עובר שמתאים לדרישותינו, הם שולחים. אבל לא תמיד יש להם.

● **במילים אחרות, מה שאמרת עד עכשיו הוא שאין שום הבדל בין מה שהיה לפני חצי שנה למצב היום?**

ההבדל היחידי הוא שפונים אלינו פחות לכיבוי־שריפות. פעם אם היה חסר עובר במיפעל, במשך יום או יומיים, היו פונים אלינו למצוא מייד ממלא־מקום. היום, המיפעלים מנסים להסתדר בכוחות עצמם במצבים כאלה. אבל באופן בסיסי, אם יש בעיה היא רק ברמות הבלתי־מיקצועיות. אצל המיקצועיים אין בעיות, בינתיים.

דורון ערן:
„סרט הוא עסק מיסחרי, ולא אמנות!"

כל שבוע מספרים לי על סרט ישראלי חדש שנמצא בתהליכי עבודה או כבר מוצג בבתי־הקולנוע. כמעט שיכנעו אותי שהפכנו למעצמה קולנועית. ביירתי אצל יודעי־דבר מי עשה הכי־הרבה סרטים בשנה שעברה, והסתבר שזאת היא חברת ההפקות יניל, שבבעלותם של יעוד לבנון ודורון ערן. הלכתי לברר אצל דורון ערן אם הוא עדיין לא שמע שסרטים בארץ זה לא עסק טוב.

דווקא שמעתי, אבל אני לא מסכים עם זה. נכון הוא שאם אתה משקיע מיליון דולר בסרט ישראלי, כמו שכבר נעשה, אין לך שום סיכוי בעולם להחזיר את ההשקעה, שלא לדבר על רווח. אבל אם אתה משקיע — כמו שאנחנו עושים — בממוצע 300 אלף דולר לסרט, יש לך כל הסיכויים להחזיר את ההשקעה בארץ, ואחר כך כל גרוש שאתה מרוויח בחו"ל, הוא רווח נקי.

● **איך עושים סרט ב־300 אלף דולר?**

אפשר. קודם כל צריך להחליט שלא קופצים מעל הפופיק, ואחר־כך צריך לגנוב מהאמריקאים את הפטנט שלהם, של הדיפר (הדחיה). כלומר כל שחקן מקבל שני שליש משכרו, ואת השאר הוא מקבל רק כשהסרט מתחיל להרוויח. בסרטים עם הרבה שחקנים זה הברל אדיר בכסף.

● **אתה רוצה להגיד שאתה ויעוד לבנון חיים ממה שהרווחתם בסרטים?**

עדיין לא, כי אנחנו רק בתחילת הדרך. חלק מהסרטים שעשינו עדיין לא הוצגו. החלטנו לתת לעסק שלוש שנים, ואם נראה שזה לא עסק מיסחרי טוב, נעזוב. אבל אני בטוח שאם נמשיך לעשות סרטים בשיטה שעשינו עד היום, יש לנו סיכויים טובים מאוד להצליח.

● **ידוע בעולם שכל סרט עשירי בערך עושה רווחים. זה לא הימור גדול מדי?**

מצד שני, אל תשכחי שסרט יכול לעשות רווח של פי 100, ואז מסרט כזה אתה יכול להרשות לעצמך גם להפסיד לפעמים.

● **עוד לא דיברנו על אמנות.**

גם לא נדבר. אני באמת מתייחס לכל העניין כמו לעסק. בהחלט אינני מרגיש כמו פילנטרופ של אמנות.

● **ומה חושב יעוד לבנון, שהגיע מהצד של הבימוי?**

גם הוא השתכנע שאנחנו חברה עם יעדים מיסחריים ולא פילם־מייקרס.

דניאלה שמי

„ראיתי את הרמאויות שבענף השידוכים!" מגלה פול גרינוולד, הנאשם בעשיו בגניבה ממישרד של שידוכים, ושהורשע השבוע באונס

עסקי השידוכים של פול גרינוולד

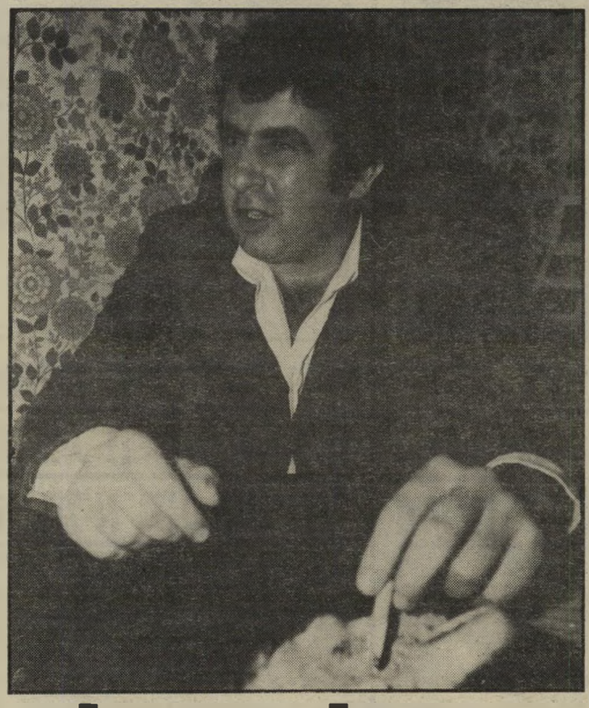

„ראיתי איך כל העניין פועל, כאשר הזמין אותי דויד גל, בעל מישרד רעים, להיות נוכח בשיחה עם קבוצת אלמנות, והציג אותי כאדם שלמד פסיכולוגיה בארצות־הברית," כך סיפר פול גרינוולד, בעל אניית השידור אודליה, מעל דוכן־העדים השבוע.

גרינוולד נאשם כי בשנת 1978 הציג עצמו לפני גל, מנהל מישרד־השידוכים רעים, כמי שעומד להביא אוניית־שידור ולפתוח תוכנית טלוויזיה מיוחדת לענייני־שידוכין. הוא התיידד עם בעל המישרד וזכה באמונו.

כאשר יצא גל אחרי כמה חודשים לשרות־מילואים, נטל בתחבולה כרטיסיות ופרטים אישיים של לקוחות רעים ועשה בהם שימוש פרטי.

חודש אחרי שלקח את הפרטים מרעים, פתח גרינוולד עצמו מישרד־שידוכים בשם תיבת נוח, ברחוב יהודה הלוי בתל־אביב, וביסס אותו על לקוחות שגנב ממישרדו של גל.

במישפט, הנמשך השבוע, עלה גרינוולד על דוכן־העדים כדי למסור את גירסתו לאישום. גרינוולד, המופיע ללא סניגור, הכין היטב את גירסתו. הוא סיפר לשופט יורם גלין כי היה זה דווקא גל שלחץ עליו להיכנס כשותף למישרד, כדי להבטיח לעצמו את הפירסומת הייחודית בתכנית הטלוויזיה.

להלן גירסתו המלאה של גרינוולד:

גל סיפר לי שכל משרדי־השידוכין מספרים שיש להם פסיכולוג וגרפולוג, אבל זה לא נכון. הוא אמר לי שהוא מציג את עצמו כאחד שלמד גרפולוגיה ולא כגרפולוג, והציע להציג אותי כאחד שלמד פסיכולוגיה, ולא כפסיכולוג. כך חשב להתחמק מציפורני־החוק. אני לא הסכמתי, ואמרתי לו שאני מעדיף שהוא יציג אותי כשותף חדש.

אבל כבר באותו ערב הוא העמיד אותי בפני עובדה מוגמרת. הגיעה למישרד קבוצה של אלמנות מכפר־סבא, שבראשן עמדה אלמנה צעירה ועליזה. אחר כך התברר לי שהיא נערת־ייצוג של המישרד.

ככל המישרדים־לשידוכין היו נערי ייצוג ונערות־ייצוג. אלה היו אנשים שקיבלו שרות חינם מהמישרד ולפעמים גם קיבלו כסף. הבחורים היו מיקצועות אקדמיים, נאים, וכאלה שנראו כמו חתנים מבוקשים. נערות הייצוג היו צריכות בעיקר הופעת־פנים.

וכך, כל נרשם חדש היה בהתחלה פוגש את אנשי־הייצוג של המישרד, שהיו גורמים לו לחשוב שיש למישרד מלאי עשיר של משודכים, ורק אחרי שנגמרו אנשי־הייצוג היו מתחילים להעביר לו שורה ארוכה של ברירה, עד שבסוף הוא היה מתעייף ומתייאש ומפסיק לקבוע פגישות דרך המישרד. אז הוא היה הופך להיות אחד מהמוקפאים של המישרד.

לילה בכפר־סבא

ב סגישה עם האלמנות של כפר־סבא, גל הציג אותי כאחד שלמד פסיכולוגיה בארצות־הברית. יכולתי להכחיש, אבל זה היה מעמיד את גל במצב לא נוח, אז שתקתי.

הוא סיפר לנשים כל מיני דברים על המישרד והציג את הנושא כאילו בטוח שכולן תמצאנה חתנים דרך המישרד. הבחורות המשכילות האלה באמת האמינו שהוא גרפולוג ואני פסיכולוג, ושיש אלפי נרשמים ומיבחר עשיר ומגוון. הן נרשמו כבר באותו ערב ושילמו כסף טוב. האמת היא, שגם אותי הוא שיכנע בדבריו.

במהלך השיחה יצא גל החוצה עם נערת־הייצוג, וחזר אחר כך לחדר וביקש ממני לצאת. הוא שאל אותי אם אני מוכן ללכת לישון בכפר־סבא. הוא אמר לי שמצאתי חן בעיניה של האלמנה והבטיח לי ערב נעים ושאבלה טוב.

לא היה איכפת לי, כי לא הייתי אז עדיין נשוי. הרגשתי לא נוח, אבל גל הוביל אותנו לכפר־סבא במכוניתו והבטיח לחזור בבוקר לקחת אותי לתל־אביב.

ראיתי זאת כתרגיל למצוא חן בעיניי, כי הוא רצה בלעדיות לפירסום באוניה. למחרת בבוקר באנו למישרדו והוא הציג לי את הפקידה שלו, בינה. הוא הציג אותה בפני ואמר לה שאני עומד לעשות למישרד פירסומת בטלוויזיה באונייה, וציווה עליה לשתף איתי פעולה ולמלא את כל מבוקשי. הוא גם נתן לי מפתחות של המישרד. אחר כך התחלנו לעבור על הכרטיסיות ואני נדהמתי. התברר לי שיש לו רק 400 לקוחות, ולא אלפים.

הייתי המום מהמימצא, אבל גל הסביר לי שבעצם יש אלפים, אלא שהם מוקפאים. ואז נודע לי דבר מה נוסף: שעיסקי־השידוכין מבוססים על מודעות מפתות המתפרסמות בעיתונים ומושכות קליינטים. אנשים מגיעים, משלמים דמי־רישום לשנה, שזה סכום נכבד, ולאחר תקופה קצרה, אחרי שראו את כל אנשי־הייצוג של המישרד, רובם נושרים.

גל לא ראה בכך כל פגם. הוא אמר שזוהי המציאות של מישרדי־השידוכין, וכי זהו תהליך רצוי אפילו. המקטין את היחס בין אנשי־הייצוג ובין לא ייצוגיים.

הוא הסביר לי כי אין טעם לראיין את אלה שלא פעילים, כי רובם אפילו לא יסכימו לבוא לפגישה, כי התאכזבו מהמישרד. אבל הוא הסכים לנסות. לפי בקשתי, הוא החל להרים טלפונים והזמין אנשים לשבועיים הבאים. חלק הזמין למישרד, חלק למלון, וחלק לדירתו הפרטית.

במשך הזמן הזה אני למדתי את עיסקי־השידוכין וגל למד על אוניית־הטלוויזיה.

כשגל ראה שהבנקים מתקוטטים כדי להיכנס לשותפות איתי, התחיל ללחוץ עליי בערינות לקבלו כשותף. הוא ידע שאני זקוק לכסף, וניצל זאת.

אחרי חתימת חוזה השותפות בינינו הסיטואציה היתה קצת מוזרה. כי הוא ביקש ממני שלא אגלה דבר לפקידה שלו, בינה, מפני שהיא עובדת במישרד כבר שנתיים, ולוחצת לקבל שותפות. הוא חשש שאם היא תקלה שאני נכנסתי כשותף והיא לא, היא תעזוב את העבודה.

לא היה איכפת לי לא לגלות לה, אבל היא חשדה. אז אנחנו תמיד התחמקנו ממנה וענינו לה תשובות מעורפלות. כך קבלתי יחס של שותף, בלי להכריז על כך.

לרמות כל הזמן

ש בוע לפני שגל יצא למילואים. באוקטובר 1978, הוא גילה לי שיש לו בעיות כלכליות, שעליהן לא ידעתי מקודם. הוא אמר שהוא חייב למישרד־פירסום מסויים סכום של 30 אלף לירות, שהיו אז סכום גדול. הוא אמר שעוד מעט הצ'קים שנתן יתחילו להגיע לבנק, ולא יהיה להם כיסוי.

לכן הוא הציע שנכניס לחשבון הבנק רק את הצ'קים שנקבל מלקוחות, את הכסף המזומן אמר לי לתת לו כל ערב. הוא רצה ללכת עם הסכומים האלה ולפדות את הצ'קים ממישרד־הפירסום. הוא ידע שאם נפקיד את כל הכספים בחשבון הבנק, הם ייבלעו באובר־דראפט של המישרד, ואז יהיו בעיות עם מישרד־הפירסום.

באותו זמן התחלתי לעבוד על פרוייקט השיקופיות. אחרי שהיכרתי את המישרד ואת הלקוחות, ראיתי שכולם ממורמרים. אנשים חשבו שמוליכים אותם שולל. היו נשים אקדמאיות ששלחו להן גברים שלא גמרו ארבע כיתות, ונוסף על כך היו קרחים או פיסחים. חשבתי שצריך למצוא פטנט כדי להוציא מהקיפאון את המוצלחים שבין הרשומים. ראיתי שהיו בכרטיסיות לפחות 150 או 200 כאלה.

הרעיון שלי היה להפוך את היוצרות בענף־השידוכין. עד אז, כל מי שהלך למישרד־שידוכין היתה לו מנטליות של: „בואו נתבייש בזה שאנו רשומים." הכל היה סודי: ואני אמרתי שיש צורך לשבור את המסורת הזו. אין חובה לשמור על סודיות ואין צורך להתבייש. רציתי שהאנשים יהיו מוכנים שכל העולם יידע, והתברר שצדקתי.

על רקע זה נולד נושא השיקופיות. הצעתי שכל אחד שמסכים, יצטלם בשיקופית עדכנית, שתראה אותו כפי שהוא בחיים. כל מי שמגיע למישרד רואה את השיקופיות, ומחליט עם מי מהמצולמים הוא רוצה להיפגש. בשלב של הצגת השיקופיות הרואה איננו יודע עדיין כל פרט על המצולמים. רק אחרי שהוא בוחר את אלה הנראים לו מבחינה פיסית, הוא מקבל את יתר הפרטים עליהם.

אז מזמינים את המצולמים שבחר ומראים להם את השיקופית שלו. אם הם מסכימים להיפגש, יוזמים את הפגישה. כך חוסכים לאנשים הרבה פגישות בלתי־נחוצות והרבה מפח־נפש.

כדי להגדיל את חוג הלקוחות, חשבתי להזמין מרשימת המוקפאים את ה־200 שנראו לי מוצלחים. ידעתי שאחרי התיסכולים שעברו במישרד הם לא יסכימו לשלם דמי חידוש הרשמה, ולכן אמרתי לגל שכסף לא יהיה מזה בהתחלה, אבל הם ישלמו כל אחד את ההוצאות שנדרשו כדי להתחיל את תוכנית־השיקופיות.

הרעיון מצא חן בעיניו של גל, כי יהיה לו מה להציג במישרד. גם בינה אמרה שנמאס לה לרמות את האנשים כל הזמן.

זה לא שגל ובינה היו רמאים, זו פשוט היתה המנטליות של מישרדי־השידוכין. ופיתאום הם ראו רעיון חדש, שיכול לרענן את המישרד, ובטווח רחוק גם יכול להכניס כסף.

עד כאן עדותו הראשית של פול גרינוולד.

בשבוע הבא תחקור אותו התובעת, רות דויד. חקירה־נגדית כדי לברר מה האמת על עיסקי־השידוכין של גרינוולד.

אילנה אלון ■

במדינה

בריאות
סעודה לפני הצום

שר לדוגמה ומיליונר לתמיכה

שר־הבריאות מוטה גור אינו מעשן, ותומך בהתלהבות בפעילות האגודה למניעת־העישון. ביום הכינוס של האגודה, בשבוע שעבר, הוא היה מאוד עסוק, אבל עשה את כל המאמצים להגיע.

גור הגיע למלון שרתון בתל־אביב עם פמליה של ארבעה מלווים: יועצו, אבנר רגב, דוברו, שמואל אלגרבלי, ראש־לישכתו, רחל פופוביץ' ונהגו, חיים מוצפי. רחל וחיים הם מעשנים כבדים, שמואל מעשן מעט ואבנר אינו מעשן.

לפני שנכנסו למלון, הציתו שלושת המעשנים סיגריה. הרובר חובש־הכיפה קרא לזה „סעודה מפסקת לפני הצום".

מאז שגור נכנס לתפקידו, סוכם עם אנשי הצוות הקרוב אליו שאין מעשנים במכוניתו. בישיבות הממשלה סרבל גור בשקט, אבל כאשר מישהו נכנס לחדרו ורוצה לעשן, מבקש ממנו גור בנימוס: אם לא קשה לך, אל תעשן בבקשה. על השולחן מוצבת מאפרה, אבל היא כמעט שאיננה בשימוש.

חדרים ללא עשן. אמר גור בכינוס: „אני לא יודע אם בימים אלה, של מתיחות ביטחונית וכלכלית, אפשר לדרוש מאנשים להפסיק לעשן. אבל מישרדי ייתן קדימה חד־משמעית למערכה נגד עישון." בהמשך גילה גור שיש לו בעיה בבית — אשתו, ריטה, מעשנת שתי חפיסות ביום. „זה אסון!" צעק לו מישהו מבאי־הכינוס. „אילו

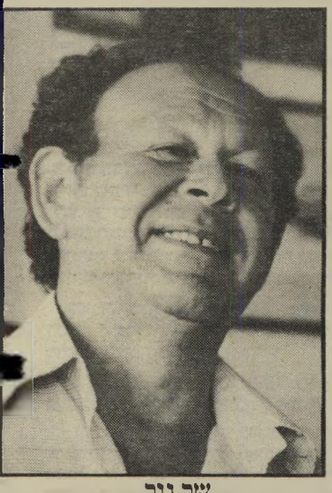

שר גור
האשה כן הילדים לא

היית מכיר אותה, לא היית אומר שזה אסון," ענה מוטה. „היית קונה אותה כמו שהיא."

אבל ארבעת ילדיהם של ריטה ומוטה גור אינם מעשנים.

את האולם לכינוס נידב מלון שר־תון, בציפוי כיבוד: סנדוויצ'ים קטנים, עוגות, קפה, שתיה קלה ופונץ'. המנהל הכללי של מלונות שרתון בארץ פר שלסטרום, ומנהל המלון בתל־אביב, סמי ספפורטס, אינם מעשנים, ומעוניינים לתמוך באגודה. בכניסה למיסרדת המלון הוקצה שטח מיוחד ללא־מעשנים, והם מתכוונים להקצות בעתיד חדרים מיוחדים לאורחים שאינם סובלים עשן. זאת אחרי שנוכחו לדעת כי מיספר התיירים הלא־מעשנים הולך ורב.

קרב בלי סיגריות. האגודה למניעת העישון מונה יותר מ־2000 חברים. בין מייסדיה, לפני 13 שנה, היה פרופסור יצחק זמיר, המכהן כיום כיועץ המישפטי לממשלה. זמיר נגמל מעישון שנה קודם לכן, כיהן במשך תקופה ארוכה כיישב־ראש האגודה, והתפטר כאשר התמנה לתפקידו הנוכחי. „הוא חשש מניגוד אינטרסים," הסביר ד"ר טוביה לרר, רופא במיקצוע, היו"ר הנוכחי. „הרי נאבקנו כנ־

נסת למען חקיקת החוק נגד עישון במקומות פומביים."

לרך, הידוע גם בכינוי "טוביה הגומל", היה בעבר, עד מילחמת ששת הימים מעשן כבד. "מצאתי את עצמי בשדה־הקרב, בגיבעת הרדאר ליד ירושלים, באמצע שדה־מוקשים," הוא מספר, "נגמרו לי הסיגריות, והייתי בפאניקה. השקם בטח לא יגיע לכאן, חשבתי, ונדהמתי לגלות שאני מודאג מזה יותר מאשר מפחד למות במילחמה. רק מאוחר יותר תפשתי עד כמה אני משועבד לעישון, והידיעה הזאת נתנה לי את הכוח להיגמל."

אחד התומכים באוגדה, מבחינה כספית, הוא ג'ו שיין, מיליונר יהודי־אמריקאי. הוא נפגש עם שר־הבריאות גור, הוכיח לו, במספרים, גם את היתרון הכלכלי בהפסקת העישון: אם מיספר המעשנים בארץ יירד אפילו ב־10 אחוז, המדינה תרוויח מיליוני דולרים, בזכות הירידה בימי־אישפוז בבתי־חולים ובחיסורים בעבודה בגלל מחלה.

משפט
אסור לכלוא שוטרת

גבר שלא השלים עם הפרידה מחברתו

במשך שנתיים היתה בארי וענונו היפה חברתו של יוסף רביב. אבל אז החליטה בארי לעזוב את רביב. הגבר לא השלים עם הפרידה ורצה להחזיר אליו את הנערה בכל דרך.

כעבור חודש הזמין רביב את בארי כדי לשוחח, והיא באה לדירתו. אחרי שהיתה בדירה, סגר רביב את הדלת, נעל אותה, הסתיר את המפתח ואמר לה, כי לא יתן לה לעזוב את הדירה עד שלא תשוב אליו.

בארי ניסתה לצעוק והוא אמר לה, כי יכה אותה אם תצעק. הוא החזיק אותה בדירתו שלוש שעות ולבסוף שיחרר אותה.

הקשר מיני. יתכן שהכל היה עובר בשלום, לולא היתה בארי שוטרת. היא פנתה מייד לתחנת־המישטרה הקרובה והתלוננה, כי הגבר כלא אותה, איים עליה ותקף אותה. כאשר הובא רביב לתחנת־המישטרה וראה שם את בארי, סינן לעברה: "אני עוד אשים לך, מאמאלה!"

בבית־המישפט הוא נאשם בכל ה־עבירות הללו. הוא הודה בעבירות של כליאת־שוא, תקיפה ואיומים. אך סניגורו, עורך־הדין דרור מקרין, כפר בשמו בעבירה של הטרדתה של בארי. במילים "אני עוד אשים לך, מאמאלה."

הסניגור הסביר לבית־המישפט כי הנאשם לא התכוון במילותיו לאיים על העדה, אלא השתמש בהן בהקשר מיני. התביעה ויתרה על פרט האישום הסכסואלי. ורביב הורשע ביתר, על פי הודאתו. הוא נידון לשלושה חודשים מאסר על־תנאי וקנס.

כעת הוא מחפש חברה חדשה, העיקר שלא תהיה שוטרת.

דרכי־אדם
שבר במצריים

הוא מתורגמן, לא סוכל־בניין

הדוחות הרישמיים מספרים על עליה מדאיגה בירידה. מישפחת מיזרחי רחי מחולון עשויה להתוסף לרשימה, אבל ארץ־היעד תהיה יוצאת־דופן: אבי המישפחה, אלי מיזרחי, מבקש לרדת למצריים, עם חמשת ילדיו.

מיזרחי (52), יליד מצריים, לשעבר המתורגמן הראשי של השיחות הצבאיות עם המצרים, הוא מובטל.

מספר מיזרחי: "נולדתי במצריים. אני שולט פרפקט בעברית, ערבית אנגלית וצרפתית. בשנת 1951, אחרי הבגרות, עליתי ארצה דרך צרפת. מייד גויסתי לצבא, שירתי שנתיים וחצי ואחר־כך יצאתי לשוק החופשי. מכיוון שלא היה לי כסף ללימודים, עבדתי כמכונאי־דכט, ואחר־כך הוצאתי רישיון למונית, התחנתי והתחלתי לגדל ילדים."

אחרי מילחמת ששת־הימים גילו בצה"ל את בקיאותו של מיזרחי בשפות:

"מכרתי את המונית, למרות שעמדתי לקבל מספר ירוק, ונכנסתי לעבוד בצבא. הייתי המתורגמן של הפרקליטות הצבאית בעזה וצפון סיני. אחרי קמפ דייוויד, כשהתקיימו השיחות הצבאיות, באל־עריש ובבאר־שבע, הייתי המתורגמן הראשי."

הקפאת־תקנים. בעיקבות הדחזרת סיני צומצמה יחידת המתורגמנים. על־פי הסכם שנערך בין מיזרחי ומישרד־הביטחון, הוסכם כי הוא יפרוש מעבודתו ויקבל פיצויים כמו כל מפוני־סיני. אולם מיזרחי טוען, והגיש על כך תביעה לבית־הדין לעבודה. כי לא קיבל את מה שהובטח לו, אלא רק חלק. ההפרש הוא עשרות אלפי דולארים.

"כשקיבלתי חלק מהכסף, הייתי בטוח שאקבל תוך פרק זמן סביר את כל השאר. חשבתי לקנות חנות, אבל מכיוון שלא היה לי באותו הרגע מספיק כסף, התחלתי להשתמש בו ליום־יום. הלכתי ללישכה, לקבל עבודה כמתורגמן. לבסוף מצאו לי עבודה במינהל האזרחי בעזה, מטעם מס־ההכנסה. פוטרתי, כי טענו שאין לי תעודת־בגרות. דאגתי לקבל העתק של תעודת־הבגרות שלי מצריים.

"ממישרד־החינוך אישרו לי שהתעודה בסדר, אבל אז כבר היתה הקפאת תקנים בשירות הממשלתי ולא יכולתי לשוב לעזה.

"שלחו אותי להיות פועל־בניין: הסברתי שבגילי אינני מסוגל לעבוד בעבודה כזו. אז הכריזו עלי סרבן־עבודה ומאז איננו מקבל רמי־אבטלה.

"הוצאתי את כספי ממיבטחים ומישפחה אוכלת את הכסף. כשזה ייגמר לא יישאר לי מה לאכול. המישפט בבית־הדין לעבודה רק בסוף חודש יוני, ולא נותרה לי ברירה, אלא לרדת מהארץ."

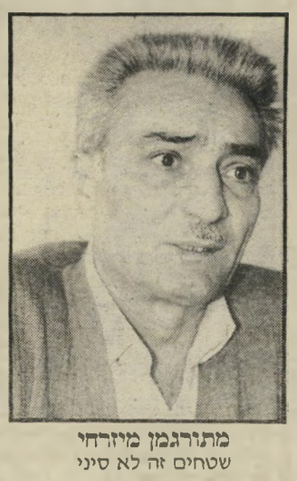

מתורגמן מיזרחי
שטחים זה לא סיני

מיבתבים לשרים. מיזרחי שלח מיכתבים קשים לשר־הביטחון, יצחק רבין, לשר הקליטה, יעקב צור. לרבין, שהגדיר פעם יורדים כ־נפולת של נמושות," הסביר שהוא אינו רואה עצמו נמושה, אבל אין לו ברירה אחרת: "אני מעריך לרדת למצריים, כי אני מכיר את השפה וחושב שאוכל להסתדר שם."

בינתיים כבר הגיש נציג מישרדו של רבין, איש מישרד־הביטחון, את כתב־ההגנה לבית־הדין לעבודה. לדעתו, קיבל מזרחי את כל המגיע לו, כי הוא איננו "מפונה סיני". אלא "מפונה שטחים" — ואלה קיבלו פחות.

מיוחד

"העולם הזה" השיג את ההסכם בין המישטרה והשוטר־העבריין

הסכם החשיפה

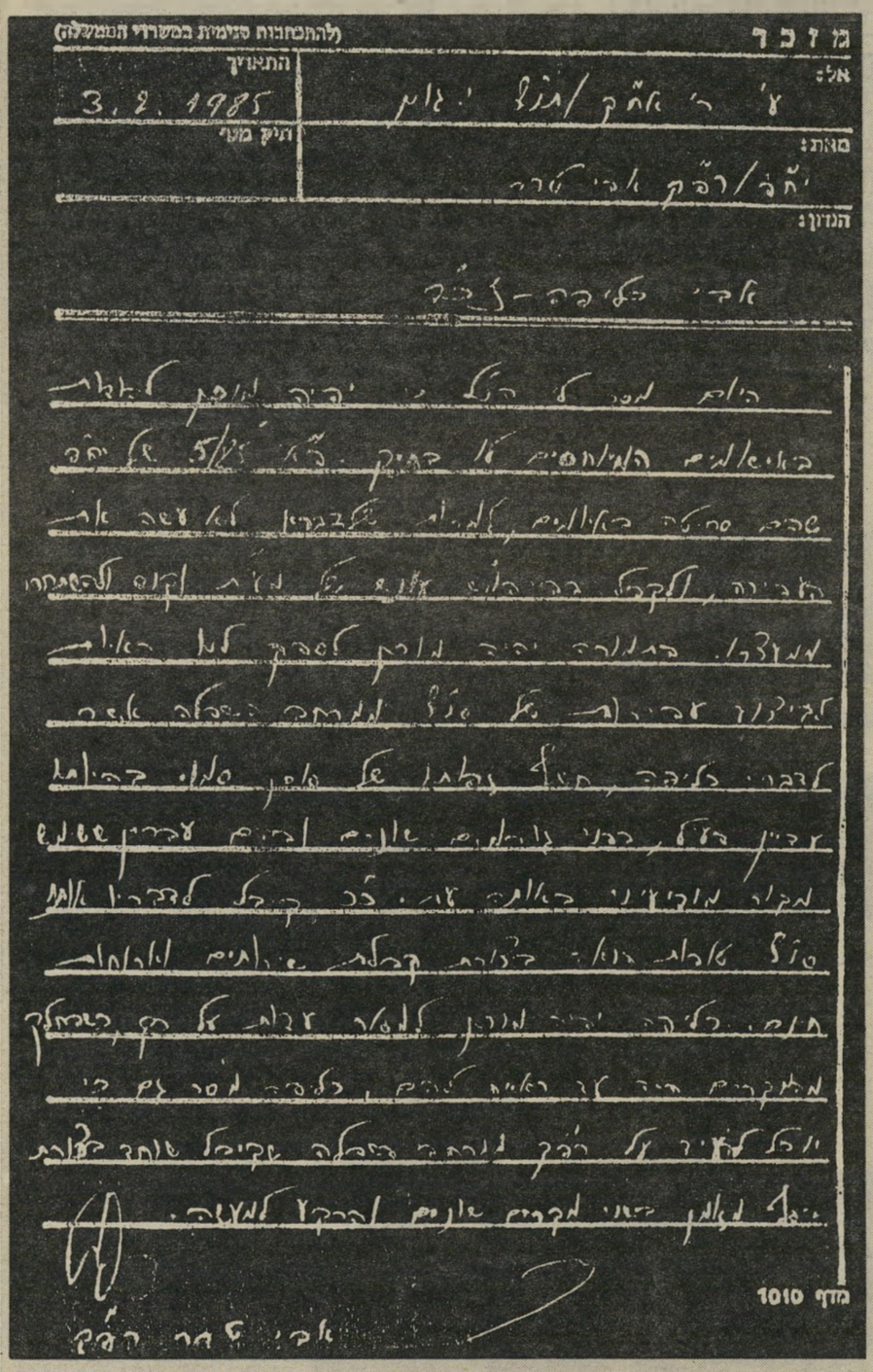

(להתכתבות סודית במישרדי המישטרה)

מ ז כ ר

אל: ע' רב־פקד אבי טרר

מאת: ר"ח/רפ"ק אבי טרר

התאריך: 3.2.1985

תיק מע':

הנדון:

מדף 1010

הוא מיסמך חסר־תקדים. הוא מתאר בפרוטרוט הצעה שהשמיע שוטר־עציר, המוכן להגיע להסכם עם התביעה, שעל־פיו הוא ימסור מידע מפליל על קצינים בכירים במרחב השפלה. תמורת המידע דורש השוטר לצאת בעונש קל ביותר, בתיק העומד ותלוי נגדו.

המיסמך הוא מיזכר־פנימי שרשם החוקר, רב־פקד אבי טרר. הוא נשלח אל עזרו של ראש אגף־חקירות במטה הארצי, תת־ניצב יורם גונן, העומד להיכנס בקרוב לתפקידו החדש, כראש היחידה לחקירות הונאה, במקומו של בנימין זיגל. התאריך שבראש המיסמך הוא ה־3 בפברואר 1985.

שמו של השוטר בעל ההצעה הוא אבי כליפה. הוא נעצר בעבר, בעיקבות פרשת הסורקים. באחרונה הסתבך שוב.

כסף מזומן

הלן הנוסח המלא של המיסמך. המתפרסם כאן לראשונה:

היום מסר לי הנ"ל כי יהיה מוכן להודות באישומים המיוחסים לו בתיק ס"א 5/85 של יח"ם (יחידה ליחידות פנים) **שהם סחיטה ואיומים, למרות שלדבריו לא עשה את העבירה, ולקבל בבית־המישפט עונש של מע"ת** (מאסר על־תנאי) **וקנס ולהשתחרר ממעצרו.**

בתמורה יהיה מוכן לספק לנו ראיות לביצוע עבירות של סגן־ניצב ממרחב השפלה, אשר לדיברי כליפה, חשף ז' הותו של סוכן סמוי בהיותו עדיין פעיל בסני גורמים שונים, ובהם עבריין ששימש מקור מודיעיני באותה עת. כמו כן קיבל לדבריו אותו סגן־ניצב טובות הנאה בצורת קבלת שירותים וארוחות־חינם. כליפה יהיה מוכן למסור עדות על כך, בשבחלק מהמיקרים היה עד־ראיה להם. כליפה מסר גם כי יוכל להעיד על רב־פקד ממרחב־השפלה שקיבל שוחד בצורת כסף מזומן בשני מיקרים שונים והדקיז למעשה.

זהו נוסח זיכרון־דברים, שעליו חתום טרר, מהיחידה לחקירות־פנים של המישטרה.

הצעתו של כליפה מעוררת התרגשות גדולה במישטרה. אם יתבצע ה־הסכם, המידע שיימסר עשוי לפתוח תיבת־פאנדורה חדשה במישטרה, ולחשוף קציני־מישטרה בכירים שסרחו.

הבעל הראשון דני מושביץ נהרג בתאונת מטוס לפני 14 שנים. חודשיים קודם הוא חגג את טקס ברית־המילה של בנו עופר, שהיה ילדם השני, שלו ושל גבי. אחרי הבכורה.

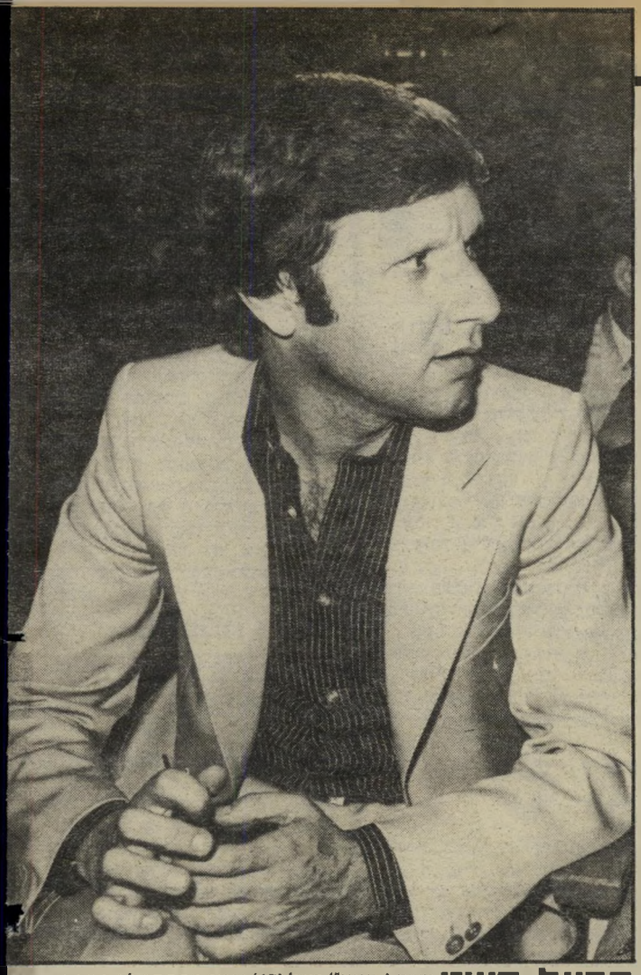

הבעל השני משה („מומו") רשל (47) נפטר מהתקף לב בשבת. שבוע אחרי שחגג את בר־המיצווה של בנו דני. ילדו מנשואיו הראשונים, שחי בביתו, יחד עם שני ילדיה של גבי.

על גבי מושביץ־רשל עברה טרגדיה כפולה: אחרי שבעלה הראשון, דני מושביץ, נהרג לפני 14 שנים בתאונת־מטוס, מת השבוע לפתע בעלה השני, מומו רשל, איש השגרירות האמריקאית בארץ

„הם נולדו באותו היום!"

„ש לי בעל חולה" אמרה גבי מושביץ־רשל, בעלת חברת גור אקזוטיקה, כשנכנסה למישרדה שב־הרצליה ביום השישי האחרון. עובדות המישרד הביטו בגבי ולא הגיבו. בסתר ליבן התפללו לשלומו של מומו רשל, בעלה השני של גבי. היא כבר שכלה בעל אחד ועברו שנים עד שהתגברה על האסון.

סוף־סוף, אחרי עשר שנות אלמנות, פגשה במומו רשל, גבר נאה, מושך ובעל קסם אישי רב, יועץ וראש מחלקת התירגום בשגרירות ארצות־הברית. הגיע לה, לגבי, לחיות קצת בשקט ובאושר.

אך תפילתן של העובדות לא נשמעה. למחרת בבוקר, ביום שבת, אירע האסון. מומו רשל בן ה־47, שנראה צעיר בהרבה מכפי גילו, חש בחזהו. גבי הובילה את מומו לבית־החולים מאיר. שם, בתוך פרק זמן קצר ביותר, כשאשתו יושבת לידו והוא מו־קף ברופאים, לקה בהתקף־הלב שגרם למותו.

גבי מושביץ התאלמנה בשנית. הצעירה היפהפיה, אוהבת־החיים, הגאה והחרוצה, איבדה שני בעלים בטרם מלאו לה 40.

כשהכירה לפני 15 שנים את דני מושביץ, אחיו הבכור של דויד ובנו של מארק מושביץ מעלית, פרחה ביניהם האהבה כמו בסרטים. שניהם היו נאים, שניהם היו נמרצים ושניהם אהבו עד אין גבול.

בעיות פרנסה לא היו לזוג הצעיר. מייד אחרי החתונה הם קיבלו בית בהרצליה־פיתוח — בית צנוע, אומנם — שגבי התגוררה בו עד שלאחרונה עברה עם מומו לבית חדש. דני עבד בבית־החרושת והיה ברור כי הוא עומד להתמנות כמנכ"ל.

היא ילדה את בתם הבכורה, ואחר־כך את בנם. הכל היה ורוד ונוצץ בשביל הזוג מושביץ, עד שארע האסון.

דני, שהיה חובב־מטוסים, נהרג בתאונת מטוס. גבי נותרה אלמנה צעירה, אם לשני ילדים, שהקטן בהם בן חודשיים.

מהאסון הזה היא לא התאוששה שנים ארוכות. „היא היתה אלמנה הרבה שנים," אמרה השבוע חברה טובה שלה, „היא לא יצאה עם גברים, מיעטה לענות להצעות־החיזור שהופנו לעברה לרוב ונשאה את זיכרו של דני בליבה."

ילדיה גדלו ברוחו של אביהם, והיא היתה קשורה במיוחד לאמו של דני, גרושתו של מארק מושביץ.

הילדים קיבלו מניות בחברה והוקמה קרן על שמם, וגבי החרוצה חיפשה לעצמה אתגר בחיים.

מייד לאחר מותו היא למדה ארכי־טקטורת־פנים, ולפני חמש שנים גילתה את הפרחים המלאכותיים.

היא ייבאה את הצמחים המלאכו־תיים, והרעיון הצליח בצורה בלתי־רגילה. חברת גור אקזוטיקה שבבע־לותה של גבי מושביץ ורונית יער — כיום מפקדת בסיס טירוניות בצה"ל ואז רעייתו של המיליונר יולי עופר — הפכה לסיפור הצלחה. לאחר מכן פורקה השותפות, וגבי נותרה בעסק לבדה.

מעולם לא ניצלה קשרים מיש־פחתיים כדי לקדם את העסק שלה. היא עברה מבנק לבנק, מבית לבית, כדי להתאים את הצמחים והפרחים המלאכותיים ללקוח. היתה לה סבלנות של ברזל, היתה יושבת שעות ושוזרת פרחים.

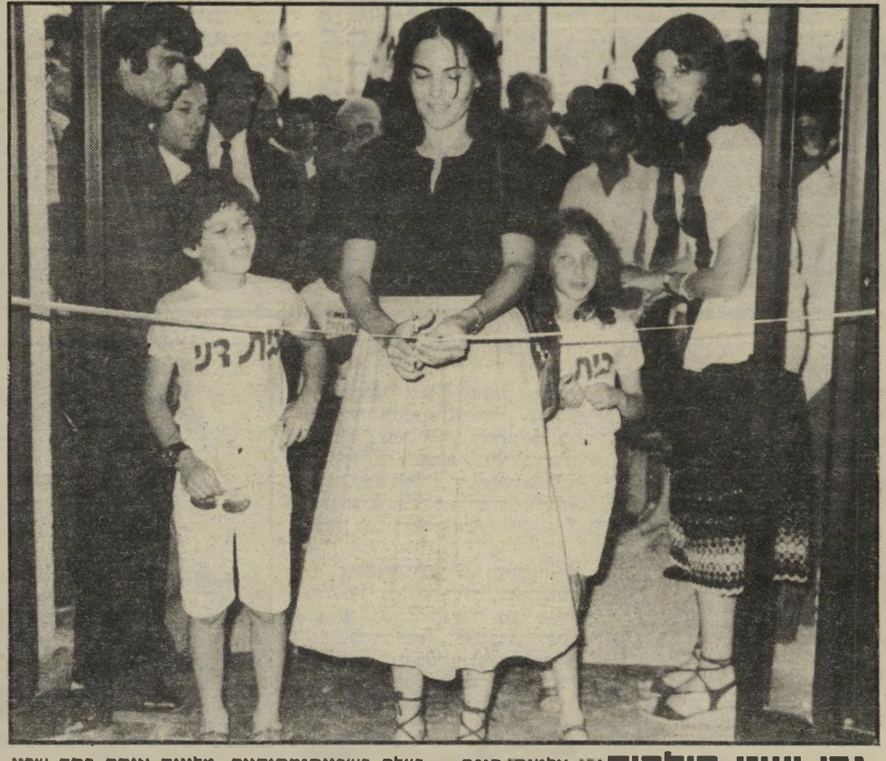

גבי ושני הילדים גבי, אלמנתו היפה של דני מושביץ, מבעלי עלית, חונכת את בית דני, שהוקם לזיכרו של בעלה בשכונת־התיקווה. מלווים אותה בתה שרון ובנה עופר. גבי, ארכיטקטית במיקצועה, מנהלת כיום עסק עצמאי, גור אכזוטיקה לפרחים מלאכותיים.

אמונה בגורל

ג בי הירבתה לנסוע לחו"ל, אך דומה היה כי חייה אינם מלאים. היא נותרה בודדה.

לפני כשלוש שנים נסתיימה בדידותה. אז הכירה במסיבה את משה רשל, המכונה מומו. היתה זו אהבה ממבט ראשון.

מומו, איש השגרירות האמריקאית,

במדינה

כפיה דתית
מעשה חזירות

אם זה ימשיך כך, יקבלו אנשי המאה השחורה סמכות לפרוץ לביתו של כל אזרח, לפתוח את המקרר ולבדוק את כשרות המזון שהוא אוכל

בעל־מעדניה ברטפלד
המערך הגיע לשילטון –

ברטפלד ליד המחסן הפרוץ
– כדי לתת לדתיים –

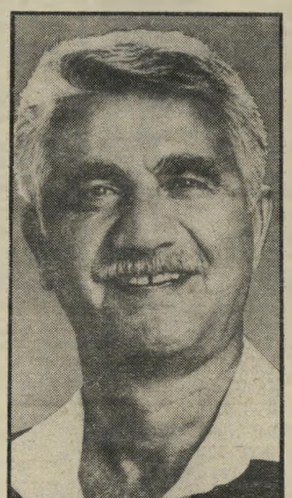

ראש־עיריה עמית
– להכתיב מה נאכל!

הפורעים הופיעו בצהריים, פשטו על המקום כמו ארבה ועשו בו שמות. „אני רועד כאשר אני נזכר מה הם עשו לנו. הם הגיעו לחנות — אני חושב 30־40 דתיים לבושי שחורים, כששוטר מלווה אותם ומשקיף מן הצד — ולקחו מהמדפים את כל הנקניקים והבשר שהיו לנו.

„לא יכולתי לעשות כלום. התיישבתי, כולי רועד, עם הרגשה איומה. הכל סביבי נעשה חשוך."

אברהם ברטפלד (70) לא נרגע עדיין מהמיקרה. בכל פעם שהוא משחזר את האירועים, הוא מתמלא מחדש כעס.

אברהם מנהל מעדניה במרכז רמת־גן, יחד עם אשתו, זהבה. המעדניה פועלת במקום כבר 34 שנים. תושבי רמת־גן מכירים היטב את המקום.

לחטוף את הסלים. „הכל התחיל," סיפר אברהם, „בחודש נובמבר בשנה שעברה. נכנסו שני פקחים מעיריית רמת־גן, ואיתם שלושה או ארבעה דתיים מהרבנות הראשית בעיר, והחרימו לנו סחורה. אני זוכר היטב שלא ידענו במה מדובר ורצנו לעירייה, שם הסבירו לנו שהם רק מבצעים את החוק.

„האמת היא, שלא רצינו להסתבך עם חוק ובתי־מישפט. קנינו סחורה נוספת, המשכנו לעבוד, וחשבנו שבזה הסתיימה הפרשה.

„אבל באחד מימי השישי בצהריים לפני כמה שבועות, כאשר החנות היתה עמוסה בקליינטים, העיר את תשומת ליבנו קליינט ששהה בחנות שלנו שפקח מהעיריה עומד יחד עם בחור דתי, בלבוש שחור ועם פיאות, ממול לחנות ומראה עלינו באצבע מאיימת.

„חשבנו שזהו עוד סוג של איום והפחדה, בגלל העובדה שאנחנו מוכרים בשר חזיר."

כמה ימים אחר־כך, בשעות־הצהריים, הופיעו במקום כמה רבנים מהמועצה הדתית ברמת־גן, בלוויית שוטר ושני פקחים ממחלקת הפיקוח של העיריה. הם סגרו את דלת־הכניסה לחנות כדי שאף לקוח לא יוכל להתחמק, והחלו משתוללים.

מספר ברטפלד: „השוטר התנהג כאחוז אמוק, הוא חטף בהיסטריה את הסלים מדי הלקוחות, והודיע שהוא מחרים את הסחורה."

האנשים שהחנות נבהלו, לא הבינו מה קורה. זהבה לא איבדה את העשתונות. היא פנתה לשוטר וביקשה ממנו שיניח ללקוחות. היא רצתה להחזיר להם את כספם ושילכו לדרכם. „הם לא מעורבים בעניין," אמרה.

השוטר התעלם מדבריה, ובקול רועם הכריז: „בחנות גמרנו, עכשיו שמעתי שיש לכם מחסן, ואני רוצה גם שם לחפש ולהחרים סחורה."

השוטר פנה לכיוון המחסן, וגדור העוזרים שלו, מוטות־ברזל בידיהם, פרצו את המנעול, חדרו למקרר והוציאו מתוכו את כל מוצרי־הבשר.

כשסיימו את מלאכת־הקודש הם תלו מנעול חדש על המחסן, ולידו פתק בזו הלשון: „נא לסור למישרדי המועצה הדתית לקחת את המפתח."

מילבוד של פקה. זהבה ואברהם עמלו שנים רבות לפרנסתם ולביסוס העסק. הם ידעו תמיד כי לדתיים יש סלידה מבשר־חזיר, אך הם עצמם לא ראו בפרנסתם שום פסול. מעולם גם לא העלו על דעתם שיום אחד יפלו קורבן לביריונות כזו, ובוודאי לא לביריונות בחסות החוק.

כדי לברר את מצבם החוקי, הם פנו לראש מחלקת־הפיקוח של עיריית רמת־גן, אליהו לביא. וביקשו את עצתו. לתדהמתם, הוא הצדיק את הפשיטה.

לביא, לשעבר קצין־חקירות במישטרה, בדרגת סגן־ניצב, הסביר להעולם הזה:

„החוק במדינת־ישראל אוסר על מכירת בשר חזיר ומוצריו. אני, כמנהל מחלקת־הפיקוח, חייב לקבל כל תלונה מאזרח ולפעול על פיה. האמת, שאין לי תשובה מדוע התעוררו כל־כך מאוחר בביצוע החוק, אבל האם זו סיבה לא לבצע את החוק בכלל?

„במיקרה של מישפחת ברטפלד," המשיך לביא, „פנו אליי מהמועצה הדתית וביקשו סיוע. הגשתי להם. כנדרש. אני מוכרח לעדכן אתכם, שגם לאנשי המועצה הדתית ברמת־גן יש תעודת־פקח, המקנה להם סמכות פיקוח למכירת בשר חזיר ומוצריו.

„בעניין הזה," התנצל לביא, „אני נמצא במילכוד. אני מפעיל חוק חילוני, ויש לזה סממנים דתיים. חוק — או שמבצעים או שלא מבצעים. ואם לא מבצעים אותו, ההוראה חייבת להגיע מראש־העיריה."

„נסנה לבג"ץ" ראש העיריה, אורי עמית, שנתבקש להגיב, אמר: „אני מבצע חוקים שקיימים במדינת־ישראל. ייתכן שנעשה כאן מישגה, שדתיים הצטרפו לפקחי העיריה. עליי לציין שבמדינת־ישראל ישנם שני נושאים רגישים — דת ועדות. אני משתדל לטפל בכפפות של משי בנושאים הללו, ואני לא אהיה מוכן לקבל שרמת־גן תיהפך לפתח־תיקווה או לבני־ברק. אני אנסה, ואשתדל שהנושא לא יילבש אופי דתי. ואם על־פי החלטת בית המישפט העליון אסור להחרים, אלא רק לעקל — ננהג כך."

בני הזוג ברטפלד לא אמרו נואש: „ניסינו לשוחח עם ראש־העיריה, אבל במחלקת־התברואה אמרו לנו שעריף שניצוצ על־ידי עורך־דין, ונלך לבית־הדין־הגבוה־לצדק."

משגעים. גבי היתה מאוהבת במומו, ואמרה לי שהיא מרגישה כי סוף־סוף הגיעה הביתה," סיפרה חברה קרובה של גבי.

הם נהגו לנסוע לחו"ל, מומו התעניין בעסק של גבי, היא מצידה היתה מעורה בחיי־השגרירות. הם נחשבו לזוג אהוב ומקובל, כשכולם שמחים בשימחתה של גבי, שיצאה סוף־סוף משנות האלמנות שלה ומצאה בעל כלבבה.

אהובים ללא גבול

ך אז, לפני חודש ימים, החל מומו מתאונן על כאבים בחזה. חברים צחקו לו, אמרו לו שהוא היפוכונדר. אך מומו התעקש, הוא הלך לבדיקות. וגם הרופאים אמרו שהעניין לא רציני.

לפני שבועיים החליט הרופא המטפל של מומו לשלוח אותו לבדיקות. הבדיקות הראשונות הראו כי מומו סובל מפגם בלב. הוא סיפר את זה לחבריו הקרובים. איש מהם לא לפסיכולוג יוסי גוטמן, ולפני כמה חודשים נסעה לנהל את סניף אל־על בוושינגטון. דני עבר להתגורר בביתם של מומו ונגבי, וגדל ביחד עם שני ילדיה של גבי, מנישואיה לדני מושביץ.

גבי האמינה בגורל. כבר בפגישה הראשונה, כשגילה לה מומו את תאריך־לידתו, היא היתה בהלם. היה זה התאריך שבו נולד בעלה המנוח, דני. גבי ראתה בכך יד־הגורל. היא ומומו נישאו בטקס צנוע. אמו של בעלה הראשון, דני, הביאה לה כמתנת־נישואין זוג פמוטים עתיקים.

הזוג רשל היה זוג מאושר. גבי מצאה במומו כל מה שחיפשה כל השנים — מישהו להישען עליו, עם יחסי־אמון מלאים. „היו ביניהם יחסים שיער לעצמו כי תוך שבועיים ימות.

ביום השישי האחרון, יום לפני מותו, הגיעו תוצאות הבדיקות. למומו נקבע תור לצינתור.

את יום השישי בערב בילו הוא וגבי בביתם. שניהם לבד. ערב שקט, ללא חברים. בבוקר, כשקמו, התלונן מומו על כאבים בחזהו. הוא נפטר בחדר טיפול נמרץ שעות אחדות לאחר מכן.

גבי התאלמנה בשנית.

כשהיא שבורה וכואבת, סירבה גבי לראות פני איש. היא לא ענתה לצילצולים הרבים בטלפון שבביתה, כשנודע האסון במודעת־האבל שפיר־סמה.

גבי המיוסרת הסתגרה בביתה, כש־היא ממאנת לתפוס את גודל האסון.

לא פשוט לאבד שני בעלים, שניהם אהובים ללא גבול.

בפאב של פרדריקה

גבי נראית: חברתו של עודד קוטלר, כשהיא נגבלה: בפאב. אחרי מותו של דני היא היתה אלמנה במשך עשר שנים, והתבודדה.

סבא מושביץ

היה הסנדק בברית של בנו של דני. חודש שיים אחר־כך נהרג דני. בתמונה מימין נראה האח, דויד מושביץ, שאחר מותו של דני התחיל לנהל את עליית.

(המשך מעמוד 27)

ממנו. הוא היה מאוד אינטליגנטי ודיבר כמה שפות על בוריין, גרמנית, אנגלית, צרפתית וגם רומנית, שידע מן הבית.

התחתנו בדירתם הענקית של הוריו בשדרות רוטשילד בתל־אביב. מאוחר יותר ערכנו מסיבה גדולה בדירת־הסטודיו שלנו ברחוב זמנהוף. המון אנשים הגיעו למסיבה. גם רן בן־אמוץ בא עם חיים חפר. הם הביאו איתם כמה בחורות, שמעולם לא הכרתי.

כשקמתי בבוקר, ראיתי שרוב לא במיטה. חבר אמר לי שאני יכולה למצוא אותו עם אחת הבחורות על ספסל בשדירה.

כשהוא חזר הביתה, לא עשיתי מזה עניין. הייתי כל־כך תמימה, חשבתי שזה מקובל. הכנתי לו חביתה, והיא נשפכה מהמחבת. באותו הרגע הוא הודיע לי שאני לא מבשלת עוד. הוא היה טבח מעולה.

וודקה במקום ויסקי

מייר אחרי החתונה פתחנו מישרד לארכי־טקטורת־פנים. עיצבנו את השגרירות האוסטרלית, את ביתו של השגריר האנגלי ואת ביתו של הצייר ראובן רובין, שהיה דוד של רוב. השתתפנו גם בתערוכה במוזיאון בקנדה ועיצבנו את הביתן הישראלי. היה בזה המון זוהר אבל לא פרנסה, ואז עברנו לעיסקי־הלילה.

את מועדון הלילה הראשון פתחנו עם רוזי נתן, אשתו־לשעבר של אייבי נתן. זה היה הדיסקוטק הראשון בארץ. אחר כך פתחנו את הפאב הראשון בארץ. המקומות האלה תמיד היו הכי־פופר לאריים, היו מלאים עד אפס מקום. רוב אהב את כל המסיבות האלה ותמיד היה מוקף בהמון אדם, אנשי בוהמה, אמנים שונים ובחורות.

בהתחלה נורא קינאתי בכל הבחורות שלו. היה לו פעם רומן עם אילנה רובינא, והיא אפילו ביקשה ממנו שייתגרש ממני בשבילה. לאט־לאט התחלתי גם אני לעשות אותו הדבר, וזו הפכה להיות צורת־החיים שלנו. למרות כל הבחורות, הקפיד רוב תמיד לחזור הביתה. הוא גם מעולם לא עשה שום דבר לעיניי.

הנשים שאיתן הסתובב לא ידעו שהוא עושה אהבה בראש. לכן הוא אהב סרטים פורנוגרפיים. הוא היה צריך גירויים כל הזמן. אני שנאתי את כל זה, אבל השתתפתי בכל ההצגה הזאת למענו. אני אומנם אוהבת סקס, אבל לא צריכה את כל המישחקים. היום אנשים יודעים מה זה, אבל אז זה היה משהו מיוחד.

רוב אהב נשים, תכשיטים ובגדים. ומה שנשאר אחריו הן כל החליפות הרבות והמון־המון מיטפחות לצווארי, שתפרתי לו כדי שלא יראו את החור שנפער בגרונו אחרי הניתוח.

ואז, לפני כמה שנים עברתי תקופה קשה, שרק מעט חברים טובים שלנו יודעים עליה. לפני ארבע שנים רוב עזב את הבית. הוא פגש בחורה שהיה לו רומן איתה לפני המון שנים. ביניתיים היא נסעה לניו־יורק והתחתנה. אחר־כך היא התגרשה וחזרה לארץ, כדי לחפש את רוב.

הוא קם ונסע איתה לניו־יורק, בלי לומר לי מילה. מדי פעם הוא היה מטלפן. חברים שביקרו אותו שם אמרו לי שאין מה לחכות לו, הוא לא יחזור. שייקה בן־פורת ביקש ממני לא לחכות לו. אבל הוא חזר אחרי שנה, ובשלוש השנים האח־רונות הוא פיצה אותי על הכל. הוא אהב אותי כל־כך.

בתקופה האחרונה חיינו מרנטה של אבי, שנפטר, ומפיצויים שקיבל מגרמניה. מזה התפרנסנו. בשבילי זה היה מספיק. היינו צריכים להסתפק בוורקה במקום ויסקי.

אחרי הניתוח שעבר, ואחרי שלקה בסרטן־הריאות, הפסיק רוב לשתות ולאכול. המצב נעשה קשה מיום ליום. הוא לא היה מסוגל לקום מהמיטה. מעט השיער שהיה לו נשר, והוא ירד במישקל עד ל־60 קילו.

מצבו הלך והחמיר מיום ליום. רציתי לקנות לו חוברות של פליי־בוי. אבל אפילו זה לא עניין אותו. הוא היה שוכב שעות ובוהה בטלוויזיה.

יומיים לפני שנפטר, התחיל דוב להזות. גם אני הייתי במצב קשה. תקופה ארוכה לא יצאתי מפתח הבית, הרגשה שאני פשוט אפול אם אנסה לצאת. אני מתחילה להאמין שהיה בזה משהו פסיכולוגי, אבל אז לא חשבתי לרגע שהוא עומד למות.

ואז בא רופא והזריק לו מורפיום. רוב היה בהזיות. הוא קרע את המיטפחת שעל צווארו וקרע את הסדינים. אני הייתי בהלם כשראיתי פרץ דם שזורם מפיו ומהחור בגרונו.

קראתי לאמבולנס. רק אז התחלתי לחוש שזה הסוף. לא ליוויתי אותו לבית־החולים, לא יכולתי לעמוד בזה והרגשתי נורא. אחרי כמה שעות הודיעו לי שהוא מת. בשבילי הוא מת בבית.

שולמית יריב ■

שידור

מאחורי המיקרופון

הנחתה מלמעלה

במהדורת יומן־הבוקר של קול ישראל יש פינה של חדשות מקומיות. במיסגרת הפינה הזאת שידרה ביום הרביעי שעבר חביבה רוגר כתבת חיפאית. כתבה על בחירות במועצת־פועלי־חיפה. הכתבה היתה קצרה. ובמיסגרתה העריכה רוגר את סיכוייהם של המועמדים השונים.

הערכותיה של רוגר לא מצאו חן בעיני בכירים במיפלגת־העבודה. הם התקשרו עם מערכת הרדיו בחיפה, וביקשו להגיב על הכתבה ששודרה. במערכת הסבירו להם שהכתבה שודרה, ואין צורך בתגובה. אנשי מיפלגת־העבודה לא ויתרו. הם התקשרו עם **צבי לידר**, עורך ומגיש יומן הצהריים של קול ישראל, וביקשו להגיב אצלו על הכתבה ששודרה בבוקר. גם לידר הסביר להם שאין זה המיקרה המתאים לתגובה.

התשובה לא סיפקה את דעתם של אנשי מיפלגת־העבודה הנמרצים. הם לא ויתרו והת־קשרו עם **גידעון לב־ארי**, מנהל הרדיו.

הסוף היה שה"כ שבח וייס התראיין ביומן בחצי־היום, והגיב על כתבתה של רוגר.

פנסיה מוקדמת

רן נחמן, המישנה־למנכ"ל רשות־השידור, ישב במיזנון־הכנסת ביחד עם **טוביה סער**, המנהל היוצא של הטלוויזיה. לפתע התקרב לעברם **שימעון שיפר**, הכתב המדיני של קול ישראל.

נחמן פנה אליו ושאל אותו בן כמה הוא. שיפר

מועמד ריבלין
תמורת שילון

ענה שהוא בן 37. הגיב נחמן: „חבל. אני מחפש מועמדים ליציאה לפנסיה מוקדמת."

שיפר, אגב, יוצא במרס לדרום־אפריקה, לתקופה של שלושה שבועות. הוא יהיה אורח הממשלה.

כשנפגש עם נספח־העיתונות בשגרירות ושוחח עימו על הביקור, הודיע לו שברצונו להיפגש עם אנשים מכל החוגים, וזה התנאי שלו לביקור. שיפר ישהה בביקורו גם בנמיביה.

עיתונאים בדרגת חשיבותו של שיפר בעולם המערבי מחרימים את דרום־אפריקה וממשלתה הגיזענית.

התמרמרות בגל"ע

תחנת־הרדיו הצבאית נמצאת בקשיים כס־פיים, ומעל ראשה מתנופפת חרבו של הרמטכ"ל, הרוצה לבטל לחלוטין את מחלקת־החדשות שלה. עובדי־החדשות יוצאים מעורם כדי להביא סקופים, להתחרות במחלקת־החדשות של קול ישראל ולהצדיק את קיומם התיקשורתי.

בתקופה קשה זו יש אצל העובדים רוגז רב על בעלי־פינות למיניהם, המקבלים משכורות מל־אות, למרות ששעות־עבודתם אינן מצדיקות זאת, במיוחד לאור הקיצוצים.

הרוגז מופנה בעיקר כלפי **אבשלום קור**. לקור יש פינה יומית בשם רגע של עברית. פינה בת חמש דקות, המשודרת בכל בוקר, ופעם נוספת בשידור חוזר בערב. קור מופיע פעם בשבוע בתחנה. מקליט אז את כל התוכניות שלו למשך השבוע, ומקבל משכורת מלאה.

בתוככי הרשות

להחליף את המנכ"ל

הסיכום שהושג לגבי בחירת מנהל־הטלוויזיה גורר תגובות נוספות. לפני כמה שבועות היתה יוזמה של אנשי־הליכוד בוועד־המנהל לגרום להחלפתו של **אורי פורת**. הם לא התאמצו בנקיטת צעדים מרחיקי־לכת, מכיוון שחששו שאם ידיחו את פורת, יאבד הליכוד את השליטה על המישרה הרמה של מנכ"ל רשות־השידור.

השבוע שוב מנסים חברי־הליכוד לנקוט יוזמה. צעדו של פורת, שמנע את קיום ועדת־המיכרזים לבחירת מנהל־הטלוויזיה, באישורה של מליאת רשות־השידור, פגע קשות בכוחם ובכבודם של כל חברי הוועד־המנהל, והם אינם נוטים לסלוח לו.

במגעים בין חברי־הליכוד לחברי־המערך בוועד־המנהל הציעו חברי־הליכוד עיסקת־חבילה: הם יגרמו להדחת פורת על־ידי הממשלה (לשם־כך דרושה הסכמתם של אנשי מיפלגת־העבודה), יבחרו במקומו מועמד אחר מטעם הליכוד, ותמורת זאת יסכימו חברי־הליכוד לתמוך במועמדותו של **דן שילון**, מועמד המערך, למישרת מנהל־הטלוויזיה. אנשי־המערך בוועד־המנהל כבר הסכימו לעיסקה.

האדם האמור להחליף את אורי פורת, אם אכן יתממש איומם של חברי הוועד־המנהל, הוא **ראובן** („רובי") **ריבלין**, עורך־דין ירושלמי, חסר נסיון עיתונאי. ריבלין זכה להיכלל בין 35 מועמדי־חרות לכנסת, אך לא נכנס אף לאחת מן השביעיות, ולכן נשאר בחוץ.

הוא היה במשך תקופה מסויימת מנהל קבוצת־הכדורגל של בית"ר ירושלים.

נבון יפשר

סידרת פגישות התקיימה השבוע בין כל הגורמים בעניין המשכורות ברשות־השידור. העובדים כינסו מועצה ונפגשו עם **אורי פורת**, מנכ"ל־הרשות. הם מחו לפניו על תרגיל־המשכורות, שנערך במשך חודשיים רצופים, כשבכל פעם, יום לפני התשלום, איימו עליהם שאין כסף בקופה לתשלום משכורות.

יצחק נבון, שר־החינוך, הממונה על רשות־השידור, יזם פגישה עם אנשי הנהלת רשות־השידור, ואחר־כך פגישה של אנשי־ההנהלה עם אנשי־האוצר. בסופה הוחלט להקים צוות מבין אנשי האוצר והרשות, שיגיש עד סוף השבוע הצעה לפיתרון הבעיה, לפחות עד סוף שנת־התקציב. אחר־כך יהיה תקציב חדש, ועימו בעיות חדשות.

ביניתיים ביקש אורי פורת הלוואה של שלושה מיליון דולר ממישרד־האוצר, כדי שיוכל לגמור את השנה.

יעבור או לא?

לפני שלושה שבועות מינתה מליאת רשות־השידור ועדה של חמישה איש, שתברוק ותגיש מסקנות לגבי דרך בחירת מנהל־הטלוויזיה.

הוועדה, בראשותו של מיכה יונן, יו"ר הוועד־המנהל, ישבה ודנה בכובד־ראש בסוגיה הקשה. השבוע חתמו על מיסמך מוסכם, שלפיו תורכב הוועדה (שתהיה מעין שעטנז בין ועדת־מיכרזים לוועדת־מינויים) משלושה חברי הוועד־המנהל, חמישה חברי־מליאה, מנכ"ל־הרשות ושני חברי אגודת־העיתונאים.

המועמדים לא יציגו את עצמם בשיטת־מיכרז, אלא יוכלו להציג מועמדותם בשלוש אפשרויות שונות: המנכ"ל יוכל להציע מועמד, ולו יידרש רוב רגיל של שישה חברי־ועדה. שלושה מחברי הוועדה הבוחרת יוכלו להציע מועמד, או שיבעה מחברי־המליאה, אך למועמדים אלה יידרש רוב של שמונה איש מתוך הוועדה. ההצבעה תהיה חשאית.

הצעה נוספת, שהועלתה, היא שלא יוכלו להגיש מועמדותם מי שאינם חברים באגודת־העיתונאים. עם קבלת ההחלטה בין חמשת החברים, כבר התחילו להגיע תגובות של הת־מרמרות. חלק מחברי הוועד־המנהל כבר הודיעו שלא יתמכו בהצעה כזאת.

המיסמך יוגש השבוע לאישורם של חברי ועד אגודת־העיתונאים. חלק מהם כבר אמרו שלא יסכימו למצב, שבו למועמד של המנכ"ל תהיה עדיפות על שאר המועמדים. „כל זמן ש**אורי פורת** הוא מינוי פוליטי," אמרו, „לא יעלה על הדעת שיהיה לו יתרון על שאר חברי־הוועדה."

אנשי אגודת־העיתונאים מתכוונים להיפגש עם נציגי הוועדים של הטלוויזיה ולשמוע מה בפיהם.

שרון רוצה נתח בטלוויזיה!

ב־2 בפברואר שלח אריאל שרון, שר התעשייה והמיסחר, מיכתב אל שימעון פרס, ראש־הממשלה, וזה לשונו:

הנדון: ערוץ שני בטלוויזיה וטלוויזיה בכבלים.

נושא הערוץ השני בטלוויזיה ונושא הטלוויזיה בכבלים עולים שוב ושוב על סדר־היום בממשלה. ברצוני להביא לפניך את עמדת מישרדי בנדון.

לאור ההתפתחויות בשנים האחרונות, משתלבים הקולנוע והטלוויזיה זה בזה ואינם ניתנים להפרדה. הפקות לקולנוע ולטלוויזיה מתבצעות באותם אולפנים. סירטי־טלוויזיה מוצגים בבתי־קולנוע, וסירטי־קולנוע מוקרנים בטלוויזיה. אותו מערך של גורמים יצירתיים, פיננסיים, תעשייתיים, הפקתיים, ואותו כוח־אדם משתתפים בהפקות בסרטים בקולנוע ובהפקות לטלוויזיה.

מישרד־התעשייה־והמיסחר אחראי במשך שנים רבות לתעשיית הסרטים, ובתחומו מצוי מרכז הסרט הישראלי, המופקד על טיפוח הסרט הישראלי ועידוד תעשיית־הקולנוע. אין להעלות על הדעת שמישרד זה לא יהיה שותף בדיונים על הקמת ערוץ שני בטלוויזיה, ולא יהיה שותף לאחר מכן באחריות לגוף שיוקם.

אוסיף שאנו רואים את התפתחות הטלוויזיה בכיוונים החדשים כחיונית מבחינת פיתוח הפוטנציאל התעשיית־הפקתי, שהצטבר בשנים האחרונות בענף. זאת ועוד — מישרדי אחראי גם על תעשיית האלקטרוניקה והטלקומוניקציה של הקמת טלוויזיה בכבלים. לדוגמה השפעה רבה על פיתוחה.

לפיכך, אם וכאשר יקויימו דיונים על כינונם של הטלוויזיה בכבלים או ערוץ שני מיסחרי בטלוויזיה ועל דרכי הפעלתם, אני רואה את מישרד־התעשייה־והמיסחר כגורם מרכזי בדיונים בהכרעות ובביצוע.

חתום: אריאל שרון, שר־התעשייה־והמיסחר.

שינוי חדמית

דמות מוזרה נכנסה השבוע לאולפני קול ישראל בתל־אביב. האיש הסתובב בחצר, נכנס לחדרים, איש לא זיהה אותו. איש בעל שפם ובלי מישקפיים.

רק אחרי שפתח את פיו והתחיל לדבר, זקפו הכל את אוזניהם בתמיהה. זה

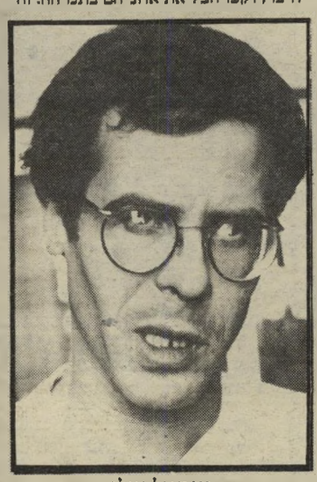

מובטל שלו
שפם – מישקפיים

היה **מאיר שלו**, שהחליט לשנות תד־מית. הוא גידל שפם, וסידר לעצמו עד־שות־מגע במקום המישקפיים העגולים, שאיפיינו אותו.

שלו הוא מובטל־מאונס במשך חודשים רבים. מאז עזב את התוכנית שעה טובה. לאחרונה הציעו לו אנשי מד־לקת־הרח שיבוא ויקרא את סיפורי התנ"ך שלו, ביחד עם רב מטעמם. אך מהר מאוד זנחו את הרעיון. אולי זה קרה כשהתברר להם שחלק ניכר מסיפוריו של שלו, הכתובים בטוב־טעם, הם בעצם סיפורי־זימה.

חמרורים

באוקיינוס

נתמנה ◆ כשגריר ארצות־הברית באו"ם, **וירנון וולטרס**, 68, גנרל צבא בדימוס. וולטרס, לשעבר סגן־מנהל סוכנות־הביון המרכזית (הסי־איי־אי) ולאחר מכן סוחר־נשק, הוא מומחה לענייני צפון־אפריקה וידיד קרוב של חסן מלך מארוקו, קיים מגעים עם ראשי אש"ף ונודע בשליטתו בשבע שפות (רוסית, ספרדית, צרפתית, פורטוגלית, איטלקית, גרמנית והולנדית) ובסיפרו הבריוני על קורותיהם של אנשי־סירות וייט־נאמיים, שאותם מציל, באוקיינוס הסוער, קברניטה הישראלי של הספינה לחיים!

● ● ●

בקוטב

נישאו ◆ בקוטב הדרומי, בקור של 45 מעלות מתחת לאפס, **סטרישיה מנואל ורנדל צ'מברס**, שניהם אמריקאים מפעילי ציוד הנדסי כבד בבסיס אמריקאי ביבשת האנטארקטית. הטקס, שאליו הובאו הכומר, השושבינים, הערים ובני־הזוג במטוס־תובלה מצוייד במיגלשים, היה טקס הנישואין הראשון בהיסטוריה שנערך בקוטב.

● ● ●

בכספות

נולד ◆ בהרצליה, **לשירלי עינבר**, ציירת ולבעלה, **רפי**, יצרן־כספות, בנם השני, **בן**. עינבר היא בתם של אביבה, מחברתם של שלושה ספרי־

בן עינבר, אמו וסבתו
2 בנים, 3 סיפרי־בישול

בישול ואלישע גולדמן, יצרן־הכספות הוותיק (מגן־גולדמן).

● ● ●

בגן־החיות

נולד ◆ ברמת־גן, לזוג הפילים **ורדה**, 30 ו**מותק**, 30, ילדם השלישי, **פלילה**. הפילונת, שנולדה אחר 22 חודשי־הריון של אמה, שקלה בלידתה 80 קילו והיא אחותם של הפילונים אלכסנדר (6) וניגאל (2).

● ● ●

ברליה

נפטרה ◆ במשמר־העמק, בגיל 80, **שולמית** („מיתה") **בת־דורי**, חודש אחר מות אחיה, מנהיג מפ"ם מרדכי בנטוב שאליו היתה קשורה במיוחד (ושזעקה „נתייתמתי" כאשר שמעה על מותו, עת כבר היתה על ערש־דווי). בת־דורי, ילידת פולין, וסטודנטית לפסיכולוגיה ופילוסופיה, שעשתה את ראשית דרכה בארץ כרצפת וכטרקטוריסטית, נודעה ככבי־מאית הצגות (אחיי, גיבורי התהילה) ואירועים, שהמפורסמים בהם היו מחלוקת־העם בדליה של שנות ה־50 וה־60.

עסקת חבילה ברשת הקו אופ

שי לחג הפסח

"עסקת חבילה" שלא היתה דוגמתה! תלושי קו־אופ — רשת הריבוע הכחול. טובים ל־200 סופרמרקטים בכל הארץ ו־15 בתי הכל בו של "המשביר לצרכן". קו־אופ גם מציעה **חבילות שי מזון** בערכים כספיים שונים, לפי בחירה ובמחירים **מפתיעים וקבועים.**

קנו היום במחיר קבוע וקבלו החבילות בערב הפסח.

חבילות שי מזון ניתן לראות ולהזמין במקומות הבאים:
קו־אופ משרד ראשי רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים.

קו־אופ סופרשוק רח' גבורי ישראל ת"א,
קו־אופ סופרשוק לב הנגב באר־שבע,
קו־אופ סופרשוק לב שומרון חדרה

תלושי קניה של קו־אופ ניתן לרכוש בהנחה ובעסקת חבילה מיוחדת (הפתעה) לחג, במקומות הבאים:

קו־אופ — משרד ראשי רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים טל. **779141**
באר־שבע — סופרשוק לב הנגב טל. **057-76177**
רחובות — רח' יעקב 3 טל. **08-476214**
נתניה — איזור התעשיה טל. **053-37484**
רמת־גן — רח' סאלק 3 טל. **03-774792**.

פנו אל יוסף סומך במשרדי קו־אופ רח' תפוצות ישראל 13 גבעתיים הוא גם יפרט בפניכם את ההצעה המסחרית הקוסמת שיש לנו.

03-779141-0

קו אופ,רשת הריבוע הכחול,ווו סופרמרקטים וסופרשוקים מזכרון ועד אילת.

קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ קו אופ

חברת אינטר־ידע בשיתוף בית־חולים אסותא

מקיימת כנסי הסברה והדרכה בנושא:

מחלת ההרפס סימפלקס

הכנס הראשון יתקיים באולם האירועים
של בית־החולים אסותא,
רחוב קורדובה 10 (ז'בוטינסקי 62) תל־אביב
ביום ב' 25.2.85 בשעה 19.00 בדיוק.

בכנס ירצו:

ד"ר ע. צ'רנוב – רופא עור, בנושא:
הרפס כמחלת עור – איבחון וטיפול

פרופ' א. דוד – רופא נשים, בנושא:
הרפס של אברי המין – כיצד מונעים הדבקות במחלה, הרפס – והריון.

בתום ההרצאות יענו הרופאים על שאלות הנוכחים ויוגש כיבוד קל.

מתיחת פנים ללא ניתוח
בעזרת תרגילי
התעמלות – יוגה
לשרירי הפנים
טל. 03־294041 — מינוי 051

למכירה
רנו 12
דו־שימושי, מודל 79'
04-942954

למכירה
סובארו 1800
שנת 81' אוטומטי ומזגן
03-849227

תן טרמפ לחייל

גרושין ללא פצעים

השבוע קיבלה **ציונה חיון** גט מבעלה, מרפא־העור **אדוארד חיון**. הזוג עלה לארץ לפני שנתיים. אדוארד הביא באמתחתו שיטה חדשה לטיפול בפיצעי־הפנים ולמתיחת־עור ללא ניתוח.

כמו באגדות, הכירו השניים במסיבה. ציונה (36), גרושה עם שני ילדים, קמה לרקוד עם אדוארד, גרוש עם שלושה ילדים. במהלך הריקוד העיר לה על פצעיה, ואמר שהוא יכול לטפל בה. מטיפול לטיפול התפתחה אהבה. הם התחתנו והולידו ילד, שהוא כיום בן 7. תקופה ארוכה גרו

ציונה ואדוארד חיון
ריקוד כמו באגדות

בארצות־הברית, אך שם לא קיבלה השיטה המהפכנית שלו אישור, והוא עזב לטובת ישראל.

ביתם המפואר בשכונת נווה־אמירים בהרצליה היה מקור־קינאה לרבים מחבריהם.

הבית נשאר לציונה, לאדוארד נשארים הפצעים והמתיחות.

אישור ביידיש

לאנשים מצליחים יש, מסתבר, גם ילדים מצליחים. לאנשים יותר מצליחים יש גם נכדים מצליחים.

כזו היא **דפנה שמיר** בת ה־23, נכדתו של **אריה פילץ**, איש־העסקים המצליח שהוא, בין השאר, גם הבעלים של החברה שבנתה והמש־כירה את המישרדים והחנויות בדיזנגוף סנטר בתל־אביב.

דפנה היא אחת מ־12 הנכדים המוצלחים של פילץ הזקן. היא בתה של **יעל** בתו. נכדתו הבכורה של פילץ התחתנה לפני חודש, ודפנה רוצה להיות השניה בתור.

היא למדה תיכנון־אופנה בבית־הספר של ויצו, ואחרי שהשתחררה מהצבא התחילה לעבוד עם **רפי יעקובסון**, שהוא עצמו מתכנן־אופנה ידוע ומוכשר.

קשה שלא להתאהב ברפי. הבחור פשוט כובש לבבות מכל מין. הוא עליז, נחמד, טוב־לב, ובעל חוש־הומור מפותח.

דפנה התאהבה בו, אבל לא בגלל זה, אלא בגלל כישוריה הפכה מנהלת ראשית של העסק שלו.

לפני זמן קצר היא לקחה אותו, אחר כבוד, אל הסבא הזקן, שאיתו יש לה יחסים מיוחדים וטובים. כמו שאמרתי, קשה שלא להתאהב ברפי, וגם סבא־פילץ התאהב בו מייד. במיוחד אחרי שרפי סיפר לו כמה בריחות עסיסיות ביידיש. בפני זה לא יכול היה סבא פילץ לעמוד, אז הוא התיישב.

רפי לא הרבה בחברתן של בחורות, ושום רומן לא נקשר עד היום בשמו הטוב. דפנה בטוחה שהיא תהיה זו שתפיל אותו חלל. סבא פילץ, בכל אופן, כבר נתן אישור — ביידיש.

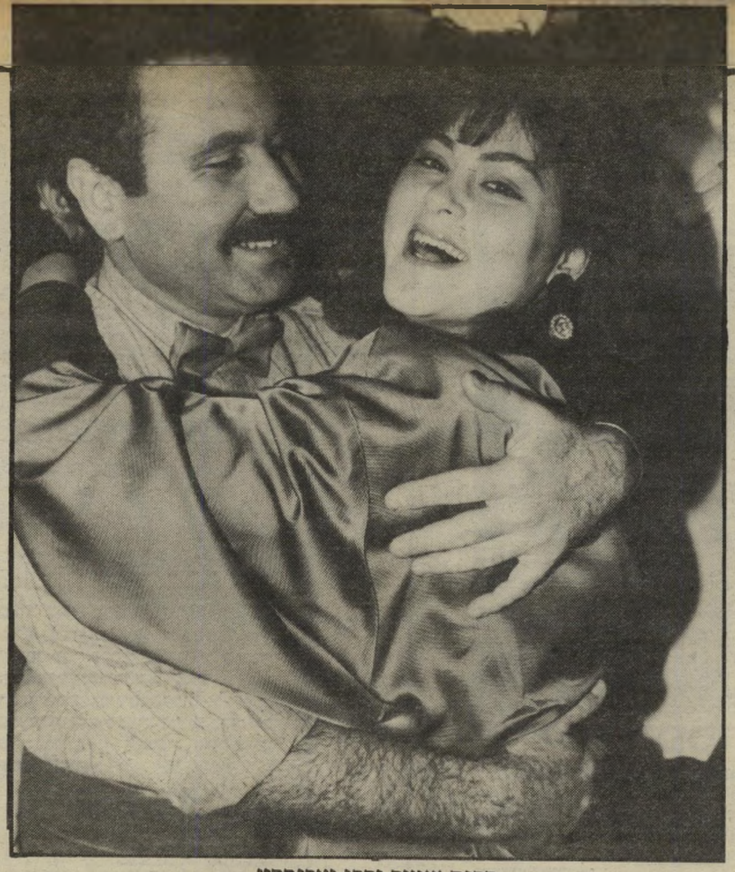

דפנה שמיר ורפי יעקובסון
סבא הסכים

הסיפור העצוב של יהודית

תמיד קינאתי בכל האנשים המצליחים. במיוחד בנשים המצליחות. אלה שעושות הכל לבד, מקימות עסק, עושות יחסי־ציבור, מפרסמות את העסק והמוצר שלהן, כובשות את השוק בארץ, ואם הן מאוד־מאוד מצליחות, הן גם כובשות את השוקים בעולם. אני תמיד חושבת שאלה נשים חזקות במיוחד, ושום דבר לא יפיל אותן לעולם. הן נראות לי כמו גזע חסון, שאפשר להישען עליו.

כזאת היתה יהודית מילר. אשה חזקה, מלאת־מרץ ומצליחה

יהודית מילר השבוע
– בשורות איוב

מדברת במיבטא רומני כבד. הצליחה להגשים חלום של רבים מאיתנו.

עד שיום אחד פשוט נעלמה. היא לא הופיעה עוד באירועים ובמסיבות, שבהם היתה לעיתים קרובות כוכב ראשי, ורבים חיפשו אז את קירבתה, אולי תדבק בהם מקצת מהצלחה המסח־ררת שלה.

בשבוע שעבר פגשתי את יהודית מילר לראשונה אחרי זמן רב במסיבה. היא היתה לבושה במעיל־פרווה יקר, והיתה מאופרת. אבל מבעד לחזות החזקה ראיתי שעבר עליה משהו לא־טוב.

כששאלתי, אמרה שהיא לא יכולה לפרט, אבל קרה לה אסון. חבריה סיפרו לי שבשנה אחת איבדה יהודית את אמה ואת בעלה. הוא, מסתבר, היה מישענת הצלחתה המסחררת, וכשהלך פשוט נשברה ולקתה בהתמוטטות־עצבים. במשך תקופה ארוכה הסתג־רה הרחק מהציבור, וסירבה לראות אף את ידידיה. עכשיו, כש־חזרה לאט־לאט לחיים, סיפרה שהיא עומדת לפתוח חברה לאופ־נה ביחד עם בתה היחידה, שאותה ילדה בגיל מאוחר.

השבוע פורסמה ידיעה קטנה בטור כלכלי של אחד הצהרונים שחברת תיא לתמרוקים קנתה את חברת בת־שבע.

יהודית מילר (1971)
הצלחה מסחררת –

בעסקים. היא הקימה לגמרי־לגמרי לבד חברה גדולה לבשמים. בתוך זמן קצר כבשו הבקבוקים המיוחדים בציבעי־הפסטל את השוק הישראלי. השם בושם בת־שבע הפך לשם דבר. זה לא הספיק לאשה הקטנה, והיא פלשה גם לשוקים בחו"ל.

כולם הסתכלו בה בהערצה. היא, ילידת רומניה, שעד היום

עצמאות במקום גבר

מה עושים כשיש לב שבור מאהבה? מתנפלים על העבודה במלוא המרץ, ומנסים להשכיח את הצרות האישיות. זה תמיד הפיתרון המצוי ביותר.

זה מה שעשתה **מלי לנגוצקי**, ארכיטקטית מוכשרת, שעזבה אותנו לפני המון־המון שנים לטובת ניו־יורק הגדולה.

מלי, אשה תוססת, שעברה כבר את גיל ה־40, עבדה במשך שנים בחברת בבואה בניו־יורק. אנשי־מיקצוע יודעים לומר, שזוהי חברה גדולה וחשובה לרהיטים. אני מאמינה להם.

אבל מלי, כנראה, לא עסקה שם רק בתיכנוני־פנים. היא ניסתה לתכנן גם את חייה

מלי לנגוצקי
בלי חתונה

הפרטיים. היא צדה שם בחור בשם **סטריק**, בשנות ה־20 לחייו, שהוא ממנהלי החברה. מי שראה אותו אומר שאפילו **אלן דילון** היה מקנא ביופיו. הבחור, כמובן, צרפתי.

רחל מרחלת על כל העולם

חתונה לחוד, הריון לחוד

דרינג, דרינג.

שלום, את **חנה לסלאו**, בבקשה.

„מדברת, מי מבקש?"

המרחלת, כמובן. תגידי, חנה'לה, זה נכון **שאייל גילעדי**, גיסך, מתחתן?

„זה נכון. את הרי יודעת הכל."

אני יודעת גם שהוא מתחתן בניו־יורק. איפה בעיר הגדולה?

„אני חושבת שהחתונה תהיה במלון פיר או באחד המלונות מהרמה הזאת."

הפירז? זה הרי המלון היקר ביותר במנהטן! מאיפה הכסף?

„תראי, הכסף הוא מצד הכלה, ששמה **טרייסי**. אני לא יודעת אם המישפחה שלה מופיעה ברשימת 400 המישפחות העשירות ביותר בעולם, אבל כסף לא חסר שם. להוריה יש עסק מאוד גדול לצעצועים."

איפה הם הכירו?

„הם התגוררו באותו בית, בניין לינקולן בניו־יורק, ושם נפגשו."

את נוסעת לחתונה?

„החתונה היא באפריל. יתכן שאסע."

טוב, גמרנו עם שימחה אחת, ונעבור לשניה. תגידי, נכון שאת בהריון?

שתיקה מעבר לקו, ואחר כך: „אני לא רוצה להגיב."

חנה לסלאו ואביב גילעד
לגמרי בהתחלה!

חנה, אני הייתי הראשונה שבישרתי על נישואיך ל**אביב גילעדי**. תני לי לבשר על ההריון!

„תראי, באמת, אני לא רוצה לעשות מזה עניין, ואחר־כך, אם חלילה יקרה משהו, אני אצטרך להסביר לכולם."

באיזה חודש את?

„אוי, זה ממש־ממש בהתחלה."

את האיחולים אני אמסור מעל גבי העיתון!

סוניה פרס
בשקט, בשקט

יותר מדי חרוצה

סוניה פרס, אשתו של ראש־הממשלה, היא אשה צנועה. את זה אתם בטח יודעים. היא גם לא אוהבת להשתמש בשרותיהם של אנשים אחרים. גם את זה אתם בטח יודעים. את מכוניתה הפרטית, לא זו של המדינה, היא רוחצת בעצמה. גם את זה אתם יודעים.

אז מה אתם לא יודעים?

או, אני אספר לכם. מאז שעברה סוניה, באין ברירה, לגור בבית ראש־הממשלה בירושלים, היא הולכת פעמיים בשבוע, בשקט־בשקט, בלי ליווי של עיתונאים וצלמים, ומנקה בעצמה לגמרי מוסד של ילדים מוגבלים בירושלים.

אני חושבת שזו גדלות־רוח אמיתית.

מניין אני יודעת? **טדי קולק** סיפר על כך השבוע, בסודי־סודות, בחוג סגור.

פרידה שהיא יותר מגירושין

הסיפור מתחיל לפני 10 שנים. בחורה כמעט אלמונית השתחררה מלהקת־הנח"ל, והתחילה לחפש את דרכה בשוק הפרטי. היא היתה גבוהה, עורה צח ובהיר, ושיערה ארוך ושופע.

בחור צעיר, בן גילה, שנראה בדרך כלל כמו קיבוצניק ביישן, גילה את הבחורה הצעירה והביישנית ולקח אותה תחת חסותו. הוא היה בטוח שהיא תהיה כוכבת. הוא צדק.

הבחורה היא הזמרת המוכשרת **יהודית רביץ**. הבחור הוא **יעקוב גילעד**. הוא התחיל לטפח אותה והפך לאמרגנה. לאט־לאט התהדקו היחסים ביניהם. הוא כתב לה חלק מהמילים לשיריה המיוחדים, היא היתה מלחינה אותם.

יהודית התגלתה כאמנית מוכשרת, גילעד ליווה אותה לאורך כל הדרך. והדרך היתה מעלה־מעלה. היום היא ממלאה אולמות, ולהיטים רבים נזקפים לזכותה.

תמיד הצטיירה יהודית כמיסתורית. מעט ידוע על חייה הפרטיים. היא כאילו רחוקה ובלתי־ניתנת להשגה. אבל כולם ידעו שיעקב גילעד, הוא איש־סודה.

גם גילעד איש מוכשר ביותר, ובין שאר הישגיו אפשר לזקוף לזכותו את התגלית ששמה להקת בנזין.

עד שנפל דבר. לפני חודשיים נפרדו יהודית

יהודית רביץ ויעקב גילעד
איש הסוד

ויעקב. הוא חדל להיות אמרגנה, היועץ שלה וחברה הקרוב.

בעולם הבידור אומרים שהפרידה ביניהם היא יותר חזקה מאשר גירושין בין שני בני־זוג, כי הקשר ביניהם היה יותר חזק מקשר אינטימי.

השניים הפכו גם לחברים קרובים. בכל מקום שאליו היתה יהודית רביץ באה, היה גילעד צמוד אליה. לעיתים קרובות הם נראו מסתובבים יד ביד, כמו שני ילדים תמימים. איש לא ידע מה הם עשו בין ארבעה קירות.

פטריק התאהב במלי עד מעל לאוזניו, ואפילו עזב למענה את אשתו הצרפתיה הקטנה.

הרומן בין השניים היה לוהט. הבחור פשוט נפל שדוד לרגליה של הישראלית הנמרצת, והם לא הפסיקו לבלות במשך חמש שנים. תפקידו בחברה הצריך נסיעות תכופות בכל רחבי העולם, ומלי, כמובן, איתו.

פטריק היקר רצה לממש את אהבתו בטבעת, וביקש ממלי שוב ושוב שתיאות להתחתן איתו. אבל היא סירבה. די היה לה, כנראה, בנישואיה הראשונים שנכשלו ליוסי לנגוצקי, שהוא נספח צבאי בוושינגטון שממנו יש לה שני ילדים גדולים.

אבל לא לעולם חוסן. לבסוף נמאס לו לצרפתי היפה, והוא פשוט קם יום אחד והתחתן עם אשה אחרת. מלי, שרצתה בכל תוקף לשמור על עצמאותה ולא להתחתן, נותרה בלי חתן, ועם הרבה־הרבה עצמאות.

מה עשתה כשנותרה לה רק עירמת עצמאות ביד ולא חבר לחיים? הלכה והתנפלה על העבודה בכל המרץ. היא השקיעה ימים כלילות, ותיכננה את דירתם של **ארנון מילצין** (עוד ישראלי שהצליח בעסקים) ושל **מאיר טפר** (שהוא הבעלים של חברת טד לפידוס). שני אלה קנו דירה משותפת בבניין בשדירה השלישית במנהטן, על רחוב 60.

מרים בנימיני

מזל החודש:

דגים

כל דבר יש להשיג בדרך הקשה

השנה שעברה לא היתה קשה במיוחד, ובשטחים מסויימים יכלו בני מזל דגים להתקדם ולהגשים לפחות חלק משאיפותיהם. גם השנה הכוכבים ניצבים בצורה משביעת־רצון עבור בני המזל. נפטון, שהוא הכוכב השולט או הקשור במזל דגים, נכנס למזל גדי, אחרי שהות של 14 שנה במזל קשת.

את המעבר החשוב הזה מרגישים כולם. אם קודם לכן אנשים ומדינות יכלו להרשות לעצמם לשגות באשליות נעימות ולחיות מעל לרמתם וליכולתם, ושגו באשליות נעימות וורודות, הרי שכניסת נפטון לגדי הביאה קץ לאשליות ולעמידה מול מציאות חדשה.

מזל גדי הוא מזל אדמה, מעשי ומציאותי. שליט המזל, סטורן, מלמד שכל דבר מושג בדרך הקשה ועל־ידי עבודה מאומצת.

הימצאותו של נפטון במזל גדי מביאה את בני מזל דגים להביט על המציאות במבט חדש. הבית שבו הוא נמצא (בית 11) קשור לידידים ולפעילות ציבורית, וכן לשאיפות שהאדם רוצה להגשים. ובאמת בשנה האחרונה נותקו קשרים שכבר לא התאימו. התגלו אמיתות שקודם לא רצו להודות בקיומן. בני מזל דגים חשו שהם חייבים למצוא דרך חדשה, ולבחון את כל ידידיהם מחדש. שאיפות נסתרות, שהיו רק בגדר חלום, עולות על פני השטח, וכעת אפשר להעז ולבצע גם רעיונות שנראו קודם כבלתי־אפשריים.

אין ספק שכוכב יופיטר, ששהה אף הוא במזל גדי, עזר כאן לא מעט. כניסתו של כוכב זה למזל דלי מביאה שוב מצב חדש. כאן הוא שוהה בבית ה־12 ועלול לעיתים להביא לשיפוט מוטעה. יהיה צורך לבחון היטב שותפים חדשים או ידידים בלתי־מוכרים, ולא להיות מושפעים ממילים יפות והתנהגות חיצונית מושכת ומבריקה מדי.

סודות שנשמרו היטב עד היום חשוב שישארו באותו מצב. הרצון לבטוח, לתת אמון ולשתף אנשים בדברים שהשתיקה יפה להם, יביא לנזקים. יתכן שחלק מבני המזל ימצא את עצמו מבקר בבתי־חולים אצל קרובי־משפחה או ידידים, שמצב בריאותם הידרדר. הבריאות של בני המזל על פי רוב תהיה טובה, אולם אי־אפשר יהיה למנוע את המיפגש עם בעיות בריאות של אנשים קרובים. מבחינה זו לא יהיה קל, ביחוד יש לקחת בחשבון איבוד של זמן יקר, כדי להגיש עזרה. כאן תחזור התופעה המוכרת: כשמישהו צריך להקריב את עצמו ולשנות את חייו למען מישהו אחר. הסביבה מצפה שבני דגים יקחו זאת על עצמם. איך תראה שנת 1985 לבני מזל דגים?

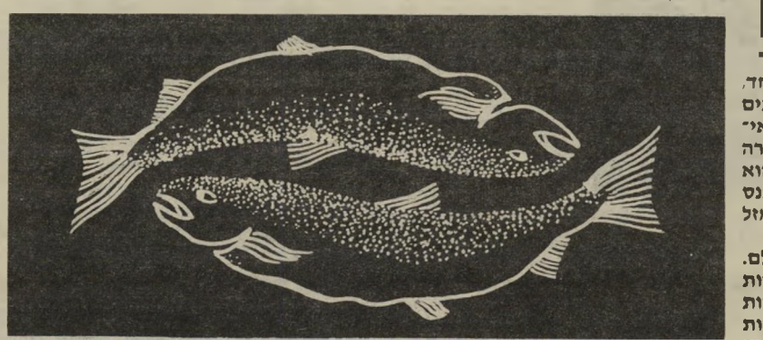

עבודה

בתחום חשוב זה ימשיכו בני המזל ליהנות מאפשרויות רבות. השנה החדשה תאפשר לבני דגים לבצע שינויים, שגם אם ברגע הראשון ייראו נועזים ובלתי־מתקבלים על הדעת – מאוחר יותר יתברר שזה לטובה. השינויים החריפים והמפתיעים ביותר יתחוללו אצל אותם שנולדו בין ה־4 וה־8 בחודש מרס. לאלה במיוחד תהיה שנה מעניינת ומקדמת. אלה שנולדו לפני תאריכים אלה, ימשיכו לבסס את מה שכבר התחיל לפני זמן קצר. האחרים יתכוננו לשינויים שיבואו מאוחר יותר.

שותפות חדשה טעונה בדיקה קפדנית ודקדקנית, ועל פי רוב אינה מומלצת. קשרים עם ארצות אחרות עשויים להפתיע לטובה. אלא שגם כאן יש להיזהר ממי שאין יודעים עליו דבר. במיקרה זה, כדאי לברר היטב את טיב האדם שעליו סומכים – כדי שלא להסתבך בעיות בלתי־צפויות. מי שייאלץ לעזוב מקום עבודה שלא ברצונו, ימצא עבודה יותר מספקת מכל הבחינות, אך לא לפני חודש מאי.

לימודים

בשטח זה יצטרכו בני המזל להשקיע מאמצים רבים, הם בהחלט יחרגו ממינהגם ויאלצו את עצמם לעבוד קשה ולוותר על הנוחיות. הלימודים יפתחו לפניהם עולמות חדשים, ובכל מיסגרת שהיא הם יוכלו להתבלט בעומק תפיסתם וידיעותיהם. הגישה הרציונית והעבודה הקשה יביאו לתוצאות טובות, שעוד זמן רב לאחר מכן יעזרו לבנות עתיד מעניין ומוצלח יותר.

בספים

שטח זה יפתיע לטובה, בחודשים הקרובים יגיעו סכומי־כסף ממקורות בלתי־צפויים. עיסקות חדשות, רווחים, וכן השקעות של אחרים, יוסיפו לביטחון הכלכלי.

יש סכנה מהסתנוורות ושיקולים מוטי־עים. רצוי להתייעץ עם אנשים המתמצאים בפיננסים ולא לסמוך על המזל או ההרגשה. ניצול לא נכון של הכספים עלול להביא להסתבכות והפסדים בתקופת הקיץ. בני מזל גדי וסרטן יוכלו לעזור בענייניים אלה.

נסיעות

בנושא זה המצב לא כל־כך קל. מצד אחד, נסיעות הקשורות לעבודה יוכיחו את עצמן כמוצלחות. אולם כל נסיעה תהיה מלווה בלא מעט קשיים ועיכובים. צריך לתכנן היטב ולא להתעלם מקשיים. נסיעות לשם הנאה בלבד, יתכן שכלל לא תצאנה לפועל – אולם כאמור, אם זה קשור לעניינים מקצועיים הסיכוי יותר טוב.

נזכיר שוב שקשרים עם אנשים חדשים בארצות אחרות די מסוכנים השנה, וצריך להיזהר מאנשים שכל מה שיש להם להציע זה הרושם הראשון בלבד.

בענייני הלב

בשטח זה לא נראים שינויים מהפכניים. ובכל זאת, כשמדובר על קשרים הנמשכים שנים ארוכות וכבר אינם מתאימים, אפשר לצפות לניתוק פיתאומי, וזה בהחלט יהיה לטובה. מחודש מאי ואילך אפשר יהיה לבסס קשרים שלגביהם היו ספקות.

יחסים שיתחילו במרס ואפריל על פי רוב לא יחזיקו מעמד. ההתלהבות תהיה עצומה וקצרה. בני מזל סרטן, בתולה ובני יהיו היותר מבוקשים – אין ספק שהם עשויים להביא הרבה ברכה וכיוון נכון וטוב.

התקופה הקרובה תהיה מעניינת ודי מוזרה. יש תחושה חזקה שמשהו עומד להשתנות, ועדיין לא ברור מה.

ה־20 וה־21 בחודש יהיו די מעייפים ו־מתישים, אולם מה־22 צפויות הפתעות, ביחוד בתחום הרומנטי. פגי־שות מיקריות והיכ־רויות חדשות יגרמו התלהבות עצומה. יש נטיה לאבד את הראש ולשכוח שקיימת גם זהירות. יוזמה, מקוריות וראיה חדה ו־מהירה תביא להתקדמות מצויינת.

* * *

ידידים חדשים יהיו מאוד חשובים בתקופה זו. היכרויות חדשות עשויות לפתוח תקופה חדשה וחשובה. התפת־חויות של יחסים רו־מנטיים חדשים – יהיה צורך להסתיר מה־סביבה, חשוב לחכות לפחות חודש ימים לפני שמגיעים לאיזו מסקנה שהיא. מה־23 עד ה־27 בחודש תרגישו בקשיים לא מעטים. יש נטיה לאבד את הזהירות הטיבעית, וזה מסוכן. אותם שנולדו בתחילת המזל יוכלו ליהנות כעת מהצעות חדשות.

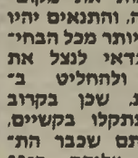

* * *

התחום המיקצועי יעסיק אתכם רבות בחודש הקרוב. צריך יהיה לפתח גישה חדשה ולנטוש רעיונות מיושנים. פרוייקטים חדשים מתחילים, ו־אלה עומדים להיות טובים ולהוכיח את עצמם מאוחר יותר. מבחינה חברתית זו תקופה שתיזכר הרבה זמן: היוצרות קיש־רי־חיבה מעניינים יבי־או להתפתחויות מפ־תיעות. זה זמן טוב לשינויים ולהתחלות חדשות. רצוי לקחת יומיים חופשה ולנוח.

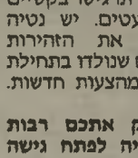

בתקופה זו כדאי לשים את הדגש על היכרויות חדשות. קיימת הרגשה שרוצים לשנות סביבה ולהחליף את מקום המגורים והסביבה הקבועה. זה הזמן לבצע שינויים ללא חשש. בשטח הכספי אתם עלולים לעשות צעד מוטעה השבוע, כל הוצאה גדולה כדאי לדחות בשבוע, כמה פרטים חשובים ביותר יתבררו רק בשבוע ה־בא. בשטח הרומנטי תוכלו ליהנות מפגישות המתרחשות בעת נסיעה או במקום העבודה.

* * *

השטח הכספי יפתיע לטובה, ביחוד מפני שכנראה יציעו לכם לשנות את מקום־העבודה, והתנאים יהיו טובים יותר מכל הבחי־נות. כדאי לנצל את הזמן ולהחליט ב־מהירות, שכן בקרוב שוב תתקלו בקשיים, שחשבתם שכבר הת־גברתם עליהם. ה־22 וה־23 בחודש מת־אימים לנסיעות, ו־ההנאה תהיה שלמה. ה־25 וה־26 לא יהיו קלים, מתיחות בבית עלולה להביא אתכם להסיק מסקנות חדות.

* * *

אותם שנולדו בתחילת המזל יוכלו בתקופה הקרובה ממש לפרוח. האחרים עדיין סוב־לים מבעיות בריאות וממצבי־רוח שאינם ק־לים. ובכל זאת, לכולם ה־21 וה־22 בחודש יהיו טובים ואפילו מדהי־מים. כעת יש להיות עירניים מאוד ולשים לב להצעות שנאמרות כאילו בדרך־אגב, הפ־עילו את האינטואיציה ואל תאבדו הזדמנויות. ה־22 בחודש יהיה מפתיע מבחינה כספית. ה־25 וה־26 אינם מתאימים לנסיעות.

השבוע תצטרכו להקדיש את רוב הזמן לעבודה. תפקידים חדשים ואחריות נוספת יוטלו עליכם. זהו זמן מאוד רגיש ומסוכן. הצעות חדשות ומפתות עלולות להביא לסיבו־כים. לכן יש לשקול ו־להתייעץ עם אנשים נו־ספים לפני קבלת הח־לטות. ה־21 וה־22 עשו־יים להלהיב במיוחד, בגלל קשרים עם ארצות אחרות או עם אנשים שבאים משם. כל עיסקה חדשה תהיה טובה, אם אינכם מתחייבים לטווח ארוך.

* * *

ה־21 וה־22 בחודש עלולים להיות מאוד לא נוחים, בשורות לא נעימות יקלקלו את מצב־הרוח. אולם מה־23 בחודש יהיה נעים ומלהיב, ביחוד בכל מה שקשור בתחום המיק־צועי. הצעות חדשות יביאו התלהבות עצו־מה, אלא שיש להמתין לשבוע הבא כדי לבחון פעם נוספת את ה־כוונות. ה־25 וה־26 שוב אינם קלים, ויהיה צורך למתן את הקצב, שכן אתם נוטים לחלות באותם ימים. זהירות בדרכים.

* * *

הבעיות הבריאותיות שהצייקו לכם ב־חודשיים האחרונים עומדות להיעלם, כעת תוכלו להרשות לעצמ־כם ליהנות מהחיים. כדאי בכל זאת לשמור על דיאטה, מאחר ש־השנה אתם נוטים להשמין, וכדאי להקדים רפואה למכה. בשטח הרומנטי תוכלו רק ליהנות. נסיעות יביאו לפגישות מעניינות ו־מרגשות מאוד. אך גם אותם שנשארים בבית יוכלו ליהנות מפופולאריות ומקשרים חדשים ומרתקים.

השבוע אפשר יהיה סוף־סוף למצוא דרכים חדשות כדי לפתור את הבעיות בתחום הכספי. מקורות שונים, שאינם קשורים האחד בשני, יספקו הזדמנויות חדשות. הפעם תצטרכו להיות מהירי־החלטה, כדי שלא להחמיץ את ההזדמנות. שותפות חדשה עשויה להביא לפריחה בשלב מאוחר יותר. ב־21 וב־22 בחודש תמצאו את עצמכם עמוסי־עבודה, כשההרגשה הכללית היא של חולשה ממאמץ־יתר. נסו לנוח.

* * *

הפוגה זמנית בקשיים שנחתו עליכם כל השנה האחרונה. החודש תוכלו ליהנות כמעט מכל תחום שבו אתם עוסקים. עדיין יהיו ימים יותר קשים. אולם הכיוון הכללי נראה טוב. הספורטאים שביניכם יוכלו ליהנות מהצלחות. כדאי אף לנסות להשתתף בהג־רלות, יש סיכוי לזכות ולהרוויח באופן מפתיע סכומי כסף. בשטח הרומנטי יהיה עליכם לסיים קשרים מעיקים, שכבר לא גורמים לכם הנאה.

* * *

בתקופה זו יהיה עליכם להקדיש יותר זמן לענייני הבית והדיור. יתכן שיהיה עליכם להיכנס להוצאות ש־אותן לא לקחתם ב־חשבון, אך לא טוב לדחות, וכדאי כעת לשפץ ולתקן או אולי אפילו לחשוב על מעבר לדירה אחרת. בתחום הרומנטי – התנאים מבטיחים לכם הצל־חות, תצטרכו כעת לקחת יוזמה ולהעז לבצע צעדים שנראים לכם דמיוניים, או־לם אנשים יקבלו זאת בשימחה ובהומור.

זאת העצם של הכלב

חידוש:
דוגלי בצורת עצם
ובטעם עוף.
עשיר יותר, חסכוני יותר,
טעים יותר, מענין יותר.
לכלבים מכל הגזעים והגדלים.
וזהו, הרי, עצם הענין.

ליטבול בזיתים
מעדן מקורי
בסדרת דיפ של „תלמה"

„תלמה" הוציאה לשוק מטבל חדש בסדרת ה„דיפים" שלה – והפעם דיפ המכיל זיתים.

המטבל, מקורי בטעמו ובמרכיביו מומלץ ע"ג האריזה המרהיבה (במסורת של „תלמה") להכנה משמנת, מיונז, גבינות לבנות, גם רזות.

המטבל הפיקנטי החדש, „דיפ־זיתים", מומלץ למריחה על „פתית", או לחם, מקושט בצנוניות, זיתים שחורים ועלי פטרוזיליה.

„תלמה" ממליצה למלא במטבל החדש חצאי משמש, שזיפים מיובשים, מלפפונים או עגבניות.

מומלץ גם לטיבול פיצות.

בתיאבון.

גזור ושמור

פרסגמפון

פרסום מודעות בטלפון לכל העתונים

03-229353|221667|231345

שרות חדש ויעיל למחזיקי כרטיסי אשראי

קח אותה על חשבון ארקיע!

גם בתי המלון במבצע!
עם מבחר הצעות נופש מוזלות.

- ★ לרום אילת
- ★ club in
- ★ מלון אביה סונסטה ועוד

המבצע: בפברואר מרץ 1985

אתה קונה שני כרטיסי טיסה הלוך ושוב לאילת ומקבל אחד מהכרטיסים חינם — בכיוון הלוך

ארועי 35 שנה לארקיע

פנה לסוכן הנסיעות שלך או למשרדי "ארקיע": מרכז הזמנות: 03-426262, 413222 • סניף ת"א: 03-233285. •ירושלים: 02-234855. •חיפה: 04-643371 •נתניה: 053-40734.

כ"ט שבט תשמ"ה, 20.2.1985 מיספר 2477 שנה 49 המחיר 960 שקלים (כולל מע"מ)

העולם הזה

עוד שערוריה של יועצי־שרים

הדובדת שדיברה יותר מדי

יועצת
שר־הביטחון
ניבה לניר